

VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES

Soboški kmetje hočejo svojo zadrugo

CREDITANSTALT

Banka uspešnih

M. Sobota, Lendavska 11, tel.: 21 780

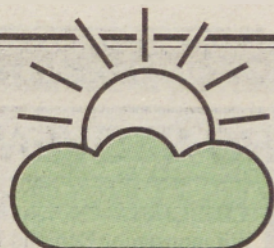
**Prometna.
norišnica na
koncu mesta
ali kako bodo
vozili brodi
čez Ledavo**

svetovanje in prodaja

mobitel

DC M Sobota * Lendavska 19/b

tel.: 069 / 32 724

VREME

Ob koncu tedna bo
oblačno z občasnimi
padavinami.

Vestnikov koledar

18. november, četrtek, Jera

17. november, petek, Gregor

18. november, sobota, Roman

19. november, nedelja, Izak

20. november, ponedeljek,

Srečke

21. november, torek, Oliver

22. november, sredo, Cilka

Pregovor

Cecilija grmenje - dobre
letine znamenje.

VESTNIK

Murska Sobota, 16. novembra 1995, leto XLVII, št. 46, cena 150 SIT

**Pomurski tisk se
otepa stečaja
kot hudič križa.
Mu bo uspelo
odplačati poleg
domačih za 2,8
milijona mark
tujih dolgov.
Ga bo rešil
direktor, ki ima
tudi svoje
posredniško
podjetje?**

Fotografija: Jurij Zauker

Primerno sedanjemu času

**Zaščitimo otroke
pred nasiljem**

Vse potivodijo v **Obzornik**

**Od 16. do 25.
novembra**

**AKCIJSKA
PRODAJA**

IZDELKOV

PODRAVKA

**v vseh drobnoprodajnih enotah
Potrošnika z živili**

VEGETA, 250 g	275,30 SIT/kos
VEGETA, 500 g	507,50 SIT/kos
MEŠANA MARMELADA, 890 g	303,80 SIT/ kos
GORČICA, 700 g	214,00 SIT/kos
GOVEJA MESNA KOČKA, 132 g	253,60 SIT/kos
ČOKOLINO, 200 g	148,90 SIT/kos

Gostince, trgovce, zadruge, družbene prehrane, šole, vrtce

**VABIMO V VELEPRODAJNO SKLADIŠČE, KJER
LAHKO KUPUJEJO PO VELEPRODAJNIH CENAH.**

Tema za razmislek se ponuja sama po sebi. Za okolje, v katerem smo, je verjetno povsem obrobne pomena vest, ki je prišla do nas in v gostinskih lokalih sploh ni sprožila debat, kot na primer zamenjava trenerja pri Muri in stavka nogometašev Beltinec, ki sta bili »kongresni« temi, namreč, da je bil dijak drugega letnika soboške gimnazije Matjaž Titan v svoji kategoriji najboljši na tekmovanju logikov na državnem prvenstvu. Pa to ni bilo prvič, da se je omenjeni pojavil prav na vrhu porajajoče se slovenske inteligence. Za Matjaža Titana lahko zapišemo, da je najboljši med dobrimi. In tega ne kaže prezreti, kajti do tovrstne porajajoče se pameti to okolje še nikoli ni imelo nobenega pravega odnosa (pa da ne bo pomote, mislim tako na Prekmurje kot Prlekijo ali Pomurje kot

politiko in njegovi promociji kot tistemu ali tistim, ki dosegajo nadpovprečne rezultate. Nadpovprečni rezultati, za to pa gre, pa kljub primerljivi sposobnosti populacije s preostalo populacijo v državi nikoli niso bili cenjeni. Zato bodo Prleki svojo nadpovprečnost (človeškega faktorja) še naprej vozili z muzejskimi vlaki enkrat na leto v Prlekijo na srečanje Prlekov. Prekmurci pa si jo bodo ogledovali v hotelu Slon na prekmurskem večeru.

Dokler te nadpovprečnosti okolje ne bo sposobno ceniti in ji tudi dati napovedne možnosti za njen razvoj, česar pa si niti preveč ne želijo, tačas bo pač tam, kjer je. Hudičevo malo ji bo pomagalo takšno ali drugačno lobiranje, morda dvanje nad za periferijo zmeraj praznimi državnimi jaslami, kajti dokler ne bo vlagalo v

**Bog pomagaj pametnim,
kajti politika jim ne bo!**

celoto). Ni namreč samo Matjaž Titan tisti me-teor, ki potrjuje sposobnost mlade populacije v tem okolju. To je navsezadnje potrdila uspešnost letošnjih maturantov na obeh gimnazijah. To se je tudi potjevalo že v preteklosti, ko so dijaki iz tega okolja ponavadi izstopali z znanji v naravoslovnih in tehničnih disciplinah. Pa tudi na drugih področjih ni bilo zaostanka. Vendar dejavniku človeškega faktorja, še posebej inteligence, to okolje nikoli ni namenilo posebne pozornosti, sedaj v tranzicijskih časih pa je tega še manj. Kajti osrednja preokupacija »biznisa« ni znanje, ampak mobitel ter bela svilena srajca in kravata z zaponko. Resda so omenjene izjeme, kot je Titan in odličnjaki, deležni enkratnega letnega protokolarnega sprejema pri tem ali onem politiku, ki pa je prej namenjen samemu

pamet, tudi na razvojni premik ne more računati.

Svojevrsten paradoks je namreč, da je Matjaž Titan zmagovalac v logiki, čeprav izhaja iz širšega (da ne bo pomote) okolja, v katerem je tako strašno malo logičnega. Kajti če bi bilo količkej malo logičnega, se pretežni del njegove generacije v tem trenutku ne bi znašel v socialni katastrofi, ko po končanem četrtem letniku, če že ne prej, ne bo videl več izhoda, kaj šele, da bi se izobraževal, ker ne bo imel denarja. Pa si je novodobna politična in podjetniška gospodstva že sploh zastavila vprašanje, kako naprej, ko bo sama in z njenim spanjem pravičnega tudi država prisilno »idiotizirala« cele generacije mladih ljudi tega pomurskega okolja.

J. VOTEK

PO SLOVENIJI

LJUBLJANA - Novi apostolski nuncij svetega sedeža v Sloveniji monsignor Edmond Farhat je v predsedniški palači izročil poverljivo pismo predsedniku države Milanu Kučanu.

LJUBLJANA - Skupina opozicijskih poslancev je vložila interpelacijo o delu in odgovornosti ministra za gospodarske dejavnosti dr. Maksa Tajnikarja. Očitajo mu kršitev zakona o sanaciji Tama in zakona o delovnih razmerjih, zlorabo položaja, prekoračitve pristojnosti in kazniva dejanja.

LJUBLJANA - Podjetnika Sandija Grubelića so obsodili na sedem let zapor, po prestani kazni pa ga kot hrvaškega državljanca čaka še izgon iz države za pet let. Grubelića so obsodili za goljufijo, »težko« nekaj manj kot 30 milijonov nemških mark, ki jo je storil v škodo 4806 nesojenih najemnikov avtomobilov po pogodbah za zakup.

LJUBLJANA - V prostorih ljubljanske univerze sta minister za obrambo Jelko Kacin in dekan fakultete za družbene vede prof. dr. Ivan Svetlik podpisala sporazum o sodelovanju med obrambnim ministrstvom in FDV. Najpomembnejši del sporazuma je izobraževanje kandidatov za častnike Slovenske vojske, hkrati pa se bo razširil študijski program fakultete.

LJUBLJANA - Na enodnevnem uradnem obisku v Sloveniji je bil podpredsednik švicarske konfederacije, predstojnik švicarskega ministrstva za javno gospodarstvo in predsednik švicarskega sveta EFTE zvezni svetnik Jean-Pascal Delamuraz. Med pogovori s slovensko delegacijo so podpisali tudi meddržavni sporazum o zaščiti naložb.

PO SVETU

MOSKVA - Predsednik Rusije Boris Jelcin, sicer še vedno na zdravljenju v osrednji moskovski kliniki, je izvedel zamenjavo na čelu centralne banke, ene najpomembnejših državnih institucij: dosedanjo vršilko dolžnosti guvernerja banke Tatjano Paramonovo je zamenjal z začasnim vršilec dolžnosti Aleksandrom Handujevom.

KARTUM - Sudanski predsednik Omar al Behir je ukazal splošno mobilizacijo, da bi odbil napad ugandskih sil in upornikov na jugu države. Ugandi je zagrozil, da bo vdrl na njeno ozemlje, če ne bo nehala napadati.

BRUSELJ - Rusija ne bo privolila, da bi njene vojaške sile v morebitni operaciji delovale pod Natovim vodstvom, vendar je pripravljena zagotoviti svojo brigado z dvema ali tremi bataljoni za tako imenovano skupno vojaško enoto, ki bi bila pod poveljstvom glavnega poveljnika Natovih sil generala Joulwana in njegovega namestnika ruskega generala Ševcova. S tem naj bi zgladili nasprotovanje o ruski udeležbi v Natovi mirovni misiji v Bosni in Hercegovini.

STRASBOURG - Ukrajina in Makedonija sta postali 37. in 38. članica Sveta Evrope. Zunanja ministra obeh držav Genadij Udovenko in Stevo Crvenkovski sta na posebni slovesnosti podpisala evropsko konvencijo o človekovih pravicah in 11. protokol k tej konvenciji, ki vzpostavlja enotno in stalno sodišče za človekove pravice.

NEW YORK - Kljub močni podpori javnosti, naj kandidira za prihodnjega predsednika Združenih držav Amerike, se je upokojeni general Colin Powell, načelnik štaba ameriške vojske med Bushem predsednikovanjem, odločil, da bo za zdaj še zunaj politike.

AUCKLAND - Tu je potekala konferenca Commonwealtha, na kateri so razpravljali tudi o jedrskih poskusih, predvsem pa o tovrstnih francoskih poskusih na jugu Pacifika.

BRUSELJ - Ameriški obrambni minister William Perry je predstavniki vseh članic Partnerstva za mir seznanil s pripravami na bližnjo Natovo mirovno misijo v BiH in jih pozval, naj sodelujejo pri misiji Nata v BiH.

COLOMBO - Več kot 20 tisoč pripadnikov šrilanške vojske je začelo odločilni napad na mesto Džafna, glavno oporišče uporniških Tamilcev. Ofenziva naj bi doslej zahtevala 1254 žrtev na strani Tamilskih tigrov in 260 na strani vladnih sil. Vendar poznavalci razmerij menijo, da vojaška moč tamilskih separatistov še zdaleč ni zlomljena.

BERLIN - Več kot 60 visokih predstavnikov iz 16 držav je v okviru tako imenovanega Berlinskega evropskega foruma razpravljalo o prihodnosti evropskih združevalnih procesov.

LONDON - Vsa mednarodna javnost je še vedno zgrožena nad grobimi kršitvami človekovih pravic v Nigeriji, kjer so usmrtili devet borec za človekove pravice, med njimi tudi znanega borca za pravice manjšin in varstvo okolja Kena Sara Wiwa. Proti Nigeriji so možne ostreje sankcije Združenih narodov, Commonwealth pa je to državo že izključil iz svojih vrst.

NEW YORK - Bosansko-hercegovski predsednik Alija Izetbegović in hrvaški predsednik Franjo Tuđman sta v navzočnosti ameriškega državnega sekretarja Warrna Christopherja v letalskem oporišču Wright-Patterson na Ohio podpisala sporazum, s katerim naj bi okrepili moč bošnjaško-hrvaške federacije v BiH.

ERDUT - Predstavniki hrvaških Srbov v vzhodni Slavoniji so končno pristali, da ta del ozemlja pripada Hrvaški. Sporazum so ločno podpisali tudi v Zagrebu.

SOS

telefon za ženske in otroke, žrtve nasilja

061 441 993

ali 97 82,

od 18. do 23. ure.

VESTNIK

Izdaja Podjetje za informiranje Murska Sobota
Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Stefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiftar.

Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balažič-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Mauček, Stefan Smej, Stefan Sobocan (novinarji), Nataša Juhnov (fotograf), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 31 998 (naročniška služba), n.č. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnika), Venera (trženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročeni rokopi so in fotografije ne vračamo. Naročnina za IV. trimesečje 1995 je 1.900,00 SIT, za naročnike v tujini 100 DEM letno.

Tekoči račun pri Agenciji RS za PPNI Murska Sobota: S1900-603-30005, devizni račun pri Abanki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512. Tisk: Tiskarna ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tehnik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarife številke 3, za katere se plačuje pet-odstotni davek od prometa proizvodov.

Evropska zveza

Bolj in manj enakopravni v evropskem parlamentu

Evropska zveza je vse trdneje povezana. Najbolj navdušeni Evropejci že sanjajo o dnevu, ko ne bomo več govorili o EZ, ampak kar o Združenih državah Evrope. To preoblikovanje seveda pomeni, da se bo časoma vedno več pristojnosti in odločitev z ravni posameznih držav preneslo na organe odločanja v EZ. Bolj ko bodo odločitve evropskih institucij pomembne in zavezujoče, bolj pereče bo postajalo tudi vprašanje o smotnosti načina odločanja v teh ustanovah in o različnih možnostih vpliva posameznih držav na odločitve. Zato je zanimivo pogledati, kakšna je danes zastopnost držav v evropskem parlamentu.

Pri presojanju ustreznosti sestave predstavniških teles v federacijah lahko upoštevamo dve različni merili. Prvo izhaja iz demokratske zahteve po enakem obravnavanju vseh ljudi: vsi volivci bi morali imeti enak vpliv na izvolitev svojih predstavnikov. To merilo se navadno izrazi za zahtevo »en človek - en glas«. Drugo merilo izhaja iz tega, da je federacija združenje suverenih držav (in ne neposredno državljanov), zato je pri oblikovanju skupnih teles pomembna enaka obravnavanje vseh držav in ne vseh državljanov. To merilo bi lahko na kratko povzeli z geslom »ena država - en glas«.

Tabela prikazuje, da se EZ ni odločila za eno ali drugo merilo, ampak je poskušala poiskati srednjo pot. Večje države imajo v evropskem parlamentu več poslancev, s čimer je prekršeno načelo enake teže vseh držav. Nemčija kot največja država ima na primer trikrat več poslancev kot Nizozemska in petkrat toliko kot Avstrija. Največje štiri države (Nemčija, Italija, Velika Britanija in Francija) imajo skupaj več kot polovico sedežev. To je seveda odlično izhodišče za oblikovanje koalicije velikih proti majhnim državam - pri tistih vprašanjih seveda, kjer imajo velike enake interese.

Večje število poslancev iz večjih držav bi lahko opravičevali z demokratskim načelom zastopnosti, to je z načelom »en človek - en glas«. Toda tudi temu merilu sestava evropskega parlamenta še zdaleč ne ustreza. Očitno je, da so v njem najbolj zastopani državljani najmanjših držav. Vsak poslanec iz Luksemburga zastopa le približno 67.000 svojih državljanov, medtem ko en poslanec iz Nemčije predstavlja kar 810.000 ljudi, to je kar duca-krat več. V splošnem velja, da je gostota »poslancev na prebivalca« v manjših državah večja.

Na prvi pogled bi rekli, da gre za smotno kompromis: večje države imajo več sedežev, manjše pa večjo gostoto poslancev na prebivalstvo. Toda politični realisti bi morali ugotoviti, da na primer Luksemburžanom kaj malo koristi, če imajo poslancev na vsakih 70.000 prebivalcev, ko pa vsi njihovi poslanci skupaj predstavljajo le odstotek parlamenta. Majhne države imajo zato vso pravico trditi, da jim grozi nevarnost preglasovanja. Po drugi strani pa bi se kak Nemec ali Francoz lahko pritožil na evropsko sodišče, češ da so kršene njegove demokratske pravice, ker si mora enega poslanca deliti z bistveno več državljanji kot na primer Irec ali Avstrijec.

Opisani preudarki imajo težo, če domnevamo, da je poglavitna naloga poslancev v evropskem parlamentu zastopanje interesov svojih držav ali določenega števila svojih državljanov. V resnici je položaj vsaj formalno

prevladujejo Nemci (47) in Španci (30).

Tudi ti poslanci lahko pridobijo večino znotraj ljudske stranke, če se povežejo le še s predstavniki ene države, pri tem pa lahko izbirajo med poslanci Velike Britanije, Francije, Italije ali Nizozemske.

Pričakujemo torej lahko, da bodo z naraščanjem pomena evropskega parlamenta pogostejši tudi spori glede njegove sestave. Teh sporov, ki potencialno vodijo v »jugoslovanski sindrom«, v okviru enodromnega parlamenta ni mogoče uspešno rešiti. EZ

bo morala zato prej ali slej razmisliti o dvodomnem parlamentu, v katerem bi bil en dom sestavljen po državljanem oziroma strankarskem načelu, drugega pa bi sestavljali predstavniki držav ali regij z enakim številom sedežev. Za takšno ali podobno rešitev se se že zdavnaj odločile federativne države, na primer Nemčija, delno pa tudi Slovenija. Dvodomnost evropskega parlamenta bi seveda morala zagovarjati tudi Slovenija, ki se bo sicer s svojim vplivom na njegove odločitve znašla povsem na repu, med Irsko in Luksemburgom.

Mag. Janez Šušteršič, zaposlen na EF v Ljubljani

TABELA
Glasovalna moč v evropskem parlamentu

Država	Prebivalstvo (v mio)	Število poslancev	Odstotek poslancev	Štev. prebiv. na poslanca
Nemčija	80,2	99	15,8 %	810.101
Italija	57,8	87	13,9 %	664.368
VB	57,6	87	13,9 %	662.069
Francija	57,2	87	13,9 %	657.471
Španija	39,1	64	10,2 %	610.938
Nz	15,1	31	5,0 %	487.097
Grčija	10,3	25	4,0 %	412.000
Belgija	10,0	25	4,0 %	400.000
Portug.	9,8	25	4,0 %	392.000
Švedska	8,7	22	3,5 %	395.455
Avstrija	7,9	21	3,4 %	376.190
Danska	5,1	16	2,6 %	318.750
Finska	5,1	16	2,6 %	318.750
Irsko	3,5	15	2,4 %	239.333
Luksemb.	0,4	6	1,0 %	66.667
Skupaj	367,8	626	100,0 %	587.540

Vir: Peters T.: Voting Power after the Enlargement and Options for Decision Making in EU, Europa Kolleg, Hamburg, 1995.

Iz Ljubljane piše

Zločini okupatorjevih sodelavcev

Knjižni sejem v Ljubljani v Cankarjevem domu, ki se je končal v soboto, naj bi slovenski javnosti prikazal bero zadnjih dveh let; kaj, koliko in po čem so izšle slovenske knjige. Pravijo, da je založnikov vedno več, da se izdaja vedno več knjig in da se knjige vedno manj kupujejo. Tako je bilo na sejmu predstavljanih 72 založb, precej malih založb pa ni sodelovalo. Verjetno zaradi cene najema prostora ali tudi zaradi spoznanja, da na sejmu ni (skoraj) nobenega biznisa. Nekdo je dejal, da je ljubljanski knjižni sejem dražji od frankfurtskega - meter prodajnega prostora je bil po 500 mark. Zadeva je predvsem »tržna«; tako so založbo Wieser kar pregnali z razstavnega na prodajni prostor, ker že nekaj let ni plačala najemnine. Najbolj žalostno je, da je to predvsem razstava, kakršna bi morala biti vsak dan v vsaki knjigarni, o sejmu pa ni ne duha ne sluha. Med obiskovalci so seveda predvsem šolarji, ki na sejmu prihajajo po »uradni dolžnosti«.

Letno naj bi v Sloveniji izšlo okoli 2500 knjižnih naslovov, o povprečni nakladi se ne ve niti približno, saj so naklade posameznih knjig poslovna skrivnost. Za pesniško zbirko si zdaj že kdo upa povedati, da je izšla v nakladi 300 ali 400 izvodov, Sanja Rozman pa je svojo knjigo Sanje o rdečem oblaku prodala v nakladi 7 tisoč izvodov, seveda je na sejmu predstavila že novo knjigo, naslov je Zaljubljen v sanje. Na sejmu seveda (uradno) ni bilo ljudi tipa Kučan ali Školč, kar seveda ni narobe, je pa prav podlo, da so Društvo piscev Zveze borec z osrednjega prodajnega prostora pregnali na skrajno neprimeren prostor na rob ob stopnišče. To tudi kaže (ideološko) opcijo sejma in na revijaški podrepniški stil. Ves teden so imele številne založbe tiskovne konference in predstavile svojih knjig; včasih so bile ob isti uri tri, toda mnogi so predstavljali stare izdelke. Na posameznih predstavah knjig se je trlo teve kamer, tudi po tri, od tega dve seveda od iste TV Slovenije. Seveda jih ni bilo na predstavah omenjenih (partizanskih) knjig piscev o NOB. Še več, na njihovi tiskovni konferenci ni bilo niti enega (1) novinarja. Tako tudi v Delu, ki je edino poročalo o vsaki postranski stvari na sejmu, ni bilo zapisa o njihovih knjigah, čeprav je pisalo o vseh drugih. Miroljubne knjige društva piscev zgodovine NOB-ja pa so bile: Pavla Lah - Jerina Partizanske bolnice v Trnovskem gozdu, Silvo Grčić Zločini

okupatorjevih sodelavcev in France Perovšek Moja resnica (cona B in A I. 1945-1947). Nekako kupo je marsikaj pojasnil Boris Pahor na predstavni svoji knjigi spominov na zadnja leta Slovenske svatbe, ki jo je izdala Založba Obzorja Maribor, da v Sloveniji v času socializma ni izšla niti ena knjiga v samoizdaji, kar je bilo za države vzhodnega bloka, imelo mnogo hujši partijski teror, (skoraj) obsojen in odločilnega za slovensko svobodo pripisujejo, ki so izdajali ali pisali v kulturno-politične revije, ki jih je financirala in vzdrževala ista partija, ki naj bi jih tudi maltretirala. Če ni bilo denarja od države, tudi revija ni izšla.

Svojo novo knjigo je predstavil tudi dr. Vekoslav Grmič; njen naslov je Moja misel, kjer v svojem znanem jednatem slogu v 21 esejih opozicijsko nastopa proti nekaterim zgodovinskim absolutnim mislim. Vendar pa je za to pismo pomembnejša, da zapisem imena njegovih gostov na predstavni knjigi: Franc Šetinc, Jože Smole in - prvič po dolgoletnem času v javnosti - Vinko Hafner. Na drugi strani pa je zgodovinsko knjigo Jugoslavija 1918-1992, na stanek, razvoj ter razpad Karadžrdjevičeve in Titove Jugoslavije spisal dr. Jože Pirjavec, tržaški pisatelj, predavatelj na Padovski univerzi. To naj bi bila po besedah dr. Janko Prunka, ki je knjigo koval v nebesah, komaj tretja zgodovina Jugoslavije sploh; na zadnjem poglavju o osamosvojitvi Slovenije pa bo prav gotovo dobila naziv »rdečar«. Tako se v njej etira Šetinc, Mladina naj bi imela nakladno 100.000 izvodov, Nova revija komaj omenja, razprti Mladinin članek Noč dolgih nožev naj bi napeval Janez Janša, »podčastnik Borštnerja...«. Je KOS, podaknil inkriminirani dokument v preprčanju, da ga bo fotokopiral in razširil med svojimi sodelavci...

Ob vsem tem pa daje kulturno ministrstvo je najmanj denarja za knjigo; dobro, tisti, ki so bili v prejšnjem režimu pri koritu, so tam tudi v novem »osvobojenem«, jasno je, zakaj ta »pisateljski lobbi« zahteva subvencije za (svoje) knjige, ne pa predvsem v knjižnicah. Minister Sergij Peljhan namreč sto ene kupljene knjige letno na štiri prebivalcev, zdaj dosegamo eno knjigo na deset prebivalcev.

Marijan HORVAT

Pogovor z županom Jožefom Koconom o lendavskih prometnih problemih

Obvoznica bo, avtoceste ne bo, železnico si bodo zgradili sami

»Ce obvoznice ne bomo dobili, se res sprašujem, zakaj imamo to vlado in ministre,« je med drugim povedal župan občine Lendava

Človek, kakršen je lendavski župan, bi moral biti vodja celotne regije, pa bi imeli marsikatero prometno problemo hitreje rešene. Takšne in podobne izjave smo v tem letu, ko se je število tovornih vozil na pomurskih cestah nenormalno povečalo in so bile spomladansko-poletne zapore na avtocestah, večkrat slišali. Zakaj? Zato, ker se župan Kocon zavzema za tisto, kar teži njegove občane, odločen in oster je v stikih z odgovornimi ljudmi v državnih organih, hkrati pa je sposoben organizirati delo in doma ustvariti pravo delovno razpoloženje. V primerjavi z drugimi je njegovo posredovanje zelo uspešno. Kako, da je tako uspešen? Sam pravi, da mu je pri opravljanju funkcije župana nadvse koristil pedagoški poklic, da je vesel, da si je lahko pridobil določene pedagoške izkušnje. Kar so si Lendavčani neuspešno prizadevali uresničiti štiri in več let, bodo menda končno dobili v tem letu: pred stanovanjskimi hišami v Dolgi vasi bo postavljen zvočni zid, prihodnje leto bodo začeli graditi obvoznico, skupaj z zasebnim kapitalom pa bodo v letu 1996 začeli z aktivnostmi za gradnjo železniške proge od Lendave do Beltincev. Če se vam zdi to bluzija, se nikar ne slepite: Kocon je bil nadvse resen.

Pred nekaj meseci ste bili v Lendavi glasnejši, zakaj ste zdaj tako tihi?

»Prometne razmere smo uredili vsaj za silo tako v Dolgi vasi kot tudi v Lendavi. 80 odstotkov udarnih jam je zakrpanih; ostali so le še kakšni trije jaški; uspeli smo prilagoditi tudi hitrost na 50 km/h, čeprav se zgodi, da kakšen kamion še vedno drvi skozi mesto. Več težav imamo z osebnim kot s tovrnim prometom, v četrtek in soboto se pripešes iz garaže pa si že v koloni. Laseči želimo, da bi Pince razdal za januarja – toda s sestanka v Budimpešti še nisem dobil odgovora; tudi Drnovsku sem pisal, a ni odgovora.

Nerešeno je izplačevanje odškodnin za uničenje stanovanjskih hiš. Dobili smo odgovor, da mora prav vsak najeti cenilca,

dati na razpoko nekakine pločbe, in če se nitka čez čas strga, je s tem dokazano, da je to zaradi tresljajev. Potem pa bi vsak oškodovanec moral zahtevati povrnitev škode.

Edino magistralne ceste skozi naselje Hotiza ni bilo v projektni dokumentaciji za obnovo ceste od Počehove do Lendave. Po intervjuju smo dobili odgovor, da bodo letos začeli le s preplastitvijo oziroma popravili, s čimer se ne strinjajo. Tudi v tej vasi želijo imeti za večjo varnost domačim nov zgrajene pločnike. Upajamo, da se bo za ta del namenil denar.

Proračuna in da bodo spomladaj začeli graditi; že v letošnjem proračunu je bil namreč za namenjen denar.

Seveda je vaš najpomembnejši projekt gradnja obvoznice? Vam bo uspelo?

»Za obvoznico so pripravili tri projektna naloge oziroma tri idejne rešitve. Pogodba za izdelavo projektnih dokumentacije je že podpisana, načrti bodo razgrnjeni konec februarja ali marca, do junija pa mora biti izdelana gradbeno-lokacijska dokumentacija; prav tako naj bi že odkupili zemljišča. Seveda mora dati ministerstvo dovolj denarja, kajti po sedanjem predlogu naj bi za to v proračunu namenili le 50 milijonov

novolarjev, kar je premalo. Če pa bo delana po zakonu o avtocestah, bo lažje. Amandma je v Državnem zboru že sprejet. Tako naj bi obvoznico začeli graditi že v gradbenem letu 1996/97. Če bo zadnje branje zakona uspešno, bo lendavska obvoznica del avtocestnega programa in jo bo gradil DARS ali ministrstvo.

Zavrnilo smo prvo varianto, po kateri naj bi se obvoznica priključila pri židovskem pokopališču. Po zadnji varianti se bo obvoznica priključila na tretji odstavniki pas v Dolgi vasi, torej na prvem klancu za hišami. Z magistralne ceste v Lakošu bo speljana proti mejnemu prehodu pred sedanjim križiščem. V bližini je arheološko najdišče, zato smo pristojnim institucijam že poslali dopis, s katerim jih obveščamo o načrtih, tako da bi v primeru, da bi trasa potekala čez

rjetno istega mnjenja. Če lendavske obvoznice vseeno ne bi zgradili, se lahko upravičeno sprašujem, zakaj imamo to vlado, je res potrebno ubogati ministre – imamo namreč podpise dveh ministrov, Pavla Gantarja in Igorja Umka.

Jožef Kocon, župan občine Lendava: »Pedagoški poklic mi je pomagal, da lahko uspešneje opravljam funkcijo župana!«

Posledice velikega tovornega prometa ne bi bile tako hude, če bi po cestah vozila le tehnično ustrezna vozila?

»Zdaj čakamo kontrolo na meji – ali kje drugje. Ministrstvo za notranje zadeve ne prestopa opozarjamo, naj čim prej začnejo pregledovati ta vozila, ne na meji, ampak nekje v notranjosti. Delajmo tako kot po vsej Evropi: če nimaš primerne vozila, ti dajo naslov podjetja, kjer ti ga popravijo in usposobijo.

Avtoporta ne bo ne v Lendavi ne v Radgoni, kajti na počivališča naj zavijejo le tisti šoferji, ki to hočejo; ve pa se, da mora vsak šofer po zakonu po določenem času počivati. Ta počivališča so lahko tudi ob gostilnah, urejenih bencinskih črpalkah ali drugod, o tem, kje bodo raje ustavljali, pa naj odloči poslovna uspešnost.

Državni zbor je pred kratkim sprejel sklep, da se gradnja železniške povezave med Lendavo in Beltinci prestavi na poznejši čas, vendar se vi s tem ne strinjate?

»Lendavčanov ne more nobena vlada z nobenimi študijami prepričati, da je severna železniška proga rentabilnejša od južne, kajti pred leti, ko smo se tudi pogovarjali o železnici, je

bila proga Hodoš-Murska Sobota šele na tretjem mestu, na drugem pa lendavska. Šudija upravičenosti je lahko takšna, kakršna nam ustreza. Soboška severna varianta je prišla v ospredje, lendavska je izostala. To je politična odločitev, nihče naj ne govori, da je odločitev ekonomska.

Mi bomo poskušali to uresničiti s pomočjo koncesionarjev. Zainteresiranih je veliko po-

djetij, vendar o imenih zaenkrat ne bi govorili, dokler ne končamo vseh potrebnih sestankov. Najprej moramo o upravičenosti in nujnosti te povezave prepričati vlado, to pa je zelo težko. Tudi v parlamentu gre za kupčije ... V decembru se bomo prvič dobili na sestanku in bomo začeli z aktivnostmi. Sedem podjetij je pristalo na sodelovanje s kapitalom. Najprej se bomo koncesionarji o vsem dogovorili sami, potem pa bomo poklicali državne uradnike, ki so za to odgovorni. Opravil sem pogovore v Budimpešti pa tudi v Bruslju smo že povprašali, kakšne so možnosti, da bi firma, ki bi bila registrirana za gradnjo te proge, najela mednarodno posilo.

Ministrstva za okolje in prostor ter občutljivega terena se ne bojim, ker bi gradili po tisti trasi, ki so jo oni vrisali v dolgoročne plane.

Naravovarstveniki morajo končno razumeti, da če hočemo imeti infrastrukturo, ta ne more iti po zraku ali pod zemljo, ampak po območju, kjer bo najmanj škode.

Mi bomo poskušali graditi železnico sami in državi dokazati, da je severna varianta zmožna!

BERNARDA B. PEČEK

Seja vlade

O kmetijskih proizvodih v Cefti po dvogovorih

Slovenija bo postala polnopravna članica Cefta 1. 1. 96; do 30. 6. 96 bodo o izvozno-uvoznih pogojih kmetijskih proizvodov veljali dvostranski dogovori med državami – Višje plače v dobro stoječih podjetjih – Zaradi dedovanja na novo določene spodnje in zgornje meje zaščitene kmetij

Vlada Republike Slovenije je na svoji zadnji seji obravnavala sklepno poročilo o pristopu Slovenije k srednjeevropskemu sporazumu o prosti trgovini s kmetijskimi pridelki. Izoblikovalo se je mnenje, da je slovenska delegacija upravičila svoj pogajalski mandat. Slovenija bo pristopila k Cefti na osnovi medsebojnih dogovorov med članicami le-te. Zaradi tega se je že povečala medsebojna menjava predvsem na tržišču industrijskega blaga, kjer je visoka stopnja liberalizacije, precej manjša pa je v kmetijstvu. Predsedniki vlad držav članic Cefta so šele na sestanku v Brnu 11. 9. 95 sprejeli spremembo določb Cefta, ki je omogočila sprejemanje novih držav, torej tudi Slovenije. Takoj po tem sestanku so strokovnjaki vseh držav Cefta in Slovenije pripravili prvi osnutek besedila Sporazuma o pristopu Slovenije. Ne glede na pristop Slovenije so se kmetijski strokovnjaki držav članic Cefta vse letošnje leto dogovarjali o nadaljnji liberalizaciji trgovine s kmetijskimi proizvodi znotraj Cefta. Pri tem so skušali oblikovati skupna načela izvedbe nadaljnje liberalizacije v obliki treh list (A, B in C). Predvideli so, da naj bi bili proizvodi, uvrščeni na listo A in B, liberalizirani na enak način in v enakem obsegu med vsemi državami Cefta.

Slovenski strokovnjaki so bili kot opazovalci povabljeni na ta njihova pogajanja šele avgusta oz. oktobra letos. Takrat je bila slovenska stran prvič seznanjena z vsebino teh list in z njihovo namero, da naj bi bila liberalizacija po teh listih enotna za vse države, torej multilateral. Predvideli so tudi, da bodo tik pred podpisom Sporazuma o pristopu Slovenije dosedanje članice Cefta podpisale pravni akt, ki bo opredelil to liberalizacijo. To pomeni, da se Slovenija o vsebini teh listin in obsegu liberalizacije ni pogajala.

Dvostranski dogovori med državami

Slovenski pogajalski delegaciji je bilo predstavljeno stališče, da mora Slovenija s svojim pristopom sprejeti večino večstransko določenih koncesij med članicami Cefta. Zaradi tega je Vlada Republike Slovenije mandat pogajalski delegaciji dopolnila s svojimi sklepi s seje dne 2.11. in sklepi odbora državnega zbora za mednarodne odnose z dne 4.10. Pogajalska delegacija je v zadnjih pogajanjih dosegla naslednje rešitve v okviru Sporazuma o pristopu Slovenije k Cefti: v osnovnem sporazumu o pristopu Slovenije se prevzamejo določbe glede trgovine s kmetijskimi proizvodi iz do zdaj podpisanih dvostranskih sporazumov z vsako državo. Slovenija ima ratificirane pogodbe s Češko, Slovaško in Madžarsko ter podpisano s Poljsko. Te ugodnosti so samo delne za izbrane proizvode v obliki 50-odstotnega znižanja uvoznih dajatev in v okviru dogovorjenih količin. Nadalje se v sporazum za trgovino s kmetijskimi proizvodi, ki jo do zdaj urejajo posebni protokoli z vsako državo posebej, vnese določba, da bodo ti dvostranski protokoli do 30. 6. 96 nadomeščeni z novimi, ki bodo upoštevali pravila za nadaljnjo liberalizacijo po določbah Cefta, ki jih dosedanje članice Cefta še niso sprejele. Pri morebitni določitvi teh pravil pa bo Slovenija v prihodnje sodelovala kot polnopravna članica. Dosedanje članice Cefta so se dogovorile, da njihova medsebojna nadaljna liberalizacija trgovine s kmetijskimi proizvodi ne bo večstranska, ampak le dvostranska med posameznimi članicami. Nadaljnji konkretni rezultati niso bili, ker niso dosegli soglasja, tako da v tem letu ne bo prišlo do podpisa tega akta, ki bi uveljavil dodatno liberalizacijo.

Vsi ti dogovori pomenijo, da bo Slovenija pristopila k Cefti oz. postala njena polnopravna članica 1.1.1996 z dogovorjenimi pogodbenimi obveznostmi glede trgovine s kmetijskimi proizvodi, ki so definirane v dosedanjih dvostranskih sporazumih. V obdobju po uveljavitvi njenega polnopravnega članstva pa se bodo nadaljevala pogajanja o nadaljnjih možnih koncesijah v trgovini s kmetijskimi proizvodi z vsako posamezno državo članico. Pri tem naj bi se upoštevala pravila v okviru Cefta. Z vidika interesov Slovenije je pomembno tudi, da so se dosedanje države Cefta dogovorile, da njihova medsebojna trgovina s kmetijskimi proizvodi ne bo urejena z večstranskimi dogovori. Dosedanji pogovori o večstranskosti list A in B so s tem nadomeščeni z dvostranskostjo vseh danih in sprejetih koncesij. Po tem dogovoru pa bo Slovenija sprejela obvezo, da se bo tudi ona pogajala o nadaljnji liberalizaciji trgovine s kmetijskimi proizvodi, vendar kot enakopravni partner in polnopravni član Cefta, in to s posameznimi državami članicami. V teh pogajanjih bo lahko povsem uveljavila svojo posebnost in možnosti pri odpiranju slovenskega trga za tiste proizvode, kjer ji to omogočajo struktura kmetijske pridelave, razmerja cen in druge razmere na kmetijskem trgu. V teh pogajanjih bo lahko zahtevala večje ugodnosti za plasma izdelkov, predvsem v interesu slovenske predelovalne industrije, na trge držav članic Cefta v zamenjavo za ugodnosti pri tistih proizvodih, kjer sama nima zadostne proizvodnje ali je sploh nima. Tam, kjer ima proizvodnjo, pa bo lahko upoštevala tudi razlike v cenovnih razmerjih. Sporazum bo verjetno podpisan 26. novembra v Portorožu. Tako uradni viri.

Dedovanje zaščitene kmetij

Vlada je soglasala s predlogom sprememb in dopolnitev dogovora o politiki plač in drugih prejemkov zaposlenih v gospodarstvu in tako se lahko plače v uspešnih podjetjih povečajo za 10 odstotkov. Sprejela je tudi sklep o preoblikovanju Konjersko-turističnega centra Lipica v javni zavod Kobilarstva Lipica. Vse premičnine in nepremičnine bodo postale last države. S tem je izpolnila zahtevo parlamentarnega odbora za kulturo, šolstvo in šport, ki je podprl predlog za sprejem zakona o Lipici po hitrem postopku, da bi se ohranila vrednost kobilarne. Vlada je obravnavala tudi predlog zakona o dedovanju kmetijskih gospodarstev, ki naj bi ga državni zbor sprejel po hitrem postopku. Ker sedaj veljavni zakon ni usklajen z novo ustavo, ga je ustavno sodišče v upravnem sporu razveljavilo. Ustavno sodišče je sicer poudarilo, da ni sporen celoten zakon, temveč le nekatere določbe, ki se prepletajo v številnih členih, zato ni uporaben in ga je ustavno sodišče v celoti razveljavilo. Posebej so zapisali, da mora zakonodajalec v novem zakonu na novo določiti spodnjo in zgornjo mejo zaščitene kmetije. Vse to pa zaradi preprečevanja drobljenja slovenskih kmetij, ki je kljub zmanjševanju števila kmetij med obema popisoma večja. Tudi novi zakon bo urejal le posebnosti pri dedovanju kmetijskih gospodarstev. Za vse drugo pa tudi v prihodnje veljal splošni zakon o dedovanju. Na novo določena zgornja in spodnja meja se bo ugotavljala na osnovi katastrskega dohodka. Kmetija, ki ne bo dosegala spodnje meje, se bo lahko delila, tista, ki bo presegala zgornjo mejo, se bo lahko delila, vendar tako, da vsak novi del ne bo manjši od spodnje meje. Kmetijo bo lahko dedoval en dedič, prednost pa bo imel tisti, ki jo je pripravil obdelovati, drugi bi praviloma dobili denarni nadomestek. Tudi z oporo kmetije ne bo mogoče razdeliti. V petih letih bodo na novo določili zaščitene kmetije, ki jih je v Sloveniji sedaj 42.000.

Marjan HORVAT

O »severni železnici« v Puconcih

Na povabilo ZEU – Družbe za načrtovanje in inženiring iz Murske Sobote so se zbrali v torek, 14. novembra 1995, v Osnovni šoli Puconci načrtovalci in investitorji nove železniške proge od Murske Sobote do Madžarske prek Hodoša ter predstavniki občin, organizacij in društev, ki bodo v naslednji etapi izdelovanja dokumentacije tudi dajali potrebna soglasja. Tako so sedanjo različico trase predstavljali strokovnjaki Urada za prostorsko planiranje Ministrstva za okolje in prostor (Potočnik, Jagodic), investitor Slovenske železnice (Brezigar), Projektivno podjetje SZ (Žerak, Jerman) in ZEU (Ori, Kovač, Dešnik). Obravnavali so le idejni načrt od Puconec do Hodoša, saj je spodnji odsek proge zaradi priprave urbanistične ureditve Murske Sobote začasno izvzet. Že sedaj pa je znano, da Slovenske železnice železniške obvoznice za Soboto ne predvidevajo.

bbp

Bo proga od Beltincev do Lendave in dalje do meje z Madžarsko z denarjem koncesionarjev zgrajena prej kot »državna proga« od Murske Sobote do Hodoša?

arheološko najdišče, opravili predhodna izkopavanja. Tu je tudi Črni log z jelšami ... sprašujem pa se, kje so bili naravovarstveniki takrat, ko so se delale maloracije, saj zaradi prevelikega izsuševanja črne jelše propadajo.

Kakšna bo prometna ureditev v Lendavi, ko bo zgrajena obvoznica – če bo? »Sem optimist, saj je denar za odkup zemljišča že v proračunu. Še nikoli nismo bili tako blizu uresničitvi. Tudi parlament je to uvrstil v kratkoročni plan ... Če ne bo, bomo zaprli cesto, kajti tako ne gre več. Vsekakor imamo za obvoznico več možnosti kot za avtocesto, o gradnji katere močno dvomim – pri tem sva ve-

Seveda je vaš najpomembnejši projekt gradnja obvoznice? Vam bo uspelo?

»Za obvoznico so pripravili tri projektna naloge oziroma tri idejne rešitve. Pogodba za izdelavo projektnih dokumentacije je že podpisana, načrti bodo razgrnjeni konec februarja ali marca, do junija pa mora biti izdelana gradbeno-lokacijska dokumentacija; prav tako naj bi že odkupili zemljišča. Seveda mora dati ministerstvo dovolj denarja, kajti po sedanjem predlogu naj bi za to v proračunu namenili le 50 milijonov

Drobljenje proračunskega denarja za ceste Kar parlament blagoslovi, Dvornik odslovi

Podgrad-Segovci, Radgona-Mele-Radenci, Stročja vas, Cankova in še nekaj cestnih odsekov v Pomurju bi lahko našli, kjer se finančna sredstva ne stekajo tako, kot je predvidel parlament

Zakaj je cesta skozi Cankovo tako dolgo razrita zaradi gradnje kanalizacije in pripravljena na začetek celostne obnove, čeprav je izvajalec del že znan. To je res, ni pa znano, kdaj in kako bo izvajalec za opravljeno delo dobil plačilo. Tako je bilo Cestno podjetje Murska Sobota na javni licitaciji septembra letos izbrano kot najugodnejši ponudnik za izvajanje del, vendar še do danes niso prejeli v podpis pogodbe, ki bi jo morali podpisati tudi Ministrstvo za finance, Ministrstvo za promet in zveze in Družba za državne ceste. Očitno gre na vrhu za grde medstrankarske igrice, tako da si npr. državni sekretar Marjan Dvornik dovoli takšne packarije, da spreminja tisto, kar je že sprejel državni zbor. In kdo pravi, da so odločitve parlamenta obvezujoče?

Pred podobno dilemo kot Cestno podjetje Murska Sobota se je že pred leti znašel Pomgrad, ki prav zaradi (ne)nakazovanja že odobrenega denarja še danes ni obnovil ceste skozi Stročja vas. Soboški cestarji so sporočili, da bodo kljub temu v teh dneh začeli delati, kajti za vas in celotno okolje je ta cesta prava sramota, ki poleg vsega še uničuje slabe in dobre avtomobile. Celotna trasa proti Sotini je ta čas najslabša cesta v Pomurju in je potrebna obnove na celotni dolžini. Cestno podjetje M. Sobota je na licitaciji za obnovo odseka ceste skozi Cankovo uspelo s ceno 172 milijonov tolarjev, v letošnjem proračunu je za ta namen odobrenih le 25 milijonov tolarjev, torej le za nekaj metrov ceste, kar je verjetno tudi razlog, da odgovorni na državni ravni ne podpisajo pogodbe. Toda: kdo zagotavlja, da bo v proračunu za leto 1996 namenjenih 15 milijard, vendar bodo lahko opravili dela na cestah vrednosti 19 milijard tolarjev, je pojasnil državni sekretar Marjan Dvornik na ponedeljkovi tiskovni konferenci. To jim bo dopuščal nov protokol (praksa je znana iz socialističnih časov), ki sta ga podpisala prometni minister Igor Umek in finančni minister Mitja Gaspari - 7. člen bo omogočal začetek izvajanja del pred sprejetjem proračuna.

Vendar v Sloveniji ne gre tako enostavno in hitro: pri nas se odločamo o obnovah nekajstometrskih odsekov, ne pa o obnovah cest »od tu do tam«. Spomnimo se, kako dolgo se je govorilo o nujnosti obnove ceste od Murske Sobotice do Hodoša - tako zaradi mednarodnega mejnega prehoda kakor zaradi povezave goriških krajev s središčem. Odsek Puconci-Vaneča je 1992. leta začelo graditi Cestno podjetje Ljubljana, šele nato je delo dobilo tudi Cestno podjetje Murska Sobota, in sicer so si pridobili dela na dolžini 3,8 kilometra. Zanimljivo majhna dolžina, bi rekli v tujini, v Sloveniji pa moramo takšno dolžino graditi kar tri leta. Vzrok je nenakazovanje finančnih sredstev, čeprav je obnova ceste v letnem programu, ki ga je sprejel državni zbor. Celotna vrednost del je 145 milijonov tolarjev, vendar so v letu 1994 prejeli 99 milijonov, letos 15 milijonov, v letu 1996 pa naj bi za dokončno usposobitev ceste za varen promet vozil (signalizacija je vključena v ta paket) namenili zadnjih 31 milijonov tolarjev. Tu je še vedno nerešen plaz v Dankovcih, ki ga bo v dveh letih saniral Pomgrad; v dolžini 80 metrov bo potrebno narediti globok izkop, postaviti pilotske stene in na ustrezen način sanirati pobočje. Pomgrad je tudi preplasil cesto od križišča pri Čardi do pokopališča.

Še hujšega zadrževanja in neizvajanja sklepov državnega zbora pa obtožujejo Ministrstvo za promet in zveze in predvsem Marjana Dvornika (ki samovoljno deli denar za obnovo cest) v občini Gornja Radgona. Cesto Podgrad-Segovci in odsek magistralne ceste M 10-1 v Meleh bi morali obnoviti oziroma rekonstruirati že v letošnjem letu, tu pa je tudi izredno slaba cesta od Melov do Radenec in čez most na Petanjcih. Seveda je težko pričakovati, da bi sedaj, ko delavci Cestnega podjetja Celje obnavljajo mostove med Veržejem in Dokležovjem, začeli obnavljati tudi petanjski most - moral pa bi biti na vrsti takoj po usposobitvi veržijskega mostu za tovorni promet.

Bomo videli, kako bo uspela Murska Sobota, kajti do konca tega leta naj bi bili pripravljeni načrti za rekonstrukcijo celotne Cankarjeve ulice v mestu oziroma magistralne ceste M 10-1.

BBP

Še vedno samoprispevki

V nedeljo so bili številni referendumski začetki za uvedbo krajevnega samoprispevka v naslednjih petih letih. Tako so se občani Krajevne skupnosti Bodonci odločili o podaljšanju krajevnega samoprispevka do konca leta 2000. V naseljih Bodonci in Vadarci se je nedeljskega glasovanja udeležilo okrog 70 odstotkov volilnih upravičencev, za dodatno zbiranje denarja pa se jih je odločilo približno 56 odstotkov. Po novem bodo zaposleni plačevali 1 odstotek od plač, takšen odstotek pa velja tudi za upokojene. Za obrtnike in zaposlene v tujini so določili 2-odstotni delež, medtem ko bodo kmetje plačevali 15 odstotkov od katastrskega dohodka. V tem obdobju naj bi zbrali okrog 12,5 milijona tolarjev. Ta denar bodo porabili za naložbe in komunalno infrastrukturo, posodobitev, asfaltiranje in vzdrževanje lokalnih in vaških cest pa tudi za ureditev mrliške vežice v Vadarcih in pokopališč.

Nedeljskega referenduma se je v Krajevni skupnosti Brezovci, kamor spadajo naselja Brezovci, Lemerje in Predanovci, od 625 vpisanih volivcev udeležilo 519 ali okrog 83 odstotkov. »Za« je glasovalo 356 občanov ali 68,59 odstotka, proti jih je bilo 156 ljudi ali 30,06 odstotka, sedem glasovnic pa je bilo neveljavnih. Zaposleni in obrtniki bodo mesečno plačevali po 2 odstotka, upokojeni 1 odstotek, kmetje 10 odstotkov od katastrskega dohodka, zaposleni v tujini pa 2 odstotka od povprečnih osebnih dohodkov v Sloveniji v preteklem letu. In kaj bodo naredili z zbranim denarjem? Načrtujejo gradnjo komunalnih objektov, ureditev pokopališč in mrliških vežic, vzdrževanje kapelic, obnovo, asfaltiranje in vzdrževanje lokalnih in vaških cest, sofinanciranje dejavnosti društev in gradnje objektov za zagotavljanje varnosti v prometu in druge naloge.

Uspešni so bili tudi v naseljih Zenkovci, Puževci, Strukovci in Beznovci. S krajevnim samoprispevkom bodo zgradili vodovod Zenkovci-Beznovci, uredili mrliške vežice v Puževcih in Beznovcih. Preostali denar pa bodo v naslednjih petih letih porabili še za druge naložbe v obeh krajih.

MILAN JERSE

Po sledi težav v soboškem Pomurskem tisku

Bo nekdanj uspešno podjetje ubežalo stečajju?

Da se je Pomurski tisk iz Murske Sobotice, ki je specializiran za trdo in mehko vezavo knjig, izdelavo etiket in blanketov ter za agitacijski reklamni tisk, kot so prospekti, katalogi in podobno, se danes ubada z vrsto težav, ki kolektiv s 150 zaposlenimi postavlja v negotov položaj. Pesti jih zadolženost, ki vpliva na občasno blokiranje žirorračuna. Zaradi nesposobnosti odplačevanja bančnih posojil in računov dobaviteljem delavci že nekaj časa prejemajo le zamrznjene plače.

Dolga za skoraj 4,5 milijona DEM

»Dolg Pomurski banki je 67 milijonov tolarjev, pri banki pa je za okrog 35 milijonov tolarjev posojila, ki je pokrito s terjatvami do kupcev,« pojasnjuje direktor Pomurskega tiska Bojan Žunič. Pomurski tisk dolguje 750 tisoč mark za nakup opreme za trdo vezavo knjig, tujemu partnerju, od katerega so pred leti kupili večbarvno tiskarsko linijo, pa 2,8 milijona mark, zato je njegova usoda negotova. Hkrati ima Pomurski tisk veliko terjatev do kupcev. »Banka je potrdila sanacijski elaborat in zaprosili smo za moratorij za vsa naša posojila, vendar se to še ne izvaja, zato pritiska, naj zmanjšamo dolg. To smo storili in najeli 8 milijonov hipotekarnega posojila. Pomurska banka nam je pred letom limitirala posojilo na 75 milijonov, za kar jamčimo s hipoteko. Pri zunanjih dolgovi zaradi lizinga pa moramo dobavitelje prepričati in se dogovoriti za desetletni odlog,« še dodaja direktor Pomurskega tiska.

V škripcih zaradi štirbarvnega ofsetnega stroja

Če posežemo v preteklost, se je agonija murskosoboških tiskarjev začela v bistvu že pred leti, ko se je dolžniški krog vedno bolj širil predvsem zaradi zunanjih dolgov pri nakupu nemške opreme za štirbarvni ofsetni stroj pri firmi Brüderchen na Dunaju, ki je vreden 2,8 milijona mark in kupljen na lizing. »Ta stroj je greh, star pet let, ki je delno odplačan, čeprav so se večinoma odplačevale le obresti. Za 750 tisoč mark dolga je zaradi opreme za trdo vezavo knjig.« Po besedah Bojana Žuniča so se s Pomursko banko in tujim dobaviteljem večbarvne tiskarske linije uspeli dogovoriti za ugodnejše odplačevanje posojil v obdobju desetih let. Težje je dogovarjanje z dobavitelji surovin in reprodukcijekega materiala, saj poslovno sodelovanje povezujejo s plačilom vseh dolgov. Dobaviteljem so predlagali sprotno plačevanje materialov, hkrati pa tudi enega od starih računov.

Zaradi nepremišljenega nakupa štirbarvnega ofsetnega stroja, katerega vrednost je 2,8 milijona mark, se je začela agonija soboških tiskarjev. Odtlej je namreč podjetje prezadolženo in plačilno nesposobno, zato je logična posledica blokiranje žirorračuna.

telji surovin in reprodukcijekega materiala, saj poslovno sodelovanje povezujejo s plačilom vseh dolgov. Dobaviteljem so predlagali sprotno plačevanje materialov, hkrati pa tudi enega od starih računov.

Kdo od 54 delavcev bo ostal na cesti?

V negotovem položaju so delavci, in če ne bo pravega izhoda, bo brez dela vseh 54 delavcev. Pomurski tisk ima svoje partnerje v ZDA, na Nizozemskem, v

Nemčiji, na Švedskem, s pomočjo založnikov pa tudi na Vzhodu. Pri tem so vezani izključno na naročila, saj nimajo serijske proizvodnje ali zaloga. Na domačem trgu je njihov največji kupec etiket Radenska, papirnatih semenjskih vrečk pa Ljubljanske semenarne.

Za direktorja ni konkurenčne klavzule

Kot zatrjuje Bojan Žunič, ki je bil pred tem zaposlen v stečajni firmi Eureco, ima pa tudi lastno posredniško firmo v Ljutomeru, konkurenca zasebnih firm kolikinsko ne bi smela vplivati na delo njihovega podjetja. »Presežki so zlasti pri nekvalificirani

dolžnost direktorja družbe, ki mora zagotoviti vodenje poslovnih knjig v skladu z veljavnimi slovenskimi standardi in zakonom o gospodarskih družbah.

V Pomurskem tisku so bile ugotovljene nepravilnosti in smo z odločbo v okviru tečajnih pristojnosti zahtevali nekatere popravke. To pomeni, da smo zahtevali določene terjatve oziroma povečanje obveznosti v zvezi z nekaterimi poslovnimi partnerji. Izdani sta bili odločba in ovadba za gospodarski prestop in kaznivo dejanje,« zvezo od direktorice Agencije za plačilni promet, nadzor in informiranje v Murski Soboti Nade Kuhar.

KAKŠNA BO USODA SOBOŠKIH TISKARJEV - To se sprašujejo zaposleni delavci Pomurskega tiska v Murski Soboti, ki so se znašli v negotovem položaju. Fotoarhiv Vestnika

delovni sili in delu režije. Tehnološki presežki bodo Pomurski tisk v pol leta stali 65 milijonov SIT z odpravninami, dokupi let in 70 odstotki plače, ki jo imajo pravico dobivati. Del teh sredstev med 30 do 50 odstotki moramo dobiti kot subvencijo ministrstva za delo. Kvalificirani delavci grafične dejavnosti bodo ostali v podjetju, zmanjšanje zaposlenih pa ne bi smelo vplivati na obseg proizvodnje.

Inšpektorji ugotovili nekaterne nepravilnosti

Inšpektorji Agencije za plačilni promet, nadziranje in informiranje iz Murske Sobotice so na zahtevo sindikata opravili pregled materialno-finančnega poslovanja Pomurskega tiska v letih 1991, 1992 in 1993. Usmerili so se le na določena vprašanja v tem poslovanju, zlasti glede izvedbe projektov za tujino. Prejšnji direktor Pomurskega tiska Štefan Šadl pa je nanje naslovil prošnjo, da preverijo pravilnost zaključnega računa za leto 1994 in pripravijo periodični obračun za leto 1995. Vendar je omenjena agencija je pristojna le za kontrolo davkov in prispevkov, nikakor pa ne za sestavljanje periodičnih obračunov.

»Ukrepali smo v okviru pooblastil, pri čemer je bila angažirana tudi Uprava za notranje zadeve v Murski Soboti, ki je dobila naš zapisnik. To je dejansko

Delavci podprli sanacijski program

V podjetju so prepričani, da bodo s sanacijskim programom dosegli tudi temeljito reorganizacijo komercialne službe, ukinitve vseh nedonosnih proizvodnih programov, med katere štejejo tudi tiskanje knjig, znižanje proizvodnih stroškov ter tržno oblikovanje cen in storitev. Ker pa vsi vodstveni delavci vendarle niso povsem prepričani o uspehu sanacijskih ukrepov, so nekateri potihoma govorili celo o stečaju. Po njihovem bi na ta način podjetje lahko nadaljevalo s proizvodnjo donosnih programov, vendar bi se ob izgubi kupcev na cesti znašlo tudi precej delavcev Pomurskega tiska.

V rešitev problema podjetja se je dejavno vključil tudi sindikat tiskarjev Pergam, ki poskuša najti rešitev in tako preprečiti popoln zlom Pomurskega tiska. Za zaprtimi vrati se je sešel izvršilni odbor sindikata soboške tiskarne, med udeleženci pa je bil tudi predsednik slovenskega sindikata Pergam Dušan Rebolj.

Seveda smo za mnenje povprašali tudi predsednika grafičnega sindikata v Pomurskem tisku Jožeta Burnika. »Sindikat je podprl sanacijski program. Škoda bi bila, če bi podjetje propadlo zaradi subjektivnih in objektivnih razlogov. Po razpadu Jugoslavije smo se preusmerili na zahodni trg, ki je tudi določal našo ceno.

DIREKTOR VERJAME V REŠITEV PODJETJA - Bojan Žunič

Izkoriščenost štirbarvnega ofsetnega stroja je bila velika, toda delali smo pod ceno. Zaradi nepremišljenih potez prejšnjega vodstva je draga oprema še vedno neodplačana. Vsi od čistilke dalje imamo od julija letos minimalni osebni dohodek, in sicer 45.450 SIT. Očitno vodstvo podjetja ni vedelo, kaj je zamrznjeni osebni dohodek, ki je v bistvu 90 odstotkov zadnjega izplačila osebnega dohodka na zaposlenega. Tak dogovor je bil sklenjen brez stališča sindikata.

Delavci so imeli razna posojila, zato je škoda zbujačo, da je nekaj mesecev ne zaslužijo ničesar. »Kljub takim razmeram pa vztrajamo pri delu, ker podjetja ne želimo uničiti. Sedanje razpelo

ženje med zaposlenimi ni prijetno, saj nihče ne ve, kdo bo ostal na delovnem mestu. Letošnji december bo odločilen za prvo skupno delavcev, ki bodo morali zapustiti kolektiv. Vsi skupaj pa upamo, da se ne bo uresničil najbolj črni scenarij, po katerem bi Pomurski tisk moral v stečaj. Republiški sindikat Pergam nam je

Prav zdaj poteka proces lastninskega preoblikovanja, ki predvideva 60 odstotkov notranjega odkupa s certifikati, ki so jih vložili zaposleni in upokojeni. Računajo, da bo proces lastninjenja končan do konca letošnjega leta. Po zdajšnjih ocenah je knjžna vrednost Pomurskega tiska 3,2 milijona mark, pri čemer pa ni všteta oprema, kupljena na lizing, ki jo odplačila ne more biti predmet ocenitve.

obljubil solidarnostno pomoč po 20 tisočakov za najbolj ogrožene delavce, ki zaradi odplačevanja posojil že štiri mesece niso dobili denarja.

Kot ročni stavec, ki v tem kolektivu delam že 33 let, upam, da bomo vendarle izplačali iz naših danjih težav.

MILAN JERSE

S procesi lastninjenja se so vezi med družbami v okviru Tekstila začele prekinjati

Tudi v Prosenjakovcih po samostojni poti

Ločitev jih ni posebej prizadela, saj so že doslej sami opravljali večino poslovnih funkcij

Pred leti, ko je bilo povezovanje v velike poslovne sisteme moderno, so se v prosenjakovskem Pletilstvu odločili za združitev z ljubljanskim Tekstilom. Takšne odločitve jim ne kaže oporekati in tudi sami priznajo, da jim ni žal, saj je prosenjakovsko podjetje v tem času razvijalo precej napredovalo. Po dolgoletni povezanosti s Tekstilom to podjetje zdaj ponovno stopa na samostojno pot, od celotnega sistema Tekstil, ki je sestavljalo deset družb, pa ostaja le še Tekstil Ljubljana z vele- in drobno prodajo. Pravzaprav se je razpad tega poslovnega sistema začel z začetki lastninjenja in takrat so se tudi v Prosenjakovcih odločili, da gredo na svoje. Odločitev ni bila težka pa tudi kakšnih večjih pretresov niso doživljali, saj so že do takrat v Prosenjakovcih nekatere poslovne funkcije samostojno opravljali. Čeprav bodo s Tekstilom tako rekoč povsem prekinili, bodo obdržali ime in tako se bo to podjetje poslej imenovalo Tekstil Prosenjakovci.

Poslej delniška družba

Tekstil Prosenjakovci, ki je zdaj družba z omejeno odgovornostjo, po lastninjenju pa bo delniška družba, ima zdaj dve proizvodni usmeritvi, oblačilni program in program tehničnih tekstilnih izdelkov. Proizvodnja poteka v obratih v Prosenjakovcih, Križevcih na Goričkem in v Ormožu, v lasti podjetja pa je tudi prodajni center v Ljubljani, ki zaenkrat opravlja le funkcijo distribucijskega centra za širše ljubljansko območje. Znotraj oblačilnega programa izdelujejo oblačila za prosti čas, športna oblačila in še nekatera druga oblačila, v programu tehničnih tekstilnih izdelkov pa prevladujeta proizvodnja netkanih tekstilij za potrebe industrije, kmetijstva in gošpodinjstva ter proizvodnja netkanih tekstilij za potrebe gradbeništva.

V Tekstilu v Prosenjakovcih so že zdavnaj ugotovili, da je razvojna prihodnost podjetja v izvozu, zato so že dalj časa navzoči tudi na tujih trgih. Za izvoz je včasih delalo kar 80 odstotkov vseh proizvodnih zmogljivosti, zdaj pa na tuje trge prodajo čez

70 odstotkov izdelkov. Pri tehničnih tekstilnih usmeritvi prodajo v glavnem izdelke, medtem ko pri oblačilih prevladujejo delovni posli. Žal pa se pri poslovanju s tujino tudi v prosenjakovskem podjetju srečujejo s podobnimi težavami kot drugi slovenski izvozniki, še posebej pa se ubadajo s težavami, ki pestijo tekstilce.

Čeprav dela za izvoz čez 70 odstotkov proizvodnih zmogljivosti, ustvarijo s prodajo na tuje le 60 odstotkov prihodkov, kar najbolj nazorno kaže na težave, s katerimi se srečujejo izvozniki. Zlasti pri dodelavnih poslih čutijo pritisk na cene, saj so tuji partnerji letos zahtevali že do 20 odstotkov nižje cene storitev, hkrati pa zahtevajo vedno večjo kakovost. Če imajo ob vsem tem težave s pokrivanjem stroškov, pa jih še posebej pestijo likvidnostne težave, saj so tudi domači kupci slabi plačniki. Likvidnostne težave se zaostčujejo tudi zaradi nekaterih tekočih obveznosti, saj so v zadnjih treh letih v nove naložbe za posodobitev proizvodnje vložili okoli 2 milijona mark, za kar so v glavnem najeli posojila, ki jih je zdaj treba vračati.

Zaostriti odgovornost do dela

Navkljub likvidnostnim težavam doslej še niso imeli težav z izplačilom osebnih dohodkov. Ti so resda razmeroma nizki, vendar ne zamujajo z izplačili plač bo podjetje letos poslovanje sklenilo brez izgube, v prihodnje pa bo treba vse aktivnosti usmeriti v povečanje produktivnosti in v boljše izkoriščenost delovnega časa. 290 zaposlenih je število, ki ga ob sedanjem obsegu proizvodnje težko prenesejo, zato bodo v novi organiziranosti, ko bodo delovali kot delniška družba, skušali učvrstiti odnose in zlasti povečati odgovornost do dela. Ta namreč pri nekaterih še vedno ni ustrezna, poseben problem za podjetje pa je odsotnost z dela zaradi bolniških dopustov. Izpad zaradi bolniških je tudi do 14 odstotek, in če se s tem problemom ne bodo odločneje spopadli, jih to lahko uniči. V zadnjem času so precej poostreli kontrole

pri delavcih, ki so na bolniškem dopustu, pri odkritju kakršne koli nepravilnosti pa bodo morali v prihodnje ostro ukrepati.

Tudi lastna prodajna mreža

Zadnja tri leta so tudi za prosenjakovsko podjetje izredno težka, pravi direktor Ernest Eöry, predvsem od njih samih pa bo odvisna usoda podjetja. Odločen spopad z razmerami na tržišču je ena od prednostnih nalog, da bi povečali prodajo na domačem trgu, pa nameravajo razvijati tudi lastno trgovsko mrežo. Že kmalu bodo odprli štiri trgovine, in sicer po eno v Prosenjakovcih in Ormožu ter dve v Ljubljani, v njih pa bodo prodajali vse izdelke iz svojih proizvodnih programov.

Pričakujejo, da se bo po končanih postopkih lastninjenja odnos zaposlenih do podjetja spremenil, saj so se odločili za notranje lastništvo in delavci so zdaj že 60-odstotni lastniki. Pred kratkim so dobili prvo soglasje Agencije, zdaj bodo oblikovali začasne organe delniške družbe, dokončno obliko organiziranosti pa bodo uveljavili po prejemu drugega soglasja. Posamezni obrati v okviru Tekstila Prosenjakovci že zdaj delujejo kot profitni centri, razmišljajo pa o ustanovitvi hčerinskih podjetij.

LUDVIK KOVAČ

S seje območnega odbora prometa in zvez Avtobusni promet pestijo nadure in revizija

Ker bo 7. decembra konferenca Območne organizacije Zveze svobodnih sindikatov Pomurja, kjer bodo sprejeli pravila o organiziranosti in izvolili nove organe, so na seji območnega odbora sindikata delavcev prometa in zvez precej pozornosti namenili tudi tem vprašanjem. Ob navzočnosti predsednika in sekretarke republiškega odbora te dejavnosti Jožeta Gaubeja in Hilde Žezko so se strinjali, da za poklicnega sekretarja pomurskih svobodnih sindikatov (predsedniška funkcija bo poslej ukinjena) kandidira Janez Kovač, sedanjí predsednik Območne organizacije ZSSS Pomurja. Prav tako so se strinjali s kandidati za nadzorni odbor in konferenco območne sindikalne organizacije, Zdenko Bobovec pa so ponovno imenovali za sekretarke Območnega odbora sindikata delavcev prometa in zvez Pomurja za obdobje prihodnjih štirih let.

V nadaljevanju seje so obravnavali osnutek pravil območne sindikalne organizacije, o čemer so imeli zelo malo konkretnih pripomb. S tem so potrdili predlagani osnutek pravil. Več pozornosti pa so namenili aktualni problematiki v podjetjih s področja prometa in zvez. Ugotovili so, da so povsod uresničili splošno kolektivno pogodbo in da so regresi delavcem izplačani v skladu z dogovorom o politiki plač. Izjema je le podjetje Avtobusni promet, kjer se je pojavil problem zaradi nadur, ker so upoštevali povprečne plače zaposlenih v podjetju. Pri tem so sindikalni funkcionarji zatrdili, da tak postopek ni pravilen, saj se nadure v povprečju ne morejo šteti pri izplačanih osebnih dohodkih delavcev.

Kot so ugotovili v razpravi, ni problemov zaradi materialnih prejemkov zaposlenih na področju prometa in zvez. Doslej so se edini olastnili le v Pošti Slovenije, medtem ko so določene težave v Avtobusnem prometu, kjer se zaradi revizije še niso uspeli olastniti. Tudi v Cestnem podjetju Murska Sobota - v Sloveniji je kar pet različnih cestnih podjetij - ta postopek še vedno teče, saj so se pritožili zaradi deleža države. Ta bi hotela biti večinski lastnik te dejavnosti, zaposleni v tem podjetju pa menijo drugače. So namreč za to, da sami postanejo večinski lastniki podjetja, pri čemer navajajo, da njihovo lastninjenje izhaja iz drugačnih osnov kot v drugih podjetjih.

Na koncu seje pa so razpravljali še o aktivnostih republiškega odbora sindikata delavcev prometa in zvez Slovenije. Med drugim so se seznanili s tem, da potekajo pogajanja o sprejemanju novih kolektivnih pogodb in da bodo konec novembra sklicali letne seje.

MILAN JERŠE

SEG in župani na prvem sestanku v Kuzmi

NEC - PEC - KEC

Z izobraževanjem o okolju do varovanja okolja - Pomurski ekološki center kot povezovalac vseh zainteresiranih za reševanje ekoloških problemov

Na povabilo Slovenskega ekološkega gibanja (SEG) so se v petek, 10. novembra 1995, v Osnovni šoli Kuzma zbrali župani, ravnatelji, predstavniki SEG-a in gostja Lili Mahne iz že ustanovljenega Notranjskega ekološkega centra. Predsednik Pomurskega odbora SEG-a Milan Bogataj in tajnik SEG-a Karel Lipič sta navzoče seznanila s predlogom ustanovitve Pomurskega ekološkega centra kot neprofitnega in nevladnega zavoda in znanstvenoraziskovalne organizacije v Pomurju, ki bi lahko odigral pomembno vlogo pri oblikovanju zavarovanih območij ter organiziranju »zelene univerze« v prostorih nekdanje karavle na Kuzmi.

Po besedah tajnika SEG-a Karla Lipiča je Slovensko ekološko gibanje med 60 organizacijami v Sloveniji, ki se bolj ali manj deklarirajo kot ekološke, tačas največja in najučinkovitejša. Podobno se z najširšo ekološko problematiko ukvarja tudi Zveza društev za varstvo okolja, ki pa je za razliko od SEG-a bolj ljubiteljska; zaradi identičnih programov in hotenj se dogovarjajo o združitvi in ustanovitvi skupne organizacije, katere člani bi bili angažirani pri reševanju lokalnih ekoloških problemov. 1993. leta so ustanovili Center za ekološke dejavnosti, ki ima status neprofitnega zavoda in znanstvenoraziskovalne organizacije pri Ministrstvu za znanost in tehnologijo, in ta trenutek že izvajajo 26 projektov. V začetku prihodnjega leta bodo ustanovili tudi »ekološko fundacijo«. Za reševanje lokalnih problemov s pomočjo izobraževanja in prijavljanja projektov je že ustanovljen Notranjski ekološki center (NEC), naslednji naj bi bil na vrsti Pomurski ekološki center (PEC), nato pa še Koroški ekološki center (KEC). Lili Mahne, direktorica podjetja AREA, enega od soustanoviteljev NEC-a, je pojasnila razloge za sodelovanje s SEG-om; glavni

Sredstva si pridobivajo s pomočjo projektov, ki jih podpirajo ne le slovenska ministrstva, ampak tudi mednarodne institucije in Unicef.

»K temu mora pristopiti le dovolj partnerjev, na voljo pa mora biti tudi dovolj strokovnega kadra. Želim vam veliko sreče in poguma, pa da bi NEC in PEC v prihodnje tesneje sodelovala, tako kot smo že začeli sodelovati z Osnovno šolo

V opuščeni karavli na Kuzmi bi bil zaradi bližine meje z Avstrijo in Madžarsko idealen izobraževalni center za pomurske šolarje in mladino iz vse Evrope.

pa tudi oblikovanje krajinskega parka. Šolske skupine iz vse Evrope pa tudi drugi, ki želijo več zvedeti o ekološkem kmetovanju, ekološkem turizmu in drugem, so lahko zelo pomembna in velika ciljna skupina. Slovenija jim lahko zaradi svoje naravne pestrosti in neokrnjene kulturne krajine ponudi idealno možnost izobraževanja s pomočjo domačinov in programov »zelene univerze«.

Bakovci,« je povedala Lili Mahne, ki je predstavila Notranjsko tudi z diapozitivi.

V Pomurju se menda zaenkrat zanimajo za tovrstno sodelovanje in povezovanje predvsem pedagogi, ki se zavedajo pomena izobraževanja osnovnošolske mladine o okolju. Že doslej so tesno sodelovali s Pomurskim društvom za varstvo okolja in z njihovo pomočjo tudi dobili nekaj

skromnih sredstev za izvajanje projektov. Možnosti je še ogromno. Eno takih je predstavila tudi Bernarda Novak, učiteljica biologije na Osnovni šoli Kuzma, ki je skupaj z učenci pripravila projekt v besedi in sliki Učna pot Goričko - gradivo bi si vsekakor zaslužilo, da bi izšlo kot primer na publikaciji in bi bilo na voljo širšemu krogu. Po mnenju Kuzečanov bi bila opuščena vojašnica idealna za razne poletne šole, delavnice in taborne, seveda pa bo moralo svoje povedati tudi Ministrstvo za obrambo. Zato je potrebno tudi sodelovanje občin - da dobijo predvsem moralno podporo.

Na prvem informativnem sestanku so župani prejeli napisane Elemente pogodbe o ustanovitvi zavoda Pomurski ekološki center (na osnovi Zakona o zavodih), zainteresirani partnerji (zainteresirane pomurske občine in podjetja s področja varstva okolja) pa bodo pred ustanovitvijo podpisali ustanovitveno pogodbo, ki jo bo registriralo pristojno sodišče. PEC naj bi deloval prek strokovnega sveta in projektne skupine. Skupni cilji zavoda naj bi bili: oblikovati raziskovalno-promocijski center, definirati, zaščititi in komercializirati storitveno znamko GORIČKA KRAJINA, formirati status »nadzorne postaje za ekološko kmetovanje«, izvajati program »zelene univerze« na različnih lokacijah, oblikovati Sklad za ekologijo, izvajati projekt »Oblikovanje lokalnih partnerstev kot model lokalne podpore pri vzpostavitvi zavarovane območja Krajinski park Goričko in Krajinski park ob Muri«, organizirati mednarodne ekološke izmenjave, izobraževalne programe kot obšolske dejavnosti s področja ekologije in ustvarjalnih delavnic za mentorje in šolajočo se mladino, izdajati strokovne publikacije, informirati in organizirati ekoturizem, mladinski turizem in zdraviliški turizem. Temu primerno naj bi PEC registriral tudi številne dejavnosti (čez 25).

BERNARDA B. PEČEK

Kaj pravijo gradbeni delavci?

Najbolj se zatika v lendavskem Purlenu

Da se je pomursko gradbeništvo znašlo v precejšnjih težavah, potrjuje tudi izrečeno na nedavni seji območnega odbora sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Pomurja, ki je bila tokrat v podjetju Gradbenik v Lendavi. Sicer navajajo, da se ne srečujejo s tako velikimi problemi kot v nekaterih drugih predelih Slovenije, kjer je v ospredju pomanjkanje del, toda splošna podoba te dejavnosti v svetu ob Muri vendarle ni povsem rožnata.

Tako v lendavskem Purlenu niso uspeli v celoti uresničiti določil kolektivne pogodbe, prav nasprotno pa ugotavljajo v Križevskih opekarnah in lendavskem Varisu, kjer so precej nad opredeljenim v kolektivni pogodbi. Spodaj pa je, da delavci povsod prejemajo plače v predpisanem roku. To velja tudi za izplačilo regresa, razen v Purlenu. Pri drugih materialnih stroških ni posebnih težav, postopek lastninjenja pa so že končali v Križevskih opekarnah, ki so postale delniška družba. V drugih gradbenih podjetjih pa lastniški procesi potekajo, medtem ko so v lendavskem Varisu dobili prvo soglasje za lastninjenje. Krivdo za zavlačevanje tega procesa so naprtli agenciji za prestrukturiranje.

V razpravi so opozorili tudi na nekatere druge pomanjkljivosti, s katerimi se srečujejo pri vsakodnevnem delu. Tako jih moti nelojalna konkurenca v gradbeni dejavnosti. Zato pričakujejo večjo učinkovitost inšpekcijskih služb v zasebnih gradbenih podjetjih, kjer bo očitno nujen temeljitejši pregled. Kako si drugače razlagati, da lahko v teh podjetjih zaposlujejo na črno. Podobno velja za tista podjetja, kjer do pridobitve del ne upoštevajo določil iz kolektivne pogodbe. Zato so sprožili pobudo, da bi na državni ravni sprejeli zakon, ki bi natančno opredelil obveznosti pri izplačevanju osebnih dohodkov po kolektivni pogodbi. Sicer bodo gradbena podjetja izigrana, saj dobi delo največjeji ponudnik, ki v praksi ne upošteva vseh zakonskih določil. Območni odbor sindikata delavcev gradbenih dejavnosti Pomurja - seje je udeležil tudi sekretar republiškega odbora Jernej Jeršan - pa je razpravi tudi o nekaterih kadrovskih zadevah. Tako so izvolili kar tri člane za konferenco Območne organizacije ZSSS Pomurja, saj je v ta sindikat vključenih okrog 1700 gradbenih delavcev. Sekretarka območnega odbora pa bo še naprej Zdenka Bobovec, sicer sekretarka krajevnega sveta Območne organizacije ZSSS v Lendavi.

MILAN JERŠE

Vestnik na obisku v Občini Radenci, tretji »najbogatejši« občini v Sloveniji

Vas ali mestno naselje?

Namesto najema kupili lastne prostore za občinsko upravo - Kmalu tudi nov avtomobil - Občinskega praznika in lastnega grba še nimajo

Ob omenjanju kraja Radenci večina ljudi prav gotovo takoj pomisli še na Radensko in radensko. Z veliko začetnico smo seveda zapisali ime zdravilišča, z malo pa mineralno vodo ali po domače slatino. Le-ta je dolgo »bubljala« in šumela iz vrelcev po okoliških travnikih, dokler ni leta 1834 zdravnik Karl Henn odkril, da gre za zdravilne vrelce. In potem se je začel skokovit razvoj Radenec in podoba kraja se je zelo spremenila. V času odkritja zdravilnih vrelcev je štel kraj le okrog 130 prebivalcev, do danes pa se je ta številka povečala kar za 17-krat (na okrog 2.200). Poleg zdraviliško-turističnih objektov so zrastle tudi stanovanjski bloki, številne nove hiše, srednja šola za gostinstvo in turizem, dijaški dom, nova pošta, banka itd. Videti je, kot da so Radenci pravzaprav že mesto, uradno pa tega naziva nimajo, ampak le mestno naselje, vendar je tak status dobila na primer tudi Dolga vas pri Lendavi. Radenci so torej še vedno uradno vas po kriterijih, ki so zakonsko veljali do leta 1981. Od takrat naprej pa skoraj vse zadeve na tem področju mirujejo, saj ni pravnih podlag za preimenovanje kraja iz vasi v mesto. In Radenci bi si to prav gotovo zaslužili.

Zavidanja vreden proračun

Občino Radenci so po kriterijih nove lokalne samouprave uvrstili na 3. mesto najbogatejših občin v Sloveniji. To pa zato, ker je dokaj razvita kot turistično območje in ker ima glede na število prebivalcev - okrog 5.400 - dokaj visoke prihodke, tako da so lahko »nastavili« višino občinskega proračuna za prvo leto samostojnosti na skoraj 286 milijonov tolarjev. Zna biti, da bo ta številka ob koncu leta še nekoliko višja, saj so znašali vsi prihodki do konca julija že blizu 184 milijonov tolarjev, odhodki v enakem obdobju pa 107,5 milijona tolarjev. V tem času so njihovo »poslovanje« vodili še na ločenem računu na sedežu prejšnje skupne Občine Gornja Radgona. Od tam so prejeli tudi 13,2 milijona tolarjev kot denarno dediščino po zaključnem računu radgonske občine za leto 1994, predvideno pa je bilo, da bo ta znesek znašal le nekaj čez 9,5 milijona tolarjev. Zadeva se je torej razpletla ugodneje od pričakovanih. Te dni naj bi prejeli tudi celosten predlog za delitveno bilanco, tako da bodo od skupne pogače dobili še kaj, recimo kaj pisarniške opreme, morda kakšen službeni avtomobil idr. Do konca prejšnjega tedna, ko smo zbirali gradivo za ta zapis, jim v Gornji Radgoni niso dodelili še nič. Radenski svetniki pa so medtem sprejeli sklep o nakupu novega avtomobila v vrednosti okrog 2,5 milijona tolarjev. Te dni naj bi ga župan že pripeljal na občinski dvorišče.

Asfaltirali so tudi cesto v Hrastju-Moti, ki vodi na »zloglasno« medobčinsko smetišče.

za predvajanje na lokalni kabelski televiziji. Za naložbe pa je bilo v tem času namenjenih 20,9 milijona tolarjev, v kar je zajet tudi prvi obrok (30 %) sredstev

Ko smo župana povprašali, kdaj bo dobil podžupana, je odgovoril, da letos najbrž še ne. In kdaj bo dal pobudo za ureditev poročne dvorane, da bi se lahko pari poročali tudi v tako znamenitem kraju, kot so Radenci? O tem vprašanju še ni razmišljal, po njegovem pa bi bilo tudi to dobro in koristno.

za nakup lastnih prostorov za občinsko upravo in urad župana. Znano je namreč, da so se po dolgotrajnih dogovarjanjih in pogajanjih nazadnje odločili za nakup 232 kvadratnih metrov prostorov v novi poslovno-stanovanjski stavbi, ki jo je v Radencih za trg zgradilo podjetje Pomgrad iz M. Sobote za okrog 419.000 nemških mark. Drugi obrok (tudi 30 %) je bilo potrebno poravnati do konca avgusta, tretjega (15 %) do 31. oktobra, zadnji obrok (25 %) pa bo do poravnani do konca marca prihodnjega leta. Seveda je bilo potrebno kupiti tudi opremo za zaposlene, najprej za tajnika, nato še za administrativnega sodelavca, finančnega referenta, ki

začasno opravlja tudi računovodsko delo, in vodijo referata za družbene dejavnosti (od novembra dalje). S 1. decembrom je predvideno, da bo začel delati v občinski upravi tudi referent za prostor in gospodarske dejavnosti, zaposliti pa bo potrebno še vodjo referata za finance.

Precej denarja - okrog 25 milijonov tolarjev - pa so v zadnjem obdobju namenili za posodabljanje cest Kocjan, Rački Vrh, Hrastje-Mota in Boračeva-Sratovci. Vse odseke jim je uspelo asfaltirati (dela še niso povsod končana). Ostaja pa je še vprašanje asfaltiranja Prisojne ulice v Radencih, ki so jo prav tako uvrstili v letošnji občinski proračun. Zadeve so se zavlekle predvsem zaradi nerešenih lastninskih zadev ob tej cesti, kar bi morala urediti KS Radenci. Če ne bo šlo drugače, bodo morda položili grobi asfalt po stari trasi, dokočno pa jo bodo uredili, ko bodo rešena lastninska vprašanja.

Župan Občine Radenci JOŽE TOP-LAK je mnenja (podobno ugotavljajo tudi drugi), da je veliko vprašanje, ali bi katero od teh cest uspeli vključiti v občinski proračun radgonske občine, če bi ostali v njej. Doslej se še niso uspeli dogovoriti, kdaj naj bi praznovali občinski praznik in kakšen grb naj bi imela Občina Radenci. Iščejo pa predloge. Trenutno še ne deluje urad župana, kot je to zamišljeno, saj bodo šele te dni v ta namen uspeli urediti poseben prostor. Nekaj časa je imel sicer določen urnik za sprejem občanov, a se ga je bilo zaradi službenih obveznosti (urnika na Srednji strojni in tekstilni šoli M. Sobota, kjer je redno zaposlen kot profesor, doma pa je iz Boračeve) težko držati. Poleg omenjenih vlaganj so po njegovem mnenju storili precejšen korak tudi pri spodbujanju kmetijstva (4,5 milijona tolarjev za kreditiranje in subvencioniranje) in podjetništva (8 milijonov SIT skupaj z bančnimi sredstvi). 2,5 milijona tolarjev pa so vložili v javna dela (varstvo odraslih duševno prizadetih, čiščenje divjih odlagališč idr.).

Kdo odloča v občini?

Predsednik Občinskega sveta Občine Radenci je JOŽE FLEGAR (doma iz Boračeve, zaposlen pa kot pomočnik direktorja za ekonomiko in finance pri SGP POM-GRAD M. Sobota). Lahko bi rekli, da ima pomembno besedo pri sprejemanju od-

Župan Jože Toplak (na desni) in tajnik Občine Radenci Zvonko Brencič pred vodom v lastne občinske prostore, ki so jih kupili v poslovno-stanovanjski stavbi v Radencih.

ločitev, saj skuša svojo funkcijo opravljati podobno kot predsednik občinskih skupščin v starem sistemu. Upamo, da nam te primerjave ne bo zameril. Sicer pa smo ga najprej povprašali,

Pri delu Občinskega sveta je značilno tudi, da lahko sprejema pomembne odločitve z majhnim številom glasov svetnikov. Teoretično je možno, da lahko sprejme proračun le 5 od 16 svetnikov, ker so sprejeli določilo, da je v tem primeru dovolj večina glasov navzočih na sklepni seji sveta. JOŽE FLEGAR, predsednik Občinskega sveta, o tem pravi tole: »Da, tako je opredeljeno v statutu, vendar ne gre za vse odločitve. Za nekatere je potrebna dvotretjinska večina, saj tako velewa zakon. Po drugi strani pa je za naše delo značilno, da so možne zelo ostre razprave, na koncu pa sprejemamo odločitve večinoma s konsenzom. Moram tudi poudariti, da so na naših sejah skoraj vedno vsi svetniki in pripravljeni sem, da bo tako tudi v prihodnje.«

kdo pravzaprav odloča v Občini Radenci, in če se pri njihovem delu čuti strankarska pripadnost (razdeljenost), tako kot je to v nekaterih drugih občinah v Pomurju.

»Občinski svet je po statutu najvišji organ občine in odloča o vseh stvareh, ki so v njegovi pristojnosti. Župan pa ima nalogo, da to izvaja; on mora po-

Radenci, kot jih je ujel v objektiv naš fotoreporter Jure Zauneker.

skrbeti za uresničevanje sprejetih sklepov. Strankarska pripadnost pa je stvar demokracije, za katero smo si prizadevali, in meni osebno ni nerodno priznati, da sem član določene stranke. Je pa demokracija tudi kreiranje mnenj. Le-ta se zdaj krešajo tudi že v odborih in komisijah, ki smo jih oblikovali pri občinskem svetu, tako da lahko pridejo na svet že usklajene stvari. Vsak pa ima pravico povedati tisto, kar želi. Formalno nimamo pozicije in opozicije, krščanski demokrati pa smo na neki način povezani s socialni-

Številni ljubitelji amaterske kulture so s precejšnjim navdušenjem sprejeli novico, da so v Radencih končno ustanovili Kulturno-umetniško društvo Buba. Poimenovali so ga torej z imenom za vrelce, kakor jim pravijo domačini. V okviru društva, ki mu predseduje občinska svetnica Marija Marjč, bodo delovale plesno-folkorna, gledališko-lutkovna skupina, glasbena sekcija in literarno-dopisniška sekcija.

Premaknilo pa se je tudi pri »velikem« nogometu, saj so prav tako ustanovili nov nogometni klub, ki bo vodil akcijo za ureditev igrišča za veliki nogomet.

mi demokrati. Večkrat se srečamo in razpravljamo o stvareh, se posvetujemo, oboji skupaj pa nikakor ne predstavljamo nobene večinske koalicije in niti ne želimo biti nekakšen blok, ker se zavedamo, da moramo delati v dobro vseh občanov. Kot predsednik občinskega sveta pa moram seveda seje voditi nepristransko, tako da podprem vsak predlog, ki je v interesu razvoja občine.«

Najpomembnejše vprašanje pri dosedanjem delu

»Takšnih vprašanj je bilo več. Zdi se mi, da smo zares lahko začeli delati, ko smo sprejeli občinski proračun. Opažam, da smo ga mogoče premalo podrobno opredelili, razdelili denar, tako da bi se vedelo, koliko je recimo iz sredstev za šport namenjenih za mladinski šport, nogomet, košarko, tenis idr. To bi bilo v pomoč županu in bilo bi manj nejasnosti. Mogoče je

čenje in urejanje okolja ter okolice kulturnih objektov, spomenikov in cerkva ter nasploh in promocijo Občine Radenci.«

Občina in Radenska

Kaj pa sodelovanje z Radensko? Glede prostorov za občinsko upravo niso našli skupnega jezika. Kakšen je medsebojni vpliv?

Jože Flegar, predsednik Občinskega sveta Občine Radenci

»Če ne bi bilo radenske ali slatine, kot mi pravimo, bi bil kraj Radenci verjetno razvit podobno kot sosednje vasi. Lahko pa še rečemo, da je ekskluzivni proizvod naše občine tudi vino Kapelčan, ki ga poznajo tudi zunaj naše države. Nedvomno je Radenska naš gospodarski stebel, vprašanje pa je, ali občina že dobi od nje tisto, kar bi bilo kraju dejansko potrebno dati. Pričakujemo, da bo država uredila stvari okrog koncesije in potem ne želimo nič drugega, kot da se bo koncesija korektno izvajala.

Mislím, da bo takrat zares prišla do izraza bogatost Občine Radenci, o kateri lahko večkrat mislimo. Sicer pa sem proti vmešavanju politike v gospodarstvo in tudi od Radenske pričakujemo korekten odnos. Zaenkrat ni čisto, da bi se vmešavala v naše delo. Glede prostorov pa ne bi mogli

reči, da nismo mogli najti skupnega jezika, ker ga niti nismo imeli, ampak smo si prizadevali za najboljši rešitev. Prevladalo je občinsko mnenje, da naj se v Radenci oblikuje krajevni center, ki bi bil zunaj turističnega kompleksa. Na tej lokaciji, kjer smo kupili prostore za občinsko upravo, je to možno in je tudi v skladu s prostorskim načrtom.

JOŽE GRAD

celoti, so financiranje dhranjanja in vrednotenja krajinske kulture, za komunalno urejanje naselij turističnega značaja, čiš-

ZVONKO BRENCIČ, tajnik Občine Radenci in vodja občinske uprave: »Čeprav so bile v javnosti kritike, je občinski svet pokazal posluš za ureditev delovnih razmer občinske uprave. Tisti, ki so pričakovali, da bodo lahko skoraj vse uredili pri nas, pa so razočarani, saj morajo še vedno večino stvari urejati v Gornji Radgoni, kjer je sedež državne upravne enote za našo občino. V naši pristojnosti so stanovanjske zadeve, kreditiranje drobnega gospodarstva in kmetijstva, dajanje soglasij za zapore cest idr. Občina vodi tudi politiko urejanja prostora sprejema pravila igre, odločbe pa izdaja upravna enota.

Kako bo z mestnimi četrtmi?

Stroka se bo morala odločiti!

Nova organiziranost krajevne samouprave je bila v ospredju seje sveta mestnih krajevnih skupnosti v Murski Soboti. Pri tem so se opirali na predloge in sklepe z zborov občanov, kjer je bil govor o ustanovitvi sedmih mestnih četrti. Z izjemo Krajevne skupnosti Partizan in deloma tudi KS Lendavska se ne morejo pohvaliti z udeležbo ljudi na omenjenih zborih občanov, zato pa je bilo toliko več raznih pripomb, predlogov in celo nasprotovanj na predlagano novo organiziranost krajevne samouprave v mestu Murska Soba.

V KS Ali Kardoš in KS Boris Kidrič so se v celoti strinjali z mejami mestne četrti Center, kamor bi spadali po novem. Pripomnili so edino, da naj bi se meja pomaknila do Prežihove ulice. Na zboru občanov v KS Turpolje pa so menili, naj nova mestna četrt ostane v enakih mejah kot sedanja krajevna skupnost. Prav tako so vprašali, zakaj je sedanja krajevna skupnost razdeljena na dve mestni četrti.

Največ konkretnih rešitev so ponudili občani KS Partizan, ki se sicer strinjajo s spremembo naziva njihove krajevne skupnosti v mestno četrt. Poleg tega se jim zdi, da bi bilo primernejše manjše število mestnih četrti od šestih sedmih. Predlagali so le pet mestnih četrti, pri čemer bi krajevni skupnosti Partizan in Turpolje lahko tvorili eno mestno četrt. Zavzeli pa so se za to, da mestne četrti ostanejo samostojne pravne osebe. Na mestni ravni naj bi imeli samo usklajevalni organ brez pristojnosti. Prav tako ne pristajajo na morebitno eno mestno četrt v Murski Soboti. Predlagali so priključitev območja južno od Partizanske ulice do meje s katastrsko občino Rakičan k mestni četrti Partizan.

Na zboru občanov v KS Lendavska pa je najbolj izstopala želja, da se Partizanska ulica, ulica ob progi in Naselje Jožeta Kerenciča pridružijo mestni četrti

Center. K peticiji so pritegnili kar 149 podpisnikov. Tudi tu so podprli zamisel, da so mestne četrti pravne osebe, hkrati pa soglašajo z možnostjo ustanovitve ene krajevne skupnosti v mestu z več manjšimi enotami. Graje vredno pa je, da se zbor občanov v KS Park ni udeležil noben meščan, pogrešali pa so tudi odsotnost izvoljenih članov mestnega sveta s tega območja.

Poleg tega so na sedež mestnih krajevnih skupnosti prispeli še nekatere druge pripombe in predlogi občanov. Tako naj mestna četrt Center ne bi mejila v predlagali obliki, ampak drugače. Na vzhodu bi po tem predlogu mejila na Gregorčičevo ulico, na severu na Lendavsko, Grajsko in Ciril-Metodovo do konca mestnega parka, po drugem predlogu pa na zahodu na park, za otr-

Že tradicionalno srečanje starejših občanov Murske Sobotice bo v četrtek, 23. novembra, ob 12. uri v hotelu Diana. Spregovoril jim bo predstavnik mestne občine, ob tej priložnosti pa bodo organizirali tudi kulturni program z nastopom mladih. Do naslednje seje sveta mestnih KS bodo pripravili tudi predloge programov posameznih krajevnih skupnosti za leto 1996.

oškim vrtcem pa naj bi segala do Kopitarjeve ulice in dalje do Cankarjeve in križišča z Gregorčičevo. Zanimive so tudi pobude, da bi mestni četrti Park in Prešeren tvorili eno mestno četrt, podobno pa naj bi veljalo še za mestne četrti Turpolje in Partizan ter Ledava in Industrija.

V razpravi na seji sveta mestnih krajevnih skupnosti so med drugim poudarili, da ni logično razmišljanje, po katerem bi mestno četrt Industrija predstavljalo le 30 občanov. Po drugi strani pa so podprli peticijo skupine občanov, saj se jim je zdela neumestna selitev starega dela Murske Sobotice celo do Budinskega mlina. Sicer pa je Janez Kovač iz KS

Partizan dejal, da je pričakoval navzočnost vsaj enega predstavnika stroke, ki bi lahko povedal svoje mnenje o predlaganih rešitvah, z njihove strani pa ni bilo niti pisnega stališča.

Če je tako in se v strokovnih krogih o tem vprašanju niso poenotili, naj ostane vse po starem, je še pripomnil. Za Štefana Merklina pa se zdi, da Murska Soba še ni zrela za ustanovitev mestnih četrti. Zato so se odločili, da v desetih dneh znova skličejo sejo sveta mestnih krajevnih skupnosti, dotlej pa pričakujejo konkretno mnenje stroke o novi organiziranosti krajevne samouprave v mestu.

MILAN JERŠE

Zoper disko v obrtni coni

Ideja, da bi v obrtni coni Murske Sobotice odprla disko, sta sprožila zakonca Voutek, ki sta bila dolgo leta na začasnem delu v Nemčiji. To je povzročilo val nasprotovanja številnih lastnikov in prodajalcev v proizvodnih in obrtnih delavnicah, prodajalnih avtomobilov in avtoservisih v omenjeni obrtni coni, saj menijo, da tak objekt ne sodi v to okolje. Tudi oddelek za urejanje prostora in okolje, ki deluje v okviru mestne občine, je izdal negativno odločbo. Ker pa sta zakonca Voutek zelo vztrajna, je seveda vprašanje, kaj bo. Upajmo le, da to ne bo postalo nov kamen spotike, ki bi metal slabo luč na splošna prizadevanja po urejenem okolju in neprimernost gradenj tam, kamor zares ne sodijo.

MJ

Za novo Krajevno skupnost Sv. Jurij

V nedeljo je bil pri Sv. Juriju referendum o ustanovitvi samostojne krajevne skupnosti. Glasovanja v vaško-gasilskem domu se je od 434 volilnih upravičencev udeležilo 243 občanov ali skoraj 56 odstotkov vseh, vpisanih v volilni imenik. Od tega se jih je 227 ali nekaj čez 65,4 odstotka odločilo za novo Krajevno skupnost Sv.

Jurij. Proti je bilo 68 krajanov, 16 glasovnic pa je bilo neveljavnih. Ker se je večina volivcev pozitivno opredelila, bo poslej delovala samostojna Krajevna skupnost Sv. Jurij, ki se je na ta način odcepila od zdajšnje Krajevne skupnosti Rogašovci. Ali se bodo odslej res hitreje razvijali, bo pokazal čas.

M. JERŠE

V Občinskem svetu Občine Sveti Jurij ob Ščavnici gre skoraj vse gladko in dokaj hitro »skozi«

Med ljudmi pa drugače?

Eni pravijo, da ne vedo, kaj se dogaja, drugi nočejo odkupiti posod za smeti – Slabo obnovili zdravstveno ambulanto

Kot običajno so svetniki Občine Sveti Jurij ob Ščavnici tudi na zadnji seji (minuli petek zvečer) dokaj hitro odključali vseh 12 točk dnevnega reda in soglasno sprejeli skoraj vse sklepe, ko pa imajo Slovenska ljudska stranka in Slovenski krščanski demokrati (zaveznika) v občinskem parlamentu absolutno večino.

Sodeč po besedah MARIJE SIMONIČ pa precej ljudi ne ve, kaj se pravzaprav dogaja v občini, zato želijo zbor občanov. Župan SLAVKO MIHALIČ se je sicer začudil, saj o vseh njihovih aktivnostih dokaj pogosto poročajo različni mediji, ni pa nasprotoval, da bi se srečal tudi z ljudmi. Zbor torej bo, so sklenili, in sicer v prvi polovici decembra. Takrat bo lahko širši krog ljudi povedal tudi svoje mnenje o tem, kaj postoriti na župnijskem pokopališču pri Vidmu, da bi polepšali njegov videz in svojem omogočili boljše razmere za urejanje grobov.

Med drugim naj bi posekali stare visoke ciprese in zasadili nizke, položili tlakovec še na dveh poteh na pokopališču, uredili razsvetljavo in poskrbeli za nekaj dodatnih vodovodnih pip. Še prej pa ima župan nalogo, da si skupaj z direktorico ZD G. Radgona in še kom podrobneje ogleda, kako je obnovljena zdravstvena postaja pri Vidmu. STANKO GEGOREC med drugim ugotavlja, da so prostori slabo prepletkani in da je možno videti številne napake, ki so jih zagrešili izvajalci del.

»Pozabavati« se bo potrebno tudi s posodami za smetmi, ki naj bi jih imela vsa gospodinjstva v občini, in sicer za reden odvoz, ki je predpisan z odlokom. V ta namen so jih z denarjem iz občinske blagajne kupili 500, doslej pa so jih prodali le 130. Mnogi namreč odklanjajo smetnjake, češ da nimajo smeti. Med njimi pa so tudi taki, ki jih odmetavajo po gozdovih ali kje drugje. Venda ne vedo, kaj storiti s tistimi, ki se ne bodo uklonili odluku.

Osrednja točka zadnje seje pa sta bila obravnava in sprejem rebalansa občinskega proračuna. Ugotovili so, da se bo z dohodnino zbralo manj denarja, kot so načrtovali, zato jim bo država zvišala sredstva za finančno izravnavo s sedanjih 63 na 73,8 milijona tolarjev. Zagotovljena poraba bo tako višja skoraj za 9 milijonov tolarjev. Med dodatne prihodke proračuna pa so lahko vključili 10,7 milijona tolarjev, ki jih bodo dobili, ker so demografsko ogroženo območje, in 3,5 milijona tolarjev, ki so jih zbrali občani za sofinanciranje lokalnih cest, poleg tega pa še 320.000 tolarjev, ki jih je prispevalo Ministrstvo za okolje in prostor, in 3,4 milijona tolarjev posojila, ki so ga najeli pri Ljubljanski banki za plačilo nekaterih investicijskih del pri obnovi zdravstvene postaje, urejanju upravnih prostorov občine ter posodobitvi cestnih odsekov Grabonoš-Grabonoški Vrh in Grabinci-Kokolajnsčak. Pričakovali so, da bodo dobili v ta namen iz republike 30, prejeli pa so le 9 milijonov tolarjev.

JOŽE GRAJ

Dobro in prijazno in

RESTAVRACIJE VIKEND

Restavracijo Vikend v Radencih že tretje leto uspešno vodita zakonca Silva in Franc KUPLEN.

V RESTAVRACIJI VIKEND ob magistralni cesti v Radencih vas čakajo dobra hrana, kakovostna pijača in prijazni ljudje.

ZA VAS PRIPRAVLJAMO

družinska in nedeljska kosila, kosila za majhne in velike skupine, slovesna kosila ob porokah in podobnih slavnostnih trenutkih. Imamo pestro izbiro jedi po naročilu, kakovostne ribje dobrote, okusne pice, dobre sladice, sadne kupe in sladoledne pestrih okusov.

V času jesenskega lova postrežemo z jedmi iz divjačine.

Podjetja, poslovno leto sklenite v naši restavraciji!

Pravočasno si rezervirajte prostor za veselo silvestrovanje. V naši restavraciji vam bomo postregli s praznično večerjo in vam pripravili presenečenje.

Na voljo imamo 16 ležišč v neposredni bližini restavracije.

Vabljeni na rekreacijo v naše kegljišče!

OBIŠČITE NAS ALI NAS POKLIČITE PO TELEFONU. ŠTEVILKA JE: 65 541 (interna 321)

Pravljica, ki nima srečnega konca

Saj poznate pravljice o Janku in Metki, ki sta morala od doma in sta bila zaprta v kletki, ali o Pepelki, ki je morala garati za svoji polsestrali in mačeho, pa o Grdem račku, ki so ga zavračali zaradi drugačne barve. Ste se že kdaj vprašali, zakaj je v pravljicah velikokrat tema prav nasilje nad otroki. Učili so nas, da so pravljice izmišljene in da se dogajajo za devetimi gorami in devetimi vodami. Pa ni res, kajti tudi v vsakdanem življenju prav otroci velikokrat trpijo, a ne prav daleč, ampak okrog nas. Ne samo v vojni, tudi v miru. Edina razlika je v tem, da v pravljicah na koncu vedno zmaga dobro nad zlim, v resničnem življenju pa v podobnih primerih žal bolj redko. Torej, trpinčenje otrok ni pojav druge polovice 20. stoletja. Trpinčenje otrok, fizično in psihično, obstaja že od vekomaj, le da smo se ga šele sedaj začeli zavedati.

O trpinčenih otrocih so govorili tudi na prvem seminarju drugega cikla predavanj, ki potekajo v sklopu akcije Namesto koga roža cveti, in ima namen biti strokovna podpora in pomoč pri praktičnem delu z mladino. Predavatelji so bili različni strokovnjaki, ki se ukvarjajo z mladimi in mladinsko problematiko. Številčna udeležba strokovnjakov, psihologov, zdravnikov, socialnih delavcev in vseh, ki se ukvarjajo predvsem z mladimi, je pokazala, da je to pereč problem, ki se ga zaveda vedno več ljudi, se z njim srečuje in si prizadeva, da bi pravilno reagiral in strokovno pomagali.

Pavle Kornhauser, otroški zdravnik in moderator na seminarju, je uvodoma spregovoril o različnih oblikah trpinčenja otrok, oblikah zlorabe (predvsem spolne), zanemarjanju in psihičnem trpinčenju. Opozoril je na veliko razliko med številom dejanskih in odkritih primerov trpinčenih otrok v Sloveniji. Če bi gledali samo po kliničnih statistikah, bi lahko ugotovili, da jih je malo, v petnajstih letih so v Klinični center na primer pripeljali »le« enainvajset otrok. To pa ne pomeni, da tega pojava ni. Vseh ne pripeljejo v bolnišnico, zdravniki pa velikokrat niti ne posumijo, za kakšne poškodbe gre.

Tudi če zdravniki posumijo, straši ne bodo takoj priznali, kako je do poškodb prišlo. Izgovarjali se bodo, da je otrok padel, da jih je porinil bratec ali sestra, da nesreče niso videli in podobno. Poleg tega pa pripeljejo otroke na pregled šele po nekaj dneh, ko je stanje že nekoliko spremenjeno. Zdravnik mora pozorno poslušati, kako je poškodba nastala, ker so zgodbe staršev o tem pogosto nedosledne. Andrej Aleš, travmatolog, je dodal, da starši trpinčene in poškodovane otroke pripeljejo takrat, ko je v čakalnici polno otrok in ko zdravnik nima veliko časa, da bi se otroku temeljitej posvetil. Samo 20 odstotkov otrok pripeljejo takoj.

Klofuta

Vsak je že kdaj v življenju dobili klofuto. Starši, stari starši, vzgojitelji velikokrat uporabijo tepenje kot vzgojno sredstvo in dopovedovanje otroku, česa ne sme in kaj mora. Vprašanje je samo, kje je začetek trde vzgoje in kje se začne trpinčenje. Po svetu pa nastaja vedno več organizacij, ki si prizadevajo, da bi prepovedali tepenje otrok. Kajti tudi klofuta, čeprav ne boli, uničuje duhovno stabilnost otroka. Več pobud je bilo tudi, da se mora nehati fizično kaznovanje otrok in da naj bi tudi Slovenija podpisala Konvencijo o prepovedi fizičnega nasilja. Sicer pa je po anketah, ki so bile opravljene po svetu, vedno več ljudi prepričanih, da naj se otroka v družinskem okolju ne pretepa.

Pomen diagnoze

Velikega pomena je tudi diagnoza o poškodbah in o tem je spregovorila otroška rentgenologinja Živa Župančič. Diagnoze namernih poškodb so specifične in drugačne kot pri padcu. Zato morajo biti otroški zdravniki še

posebno previdni, če naletijo na poškodbe, kot je zlomljeni spodnji del lopatice, več reber, nenavadni zlomi za določeno starost, zlomi v različnih fazah zdravljenja, različno stare podpludbe, grbast otrok, poškodba trebuha, poškodba glave in poškodba genitalij.

Anica Mikuz - Kos, specialistka pediatrije in psihiatrije, je spregovorila o vzrokih za trpinčenje otrok in psihosocialnih vidikih. Poznavanje vzrokov nam lahko pomaga odpravljati posledice. Veliko vzrokov poznamo, ne moremo pa predvideti, katera družina bo trpila otroka. Iz socialno in ekonomsko ogroženih so sicer številnejši, vendar ni redek pojav tudi v dobro stoječih družinah. V slednjih pa so ti zločini lahko tudi bolj prikriti.

Žalostno je, da odkrijemo zelo malo teh pojavov. Storiteli in tudi otroci ponavadi niso zainteresirani za razkritje. Otroci se bojijo, kajti to lahko prinese hude posledice. Zakaj jih ne odkrijemo: mnogokrat ne vemo, da določeni znaki kažejo na trpinčenje, včasih pa raje ne posumimo, ker sočustvujemo z otrokom, ki trpi, in tudi zaradi težavnosti obravnavanja te problematike. Ponavadi ne ukrepamo dovolj energično ali ukrepamo prepočasi ali prehitro in lahko s tem povzročimo tudi samomor.

Vprašamo se tudi lahko, zakaj nekateri otroci, ki so bili izpostavljeni slabemu ravnanju, nimajo trajnih posledic, mnogi pa jih imajo. Pozornost moramo posvetiti tudi organiziranju podporne mreže, kamor se lahko otrok v stiski zateče. Današnji čas je takšen, da ne bomo odpravili trpinčenja otrok. Moramo pa si prizadevati, da na različnih ravneh zaščitimo otroka in širše osveščamo javnost. Predvsem pa pišemo o tem pojavu preprosto, da bodo ljudje razumeli.

Nasilja skoraj nikoli ne prijavi žrtev

Danica Valentičič, diplomirana psihologinja: Klici na telefone SOS so prva informacija, da je v družini nekaj narobe. V začetku smo si velikokrat postavljali vprašanje, ali se naj nasilje razkrije ali ne. Tega si danes ne postavljamo več, nasilje se mora razkriti. Zavedamo pa se, da po razkritju fizično nasilje velikokrat preide v

Težko je verjeti, da velja za otroke včasih sužnjeposestniški družbeni red.

psihično. Otroke je velikokrat potrebno zaščititi prav pred lastnimi starši. Oblike fizičnega nasilja so butanje z glavo v zid, brcanje, pretepanje s pasom in podobno. Pri tem pa je velikokrat navzoč alkohol, a alkohol pa spada tudi prepri in kričanje. Ti otroci so tudi žrtve psihičnega nasilja. Psihično nasilje pa je veliko težje odkriti. Nekaj takega se na primer dogaja, ko so starši v postopku ločevanja. Zakonca se ukvarjata sama s sabo ali pa uporabljata otroka za medsebojne spore...

Ker je nasilje pogostejše doma v družinah z nižjim statusom, se v te pogostejše vlikamo. Najpogostejši povzročitelj je oče, ki se znaša nad hčerami in sinovi. Najhuje je tam, kjer sta povzročitelja oboja starša. Najpogostejše žrtve so dečki v šolski starosti, vendar ni bistvenih razlik, najstarejši otrok v družini, otroci, ki nosijo pečat, ali so zelo podobni nekdanjemu partnerju. Otrok skoraj nima možnosti, da bi se zaupal tretji osebi, skoraj nikoli trpinčenja in zlorabljanja ne prijavi sam, do sedaj je le ena deklica sama poiskala pomoč. Otroci so ponavadi premajhni, da bi se uprli nasilju. Kasneje pa se sramujejo, da izvirajo iz takšne družine, zato nasilje zanikajo.

Tudi učitelji v šolah bi morali vedeti, kakšne bodo reakcije staršev, ko bo otrok prinesel domov slabo oceno ali ukor in podobno.

Ob razkritju nasilja v 99 odstotkih najprej sledi zanikanje, sčasoma se vse vali na partnerja. Mnogi pa komaj čakajo, da pride nasilje na dan, da se razkrije, saj v sebi nosijo preveliko gneva. So starši, ki pretepajo svojega otroka, ker so bili sami pretepani, in so sedaj zrasli v »odlične osebe«.

V družinah nasilja vladajo posebni odnosi - pomembni so samo odrasli, z otroki pa se lahko dela, kar se jim zljubi, otroci niso pojmovani kot osebnost. Spregovorila je tudi o vedenju žrtev. Nekateri so tihi, mirni, bojijo se določenih oseb in določenih predmetov, drugi so nemirni in jih je povsod polno, imajo slab učni uspeh, svoje izkušnje prenašajo na mlajše od sebe.

Povabili se je odzvala tudi Alenka Puhar, ki se že vrsto let ukvarja s to problematiko. Pri trpinčenju ne gre samo za prete-

panje, ampak tudi za spolno zlorabo otrok. Žalostno je, da smo se tako pozno zavedli te problematike. Večini staršev se zdi, da lahko z otroki počnejo, kar se jim zljubi. Ne morem pa se strinjati z dr. Kosovo, da so to stvari, ki imajo posledice ali ne. Trdim, da motnje so, ampak jih mi ne pripoznavamo kot motnje.

Spolno trpinčenje otrok

Katja Bašič, kriminalistična inšpektorica za mladoletniško prestopništvo, je razložila, da statistično gibanje tega pojava v Sloveniji narašča, čeprav številke drastično ne odstopajo. Otrok velikokrat trpi tudi zaradi solidarnosti do matere. Potrebno je krečiti samozavest pri ženskah, da se bodo zoperstavile nasilju. Izdelali so veliko zloženek, na katerih sporočajo o nasilju, in da se žrtve sploh zavejo, da so to kazniva dejanja. Žal nasilja še vedno ne moremo takoj prepoznati. V Sloveniji je 8 tisoč prekrškov, kjer v ozadju trpijo otroci. Zbiranje dokaznega gradiva je velikokrat bolj pereč problem kot pa obravnavanje gradiva. Pri tem pa je seveda potrebno razmišljati in vedeti, da bo družina razbita.

Marsikaj pa ostane skrito, otroci umrejo - zadušitev z bruhanjem, pljučnica, padci skozi okno, padci z balkona, utopitve... In kje so bili pri vsem tem odrasli? Za odrasle v teh primerih vedno najdemo opravičilo, za

žrtev, ki si ne upa govoriti o zločinu. Storiteli pa vedno znova načrtuje, kako bo skrivnost ohranil. Posledice so velikokrat razlagane v škodo otroka. Otrok se čuti nemočnega, noče osramotiti družine, staršev. Želi živeti v veri, da tega drugi ne vejo. Če pa otrok spregovori o svojih težavah, odrasli prepogosto pomislijo, da gre za otrokovo prebujno domisljijo in zgrešene predstave. Vendar otrokom je potrebno vedno verjeti.

Posledica zlorabe je najprej izguba otroštva, izguba svobode, zaupanja, identitete, samospoštovanja, staršev. Vsak, ki je spolno zlorabljen, čuti jezo do sebe, storilca in družine. Ker te jeze ne more neposredno izraziti, pride do destruktivnosti in umika vase. Jeza pri nas označuje nezaželeno občutje. Po spolnem napadu nastane občutek krivde in nikoli ni preveč besed, ko se o tem pogovarjamo s svojim otrokom.

Ker so žrtve velikokrat majhni otroci, je z njimi komuniciranje o napadu precej težavno. Zato si pri zaslišanju, vzgoji in terapiji pomagajo na različne načine: z anatomskimi lutkami na primer. Lahko se z njimi igrajo in z igro pokažejo, kaj se jim je zgodilo. Lahko pa pomembne informacije sporočijo tudi z risanjem in podrobnostmi, ki nastajajo na risbah.

Zelo intenzivno pa se je v to vključila tudi UNZ in pripravila akcijo za otroke, s katero želijo sporočiti, da naj se otroci policistov ne bojijo, ampak naj jih takoj pokličejo. Svetlana Makarovič je v sodelovanju z UNZ pripravila tudi lutkovno igrice Devet in dva, s katero se bodo predstavili po vsej Sloveniji, čez nekaj dni tudi v Murski Soboti.

Podatki za Pomurje

Na UNZ imajo zbrane podatke o številu kaznivih dejanj in prekrških za prvih devet mesecev

na območju Pomurja. Olga Grmadnik, vodja oddelka za družinsko in mladinsko kriminaliteto, je povedala, da je bilo v družinah 1928 prekrškov zoper zakon o javnem redu in miru, lani v istem obdobju 1612, torej 20 odstotkov več kot lani. V devetih mesecih so morali v zasebnih prostorih intervenirati 740-krat.

Vse srečne družine so si podobne, vsaka nesrečna družina pa je nesrečna po svoje. (Tolstoj v Ani Karenini)

lani 545, za 36 odstotkov več kot lansko leto. Od tega je bilo kar 310 intervencij (lani 206) na območju prejšnje Občine Murski Sobota. Največkrat so bili žrtve žene in otroci, vzroki pa so sluhohol in agresivnost.

Hujša so kazniva dejanja v 19. in 21. poglavju, ki obravnavajo otroke, mladoletnike in ženske. Pri tem gre za zanemarjanje mladih oseb in surovo ravnanje z njimi, na primer neplačevanje preživnine, odvzem mladoletne osebe ter nekoliko hujša dejanja, kot so spolni napadi na mladoletne osebe, sem pa se štejejo spolni napad na otroka, spolna zloraba in podobno. Lani je bilo štiri najst primerov hujšega trpinčenja otrok, od tega šest primerov spolnega napada, letos pa so zabeležili deset primerov trpinčenja otrok. V zadnjih šestih letih so skupaj zabeležili 50 spolnih napadov na osebe, mlajše od 18 let, kamor štejemo posilstva, krvoskustva ter napade na slabotne in prizadete osebe. Spolni napad povzroči izvrši oče, vendar so sicer tudi ženske. Pri zanemarjanju otroka pa je najpogostejši krivček na našem območju mati, velikokrat pa tudi oboje.

Fotografija: Jure Zauneker
Aleksandra Nana Rihper

Kako do zdrave pameti

V tem času se politično postavlja v ospredje prenova šolskega sistema. Po mednarodni primerljivosti uspešnosti dijakov naj ne bi zaostajali za razvitim svetom. Potemtakem naj bi se šola le otresla odvečnega balasta, ki sedaj obremenjuje na eni strani šolarje in dijake, na drugi pa šolnike. Nesporo potreba, ki jo je teoretično in praktično potrjena, jo zagovarja fizik dr. Strnad že v času uvajanja usmerjenega izobraževanja. Navsezadnje je tudi z gospodarskega vidika in v prvi vrsti zaradi gospodarstva pomembno, kakšno izobraževanje bomo imeli, da politikom ne bo potrebno na hitro končati »zgodbe o uspehu«. Navsezadnje sta izobrazba in gospodarska rast med seboj tesno povezani.

Da je res tako, se bom ponovno zatekel k zgledu Japonske, ki sem jo pred nedavnim že omenjal. Japonci so po letu 1956, ko so dosegli predvojno raven proizvodnje, dosegali do leta 1960 18-odstotno rast. V naslednjem desetletju pa 10-odstotno rast. Vzporodno rasto se je razvijalo šolstvo, ki je bilo skrbno načrtovano. V prvi vrsti je bil dan poudarek temeljnim znanjem in težnji, da čim višji odstotek šolajočih se doseže osnovno in srednjo in zatem višjo stopnjo izobrazbe, s tem da je bila dana prednost tehnični izobrazbi. Model se je pokazal kot uspešen. Drži sicer, da v njem ni primerjav z našim ali evropskim modelom prevladuje določena posebnost, toda po preverjanju povezanosti med izobrazbo in razvojem so strokovniki potrdili njuno povezanost, kajti navsezadnje so tudi z izraziti dokazali, da je izobrazba prispevala 25 odstotkov k japonski rasti. Kljub sicer centralizirani šoli je njena mreža zelo prilagodljiva.

Pri nas pa smo s sedanjo reformo, ki je nujna in bo verjetno dovolj kakovostna, seveda če jo bo izpeljala stroka, kot napoveduje minister, tik pred tem. Toda glede na zgoraj zapisano se pri reformi mora upoštevati interdisciplinarni pristop, ki mora vključevati tudi nacionalnogospodarski interes in vizijo razvoja, predvsem pri vzpostavitvi šolske mreže. Pri tem niso mišljene nekdane potrebe združenega dela. Kajti gledanje na izobrazbo glede na podjemne potrebe je za reformiranje šolskega sistema lahko katastrofalno. Sama po sebi je že katastrofalna šolska mreža (ne osnovnošolska, ampak srednješolska). Kajti verjetno smo na državnem ravni že dosegli razvoj, ko bi nam srednješolska izobrazba morala biti cilj. Pričakovano in politično je namreč vprašljiva mreža, ki je premalo prilagodljiva in (glede na sedanji socialni položaj posameznih oseb) prevelika. Izobraževanje ter pridobivanje novih tehnoloških in razvojnih kompetenc je namreč premalo za razvojno dinamiko okolja, tudi če bi izobrazbena piramida na podjetniški ravni normalno funkcionirala, a žal ne tako.

J. VOTEN

SOS

telefon za ženske in otroke, žrtve nasilja

061 441 993
ali 97 82,

od 18. do 23. ure.

Kmetje v murskosoboški združni enoti se nikakor ne morejo sprijazniti s sedanjo organiziranostjo Kmetijske zadruge Panonka

Namesto združne enote zahtevajo samostojno kmetijsko zadrugo

Trdijo, da bodo v sedanjem združnem sistemu oškodovani na račun drugih - Upravni odbor združne enote ne dovoli prodaje svoje lastnine in lastninskih deležev v predelovalni industriji

V soboški združni enoti Kmetijske zadruge Panonka se nikakor ne morejo sprijazniti s položajem, ki je nastal po združitvi prejšnjih kmetijskih združenj in združnih podjetij v enovito zadrugo s skupnim živinorejem. Da bodo splošne kmetijske zadruge, ki jih je v Panonki delovalo šest in so pokrivalo območje nekdanje soboške občine, izgubile samostojnost, je bilo predvideno v sanacijskem programu, ki so ga pripravili v lanskem letu. Znano je namreč, da je zaradi prezadolženosti celotni združni sistem zabredel v težave, po analizah, ki so jih izdelali sestavljenci sanacijskega programa, pa je rešitve mogoče iskati v skupni sanaciji, za kar je bil pogoj združitve vseh dotedanih pravnih subjektov. V splošni kmetijski združni Panonki so se združili dolgo časa zoperstavljalci, proti njej so se izrekli na prvem izrednem občnem zboru članov te zadruge, zdaj pa pravijo, da so se za združitve odločili predvsem zaradi pritiskov, ki so prihajali zlasti od največjih upnikov.

Na seji upravnega odbora murskosoboške združne enote so že pred nekaj meseci ostro kritizirali nekatere aktivnosti enovite zadruge, niso pa prikrivali tudi težnje, da bi se izločili iz enovite kmetijske zadruge in na tem območju ponovno oživili samostojno kmetijsko zadrugo. Takšna težnja je še zdaj in težko si je predstavljati življenje pod skupno streho, če za to ni pripravljenosti. Tudi sanacijo enovite zadruge bo težko izpeljati, če za to ni pripravljenosti vseh, zato se vedno bolj postavlja vprašanje, kako se bo vse skupaj končalo.

Očitki novemu direktorju

Člani upravnega odbora murskosoboške združne enote navedajo največ očitkov predvsem na sedanjega direktorja in prejšnjega vršilca dolžnosti direktorja Jožeta Škulja, za katerega trdijo, da je njegov cilj izplačilo dolgov upnikom, bolj malo pa mu je mar, kaj se bo s tem združnim sistemom zgodilo. Takšne očitke smo lahko slišali tudi na seji konca minulega tedna, ki je bila sicer sklicana že kakšen mesec prej, vendar so jo zaradi obilice kmetijskih del v tistem času preložili. Ker sanacija razmer v kmetijski združni Panonki predvsem pomeni dezinvestiranje, ki vključuje prodajo tiste lastnine, ki ni nujno potrebna za funkcioniranje in ki ne prinaša denarja na žiro račun, in prodajo združnih deležev v nekaterih predelovalnih obratih, so člani upravnega odbora soboške združne enote že na poletni seji sprejeli sklep o prepovedi prodaje tistega dela, katerega lastnik je njihova združna enota.

Najbolj ob vsem pa jih moti, da ob spojitvi v enovito zadrugo ni bila narejena bilanca premoženja posameznih prejšnjih splošnih kmetijskih združenj, čeprav sanacijski program določa, da se po opravljeni sanaciji posamezne združne enote lahko izločijo iz enovite zadruge, in to s premoženjem, ki ostane po končani sanaciji.

novi odhodki in pri tem ustvarila za več kot 133 milijonov tolarjev izgube. V istem času je soboška združna enota ustvarila 367,8 milijona tolarjev prihodkov in 371,6 milijona tolarjev odhodkov, izguba pa je znašala le 3,8 milijona tolarjev. V primerjavi z ustvarjeno realizacijo in deležem, ki ga ta združna enota predstavlja v celotnem združnem sistemu, je takšen rezultat seveda po njihovem zelo ugoden. Združna enota Murska Sobota namreč ustvarja

novi vodstvo, pa bi moral v tem letu krepko preseči 4 milijarde tolarjev. Ker iz prakse vedo, da se pretežni del prometa ustvari v prvi polovici leta, ta cilj gotovo ne bo dosežen, kot vse kaže, pa bo tudi izguba do konca leta močno presežla 300 milijonov tolarjev.

Poslovna neuspešnost združnega sistema

Po mnenju najodgovornejših predstavnikov soboške združne enote so informacije, ki vzroke za izgubo pripisujejo starim bremenom, napačne in po njihovem mnenju je vzroke za izgubo po-

Združna enota Murska Sobota med uspešnejšimi

Na vodstvo zadruge letijo tudi očitki, da doslej še ni nobenih rezultatov sanacije, nekatere težave pa se le še poglobljajo. Po

27 odstotkov realizacije celotne zadruge, njen delež v skupni izgubi pa je znašal v petih mesecih manj kot 3 odstotke. Nasploh z rezultati, ki jih dosega celotni združni sistem, niso zadovoljni, saj je v prvem polletju skupna izguba znašala že 159 milijonov tolarjev. Skrb zbujajoč je predvsem

trebno pripisati poslovnim neuspešnostim. Kljub sanacijskemu programu reševanje starih dolgov ne teče tako, kot je zastavljeno, pa tudi sicer se z začrtanim potekom sanacije v soboški združni enoti ne strinjajo. Njihovo enoto so namreč obremenili s 300 milijoni tolarjev posojil, sami pa trdijo, da je njihovih posojil le za 200 milijonov tolarjev. Še neugodnejši pa je zanje program dezinvestiranja, saj vrednost objektov v murskosoboški združni enoti, ki naj bi jih prodali, presega 500 milijonov tolarjev. Po vsem tem se združniki v tej enoti počutijo prevarane in izigrane, ob vsem pa še zatrjujejo, da postopki združevanja v enovito zadrugo niso tekli pravilno, zato bodo na sodišču spodbijali veljavnost sedanje organiziranosti oz. so že vložili tožbo, s katero naj se ugotovi ničnost spojitvene pogodbe. Tudi na to kratni seji so zato ponovno sprejeli sklep, s katerim prepovedujejo kakršno koli prodajo njihovega premoženja, dokler ne bo rešen pravni status te združne enote.

LUDVIK KOVAČ

Pri nakupu živine ima združna enota v Murski Soboti kar 60-odstotni delež v celotni kmetijski združni Panonki. Do sredine leta z izplačilom za oddano živino niso imeli posebnih težav in so rejci plačilo dobivali v dogovorjenih rokih, v zadnjem času pa prihaja pri izplačilu do precejšnjih zamud, in sicer od 10 do 15 dni, in ker so hkrati tudi kupci podaljšali plačilne roke na 40 do 45 dni, morajo rejci na plačilo za prodano živino čakati po dva meseca. Do teh dodatnih zamud pri plačilih prihaja predvsem zaradi likvidnostnih težav v združni, saj odgovorni za odkup trdijo, da kupci živino plačujejo v dogovorjenih rokih. Ker se je v zadnjem času povpraševanje po živini spet povečalo, v združni enoti zahtevajo od kmetijske zadruge, da se plačilo opravi v dogovorjenem času, saj bodo sicer kmetije prisiljeni prodajati živino drugim kupcem.

podatkih za letošnjih prvih pet mesecev je celotna zadruga ustvarila 1.702 milijona tolarjev celotnih prihodkov in 1.835 milijon

podatek, da je Kmetijska zadruga Panonka v prvem polletju ustvarila le 1,9 milijarde tolarjev prometa, v programu, ki ga je pripravilo

Predstavitve živinoreje na območju Pomurja

Vse možnosti še niso izkoriščene

Da bo kmetija lahko preživel in dala svojim družinskim članom minimalni vir dohodka, bomo morali iskati vse možne vire, posebno še v živinoreji.

Pomursko kmetijstvo in ravno tako kmetije v drugih slovenskih pokrajinah so v neugodnem položaju glede na kmetije v zahodni Evropi predvsem zaradi pestrosti proizvodnje na kmetiji, za kar sta kriva neurejen trg in prenaseljenost kmetij. Zaradi preživetja so se namreč kmetije v prejšnjih časih krčevito oprijemali samopreskrbe. Te in druge razmere, ki so bile politične narave, so vplivale na naše kmetijstvo, da je tako, kot je.

Stalež krav v obdobju 13 let

Leto	Št. krav	Indeks št. krav	Št. kmetij	Pov. št. krav/kmetijo	Prodano mleko	Mleko za teleta	Mleko skupaj
1981	29.642	100	10.586	2,8	1530	700	2230
1982	29.581	99	9.998	2,9	1488	700	2188
1983	30.738	104	10.297	2,9	1736	700	2436
1984	29.948	101	10.137	2,9	1834	700	2534
1985	31.000	104	10.028	3,1	1808	700	2508
1986	30.646	103	9.661	3,2	1758	700	2458
1987	29.690	100	9.456	3,1	1822	700	2522
1988	28.071	95	8.876	3,2	1970	700	2670
1989	27.746	93	8.459	3,3	1907	700	2607
1990	27.064	91	8.273	3,2	1930	700	2630
1991	27.229	92	8.242	3,3	2226	700	2926
1992	25.897	87	7.429	3,4	2071	700	2771
1993	24.581	83	7.058	3,5	1975	700	2675
1994	23.076	77,8	6.682	3,5	2245	700	2945

Kot je razvidno iz tabele, se stalež krav v zadnjih sedmih letih zmanjšuje, povečuje pa se število krav na kmetijo. Ta proces poteka na račun opuščanja kmetovanja, kar dolgoročno za mlade kmetovalce ni perspektivno (razmetanost opuščanih kmetij po celotnem terenu).

Količina mleka na kravo se povečuje, vendar je še prenizka, da bi z mlečnostjo lahko bili zadovoljni. Z manjšanjem števila krav se zelo zmanjšuje število pitovne goveje živine.

Tabela 1: Odkupljeno mleko po letih v litrih

Leto	TMP, Murska Sobota	Mlekopromet, Ljutomer p. o.	Skupaj
1987	38.858.752		
1988	39.981.337		
1989	38.176.554	17.766.851	55.943.405
1990	37.546.611	17.503.112	55.049.723
1991	38.366.230	17.910.748	56.276.978
1992	36.091.099	17.396.314	53.487.413
1993	33.468.659	17.578.855	51.047.514
1994	35.331.247	17.598.305	52.929.552

mlekarni na isti ravni, na območju soboške pa rahlo pada.

Razvidno je tudi, da mlečnost krav iz leta v leto narašča, vendar ne moremo biti zadovoljni, ker je prenizka. Genetski potencial za našo svetlo lisasto pasmo je 5000 do 5500 l mleka na kravo.

Ciljne skupine za hitrejši razvoj

- povečati proizvodnjo na žival (zmanjšati p. p.),
- povečati delež mleka ali mesa z doma pridelano krmo,
- povečati proizvodnjo govejega mesa (povečati število telet, klavne privesnice),
- v prehrano goveda vključiti cenejše odpadke živilske industrije,
- zmanjšati število kmetij in povečati obseg kmetije, zagotoviti, da se bo kmetija lahko preživljala samo z lastnim dohodkom,
- določiti spodnjo in zgornjo mejo GV na enega zaposlenega na kmetiji.

Problemi, ki ovirajo izpolnjevanje ciljev

Genetski potencial lisaste pasme je preko 6.000 l mleka v laktaciji, naše proizvodne zmogljivosti pa so dosti manjše. Truditi bi se morali, da bi z izboljšanjem tehnologije reje in prehrane prišli vsaj do 5.000 l mleka na kravo, ki bi tudi vsako leto telila. Z zmanjšanjem poporodnega premora lahko povečamo mlečnost krav in število telet. Zmanjšanje poporodnega premora za 10 dni pomeni na vsakih 28 krav eno tele več, v Pomurju pri 24.581 kravah pomeni to 877 telet, če pa poporodni premor zmanjšamo za 20 dni, pomeni to 1.755 telet več.

Krave molznice spremljamo na dveh ravneh

1. Proizvodnja pri rejcih bikovskih mater in rejcih, ki redijo nad 15 krav molznic, ter na mentorskih kmetijah. Te kmetije imamo za selekcijske centre, zato jih ne smemo prepustiti naključju, ampak jih obravnavamo hkrati s selekcijsko in rodovniško službo. Te kmetije obiščemo 2- do 3-krat, analiziramo čredo, kemijsko analiziramo krme ter izračunamo krmne obroke. Spremljamo proizvodnjo in poporodni premor.

2. Spremljanje proizvodnje pri rejcih v A-kontroli in članih rejčkih zvez. Teh kmetij je v Pomurju 2300. Te kmetije obiskujemo in sodelujemo z njimi terenski svetovalci, ki jih letno obiščejo 2-krat. Analizirajo krmo, kemijsko ali vizualno, izračunajo krmne obroke, predvidijo zamenjave v čredi, pomagajo pri nakupu novih živali ter spremljajo proizvodnjo in poporodni premor.

Pri kmetijah, kjer se pojavljajo reprodukcijski ali drugi problemi, pa svetovalcu pomaga specialistična služba.

Povečati delež mleka in mesa z doma pridelano krmo

V govedorejsko naprednih državah namolzejo ob krmiljenju z doma pridelano krmo tudi 6.000 litrov mleka. Kaj pa mi? Naš neenakomerni krmni obrok nam lahko da poleti 10 l mleka, pozimi pa 5 l, kar je skupaj 2.700 l mleka na kravo. Naš cilj je, da izboljšamo osnovno voluminozno krmo, da bi dosegli vsaj 12 l mleka poletno in 16 l mleka poletno, kar pomeni 5.040 l mleka.

Krmni obrok, ki je skoraj v celoti iz koruzne silaze, je najbolj primeren za pisanje goveda, saj dosežemo z minimalnim dokurom beljakovin in vitaminsko-mineralnih mešanec več kot 1,2 kg dnevne prirasta.

Boljša izkoriščanje odpadkov živilsko-predelovalne industrije

Govedo lahko bolje izrabimo odpadke živilsko-predelovalne industrije. Odpadki sladkornih tovarov, pivovarniške industrije, predelave olja in odpadki mlinske industrije bi lahko obsegali 30 % obroka pri govedu, vendar morajo biti cenejši od doma pridelane krme. Pri vzreji plemenskih telic izkušnje kažejo, da je preobilna prehrana bolj škodljiva kot koristna. Zaradi preobilne prehrane pri nas telice prej spolno dozori, zaradi česar jih kmetje prej pripuščajo, kar pa močno vpliva na žival, količino mleka in težko telitev. Prehrana plemenskih telic ima zelo velik pomen, saj vpliva na cel kup hormonov, ki uravnavajo rast telesa in spolnih organov. Če plemenske telice preobilno krmimo, da je dnevni prirast 0,8 kg in več, prevladujejo hormoni, ki vplivajo na rast telesa, slabše pa se razvijejo spolni organi in vime. Ob dnevnem prirastu 0,5-0,7 kg se še komaj vzpostavi ravnotežje med hormoni. Kmetijska svetovalna služba pri ZVZ-ju za Pomurje specialist prehrane govedi Jože Puhan, dipl. kmet. inž.

(komentar)

Kdo bi rad izkoriščal in kaj je v resnici suho?

Še nekaj tednov in Pomurci bodo imeli priložnost, da bodo spoznali rezultate študij, ki so bile opravljene v minulih mesecih v okviru predvidene razvojno-prostorske ureditve Pomurja. Takšno celostno urejanje pomurskega prostora naj bi bilo vzorčno za druge slovenske regije, čeprav je prvi dvom mogoč že pri nazivu Pomurje; je res smiselno po vsej sili družiti, kar sili narazen? Ljutomer bo prav gotovo rinil proti Ormožu in Ptuj, Gornja Radgona pa bi bila rada nekje vmes, kjer bo pač več koristi.

Kakorkoli: Prleki in Prekmurci, pripravite se, da boste v začetku decembra intenzivno sodelovali na planerski delavnici, ko boste lahko spoznali, kakšno prihodnost nam načrtujejo strokovnjaki iz Ljubljane pri razvoju kmetijstva, gospodarstva, infrastrukture, turizma, energetike in drugega. Oni že vedo, kaj je za nas najbolje, saj imajo dosedanje statistične podatke, ki potrjujejo našo nesposobnost, neučinkovitost, veliko brezposelnost in slabe prometne poti, edino v kmetijstvu so v tej pokrajini (na pomurskih poljih je bilo leta 1991 pridelane 39,1 odstotka vse pšenice in 33,5 odstotka vse koruze v Sloveniji, pridelek je bil za 20 odstotkov višji kot drugod) vedno dosegali nadpovprečne rezultate. Ali to pomeni, da mora biti dan največji poudarek tej panogi, da moramo težiti na vseh področjih k čim večji kmetijski pridelavi? Morata res murska ravnica in Apaško polje poskrbeti za »samooskrbo Slovenije s krušnimi žiti, sladkorjem in oljem« za vsako ceno? Zadnja pogajanja s Cefto so nam (s pomočjo mladih strokovnjakov, ki mislijo na sodoben način) odprla oči: velika kmetijska proizvodnja nam ne bo prav nič pomagala, če ne bomo znali tega primerno plačati pridelovalcem in dobro prodati kupcem.

Zato vas že danes opozarjam (vse, ki mislite na sodobni tržni in okoljevarstveni način), da poskušate izvedeti, ali niso tudi te »ljublanske pomurske študije« bolj podobne prepisanim socialističnim planom, kjer je pomembno doseči čim več (najsi bo pridelek, energije ali prometnih poti), ali pa so napisane z namenom zagotavljanja posla nekaterim lobijem (projektantskim, energetskim, cestnim).

Najbolj na udaru je reka Mura. Medtem ko se domačini pogovarjamo o oblikovanju krajinskega parka ter razvoju turistične in športne dejavnosti ob reki Muri in na njej, so drugi drugačnega mnenja. Načrtovalci avtoceste iščejo prostor za nov most, prav tako bo potrebovala nov most železnica, kmetijci bi radi izkoriščali vodo iz Mure za namakanje, energetiki pa bi na njej najraje (še vedno) zgradili hidroelektrarne. Slednji imajo več možnosti za uresničitev, ker so se povezali s kmetijskimi načrtovalci namakanja: **namakalni sistem se bo finančno splašalo zgraditi le v povezavi z gradnjo hidroelektrarne!** Takšno so torej najnovejšo strokovno ugotovitev - bravo, dve muhi na en mah! Pa nikar ne mislite, da je to izmišljeno, menda so **Združene slovenske male elektrarne d. d. Ljubljana** že zaprosile za koncesijo koriščenja vode reke Mure za pridobivanje elektroenergije v malih HE s hkratnim zagotavljanjem vode za namakanje, in to v prvi fazi približno 30 tisoč hektarjev. Da so projektiranje, pridobivanje sredstev in gradnja najpomembnejši del posla, pravzaprav glavni vir zasluga za določene podjetnike, ni potrebno posebej poudarjati. Njih ne briga, če bo namakanje koristno in učinkovito, ali če bo dovolj električne energije glede na vložek, samo da bodo projektirali, pridobili sredstva in gradili.

Seveda lahko uspešnost njihovih projektov opremijo z ustreznimi četi: če se bo prebivalstvo obnašalo ustrezno ekološko, torej da bo prešlo na ekološko kmetovanje (po zahtevah EU), na uporabo razkrojljivih, okolju prijaznih pralnih in čistilnih sredstev, izločanje olj iz odpadkov, dosledno čiščenje vseh odpadkov ter zgraditev kanalizacije in čistilne naprave v vseh naseljih. Tudi pri pridelovanju bosta poleg morebitnega namakanja potrebna kolo-barjenje in ekološki pristop. Samo hidroelektrarne in samo namakanje ne bosta zagotavljala večjega sožitja prebivalstva z naravo.

Predlagamo, da vse skupaj obrnemo: **najprej je potrebno poskrbeti za čisto pitno vodo**, torej narediti vse potrebno, da se podtalnica ne bo več onesnaževala ne z odpadki in ne z intenzivnim kmetijstvom, **najprej je potrebno poskrbeti za vse mestne kanalizacije in čistilne naprave** in najprej je potrebno zagotoviti varnost na cestah. Šele potem vse drugo. In če bi šli po takem vrstnem redu, bi ugotovili, da mora država najprej sistemsko rešiti problem zbiranja odpadkov, da so v zadnjih letih zgrajene številne nove svinjske farme (z namenom razselitve farme v Podgradu), ki niso povsem okolju primerne, da mesta Gornja Radgona, Radenci in drugi kraji ob reki nimajo čistilnih naprav ... in da Pomurci že nekaj let pijemo najslabšo pitno vodo, ki bi jo v drugih državah že zdavnaj prepovedali uporabljati. Ne vem, kaj čakajo pri nas in zakaj.

BERNARDA B. PEČEK

50 let lendavske Nafta

Prihodnji mesec bo lendavsko podjetje Nafta praznovalo 50 let obstoja. Raziskave so na tem območju potekale že veliko prej, saj so med drugo svetovno vojno odkrili naftno-plinsko polje Dolina, leta 1943 pa naftno polje Petišovci. Naftno podjetje je začelo delovati 21. decembra leta 1945. Največji razcvet je doživelo leta 1951, ko so načrpalni prek 70.000 ton nafte. Podjetje je bilo takoj po vojni tudi edino v državi, ki se je ukvarjalo z naftno proizvodnjo. Veliko je pomagalo pri razvoju lendavske občine, saj skoraj ni bilo podjetja, v katerem se ne bi čutila pomoč Nafta. Za svoje delavce so zgradili veliko stanovanj, tako je pravzaprav nastal tudi novi del mesta, ki mu danes pravijo kolonija in ki je spremenil podobo majhnega mesta pod goricami. Nekako po letu 1960 so opustili vrtnanje, s to dejavnostjo pa so ponovno začeli pred desetimi leti. Vrtalci lendavskega podjetja so veliko delali tudi v tujini. Danes se ukvarjajo z raziskavami predvsem doma v Sloveniji. Podjetje Nafta Lendava spada danes v Slovensko naftno podjetje Petrol in se v glavnem ukvarja s predelavo nafte v rafineriji. 50-letnico obstoja bodo proslavili s številnimi prireditvami.

jani

Kako zares sporen je kamnolom v Sotini?

Kdo bo obvladoval »kuglo« Kisilak ali Halb?

Domnevno premočne detonacije ob miniranju so razburile domačine - Domač kamen za domače potrebe - So v ozadju zasebni interesi v povezavi z avstrijskim kapitalom?

Minilo je kar nekaj časa od spornega miniranja sredi oktobra, ko smo se z vodjo površinskih kopov pri Cestnem podjetju Murska Sobota Miranom Babičem odpravili v Sotino, torej h kamnolomu ob vznožju grebena, imenovanem Sotinski breg ali Kugla. Pa je čisto prav tako, kajti do takrat so bile nekatere prehitre reakcije in nekontrolirane izjave že delno pozabljene in postavljene v pravi okvir. Delavci kamnoloma so pozabili zamero, da so domačini s pismom oziroma protestom zaradi premočnih detonacij ob zadnjem miniranju obvestili najprej javnost in ne njih, čeprav so v vsakodnevem stiku, najbližji sosedje kamnoloma pa so tudi priznali, da vse skupaj v resnici niti ni bilo tako hudo, kot je bilo napisano. Eno pa drži in od te zahteve krajani ne bodo odstopili: ceste mimo kamnoloma in do mejnega prehoda z Avstrijo želijo imeti asfaltirano. Morebiti imajo celo prav, če drži, da se z njihovega območja naravno bogastvo nepristojno odvaža, oni pa od tega nimajo nič. Toliko bolj si želijo urejeno cesto zato, ker je na avstrijski strani že asfaltirana, bližnji potok pa bo z regulacijo kmalu dobil prav lepo, če ne že vzorno podobo. Zanimivo pa je, da nihče razen naravovarstvenikov ne nasprotuje kamnolomu, saj je bil v tistih krajih že od nekdaj, le da drugje na nekaj sto metrov oddaljenem kraju. Po drugi strani pa je res, da lahko danes opazimo sotinski kamnolom že od daleč in da je, žal, podoben odprti rani v neokrnjeni pokrajini. Stari kamnolom ni tako močno načel krajino. Toda žrtve je vedno potrebno ovrednotiti: se splača, za koga, kako bo potem ...

Omejitev z ureditvenim načrtom

Sedanji kamnolom Kugla so »odprli« na predlog takratne občinske vlade; da je pod površjem hriba koristen kamen, so vedeli zaradi rezultatov raziskav Geološkega zavoda, ki so jih opravili že leta 1967. Če smo natančnejši, je g. Stotl kot predsednik izvršnega sveta SO Murska Sobota 1987. leta povabil na informativni pogovor morebitne zainteresirane uporabnike te naravne dobrine: Vodnogospodarsko podjetje, SGP Pomurje, Kemo Puconci in Cestno podjetje Murska Sobota. Slednji so bili edini resneje zainteresirani za kamnolom, zato so se dogovorili za nadaljevanje raziskovalnih del.

Ugotovljeno je bilo, da je hrib sestavljen iz »laminiranega, spilitiziranega in mestoma skrilavega metadiabaza, ki je primeren za izdelavo spodnjih tamponskih plasti cest, lomljeni kamni so za zidavo in oblaganje rečnih korit, drobljeni agregati različnih debelin pa za posipavanje cest pozimi, za izdelavo asfaltnih zmesi ali za zidavo in betoniranje.« Cestno podjetje je pred odprtjem kamnoloma od zasebnikov odkupilo parcele, ta dejavnost pa je tudi predvidena v ureditvenim načrtu. Vendar so jim izdali dovoljenje le za izkop na površini 1,5 hektarja, kar je manj, kot je predvideno v ureditvenim načrtom; zaenkrat so 5 parcel odkupili zaman, kljub temu pa upajo, da bodo lahko kamnolom v prihodnje še širili, zato namerjajo odkupiti dodatne tri parcele. Ker so omejeni na premajhen prostor, je sedanje delo toliko bolj oteženo. Za normalno obratovanje kamnoloma je bilo predvidenih 9 etaž, vendar lahko sedaj delajo le na štirih. Vjekoslav Belajec, vodja kamnoloma, je delo takole opisal: »Etaže vrtamo, potem miniramo z gradbenim razstrelivom, večje kose kamna razbijamo z bagrom s hidravličnim kladivom in lomljenec uporabljamo v večjih kosi (200-400 in 400-600 mm). Z drobilniki drobimo kamen na granulato (0-4, 4-8, 8-16, 0-12, 12-22, 22-30, 0-30 in 0-60 mm). Po izkoriščanju bomo kamnolom sanirali in rekultivirali na ustrezen način - s humiziranjem in ponovnim

pogozdovanjem z avtohtonimi rastlinami.«

Neizpolnjene obveznosti z javne tribune

Svetnika občine Rogašovci Herman Kisilak in Viktor Benko sta 14. oktobra naslovila protestno pismo na župana in predsednika ter člane Občinskega sveta Občine Rogašovci, Republiški seizmološki zavod, Cestno podjetje Murska Sobota in sredstva javnega obveščanja. Vzrok je bilo zadnje oktrobrsko miniranje v kamnolomu, pri katerem naj ne bi upoštevali ustreznih varnostnih ukrepov za prebivalce in okolje: »... detonacija je bila tako močna, da so se tresla tla pod nogami in da so se v našem za-

tudi prodali svoje parcele vašemu podjetju.«

Cesto do kamnoloma je uporabnik naravnega bogastva sicer asfaltiral, ne pa tudi preostanka do mejnega prehoda, saj menijo, da to ni samo njihova naloga niti njihova moralna obveza. Pripravljeni so sodelovati pri ureditvi ceste mimo Ledave in Mlinščice do mejnega prehoda z Avstrijo, če bo pri tem sodelovala tudi Občina Rogašovci. Mirko Babič, vodja površinskih kopov pri Cestnem podjetju Murska Sobota, je o (ne)izpolnitvi obljub povedal:

»Na sestanku s krajani smo se dogovorili, da dobijo material za potrebe krajevne skupnosti po proizvodni ceni. Poleg tega dobi občina 5 odstotkov od vrednosti vsakega prodanega kubičnega metra, torej ne morejo reči, da nimajo od kamnoloma nobene koristi. V kamnolomu ni veliko zaposlenih, to so v glavnem delavci, ki upravljajo velike stroje, toda tudi ti so tako rekoč domačini iz Pertoče, Rogašovec in Dolica.«

Minira le specializirano podjetje

Na osnovi pogodbe z naročnikom (Cestnim podjetjem Murska Sobota) opravlja vrtalno-razstreljevalna dela v kamnolomu Sotina v skladu z rudarskim projektom RP št. D-BM 1107/91 Podjetje za vrtnanje in miniranje Ljubljana. To strokovno usposobljeno in registrirano podjetje delavci kamnoloma pokličejo vedno, ko zmanjka materiala (primerne kamna) in je potrebno dodatno miniranje. Pred miniranjem obvestijo vaščane, tik pred eksplo-

zijo pa se še oglasijo sirene. Potrebujemo jih pet- do šestkrat letno. Minerji so na trditve, da razstreljevanje ni bilo opravljeno strokovno in varno za okolico, odgovorili z natančnim pojasnilom:

»Naše predzadnje razstreljevanje v kamnolomu v Sotini je bilo izvedeno 6. junija 1995, zadnje pa 10. oktobra 1995 ob 13.15. Glede na rezultate seizmičnih meritev predhodnih let, ki so pokazali, da razstreljevanja potekajo v območjih, ki so daleč pod dopustnimi mejami tudi najstrožjih standardov (npr. DIN 4150 3.del), smo v letošnjem letu opravili eno kontrolno seizmično meritev vpliva razstreljevanja na stanovanjske objekte. Omenjene seizmične meritev smo opravili 15. marca 1995 ob našem letošnjem drugem razstreljevanju v kamnolomu Sotina. Pri tem razstreljevanju smo dosegli največje polnitev razstreliva na časovni interval. Meritev je bila izvedena na stanovanjskem objektu Serdica 64, ki je bil okrog 500 metrov oddaljen od mesta razstreljevanja. Izmerjene hitrosti nihanja delcev (0,6 mm/s) so komaj presegle spodnjo mejo občutljivosti instru-

menta (0,5 mm/s). Izmerjena konica zračnega nadtlaka je bila prav tako za faktor 10 pod dopustnimi mejami (čl. 113 Pravilnika o tehničnih normativih za ravnanje z eksplozivnimi sredstvi in miniranje v rudarstvu, UL SFRJ 26/88). Primerjava razstreljevanja 15. marca 1995 z razstreljevanjem 10. oktobra 1995 nam pokaže, da je bila količina razstreliva na časovni interval zadnjega razstreljevanja za 16,4 odstotka manjša. Skupna uporabljena količina razstreliva pa je bila manjša za 29 odstotkov. Kljub navedenemu bomo pri naslednjem razstreljevanju izvedli ponovne seizmične meritev, na katere vabimo tudi vse tiste, ki imajo kakršne koli pripombe,« je sklenil odgovor na pritožbo krajani nov direktor Podjetja za vrtnanje in miniranje diplomirani inženir rudarstva Otmar Vrabčič.

Kaj koga v resnici moti?

Sam kamnolom ne bi smel biti problematičen; imajo jih povsod, kjer to omogočajo naravne razmere. Drugod so naravi hvaležni, če jim podari potrebne kamnine za v bližini, kajti uvoz ali daljši transport potrebnega materiala za cesto, asfaltno maso, nabrežine in druge je čedalje dražji. Tudi Cestno podjetje Murska Sobota je pred tem vozilo material iz Hrvaške in Avstrije. Zdaj ga torej pridobivajo iz domačega kamnoloma in le za domače potrebe. Prepričani so, da je tudi zaradi domačega materiala, ki je vedno pri roki, marsikatera cesta prej zgrajena kot bi bila sicer. Cestno podjetje ima namreč tudi lastno asfaltno bazo v Lipovcih, zdaj pa gradijo še eno asfaltno bazo skupaj s Pomgradom, ki jo bodo prav tako oskrbovali z materialom iz Sotine. Naključje pa je, da je župan Občine Rogašovci, spod Janko Halb, hkrati direktor Pomgrada. Ali je torej čudno, da se krajani goričke občine bojijo, da jih je njihov župan morebiti izdal ali prodal ter pozabil na njihove zahteve in želje zaradi koristi podjetja, kjer je direktor?

Tudi Herman Kisilak, ki je bil najbolj goreč protestnik, imeli priložnost poslušati, kako je zaneseno govoril: »Če bi prišel iz Avstrije, bi se vzpostavil red v Me-

In tako bi lahko tudi sklenili, da naj bi kamnolom na Kugli bil in ni problematičen. Kakor se vidi me oziroma kakor hoče kdo razumeti! BERNARDA B. PEČEK

Predstavitev knjig

Zublji vojne
in Jeruzalemski slovar

V Ljutomeru je bila v petek zvečer v novi dvorani glasbene šole predstavitev dveh novih knjig Stanka Janežiča *Zublji vojne* in *Jeruzalemski slovar*. Predstavitev knjige se je udeležil samo en avtor, in sicer Stanko Janežič, Kociper pa je v Argentini. Na predstavitvi je sodeloval tudi slavist in literarni teoretik dr. Jože Pogačnik. V kulturnem programu so sodelovali dijaki ljubomerske gimnazije in učenci tamkajšnje glasbene šole.

Stanko Janežič je svojo knjigo *Zublji vojne* posvetil rojakom – žrtvam druge svetovne vojne in revolucije na Slovenskem – ob petdesetletnici (1945–1995). Knjiga je vezana na regijo, iz katere izhaja, in je postavljena v čas po cvetenju nedelji 1941. »Nemci so nas takoj na začetku raztrojili. Največ so nas priključili svojemu rajhu. Prekmurje so prepustili Madžarom, naš jugozahod z Ljubljano pa Italijanom.« Govori o nastanku in organizaciji odpora proti okupatorju in tem, kako je rasla narodna samozavešnost in kako velik vpliv so imeli pri tem prileški izobraženci. Slovenci niso bili okupirani kot člani kakšne tranke, ampak kot Slovenci. Opisuje tudi zbežnost ljudi takratnega časa in kako so mlade fante nasilno vključevali v nemško vojsko. Od začetka vojne do osvoboditve nas pripelje skozi pet zgodb prvih mesecev, Strelci, Nočna Svitanje in vrtnice, kjer iz svojih osebnih izku-

senj. Slavist Jože Pogačnik je dejal, da je bil sedaj pravi čas za izdajo takšne knjige, saj se je prav v zadnjem času o tem obdobju pisalo zelo izkrivljeno.

Predstavili so tudi knjigo *Jeruzalemski zvonar* pisatelja iz Slovenskih goric Stanka Kocipra, ki že dolgo živi v Argentini, a se s svojimi knjigami tematsko vedno znova vrača v svojo rodno pokrajino. To je njegova tretja knjiga, ki je izšla v Sloveniji; leta 1993 je izšla knjiga z naslovom *Goričanec*, lansko leto pa *Mertik*. Knjigo je posvetil ljudem, katerih ni več. Pisatelju so dali toliko, da lahko vsaj drobec njihove dobrote hvaležno zapusti novim rodovom. Obsega enajst leposlovnih besedil, ki so nastajala v obdobju od 1945. in 1957. leta in so izhajala v različnih publikacijah emigrantske književnosti. Pri svojem pisanju se navezuje na tri ravni: zemljo, Boga in družino. Kociper tudi omenja družino kot celico družbene skupnosti. Zgodbe

enajstih podnaslovov v knjigi so zgodbe o ljudeh, ki so na robu socialnih norm, središčno vlogo pa ima pri tem evangeljsko krščanstvo.

Na koncu obeh knjig sta še slovarčka nekaterih v zgodbah uporabljenih manj znanih izrazov iz prileškega narečja, kar jima da še posebno vrednost. ANR

O kulturnih dogodkih

V četrtek se bo predstavil *Godalni kvartet* (Miran Kolbl, Monika Zupan, Aleksander Milošev in Igor Škerjanec), to je prvi nastop iz cikla *Komorni ansambli Slovenske filharmonije*. V svoj program so vključili glasbo dr. Benjamina Ipavca *Serenada ter Ludwiga van Beethovna Godalni kvartet v c-molu, opus 18, št. 4*.

V lutkovni predstavi *Concerto Grosso* pa boste v četrtek, 23. novembra, z zapuščenimi živalmi – oslom, petelinom, mačko in psom – po svetu iskali nekoga, ki bi jih prenočil in jim dal kaj malega za pod zob. Na svoji poti srečajo glasbenika, ki nima glasbenikov za koncert. Pomagajo mu iz stiske, ostanejo pri njem in kot pevski zbor pripravijo velik koncert – za vas. Igrico je pripravilo Lutkovno gledališče iz Maribora.

Akademski slikar Ignac Meden pripravlja pregledno razstavo del zadnjih štirih let, ki jo med drugim zaznamujejo plemiški razmisleki o rojevanju in vlogi prostorskega artefakta. Otvoritev razstave z naslovom *Za Rafaelom/Neslika* bo v Galeriji Murska Sobota v četrtek, 23. novembra, ob 18. uri, ogledali pa si jo boste lahko do 17. decembra.

V Mursko Soboto prihaja gledališka glasbena satira *Domovina, ljubezen moja* v izvedbi *Gojca & D Hamr'sov*. Predstava je polna različnih melodij, od countryja, rock and rolla, punka, narodnozabavne melodije in reagea, kar se prepleta s satiričnim razmišljanjem glavnega junaka Rudija. Ta se s pomočjo angelov Barbe Cerar, Lune Ornik in Metke Trdin sprehaja skozi značaj podalpskega življenja slovenske nacije. Gojca, ki smo ga doslej poznali kot odličnega igralca in tekstopisca, sedaj spoznamo tudi kot pravega rockerja in dobrega pevca. Predstava bo prihodnji četrtek, 23. septembra. ANR

Slovenski vrhunski glasbeniki
za pediatrično kliniko

Tudi pri nas so se zbrali glasbeni umetniki, ki želijo s svojim ustvarjanjem pomagati otrokom. V soboto, 18. novembra, bodo pripravili dobrodelni koncert, kjer bodo nastopili vrhunski slovenski glasbeni umetniki. Zbrani denar pa so namenili za gradnjo nove otroške bolnišnice, pediatrične klinike v Ljubljani. Dobrodelna prireditev je zamisel violinista Tomaža Lorenza, ki je k sodelovanju povabil šestdeset glasbenih umetnikov in nobeden ni odpovedal nastopa. Med drugim so v Narodni galeriji nastopili Kvartet Enzo Fabiani, Zoran Markovič, Tatjana Ognjanovič, Trio Lorenz, Ljubljanski Madrigalisti, Boris Šinigoj, Stanko Arnold, Irena Baar, Vlasta Doležal – Rus in drugi. Dvorana bo sicer nekoliko pretesna za toliko nastopajočih, vendar je najprimernejša.

Ignac Meden: iz prostorske postavitev »Neslika«.

Ésprite slovéne

Založba Mondena je v zbirki *Esprite slovéne* izdala *Kramljanja* z nesramno deklico Tadeja Čatra. V publikaciji je zbranih sedemindeset komentarjev, napisanih v zadnjih petih letih in pred tem ali prebranih v *Ca(r)terskih* poletih v okviru Studia Luwigana na slovenski televiziji ali publiciranih v prilogi *Dela* *Vikend* magazin in celjskem *Novem Tedniku*. »Konstrukcija sedanjosti je možna le z rekonstrukcijo preteklosti,« dodaja v spremnem besedilu Roman Repnik in ravno ta formulacija nas spodbuja k razmisleku o smiselnosti takšnih publikacij. V zadnjih letih je bilo namreč napisanih že kar precej besedil na sodobne slovenske teme, ki zvečine ne izstopajo po aktualnosti in senzacionalnosti. Ampak *Kramljanja* k temu ne moremo pristevati, če že zaradi česar koli drugega ne, jih ne moremo vsaj zaradi promitljivosti in neobremenjenosti Čatrovega razmisleka o sodobnem slovenskem kulturnem in državnem utripu. Obenem pa nas na nevsiljiv način nagovarjajo k razmisleku o našem času in s tem vsekakor tudi o nas samih. Zagotovo so tovrstne publikacije temu tudi namenjene. Komentarji so razdeljeni na tri dele z zelo pomenljivimi nadnaslovi: Božanski premiki, Retrospektivni vademekum in Zadelek z pogledom.

Precej pozornosti nameni Čater televiziji. Zakaj? Zato, ker »živimo v svetu, ki ga nadzorujejo mediji. Z ničemer drugim kot z informacijami.« Zato seveda ne moremo mimo televizije. »Televizija namreč ni stvar niti edukativnega niti etičnega, marveč uporabnega in estetskega in je zato namenjena predvsem zabavi, ob televiziji se zabavamo, pa čeprav nam prikazuje vojno v BiH. Branje televizije je stvar kulture bivanja; če menite, da vam zaradi televizije ni treba kupovati časopisov, se hudo motite, zakaj televizijska poročila niso namenjena seznanjanju z novicami v svetu, marveč izključno zabavi. Televizijske zvezde govorijo s konkretnim jezikom, s tistim jezikom, ki ne prenese molka, in so zato stvar časa. Stvar sedanjosti. Njihove zvezde se lahko vsak čas utrnejo, njihov govor je brez tiste prepotrebne substance, ki omogoča večnost.«

Čas, vzpostavljen z močjo medija, seveda zanika umetnost. Medij pač označujeta aktualističnost in senzacionalističnost, čemur je umetnost, zaznamovana s presežnostjo in iniciacijo, že v zasnovi nasprotna. Temu razmisleku bi bržkone morali reči ena od možnih interpretacij. Toda: se sploh zdi možna neka druga, če že ne pristajamo na paradigmo časa, na vladavino tržnih mehanizmov, ki spreminjajo umetniški izdelek v tržno blago in s tem povzročajo izenačevanje vsega, od koder ni več daleč do etičnega relativizma in odsotnosti vsakršnih vrednot.

Premislek o kulturi zadene nedvomno tudi kulturnike, ki so se po slovenski osamosvojitvi znašli v nezavidljivem položaju. Nikakor ne moremo zanikati, da so slovenski intelektualci »osamosvojili« in vzpostavili slovensko državo in da je v prejšnjem sistemu predvsem kultura odsevala kritičnost javnosti. Ampak kaj se dogaja s kulturo zdaj? »Znašla se je na stranem tiru.« In umetniki so se prelevili v razumnike, iz ustvarjalcev v politike. »Slovenski intelektualci se čutimo poklicane, da razsodimo bodisi v prid temu bodisi v prid onemu. In pika. Naše mnenje je končno. In odločujoče.« In neopaženo, seveda. »Toda ko bo kultura spet poklicana, da stopi v prve vrste, na to žal ne bo pripravljena, moči, ki jo je nekoč izžarevala, ne bo več imela.«

Ampak, ali je mogoče pričakovati moč od nekoga, ki ne zmore niti zdravega odnosa do lastne preteklosti? »Vsi tisti, ki še kar naprej sanjajo o komunistični zaroti, ki se nam menda dogaja, katere jedro se zbira okrog Organizacije, komuniste potrebujejo. Ker jih želijo videti, jih vidijo, in ker jih morajo prepoznati, jih prepoznajo.« Ampak minulo je v lasti zgodovine in nepovrnjivega. Žal, a ne gre drugače.

Robert Titan - Felix

Ne boste verjeli
Kmalu mladinski center
v Murski Soboti

Končno so se stvari premaknile in lahko pričakujemo, da bo Murska Sobota kmalu dobila mladinski center. Vprašanje mladinske problematike je postajalo vedno bolj pereče, zato so na občini začeli razmišljati, da je potrebno vendarle nekaj storiti, da ne bodo gostilne in park edino zbirališče mladih. Vodenje tega projekta je prevzela Brigita Perhavec, ki bo tudi glavna svetovalka. V mladinskem centru bo zaposlen profesionalni svetovalac, ki bo skrbel za nemotno delovanje. Našli so tudi prostor, ki naj bi bil nekje za Panonko in meri okrog sto kvadratnih metrov. Prostore si je ogledal tudi Brane Šalamun z Urada za mladino, ki je menil, da ustrezajo normam, in obljubil, da bodo projekt sofinancirali.

Prostore ta hip pridobivajo in Perhavec je obljubila, da bodo mladi v tej akciji prišli do njih. Center bo namenjen predvsem socializaciji, kreativnemu preživljanju prostega časa zunaj šole, poudarek pa bo na informiranju in svetovanju. Odrasli seveda nimajo namena, da bi popolnoma določali, kaj bi naj mladi tam počeli, zato vabijo vse mlade, da razmislijo o tem, kakšni družabni center si želijo in kakšne dejavnosti jim naj leta ponuja. Zato bo kmalu organizirana okrogla miza ali anketa, da bodo mladi lahko povedali svoje želje. ANR

kulturni koledar

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V galeriji je pregledna razstava avstrijskega umetnika Erwina Reiserja, ki se predstavlja s slikami, risbami, grafikami in objekti.

MURSKA SOBOTA: V galeriji si lahko ogledate tudi razstavo del udeležencev slikarske kolonije, ki jo je pripravilo Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar.

MURSKA SOBOTA: V Pokrajinskem muzeju je na ogled razstava *Avari na jugozahodnem Madžarskem*. Pripravil jo je muzej Zalske županije, odprta pa bo do 20. novembra.

MURSKA SOBOTA: V predprostorih grajske dvorane si lahko ogledate razstavo članov likovne skupine LIKOS.

MURSKA SOBOTA: Razstavo študentov in dijakov, udeležencev likovne kolonije KPŠ, si lahko ogledate v razstavnem salonu Zavarovalnice Triglav.

RADENCI: V galeriji Medikoss v hotelu Radin so na ogled dela akademskega kiparja Marjana Dreva in slikarke Veronike Rakoš s Ptujja.

RADENCI: V galeriji muzeja Radenske si lahko ogledate razstavo likovnih del priznanih slovenskih in avstrijskih umetnikov: Iva Brancića, Sergeja Kapusa, Ota Rimeleja in Štefana Galiča.

RADENCI: V avli hotela Miral je odprta razstava fotografske zgodovinske dokumentacije V. Prekomorske brigade, ki jo je posredoval Muzej novejšje zgodovine iz Celja. Razstava bo odprta do 1. decembra.

RAKICAN: V gradu razstavlja svoja dela Živko Brkič - Žiga.

SAZOMBATHELY: V soboto, 18. novembra, ob 11. uri bo v Galeriji Keptar otvoritev razstave *Pannonia '95*. Razstavlja jo tudi pomurski akademski slikarji Endre Gönter, Suzanne Kitzly - Moss, Vladimir Potočnik in Mirko Rajnar.

MORAVSKE TOPLICE: V galeriji hotela Ajda bo v petek, 17. novembra 1995, ob 18. uri otvoritev razstave slik Ernesta Branbergerja.

PRIREDITVE

MURSKA SOBOTA: V petek, 18. novembra, bo v grajski dvorani v Murski Soboti prva repriza komedije *Metek f celo*. Člani KPŠ-ja imajo 50-odstotni popust.

RADENCI: V petek, 18. novembra, ob 19. uri bo v kongresni dvorani v hotelu Radin literarni večer. Svojo poezijo bodo brali Boni, Vito, Tomi, Marko in Hajdi.

GORNJI LAKOŠ: V soboto, 18. septembra, bodo v Vaškem domu gostovala ljubiteljska Kulturno-umetniška društva iz Pacse, hrati bo tudi razstava sekcije za ročna dela iz Pinc. Pričetek je ob 18. uri.

MURSKA SOBOTA: V petek, 18. novembra, bo v galeriji v okviru projekta *OKOLJEVARSTVENIK VRATA* gledališko-glasbena prireditev in projekcija filma o plezanju Toma Česna v Triglavskem parku. Plešeta Vojko Vidmar in Jasna Knez, igrata pa Lado Jakša (sintetizator, pihala) in Matjaž Waingerl (klavir, harfa).

MURSKA SOBOTA: V grajski dvorani bo v četrtek, 16. novembra, ob 19. uri koncert godalnega kvarteta Slovenske filharmonije.

MURSKA SOBOTA: V torek, 21. novembra, bo lutkovna igra Pavla Polaka *Concerto Grosso* (Veliki koncert).

Pomurska družba za upravljanje skladov bo zbrala za več kot 8 milijard tolarjev certifikatov

Odprli že tretjo investicijsko družbo

Svoje certifikate jim je doslej zaupalo že več kot 28 tisoč Pomurcev

Pomurska družba za upravljanje skladov, ki je doslej ustanovila že tri investicijske družbe, nadaljuje zbiranje certifikatov občanov. Pomurski investicijski družbi I in II sta že končali zbiranje, ker je rok za zbiranje certifikatov podaljšal do konca prvega polletja prihodnje leto, pa so se v družbi za upravljanje odločili, da ustanovijo tretjo družbo, v katero bodo Pomurci še lahko vložili svoje certifikate.

Po ocenah, ki so jih opravili v Pomurski banki, naj bi bilo v Pomurju za okoli 16 milijard tolarjev certifikatov, ki jih lastniki ne morejo vložiti v podjetja, in na polovico teh certifikatov računajo v Pomurskih investicijskih družbah. V prvi dve družbi so občani vložili 7,15 milijarde tolarjev, zdaj pa certifikate zbira še Pomurska investicijska družba III, ki je doslej zbrala za okoli 400 milijonov tolarjev certifikatov, do 20. januarja, ko bodo končali z zbiranjem, pa naj bi se približali razpisani vsoti 1,5 milijarde tolarjev. S tem bodo nudi uresničili cilj, saj bodo zbrali za čez 8 milijard tolarjev certifikatov.

Pomurski investicijski sklad bo tako doslej svoje certifikate zaupalo čez 28 tisoč Pomurcev, kot pravi Tomaž Satler, direktor Pomurske družbe za upravljanje skladov, pa je naloga skladov, da te certifikate kar najbolje naložijo in tako svojim delničarjem zagotovijo čim večje dividende. Žal pa lastninjenje družbenih podjetij teče prepočasno in so pomurski skladi doslej v nakup deležev v lastninjenih podjetjih vložili le dobrih 6 odstotkov zbranih certifikatov. Ker se je rok za lastninjenje in zbiranje certifikatov podaljšal še za pol leta, računajo, da bodo zadnje certifikate vnovčili v letu 1997 in šele potem bodo delničarji lahko računali na izplačilo prvih dividend. Res da so delničarji, ki certifikate vlagajo v sklade, trenutno v nekoliko slabšem položaju od tistih, ki so jih vložili v podjetja, ki že izplačujejo dividende, vendar v skladih zagotavljajo, da so naložbe pri njih manj tvegane.

Pomurski investicijski družbi sta doslej sodelovali na dveh dražbah Sklada, trenutno imajo lastninske deleže v šestih podjetjih, svoj delež v dveh pa so medtem že prodali. Tako so prodali delež v Stanovanjsko-komunalnem podjetju Ljutomer in v Prehrami Lendava, v prodajo pa so ponudili še deleže v dveh podjetjih. Njihova poslovna usmeritev je, da prodajo deleže v manjših podjetjih, povečajo pa deleže v večjih, ki uspešno poslujejo. Posebej pa poudarjajo, da so vse deleže, ki so jih doslej prodali, prodali z dobičkom. Vključujejo se v trgovanje z deleži med skladi in na ta način so pridobili delnice Leka, sodelovali pa bodo tudi na naslednji dražbi Sklada za razvoj.

LUDVIK KOVAČ

Premalo sredstev za vse

Zadnja razširjena seja upravnega odbora Združenja podjetnikov Pomurja je bila namenjena predvsem predstavitvi konkretne pomoči Sklada Republike Slovenije za razvoj malega gospodarstva podjetnikom ter vlogi pomurskih bank pri tem. Sejna soba območne gospodarske zbornice v Murski Soboti je bila pretesna za vse, ki so želeli prisluhniti Cvetki Tinauer, vršilki dolžnosti direktorice omenjenega sklada, ki zdaj že eno leto vodi to izključno finančno institucijo. Sklad je bil sicer ustanovljen že konec leta 1991 in deluje pod okriljem ministrstva za gospodarske dejavnosti, po zakonu o razvoju malega gospodarstva pa bi za spodbujanje te dejavnosti lahko dodeljeval pet oblik pomoči. Po besedah Cvetke Tinauer pa zaradi pomanjkanja potrebnih sredstev nikoli ni bil usposobljen za vse te oblike pomoči, zato se je v glavnem omejil na subvencioniranje obrestne mere in poročstva za najeta posojila.

Pri pomoči malemu gospodarstvu dajejo v skladu prednost tistim posojilcem, ki dosežejo pri bankah čim nižje obrestne mere in za letos so postavili pogoje, da realna obrestna mera ne sme preseči 13 odstotkov. Z zadovoljstvom ugotavljajo, da so mnogi dosegli tudi nižje obrestne mere in pri dodeljevanju subvencij so imeli ti seveda prednost. Za subvencioniranje obrestne mere v skladu razpolagajo s proračunskimi sredstvi, ki pa so žal še vedno preskromna, in tako jim je še od lani ostalo nerešenih 41 zahtevkov, za katere bi potrebovali 84 milijonov tolarjev. Kaže, da bodo ta sredstva zdaj vendarle zagotovljena in tako bodo tudi te zahteve izpolnjene.

Sklad za razvoj malega gospodarstva je doslej prejel že okoli fisoč vlog za subvencioniranje obrestne mere in okoli 600 jih je bilo ugodno rešenih, medtem ko so za jamstvo dobili le sto vlog. Po trditvah direktorice Tinauerjeve bi se morali podjetniki bolj odločati za zagotavljanje jamstev, saj se po temeljitih preračunih izkaže, da je to zanje ugodnejše kot subvencioniranje obrestne mere.

S pomočjo, ki jo je sklad za razvoj malega gospodarstva letos namenil podjetnikom, leti ne morejo biti zadovoljni, saj je sklad razpolagal le s 110 milijoni tolarjev, do konca septembra pa je prispelo 300 vlog za subvencioniranje obrestne mere. Po novem se bo stanje izboljšalo, saj se bo v ta sklad stekal tudi del privatizacijskih sredstev od kupnin. V njem se bo tako nabralo 791 milijonov tolarjev in že pripravljajo razpis za spodbujanje malega gospodarstva. Pravijo pa, da ne bodo podpirali posilcev v tistih občinah, ki za to tudi same ne bodo namenile ustreznih sredstev.

V pomurskih občinah so v svojih proračunih za te namene izločili sredstva, njihova višina je odvisna od ekonomske moči posamezne občine, v spodbujanju razvoja malega gospodarstva pa se ustrezno vključujejo tudi banke. Te sodelujejo z občinami in republiškim skladom, samo Pomurska banka pa je letos v sodelovanju s 15 občinami za te namene angažirala okoli 350 milijonov tolarjev.

LUDVIK KOVAČ

V Mariboru predstavili električni avtomobil

Alternativa bencinu

Ste kdaj pomislili, kaj bi se zgodilo, ko bi na lepem zmanjkalo nafte in ne bi bilo več surovine za bencin in dizelsko gorivo, ki poganjata motorje z notranjim izgorevanjem? Na milijone in milijone vozil bi obstalo in naenkrat ne bi imeli nobene vrednosti, četudi so iz visokega cenovnega razreda.

Klasične nafte, ki jo črpamo iz zemeljskih plasti, nekoč ne bo več, zato strokovnjaki iščejo nadomestke. Zdi se, da ima še največ možnosti avto na električni pogon, saj tako vozilo ne one-

tor precej: 300 kilogramov. Njegova življenjska doba je 3 leta, z njim pa je mogoče prevoziti nekaj čez 30.000 kilometrov, potem pa ga je treba zamenjati z novim, ki pa ni ravno poceni.

Električni motor so vgradili v škodo pick-up. Električni avto so razstavili na mariborskem trgu in radovednežev se je kar trlo. Akumulator se je ves čas polnil po kablu iz klasične vtičnice z 220 V napetostjo. Med vožnjo avtomobila pa ni bilo slišati nobenega ropota. - Fotografija: Š. S.

snažuje okolja. Problem, na katerega praviloma naletite v vseh razvojnih službah, so akumulaterji. V manj obsežne še vedno ne morejo »spraviti« toliko energije, da bi zadostovala za večurno poganjanje električnega motorja, zato pač vgrajujejo »težke«. Tudi v električnem avtomobilu, ki so ga razvili v podjetju Mechatronica, d. o. o., Maribor, pod idejnim vodstvom dr. Karla Jezernika, montirali pa v podjetju Tiping (in predstavili v javnem podjetju Elektro Maribor), tehta akumula-

Pogonski akumulator, ki so ga vgradili v Mariboru, ima nazivno napetost 132 V, nazivna kapaciteta pa je 70 Ah/k5. Polnillec baterij je integriran, čas polnjenja pa je 4 do 5 ur, da bi se potem lahko z električnim avtom vozil kakšni 2 uri oziroma se z njim prepeljali 60 do 80 kilometrov. Primeren bi bil torej za vožnjo v službo, ker bi med delovnim časom lahko napolnili akumulator. Mariborski električni avto (motor so vgradili v šasijsko škodo Pick-Up) ima asinhroni električni

motor, katerega tako imenovana nazivna moč je 18 kW, kratkotrajna pa 30 kW. Nazivni vrtljaji: 5.910 obratov na minuto. Zavore: spredaj diski, zadaj bobni. Pri motornem zaviranju se energija vrača v akumulator!

Masa praznega vozila je 1.175 kilogramov, prtljajnik obsega 2.800 ccm, skupna dovoljena masa pa je 1.360 kilogramov. Avto seveda nima izpuha.

Električni avto »Elektro Škoda Pick-Up«, ki so ga predstavili v javnem podjetju Elektro Maribor, ima svojega prvega kupca: Elektro Maribor. Uporabljali ga bodo njegovi terenski delavci, ki se bodo gibali zlasti po naseljih, torej v urejenem okolju, za katero je sicer tak avto za zdaj edino primeren. Na daljše razdalje se seveda ne moreš zapeljati, ker potem, ko se izprazni baterije, nimaš nekaj ur časa, da bi se baterije spet napolnile. Te se sicer napajajo prek 220 V vtičnice. Električni avto ima (v

Dr. Karel Jezernik, idejni oče mariborskega električnega avtomobila, je optimist, kar zadeva nadaljnji razvoj električnega avtomobila. Prvi kupci se že oglašajo. V naslednjih šestih mesecih bodo izdelali 15 takih avtomobilov. K njihovi popularizaciji bo prispeval tudi avto, ki bo krožil v mestu in okolici, saj ga bodo uporabljali delavci Elektro Maribor.

rabe elektrilčne energije v elektroenergetskem sistemu, saj pomeni akumulatorjev praviloma poteka v nočnem času.

Ste se navdušili za mariborski električni avto? Stane od 25.000 do 29.000 nemških mark, seveda ga je mogoče plačati s tolarji.

Š. SOBOČAN

Zakaj se je mesto Sobota znašlo v dvojnem prometnem kolapsu

Prometna norišnica na koncu mesta

Upravna enota M.Sobota je dovolila zaporo mostu v Lendavski ulici - Sedem mesecev potrebuje Cestno podjetje Celje za obnovo, ki so jo morali le priglasiti

Po nenormalni gneči in koloni vozil pred semaforji v Cankarjevi ulici oziroma magistralni cesti M 10-1 se je prejšnji teden pojavila kača čakajočih vozil tudi z druge strani, torej v Gregorčičevi ulici. Vzrok je delna zapora mostu čez Ledavo, ki dovoljuje le vožnjo po enem voznem pasu. Ali smo spet žrtve birokratskega poigravanja ali resničnega nepoznavanja terena? Slednjega ne bi mogli trdit, kajti za zaporo mostu čez Ledavo v Lendavski ulici so odgovorni tudi na Upravni enoti Murska Sobota. Cestno podjetje Celje, ki je zmagalo na natečaju za pridobitev del, je lahko začelo delati šele takrat, ko je Ministrstvo za promet in zveze - Direkcija Republike Slovenije za ceste pridobilo uradno soglasje za izvedbo obnovitveno-sancijskih del na mostu čez Ledavo na R-355 na osnovi Vedernjakovega projekta. Odločbo o dovolitvi priglasenih del je izdala Upravna enota Murska Sobota, podpisala pa sta jo Bogomir Rola in Silvij Podsek.

Če verjamete ali ne, most v Lendavski ulici obnavljajo le na osnovi priglasitve del, torej je ministrstvo moralo le s pisno prošnjo (Boris Tekavec in Drago Bole z Družbe za državne ceste sta oddala prošnjo 18. avgusta) obvestiti pristojne na upravni enoti, da bodo to in to počeli. Enako kot če bi vi gradili leseno šupo za delovna orodja. Razlika je le v tem, da vi s svojim delom ne boste motili nikogar, kvečjemu sosedu z zabijanjem žebeljev, zaradi priglasitve del o obnovi mostu pa je celotno mesto Murska Sobota doživelo prometni infarkt. Če bi šlo le za nekaj dni, bi verjetno potrpeči, toda moram vas vnaprej obvestiti, da ima Cestno podjetje odobren naslednji terminski plan: delna zapora in obvoz po predloženi skici naj bi trajala od oktobra do 30. maja, saj naj bi oktobra sneli ograje in hodnike, do konca novembra bi se odstranili vozišča in izolacije, sanirali robne vence ter izravnali in sanirali

sam minister Igor Umek. Verjame, da je bilo potrebno toliko papirja in toliko pisanja za tako »skromen poseg«, »skromen« pač glede na žrtve prebivalcev.

Pričakovali bi namreč, da bo ob obnovi mostu predvidena tudi njegova širitev, čeprav bi od župana in drugih odgovornih v občini pričakovali, da bodo zaradi bližine železniške proge zahtevali hkratno gradnjo zunajmestnega križanja z železnico. To bo namreč nujno zgraditi v prihodnjem letu ali dveh, če ne zaradi nove železnice proti Hodošu, pa zaradi novega zakona o varnosti v železniškem prometu (predlog zakona je v drugem branju v parlamentu), ki bo zahteval obvezna zunajmestna križanja. Pono-

vno se dokazuje, kako nepovezani nenačrtno in kratkoročno je reševanje prometne problematike v Sloveniji.

Zakaj tako malomarno, ker ni in z namenom, vznemiriti prebivalce Sobote in okolice? Da bi se mesto ukvarjalo samo s sabo in s svojimi notranjimi prometnimi problemi in ne bi spraševali DDC-ja, ministrstva ali DARS-a o izpolnjevanju drugih zahtev? Zdaj bi morali le ugotoviti, kdo je spremenil čas izvajanja del: v prošnji priglasitve del namreč piše, naj bi sanacijska dela opravili od septembra do novembra 1995, v terminskem planu pa je rok od oktobra do 30. maja 1996.

BERNARDA B. PEČEK

Obnove mostu v Lendavski ulici so se lotili brez vnaprejšnje promotivne prometnih tokov v regionalnem središču - zaradi tovrstnega prometnega kolapsa M 10-1 je to glavna vpadnica v Mursko Sobotu za večino domačinov osebni avtomobili. FOTOGRAFIJA: JURE ZAUNEK

Dogajanja na ljubljanski borzi

Spoštovane bralke in bralci, tokrat bo poročanje o dogajanjih na Ljubljanski borzi oz. trgu vrednostnih papirjev zajemalo obdobje med torkom, 7. 11., in ponedeljkom, 13. 11. 1995.

V torek, 7. novembra, je Ljubljanska borza objavila sporočilo o javnosti v zvezi z delnico Dadasa. Uprava delniške družbe Dadas je sporočila, da od zadnjega sporočila za javnost 19. septembra 1995 v družbi ni prišlo do poslovnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na spremembo tečaja njene delnice.

Sporočilo za javnost je objavila 8. novembra d. d. Terme Čatež. Z njim je obvestila, da je družba v obdobju od januarja do septembra 1995 ustvarila poslovni izid, ki je še ugodnejši glede na zadnje obvestilo javnosti o poslovanju, saj je bilo ustvarjenega preko 486 mio tolarjev bruto dobička, število tolarjev prenočitev je bilo višje za 11 odstotkov, število tujih prenočitev v okviru zdravilišča pa je v primerjavi z devetimi meseci leta 1994 višje za 53 odstotkov. V skladu s sklepi skupščine in nadzornega sveta so uresničeni vsi razvojni načrti za leto 1995.

Terme Čatež, d. d., so v postopku lastninjenja prejele drugo soglasje Agencije Republike Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo in kmalu pričakujejo sklep registrskega sodišča o registraciji. Takoj po tem bo sklicana skupščina, ki bo odločala o delniški dobički. Do izplačila dividend za leto 1993 bodo upravičeni vsi delničarji, ki so bili vpisani v delniško knjigo 13. aprila 1994, do izplačila dividend za leto 1994 pa vsi delničarji, ki bodo vpisani v delniško knjigo deseti dan po zasedanju skupščine, sklicane po pridobitvi sklepa registrskega sodišča.

9. novembra sta objavili sporočilo za javnost UBK-banka in Finmedia. Prva je javnost obvestila, da v banki po 12. oktobru ni prišlo do posebnih poslovnih dogodkov, ki bi lahko vplivali na spremembo cene delnic in o knjigovodski vrednosti delnice (18.322,19). Tudi uprava družbe Finmede je sporočila, da rast tečaja ni povezana s kakršnimi koli dogodki v družbi in zunaj nje. Menijo, da se je povprečje po njihovi delnici povečalo zaradi sklepa skupščine delničarjev o konverziji prednostnih delnic v redne ter nakupa 20-odstotnega paketa delnic Delo Revije, d. d.

Borzna kotacija A - redne delnice

Za 3,13 odstotka na 12723 je padel v sredo enotni tečaj delnice LEK-a, ko je bilo za 4,5 mio tolarjev prometa, naslednjega dne porasel na 13050 ob prometu 652 tisoč tolarjev, v ponedeljek pa zdrsnil na 12289 (111 tisoč tolarjev prometa).

V torek je porasel enotni tečaj delnice Probanke z 18999 na 19078, ko je bilo za 16,9 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 19224 ob 12,2 mio tolarjev prometa, v četrtek pa padel na 19034 ob 50,1 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj rahlo porasel na 19081, ko je bilo za 29,7 mio tolarjev prometa, v

ponedeljek pa padel na 18515 ob 13,6 mio tolarjev prometa.

Enotni tečaj Salusove delnice je rahlo porasel v torek z 20092 na 20128, ko je bilo za 12,7 mio tolarjev prometa, naslednjega dne padel na 20011 ob 4 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 19996 (15,6 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj padel na 19902, ko je bilo za 11,2 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 19457 (1,9 mio SIT).

7. novembra je nekoliko porasel enotni tečaj delnice SKBR-a z 38751 na 38769, ko je bilo za 40,3 mio tolarjev prometa, naslednjega dne neznatno padel na 38662 ob 57,1 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 38063 (148,4 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj padel na 37873, ko je bilo za 34,7 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 37146 ob 62,1 mio tolarjev prometa.

Borzna kotacija A - obveznice

Za obveznico Banke Celje (BCE1) je bil prijavljen v torek aplikacijski posel v vrednosti 674 tisoč tolarjev po tečaju 104,2 (-0,7 odstotne točke), naslednjega dne je njen enotni tečaj porasel na 105,5 in se na tej ravni zadržal vse do ponedeljka, skupno pa je bilo za 42,2 tisoč tolarjev prometa.

S 102,0 na 102,1 je porasel v torek enotni tečaj obveznice RSL1, ko je bilo za 79 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne na 102,9 ob 6,9 mio tolarjev prometa ter se na tej ravni zadržal tudi v četrtek (8,1 mio tolarjev prometa).

Enotni tečaj obveznice RSL 2 je zdrsnil v torek s 113,9 na 113,4, ko je bilo za 293 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne porasel na 113,8 ob 14,6 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 114,5 (33,5 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj padel na 114,4, ko je bilo za kar 128,9 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 112,2 (54,1 mio SIT).

Neznatno je porasel enotni tečaj obveznice RSL 8 na 94,1, ko je bilo za 5,5 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa padel na 94,0 ob prometu 14 tisoč tolarjev.

Za 0,5 odstotka na 100,2 je porasel enotni tečaj obveznice RS11 v četrtek, ko je bilo za 4,3 mio tolarjev prometa.

V torek pa je poskočil za 0,4 odstotne točke na 101,5 enotni tečaj RS01 z izkoriščeno davčno olajšavo, ko je bilo za 3,1 mio tolarjev prometa, naslednjega dne padel na 101,4 ob prometu 281 tisoč tolarjev, v četrtek pa se vrnil na 101,5 (270 tisoč tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj porasel na 101,6, ko je bilo za 1,2 mio tolarjev prometa.

Z obveznico SKB1 je bil sklenjen aplikacijski posel v torek po tečaju 103,6 (-1,9 odstotne točke) v vrednosti 62 tisoč tolarjev, naslednjega dne pa je njen enotni tečaj porasel na 105,2 ob prometu 451 tisoč tolarjev. V petek je njen enotni tečaj padel na 104,8, prometa pa je bilo za 4,7 mio tolarjev. Nespremenjen enotni tečaj (110,0) je zadržala od torka do ponedeljka obveznica SKB 2, skupno pa je bilo za 108,8 mio tolarjev prometa.

Za 5,7-odstotne točke na 71,1 je v torek zdrsnil enotni tečaj obveznice Sklada za razvoj (SKR1), ko je bilo za kar 61 mio tolarjev prometa, naslednjega dne porasel na 78,2 ob prometu 342 tisoč tolarjev, v četrtek pa porasel na 83,0 (870 tisoč tolarjev).

Borzna kotacija B - redne delnice

V torek je rahlo porasel enotni tečaj delnice BTBR 2 15010 na

15051, ko je bilo za 27,5 mio tolarjev prometa, naslednjega dne na 15189 ob 39,3 mio tolarjev prometa, v četrtek pa rahlo padel na 15187 (50,6 mio tolarjev prometa).

V petek je njen enotni tečaj padel na 15181, ko je bilo za 28,3 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 14834 ob 63,7 mio tolarjev prometa.

Enotni tečaj Dadasove delnice je po objavi sporočila za javnost poskočil za 9,75 odstotka na 176586, ko je bilo za 53,2 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 189854 ob 137,5 mio tolarjev prometa.

V četrtek je njen enotni tečaj rahlo padel na 189284, ko je bilo za 201,6 mio tolarjev prometa, v petek na 177716 ob 208,8 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 169307 (125 mio tolarjev prometa).

V torek je padel enotni tečaj delnice Finmedie z 22338 na 21972, ko je bilo za 2,7 mio tolarjev prometa, naslednjega dne porasel na 23768 ob 32,5 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 26042 (84,2 mio tolarjev prometa). V petek je njen enotni tečaj padel na 25100, ko je bilo za 13,2 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 22704 ob 11,3 mio tolarjev prometa.

V sredo je porasel za 13,4 odstotka na 17167 enotni tečaj delnice Hmezad banke, ko je bilo za 773 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne na 17425 ob prometu 174 tisoč tolarjev, v ponedeljek pa na 17005 (986 tisoč tolarjev prometa).

7. novembra je padel enotni tečaj MK Založbe s 15307 na 15037, ko je bilo za 3,9 mio tolarjev prometa, naslednjega dne poskočil na 16042 ob 162,3 mio tolarjev prometa, v četrtek pa na 16425 (51,6 mio tolarjev). V petek je njen enotni tečaj padel na 16354, ko je bilo za 25,7 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 16225 (21,7 mio SIT prometa).

Za 9,58 odstotka na 1225 je poskočil v sredo enotni tečaj delnice Term Čatež, ko je bilo za 19,1 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 1248 ob 33,1 mio tolarjev prometa. V petek je njen enotni tečaj zdrsnil na 1164, ko je bilo za 19 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 1130 ob 24,7 mio tolarjev prometa.

Borzna kotacija B - prednostne delnice

Za 90 tolarjev na 40100 je porasel v torek enotni tečaj delnice KBTP, ko je bilo za kar 116,4 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 43481 ob 14,8 mio tolarjev prometa. V četrtek je njen enotni tečaj padel na 43341, ko je bilo za 4 mio tolarjev prometa, v petek na 43089 ob 1,6 mio tolarjev prometa, v ponedeljek pa na 40162 (522 tisoč tolarjev prometa).

Enotni tečaj delnice Primofina je poskočil v torek z 61435 na 63233, ko je bilo za 38,8 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa na 66674 ob 52,6 mio tolarjev prometa.

Na 17000 (-0,99 odstotka) je v četrtek padel enotni tečaj delnice UBKP, ko je bilo za 340 tisoč tolarjev prometa, v ponedeljek pa poskočil na 18277 ob 94,1 mio tolarjev prometa.

Za 3,56 odstotka na 43000 je padel v torek enotni tečaj delnice VIPP, ko je bilo za 4,3 mio tolarjev prometa, naslednjega dne pa porasel na 44000 ob prometu 440 tisoč tolarjev. V petek je njen enotni tečaj padel na 43700, ko je bilo za 131 tisoč tolarjev prometa, naslednjega dne pa porasel na 44400 ob prometu 888 tisoč tolarjev.

Tončka Božinović

Prejeli smo ...

Odgovor na odprto pismo Ministrstvu za šolstvo in šport, mag. Teji Valencič, objavljeno v Vestniku dne 2. 11. 1995

Spoštovani poslanec v DZ Jožef Kocuvan!

Na vaše odprto pismo moram odgovoriti, saj je v njem več neresničnih poudarkov, zato ne želim, da bi bila javnost napačno informirana.

1. Svet osnovne šole Stogovci je obravnaval prošnjo župnijskega urada Apače glede možnosti poučevanja verouka v šolskih prostorih. Verjetno vam je znano, da kot ravnateljica nisem članica sveta šole in tako na odločitev nisem mogla vplivati, ampak sem dolžna sklepe sveta le izvrševati. Da se je svet odločil za tako rešitev, ni nič spornega, kajti prostor, ki ga je namenil za pouk verouka, ni le garžar, ampak je bil prvotno namenjen potrebam krajevne skupnosti za razne seje. Je dovolj velik, svetel, v njem so novi stoli (ne klopi, kot navajate vi). Res je, da prostor ni ogrevan, to pa ne predstavlja posebnega problema (stariši bi za ogrevanje v vsakem primeru morali prispevati svoj delež).

2. Neresničen je tudi podatek, da je za pouk verouka na voljo le en dan (petek) ob točno določenih urah in za vse učence naenkrat.

Sola je g. župniku samo predlagala petek, verouk bi lahko imel katerikoli dan, vendar mu je petek ustrejal. Tudi ura mu je bila predlagana glede na čas zunajšolskega pouka in avtobusne zveze.

Pouk verouka se izvaja ločeno v dveh skupinah in nikakor ni bilo govora o eni skupini. Če bi g. župnik želel, bi lahko imel še več skupin.

3. Glede moje prepričanosti lahko rečem, da med učenci, učitelji, starši in na sploh ne delam nobenih razlik. Želim, da se v šoli dobro počutimo. Da pa sem kandidirala na za-

dnjih lokalnih volitvah, mislim, da je prav, saj bi kot članica občinskega sveta lahko mnogo prispevala k boljšim možnostim za delo na šoli in na splošno za boljše razumevanje potreb šolstva. Mislim pa, da je vseeno, za katero stranko sem kandidirala, kajti v vseh primerih bi ostala enak človek z enakim pogledom na probleme šolstva in širše okolice.

4. G. župnik ni ponižno sprejel ponujenega prostora za pouk verouka. Ogledal si ga je in bil z njim popolnoma zadovoljen. Tako mi je povedal ob ogledu. Po objavi vašega pisma sem ga poklicala in ga o tem povprašala. Odgovoril mi je, kot sem že prej omenila, da je vse v redu. Tudi sam vidi, da so napisane neresnične stvari, zato se je z mano dogovoril, da bova ne glede na to še naprej sodelovala (po potrebi bomo k opremi še kaj dodali - tako sva se tudi dogovorila). V prostoru so tudi lesene zidne obloge, ki jih lahko uporabljajo za plakiranje, kar bi mu bilo v šoli onemogočeno.

5. Izbiru kurjave za omenjeni prostor pa bo prav tako stvar staršev, ne vemo, zakaj omenjate samo petrolej.

Za konec. Nobenega ponižanja ni in ni bilo. Prosim vas, g. Kocuvan, pridite v Stogovce, ogledajte si prostor, prisluhnite staršem, ne samo nekaterim (na skupnem roditeljskem sestanku ni bilo pripomb na odločitev sveta šole). Dobrodošli boste tudi na seji sveta šole, če želite, da si boste lahko ustvarili pravo sliko.

Prosim, da se kot poslanec v DZ še kar naprej trudite za šolski tolar.

S spoštovanjem!

Ravnateljica Anica Lebar

Dragi poslušalci, dobro jutro

Pred nami je prelep dan, zato vam poklanjam nekaj drobnih zanimivosti.

- Potem ko se je med ljudmi v Ljutomeru uveljavil fitness klub, odpirajo podobno ustanovo še za konje. Predsednik Kohar je povedal, da bo to pokrit vrtljiv hipodrom. Tako bodo četveronožci zmeraj razgibani in čili ne glede na vreme in letni čas. Na Škotskem že desetletja uspešno obratuje živalski klub Loch Ness. Eks

- V krščanskem delu sveta je tri ali štiri dni okrog dneva mrtvih ozračje toplejše za pet Celzijevih stopinj kot drugod. Drobní plamenčki sveč niso tako nedolžni, kot je videti. Znanstveniki opozarjajo pred nevarnostjo topitve ledenikov in zamrzovalnikov. Eks

- Za vas smo poiskali razlago pregovora ... kot svinja z mehomo. V sedemnajstem stoletju je na harmonikarskem tekmovanju v Savinjski dolini svinja napadla harmonikarja. Preden so podivjano žival ukrotili, je popolnoma uničila takrat zelo redek in dragocen instrument. Eks

- Kakšno so bile volitve v Iraku, zvemo iz naslednje rime: Kdor je za, kroglico spusti, kdor pa ne, kroglico dobi. Eks

Kujski val, »odprti telefon«

- Halo, lahko dobim gospoda Bizjaka, varuha človekovih pravic.

- To bo

pomota,

dobili ste

Kujski val.

Najbrž

imate

razlog,

da

kličete to

spoštovano

službo. Če

imate

težave,

ki

bi vam jih

lahko po-

magali reši-

ti, povejte

kar nam.

- No, ne vem, kako bi ravnal. Varuha kličem že cele ure, a je zmeraj zasedeno. Naj bo, bom kar vam povedal. Tretjega novembra pet minut čez polnoč sva se s petnajstletno hčerko peljala od prijateljev proti Ljutomeru. V Žerovcih naju je ustavila policija. Bili so trije v nekakšnih bundah in čeladah. Eden je ostal pri kombiju, drugi je pristopil na mojo, to je soferjevo stran in vljudo zahteval dokumente. Ko je videl, da so v redu, je povprašal še po dokumentih sopotnice. Vse bi bilo videti normalno, kontrola pač, kot smo jih navajeni. Če ne bi tretji policaj ves čas postopka, ki je trajal kakšnih pet minut, držal naperjeno avtomatsko puško proti glavi moje hčerke. Ne mimo ali prek, ampak prav v glavo, in to ves čas. Bil sem vojak v zloglasni JLA, kjer tega nisi smel storiti za nobeno ceno. Kaj bi ta policaj storil, če bi hčerka nenadoma kihnila ali bi z drevesa nanj padla suha vejica, ali če bi kje v bližini kaj počilo. Po njegovi negibni drži ni bilo možno presoditi, ali ga ni morebiti na smrt strah. Nekaj je bilo z njim očitno narobe, če ni mogel presoditi, da mu nežno drobno dekle ne more biti nevarno. Avto-

mat bi lahko držal vsaj malo mimo glave. V teh dolgih minutah so se mi porajale vse mogoče misli. Pred nekaj dnevi je policija z orožjem napadla Cigane na Dolenjskem, da niso nekateri pobegnili in se skrivajo kje v bližini. Postajalo me je strah. Kaj, če bo ta, ki meri v naju, narobe razumel kakšno mojo kretnjo. Tudi hči se ni upala premakniti. Razmišljal sem o delu teh ljudi. Nekdo jih pošilja v take nepotrebne akcije, ker je nekje prej krepko zamočil. Če so v tej akciji lovili kakšne nevarne ljudi, so bili ti gotovo daleč proč. Zaresni kriminalci imajo danes dobro tehniko in se med seboj obveščajo in policiji prisluškujejo. Na cesti policaji ne morejo storiti nič drugega kot pobrati pijančke in prostitutke. Teh pa tu ni bilo niti za vzorec. Pa še nasproti vozeči so mi prej signalizirali, da je na cesti policija, in bi kriminalce takoj vedel zanje. Da niso hoteli prav tega? Da bi se jih bali? Da se niso samo postavljali? Nemo-goče, saj niso otroci. Vrnil mi je dokumente,

zaželel

lahko noč

in naju od-

slovil.

Halo, ste še

tam? Do-

volj sem se

razgovoril,

bom imel

še težave

zaradi tega.

- Je že

prav in

hvala, da

ste nam

zaupali.

Razume-

mo vašo zaskrbljenost zaradi tega dogodka. Naj vas potolažimo, da to gotovo ni bilo naperjeno proti vam in da ima strah zares velike oči. Takšnih pripetljajev bo v bližnji prihodnosti še več in se bo nanje kar treba navaditi.

To sodi k sodobni demokraciji in predvolilnemu boju. Kar mirno spite. Po volitvah bo spet vse kot običajno.

Kujski val - reklame, mali oglasi in druga krama

- Prodamo kakovosten vinski kamen v blokih 1 x 1 x 1 m barve laškega rizinga. Primeren je za izdelavo doprsnih kipov. Oglasite se na Vinskem Vrhu 1.

- Trisobni Nisan Pajero z vodo, elektriko in balkonom prodamo. Kličite od enih do dveh zjutraj, št. je (060) 12 345

- Preključujem lastništvo nad pralnim strojem Candy 35 in se odrekam vsem stroškom, ki so nastali med popravilom le-tega. H. J.

NIKA
BORZNO
POSREDOVNIKA
DRUŽBA d.d.

BREŽICE
Trg Ignjacev 1a, tel. 0608 62-238

LJUBLJANA
Dnajska 20, tel. 061 133-11-55

MARIBOR CELJE
Partizanska 3-5 Ljubljanska 3a
tel. 062 29-460 tel. 063 28-936

KRANJ TUJ
Koroška 2 Znidaričeva n. 11
tel. 064 211-644 tel. 062 772-531

KOPER
Ferjarska 12, tel. 066 38-290

Pismo mojimi poslanci

Dragi moj Kóvet!

Med tejmi preminoučimi svetki sva z Žuško po staroj navadi, štera vala eti v našoj krajini, odila gledat eno omlenkinjo, njene sestre vnukica je mejla dejte, pa je Žuška spekla sefelej genjene pogace pa nikše slatko pa kúpila f Soboti nikaj za oblečti. Preveč je ta mlada bijla veseja, ka smo na njeno dejte nej pozabili, ka ga s ten nadale za dalejšno famijlo držijmo. Pokazala noma je se, ka je že male f ton kratkon žitki doubu pa njemi una za slede strani dejvle. Od socialne službe ali po našen od države je dobijla zonzega tudi edno lejpo knigo »Moj otrok« f štero od maloga se notri pišje.

Glejo san tou skouz, pa se mi je preveč lipou vidlo, ka sefelej notri pišje takše, ka de dejte, da gor zrastej, znalo od sebej pa tūdi za par pokolenj starišof nazaj po oči pa materi imejna je se napijsano pa gda de dejte začalo oditi pa gučati. V ednon mesti san pa njo pijsano tou, ka me genolo ka Ti zaj pišjen. Pišje, ka šteri so najbole prilubleni politični voditeli pa s ten tudi stranke. Preveč san bñlo radoveden, ka od toga ta mlada mati pišje, čiglij ka bi pravo, ka za tou f toj knigi nebi smelo biti mesta, ge se se od deteta somo pišje. Skouz glavou mi je šlo, kapa čij je tou ešče itak delo preminouče oblasti, ka tak šče na dejte, kak de gor raslo pa tou štelu, nikaj vnjega fcepi. Pa čij ne pozabimo, ka tou ministerstvo, štero tou vō davle, tej vrokaj majo, si lejko sefelej mijslimo. Nadale san te štou, ka je napijsala, ka je najbole prilubleni politični voditeu Kučan pa Drnqvšek za Združena lista pa LDS. Nej mi je dalo mera, ka mlado nebi pišjo, zakoj je tou tak napijsala, pa čij je zaistino ftou gvūšna. Ka bi pa te naj drugo napijsala, pravi una, vej si pa morete misliti, če se f koužo ednoga mladoga človōka denete.

Osen lejt ka san v osnovno šoulo odila pa štiri f sregno so nas skouz fčijli pa v nas pumpali, ka so somo komunisti najbole pošteni pa edini pravi lidkej, za socializem so non pravli, ka je najbole pošteni politični pa socialni rejđ, somo tej je napreden, si ovi sistemi so zaostali pa nej pošteni. Marks pa Lenin sta več vredniva kak si ovi Bogouvge, f štere lidkej po cejlou svejti vōrgejo pa molijo, kapitalizem je najbole gñijli sistem na eton svejti pa prielj ali slede ga vrag zeme pa komunizem zagospoduje po celon svejti pa te den non tak dobro, ka de saki telko mōu, kak de njemi trbe lo. Te nede več toga, ka štou nebi dela doubu, čij de ščou delati, pa saki de si lejko slūžo, kelko de ščou pa delo de lejko, kelko de njemi vola, pa nikdar nas je nišče nej fčijlo, ka se somo od poštenoga dela lejko živej, fčijli so nas somo, ka se v žitki trbej znajti. Ali zaj, da se je se tou porijšilo, da se je naednouk se tou, ka so nas fčijli, na ciganijo obrnoli, so tej, šteri so najbole za tou kričali, ploščo obrnoli pa nači gučijo. Pa pravi, ka čij zaj šteroga tistoga školnika ali profesora srejša, šteri so f ton fčenjej najbole vōrni bilij, je tak sron, ka svojin nikdašnjin dijakon ne vūpajo v očij poglednoti.

Gda sva si od toga zgučavala, je tudi njena mati poslijšala pa pravi, ka je te rejsan boukše bilou, ka je una tūdi delat odila pa se penzijoo zaslužila, zaj pa saki den čuje po radiji, ka kelko delafcof de šlo na cesto pa štera ferma ide v stečaj. Tou je nikelko rejsan istine, pravi ta mlada, ali trbej znati, ka tisto, ka se je te ponūcalo, de tej mali mogo, da gor zraste, nazaj slūžiti.

Doma san slede od toga premišlavo pa te pijtan: kak de ta mlada mati pa se drūje, štere deco majo, mogla svoje dejte fčijti pa vzgajati, čij je sama nej dobro vzgojena, če so jo f cejlou šoulanji »posilgevali« z naopačnin fčenjon, pa kak de naprej šou tej naš mali narod, čij so ga pedesejt lejt po naopačni capášaj tej-prejgnji gonili? Glandalo toga naroda ste tūdi vij ton fparlamentu, šteri ste vij skouz takše šolej šli, pa zato gda vjidimo, ka v vašon deli nega niti malo poštenja, te si lejko mijslimo, ka ste za tou nej samij krijvi, tak ste nafčeni.

Lipou Te pozdravlja Tvoj Janči Borojčnjek s Čurgove
F Čurgovi, 5. novembra 1995

Meoličevi iz Dokležovja so letos posadili krmno peso na 15-arski parceli. Pridelek je bil rekorden, saj je veliko pes tehtalo več kot 5 kilogramov. Med njimi pa se je našla celo velikanka: 9-kilogramska pesa. Ob njej sta se postavila vnuk Leon in stara mama Katarina. Naj se ve, kakšen pridelek so imeli! – Fotografija: J. Ž.

Pošta Slovenije posodablja krajevne pošte

V Prekmurju tri nove pošte

V petek so slovesno odprli prenovljene pošte v Križevcih v Prekmurju, na Kuzmi in v Veliki Polani, hkrati pa so začeli posodabljati pošte v Radencih, Ljutomeru in Gornji Radgoni

Očitno je, da je bila razdružitev pošt in telekomunikacijskih storitev koristna, kajti tako sta nastali dve podjetji: Telekom Slovenije s sedežem v Ljubljani in Pošta Slovenije, ki ima sedež v Mariboru; obe si namreč prizadevata za posodobitev in širitev svoje ponudbe, pa ne le v notranjosti Slovenije, ampak tudi na njem »obrobju«. Otvoritve imajo svojo težo zato, ker se jih je udeležil ne le soboški direktor Matija Sobočan, ampak celo generalni direktor Anton Podgorelec in v krajših nagovorih predstavil tudi prihodnje načrte Pošte Slovenije. Gre za posodabljanje pošt, ki jih je v Sloveniji kar 535, pogostejšo dostavo, izboljšanje kakovosti storitev in drugo.

Pošta v Križevcih v Prekmurju

Ta poštni okoliš zajema šest naselij, v katerih živi 1.240 ljudi. Pošiljke dostavljata dva pismonoša. Želja občanov, da bi prenovili 52 kvadratnih metrov velik poštni urad, ki je v domu krajanov, se je uresničila, saj so v poldrugem mesecu končali z ureditvenimi deli in namestitvijo opreme, kar je stalo 9.200.000 tolarjev. Otvoritve se je udeležilo veliko občanov, pripravili so kulturni program, krajši nagovor pa je imel župan Franc Šlihtuber.

Pošta Kuzma

Na Kuzmi imajo pošto od 1952. leta, nanjo pa je vezanih predvsem pet naselij s 1.950 prebivalci.

valci. Pošta je za prenovu poštne lokalne, velikega 48 kvadratnih metrov, odštela okrog 7.000.000 tolarjev. Prostori so zdaj tudi uporabnejši, saj ima dve sprejemno-izročilni okenci, novi pa so telefonska govorilnica, trezor in delovni pripomočki. Pridobitev je pozdravil tudi župan Ludvik Kočar, ki je sicer poštni uslužbenec.

Pošta Velika Polana

Odpri so jo 1982. leta v zadruženem domu, v zadnjem času pa prostori niso več ustrezali, kajti promet je iz meseca v mesec večji. Uradno spadajo pod Pošto Velika Polana tri vasi s 1.670 prebivalci, dejansko pa poštne storitve (zlasti finančne) koristijo tudi ljudje iz bližnje Hotize. Na pobudo vaškega predse-

dnika Štefana Prše je Pošta Slovenije uredila v zadruženem domu prostore, ki merijo 60 kvadratnih metrov. Povečanje in posodobitev sta stala 14.500.000 tolarjev. Na krajši slovesnosti je zapel pe-

vski zbor Gloria, nekaj spodbudnih besed pa je povedal župan Anton Törnár. Projekte za prenovu vseh treh pošt uradov je izdelal arhitekt Dugar, gradbeno-obrtniška dela je opravilo podjetje Dolinka iz Beltincev, za popestritev z živimi barvami pa je poskrbelo podjetje Aksa iz Murske Sobotice. Prenovitevna dela so povsod opravili v kratkem času 45 dni. Š. SOBOČAN

Pošta Slovenije je letos posodobila že 26 pošt. Vrednost vseh naložb v leto 1995 pa je 3 milijarde tolarjev. Namreč ne le, da obnavljajo stare pošte, ampak grade tudi nova poštna poslopja in ustanavljajo tudi nove pošte. Zdaj zajema ena poštna enota v povprečju 3.730 prebivalcev, kar pa v primerjavi z evropsko razvitostjo na tem področju ni ravno spodbudno. Tudi pri pogostosti dostave pošiljk še zaostajamo za razvito Evropo: 6-krat tedensko ima dostavo urejeno 62 odstotkov prebivalstva, 3- do 5-krat tedensko pa se dostavljajo oglašajo pri preostalih 38 odstotkih prebivalcev. Posnetek je z otvoritve pošte v Veliki Polani. – Fotografija: Š. S.

V Lendavi ni več Kerala

Izdelava v LKC Velika Polana

Izvažajo celo v deželo keramike – Italijo

Direktor in lastnik podjetja Keral Jože Tompa je močno skušal. Prav nič ne dvomim, da je dobil »linijo« predvsem zaradi skrbi, ki jih je imel z gradnjo več kot 1.000 kvadratnih metrov velike hale za izdelavo keramike, ter selitve strojev in opreme iz Lendave v Veliko Polano, kjer sicer že ima Kovinoplastiko in strojegradnjo Lekop.

»Zelo sem zadovoljen, ker nam je končno uspela preselitev, saj poslej ne bom več razdvojen med Veliko Polano in Lendavo. Po novem so vsa dosedanja tri podjetja združena v eno: LKC Velika Polana, kar je sicer kratica Lekopa in Keral, dodan pa je še Commerce. Tako jih ne bo le lažje voditi, ampak bo tudi finančna korist, saj če bi v eni dejavnosti zaškrpalo, bi jo najbrž izvela druga. Sier pa bomo v keramiki nadaljevali z dosedanjim izdelavo uporabne, okrasne in umetniške keramike, število vzorcev pa bomo še povečali. Ne

izdelujemo le keramike narodnih motivov, ampak tudi umetniško, pri čemer sodelujejo domači in tuji umetniki, veliko zanimanje za ustvarjanje pa kažejo tudi študentje likovne akademije, ki čedalje pogostejše prihajajo v naše hale,« je povedal Jože Tompa, nato pa me popeljal v proizvodno halo, kjer je bilo mogoče videti marsikaj od tistega, kar pride izpod rok mladih ustvarjalcev. Tja, v Veliko Polano, namreč niso preselili le strojev in opreme, pač pa je prišlo vseh 15 delavcev, ki so delali v Lendavi. Nekateri imajo zdaj delo-

vno mesto dlje od doma, a zaradi tega ni večjih problemov, saj imajo urejen prevoz. Če bo LKC izdelavo keramike širil in zaposloval nove delavce, bodo za tako zaposlitev prav gotovo pokazali zanimanje tudi Polančani, torej domačini. Sploh si v vaškem odboru KS Polana veliko obetajo od »velkaceja«, veliki so tudi dosedanja dosežki, zato mu nameravajo podeliti moralno priznanje.

Ob dejavnosti keramike pa v novoimenovanem podjetju LKC

ostaja dobra stara, že preizkušena kovinska obdelava, po novem imenovana strojegradnja. Tam izdelujejo v glavnem stroje za posebne namene. To so stroji za obdelavo kovin, polnične linije za razne pišaje in specializirani stroji za visokozahtevne tehnološke potrebe. Največ izdelkov, narejenih po specialnih načrtih, izvozijo v Avstrijo in Nemčijo. Tačas je v LKC-ju v Veliki Polani zaposlenih okrog 50 delavcev. Š. SOBOČAN

Direktorju in lastniku LKC-ja Velika Polana Jožetu Tompi je zdaj, ko je v rojstni kraj svojih strašev preselil se keramiko, veliko lažje in v postoj som je razkazal veliko halo. – Fotografija: Š. S.

Novo skladišče za peso in tehtnica

V Genterovcih so staro zamočvirjeno zemljišče tik ob magistralni cesti spremenili v sodobno skladišče na prostem za sladkorno peso.

Zgradili so tudi elektronsko tehtnico. Zmogljivost novega skladišča je okoli 2000 ton. Odlagališče oziroma skladišče za sladkorno peso je zgradila ormoška tovarna sladkorja, Genterovčani pa so ponudili zemljišče.

Gradnja tega odlagališča dokazuje, kako se z malo dobre volje lahko izkoristijo neplodne površine oziroma nekdanja odlagališča smeti. Novo odlagališče bo upravljala Kmetijska zadruga Dobrovnik. Doslej so nanj navozili že okoli 700 ton sladkorne pese. jani

Pri Osterčevih v Veržaju ne le da pečejo dober domač kruh, ampak imata brata Jože in Milko tudi veliko ribiške sreče, saj se jima pogosto ujamejo na trnek, pravzaprav »metuljček«, 10- in večkilogramske ribe. Petek sploh ni slab začetek, trdi Milko, ki se je v petek, 3. novem-

bra, napotil na ribolov, da bi morda ujel ščuka, potem pa se je zgodil čudež: vabo je prijel azijska riba sivi tolstolobik! Ni je bilo lahko pogegniti iz ene od gramoznih jam pri Veržaju, ko pa je »mrcina« v dolžino merila 130 centimetrov, ob tehtanju pa se je jeziček na tehtnici ustavil pri 37 kilogramih in pol.

Milko je športni ribar in velikokrat prej je spustil nazaj v vodo ne le male, ampak tudi velike ribe, te pa se ni usmilil, saj je svojevrstna trofeja. Njen prednji del je dal pripraviti, iz »ostankov« pa so naredili narezke, ki so stano šli po grlu.

Brata sta tudi svetovalec, kako do dobrega ulova: potrebna je dobra ribiška oprema. Rib pa menda ne manjka. – Š. S.

V Radencih lastno pokopališče z mrliško vežo

Grobovi pod Strmcem

Želja številnih Radenčanov in ljudi iz okoliških krajev, da bi imeli lastno pokopališče, je vedno bliže uresničitvi. Pod hribom Strmec so oktobra naposled začeli graditi mrliško vežo (glavni izvajalec del je podjetje Pom-grad), prihodnje leto pa naj bi tamkaj uredili tudi okolico oziroma vse potrebno za blagosloven pokopališče. Tako svojcem umrlih ne bo več potrebno iskati praznih grobov na pokopališčih na Kapeli, v Gornji Radgoni, Petanjcih ali kje drugje.

Lahko bi rekli, da je bilo takšno stanje v Župniji Radenci, kamor spadajo še vasi Rihtarovci, Turjanci, Boračeva in Šratovci, pravzaprav nenavadno, in to še zlasti gledano z levega brega Mure, kjer ima pokopališče domala vsaka vas, ne le župnija. V Radencih so najprej nameravali zgraditi le mrliško vežo blizu cerkve. To je bilo leta 1988, ko so v krajevni skupnosti (poleg prej naštetih vasi spadajo vanjo še Hraščje-Mota, Janžev Vrh in Mejanjski Vrh) sprejeli 5. referendumski program, v katerem so namenili 20 odstotkov samoprispevka za mrliško vežo, pokopališče pa tedaj še ni bilo načrtovano. Odločitev o tem so sprejeli šele leta 1992. Tedaj so začeli iskati tudi primerno lokacijo, kjer bi lahko zgradili tako mrliško vežo kot uredili pokopališče. Pri cerkvi za oboje ni bilo možnosti.

Pravijo, da boljše lokacije za radensko pokopališče in mrliško vežo (začeli so jo graditi prejšnji mesec), kot je tukaj pod hribom Strmec, skoraj ne bi mogli najti. (Fotografija: J. G.)

Po novih predpisih mora biti namreč pokopališče oddaljeno najmanj 200 metrov od zadnje hiše. Gradbeni odbor, v katerem

Po svojih močeh se je vključeval v prizadevanja, da bi uresničili to referendumsko nalogo, še predsednik KS Jože Ivačič. Poleg zemljišča v velikosti okrog 1,60 hektarja pod hribom Strmec, za katerega so se z lastniki uspeli do-

so Alojz Majcen (predsednik), Janez Pucko (tajnik), Ivan Hajdinjak, Mirko Puhek in Mladen Puškaš, res ni imel lahke naloge.

niji in prostoru nekaterih obratov gradbenega podjetja. Na približno 1,7 hektarja površin bodo delavci gradbenega podjetja iz Lendave zgradili sodoben bencinski servis z bencinskimi črpalkami, trgovino ter delavnico za popravilo avtomobilov in pralnico. Stara bencinska črpalka v Lendavi sodi med najstarejše Petrolove črpalke in na mestu, kjer stoji, zelo ovira promet skozi Lendavo. Že letos naj bi gradbenici postavili nov objekt pod streho, konec prihodnjega leta pa naj bi ga dokončno zgradili in predali namenu. jani

Srečno, Silvija

Razpršila draga mladenka med jesenskega listja vonjave si vse cilje življenjskih pričakovanj.

Čemu bila potrebna tako kruta je prevara?! Komu v zadoščenje?!

Izlitni mladostni so vsi upi na peklensko usodni, brezvrtni poti!

S prijatelj drvela v zgodnjega jutra si svežinah, med labirintnimi kanali čarobne vznemerenosti...

Koliko src se skrčilo je v grozljivi resnici spoznanja?

AH, SILVIJA!

Saj ne moremo verjeti!

Koščki ljubezni tvojih prijateljev ostajajo onemeli svatje na tvoji črni poroki.

Odpri so vrata neskončnih sanj

V tvoji mirnosti se življenje pogreza za vsakega izmed nas!

Srečno bivaš.

Lukrecija

VESTNIK

govoriti za odkup, za kar so jim posebej hvaležni, je bilo potrebno pridobiti blizu 220 najrazličnejših soglasij in mnenj. Najprej je kazalo, da bodo morali plačati za spremembo namembnosti zemljišča 32 milijonov tolarjev – toliko denarja pa nikakor ne bi mogli zagotoviti –, a so se nazadnje z Ministrstvom za okolje in prostor le dogovorili za sprejemljivejši znesek, tako da so imeli septembra letos končno vse papirje (soglasja, načrte idr.). Zdaj pa torej že gradijo. Pričakujejo, da bodo dobili prihodnje leto denar za dokončanje del iz proračuna Občine Radenci. Pomagali naj bi še obrtniki z delom, poleg tega pa bo najbrž potrebno zbirati denar po pogodbah in z zakupom grobov.

Pokopališče bo kot park, pokrit prostor za 200 ljudi

Kot je zapisano v projektu, bo pokopališče urejeno kot park z grobovi na trati ali v gozdu ter z okrasnimi nasadi ob vežici in glavnih poteh. Na vseh straneh bo ograjeno z živo mejo do višine 1,5 metra, ki bo zasajena tudi ob grobnih poljih (zaokrožene predele), tako da bodo čim manj vidni smetnjaki, smetišče idr. Grobovi bodo družinski velikosti 2 x 2,6 metra ali enojni, ki bodo merili 1 x 2,6 metra, žarni grobovi pa 1 x 1,2 metra. Tudi nagrobnikov ne bo mogel delati vsak po svoje, ampak bodo predpisane določene mere (ne višji od 0,7 in ne širši od 1 oziroma 0,8 metra, debelejši pa ne več kot 20 centimetrov). Nekaj podobnega velja tudi za druga novejša pokopališča v Sloveniji in drugod po svetu.

V vežici bosta dva stalna in en rezervni prostor za krsto z mrljem, poleg tega pa še ločeni prostori za pripravo toplih napitkov za svojce in duhovnika. Pred vhomom v vežico bosta kamnit oltar za spominske maše in pokrita terasa za okrog 200 ljudi.

V pogovoru z nekaterimi člani gradbenega odbora in predstavniki krajevne skupnosti je bilo poudarjeno, da je bila za Radence to zares nujna naložba, da boljše lokacije skoraj ne bi mogli najti in da bo samoprispevek krajanov uporabljen kar najbolj racionalno.

JOŽE GRAJ

Prleški füčkec

Prleki, zaj pa le hitro namašte ribeze za zelje ribati, vačik te zmznoli z zimskimi zeljovimi vitamini vred! Te pa anšendig zbrilite vse zeljove tikvi po Prlekiji, potli pa si te frgünajte malo božjega mira pri punoj ročki vina pa se ne sekerajte. Ot jeze lahko človeka božji žlak truši, ja, te pa pje gre z Matildojo še pret kak je sküsa, ka si si je v ročki s pivnice prnesa.

Krumpefuks, fsoki mo koki uržoh! Lidje se šüntajo no štrajngajo, ka se ti zhlodi – kak da je že ves tišti po Prlekiji zagiftani z interpelacijami ministrof no pitaj boga s kokin žarčejon ruskih ali pa ameriških super posküsof...

Poglednite vi tistih devet kmetof z Levanjec! Uni zaj že vejo, kokša je tista svetska »Hanezkova štorija ot uspeha«, kero pošfückovle po sveti kak koki frlüzjak s toligami, kerin je ne namaza potoča z žvercoj. Čüte ali, s pometjo se je treba namazati, ne z žvercoj! Na ptujskoj sodniji še skos ne vejo, a je totih devet kmetof resen orolo svojo živo, kero jin je negda vzela držova, pa bi mogli zotoma še pedeset let jovo na novo po kolnah hoditi za držovoj pret kak de jin gverala zemlo? Ali pa so resen oroli lücko zemlo, pa čiglih zapüšeno? Sodnija je ovi den ne nič pametnega vün stuhtala; pa de pre prle moga zdigniti pakle ptujski kmetiski kombinot, ker je pre tote vrle kmete toža zavolo »mofenja posesti«, gda so si oroli svoje jive. Haršoft, to se vleče kak svinska čreva – prvo obruvno so raspisali no potli preklicali že julija, zaj pa so jo znavič preložili na dvajsti november. Ja, če do tečas sodniki razsodili, te do za 29. november, stori den republike, kmetje lahko znavič zorali no fsejali izomnico. Vačik pa naj hüdič vzeme toto Hanezkovo štorijo ot uspeha, provijo kmetje. Za ten pa se skrivle do amena vün zrüčena štorija – v enen leti so fsi fküper ne pogrüntali, kakšo je stonje v zemliskoj knigi, fkerof pre piše čista neka drugäga, kak je naškomrdleva ptujski kombinot ftožbi. He, gülti je treba, dokič se do!

Pa ka mo se te zavolo toga drjezgali! Tan, v Levanjcih, Žetalah no Stopercach se nič ne sekerajo, čiglih je krajevna skupnost zaružila enin dvo pa pol milijona, drügin pa miljon pa pol tolarof. Na krili matere Prlekije so fčista tiho, čiglih je neka no neka prleška krajevna skupnost zaružila še več penezof. Pje, s totimi herbijami prleških občin no krajevnih skupnosti je sploh hüdi križ!

Ormožonci pa pje nemajo zeljovih glof. Zaj si veselo menejo roke, ke so ne prezacajta pobrali grozdja. Sunéni oktober je pre cüker samo fšipova v grozdje. (Eni pa so ga glih tak fšipovali f püčeke pa te malo ekstrakta kcoj pa šloh z vodoj f pilko pa je pücel pun žmahnega originalnega vina!)

Ormožonci so glih pret vün is grolic šipona naprešali – uj, pa to je konkurenca ormoškoj fabriki cukra! – več kak dvonopetdeset procentof cukra. Ja, za kesno brotvo no za ledeno vino pa še čokajo renski no loški rizling.

Lotmeržanari so še bole flisik, zotoma si nedo ribali glof. Toti vinški patroni so glih zaj izvozili v Ameriko 5500 butelk sauvignona, chardonnaya, renskega rizlinga no traminčeka, ker guni klinčeka. Ja, Te pa: naj živi Amerika – tista nad Vekoj Nedloj! Tan na bregačah mojo pje toko dobro vino, ka ga je škoda izvozati. S totin izvozom so mafjski posli. To zaj tudi napre znošajo ministri Tajnikarove-mi Makseki, ker pa najnc za tožnt rajnski ne prizna, ka je špila tam-tam na TAM z nekimi mafjskimi posli, ker so ne ali osli. Če bi prizna, bi hüdo počilo – če bi počilo, potli bi začeli pokati tudi šivi drugih ministrof pa tudi tistih, ker se prašičkajo s Pomurkoj. Ne, nemo več gujdekoj küpova pri Pomurki. Prleki, gdo mi odo enega zdravega gujdeka, ka nemo požimi samo zelja otepova?!

MIROS

MURSKA SOBOTA – Zaradi velikega števila šolarjev, ki obiskujejo Gimnazijo in Srednjo strojno in tekstilno šolo je v Šolskem naselju in Aškerčevi ulici vedno večji promet. Da bi upočasnili promet, so predlagali, da bi položili »ležeče policaje« ali pa uvedli enosmerni promet v križiščih omenjenih ulic, kjer stalno preži nevarnost nesreče. MJ

Končno le gradnja bencinskega servisa

Po več kot dveh letih obljub in zavlačevanja se je v Lendavi začela gradnja novega bencinskega servisa. Od vsega začetka je po-

tekal boj za lokacijo, ki se je tudi večkrat spreminjala. Nov bencinski servis so začeli graditi ob Kolodvorski ulici, na nekdanji depo-

V Radmožancih uredili vaški dom

Na ureditev vaškega doma so se v tej vasi že dolgo pripravljali. Delovanje kulturnikov, gasilcev in drugih društev je narekovalo gradnjo prizidka k staremu domu, tako da so pridobili še sanitarije in kuhinjo. Uredili so tudi električno napeljavo, razširili oder in naredili novo pročelje. Za vse to so zbirali denar s krajevnim samoprispevkom, pomagali pa sta tudi madžarska narodnostna skupnost in občina Lendava. Naložba je stala kakih 8 milijonov tolarjev. Radmožanci so ena od vasi, ki je dolgo zaostajala za drugimi v občini. Mladi pa so prišli za delo, še zlasti so bili dejavni gasilci. V prenovljenem vaškem domu bo spet zaživelo kulturno delovanje mladih, kar bo dajalo nov življenjski utrip tej lepi narodnostno mešani vasi. jani

MORAVSKE TOPLICE – Da se velja potruditi in trkati na razmer, Brez truda in prizadevanj, zlasti župana, nikoli ne bi dobili okrog 25 milijonov tolarjev, kolikor so jim iz letošnje državne blagajne namenili za odpravo posledic drsenja plazov. Letošnji občinski proračun znaša približno 400 milijonov tolarjev in torej ne gre za zanemarljiv znesek. MJ

IVANCI – Lastnik gramoznice, ki naj bi jo spremenili v veslaško stezo, je podjetje Pomgrad – Nizkogradnje iz Murske Sobote. Globina gramoznice, iz katere so v preteklosti pridobili precej kakovostnega gramozja, je okrog 20 metrov. Načrte za preureditev v rekreativne namene so zaupali ZEU-u, družbi za načrtovanje in inženiring iz Murske Sobote. MJ

Pred leti je zbudil pozornost z muzejsko radiotehniko, zdaj pa se lahko ponaša z miniaturnim železnim damfarjem Česa takega mogoče ni nikjer

Kaže, da ima FERDINAND RANTAŠA iz Drakovce precej žilice znanega rojaka in iznajditelja Janeza Puha je bližnjega kraja Sakušak. Tako kot nekoč Pucha, je tudi njega pred okrog tridesetimi leti zanesla pot v Gradec, kjer se je v svoji avtomehanični delavnici uveljavil kot dober mojster za avtomobile.

Ker pa je bil njegov prvi poklic radiotehnik – nekaj časa je delal kot pomočnik tudi pri Jezerniku v M. Soboti –, se je ves čas ljubiteljsko ukvarjal tudi z zbiranjem vsega starega, kar je povezano z radijsko tehniko. Tako je nastal čez čas dokaj bogat muzej, o čemer smo pred leti že pisali. Medtem pa je uspel izdelati nekaj takega, kar bi gotovo zelo težko našli daleč daleč naokrog. Morda celo nikjer.

Gre za miniaturni parni stroj (damfar, magányar, bik), kakršne so nekoč (v »naravnih« velikosti) uporabljali za poganjanje mlatilnic, žag itd. Tudi njegov damfarček deluje kot pravi stroj, saj ima vse potrebne dele in tako tudi pečkof, v kateri se lahko zakuri in »proizvaja« vodna para, in to do pritiska okrog 40 atmosfer. Seveda Ferdinand ne misli z njim opravljati kakšnih storitev, kot so to delali nekoč, ampak je izdelal tale damfarček predvsem zato,

priročnimi stroji iz svoje delavnice. Od ideje do realizacije pa je trajalo skoraj štiri leta. Še prej je izdelal 5 kosov podobnih parnih

Ferdinand Rantaša s svojim železnim damfarčkom pred Goričko mariško v M. Soboti. Čeprav se je najbrž za stalno naselil v Gradcu, se rad dokaj pogosto vrača v svojo rojstno vas Drakovce, enkrat letno, okrog 1. maja, pa ga lahko srečamo med oldtimerji, ki se pripeljejo v Radence. Je namreč že 15 let predsednik graškega kluba oldtimerjev (OMFC). (Fotografija: J. G.)

ker se je hotel preizkusiti, ali mu bo vse to uspelo narediti iz železa in večinoma z ročnim delom, čeprav si je pomagal tudi s

strojkofov iz medenine in tudi eno lokomotivo, ki jo je bilo dosti lažje narediti kot železno. Vse to je počel iz hobija. J. GRAJ

ACONCAGUA

Januarja 1995 je Planinska zveza Slovenije organizirala skupino 43 planincev, ki naj bi se povzpeli na Aconcagua (7014 m), najvišji vrh Amerike. V skupini je bilo tudi 7 planincev iz Prekmurja. O vtisih s potovanja piše Janoš Vöröš.

Bili smo iz vse Slovenije, iz vseh pokrajin, vodil pa nas je g. Janez Pretnar. Avtobus je bil večjih dimenzij in zato nismo imeli problema s prostorom za prtljago. Carinske formalnosti smo hitro opravili, nekoliko več časa pa smo porabili za formalnosti na letališču v Trstu. Polet do Rima je trajal več kot uro in tam smo prestopili v večji medcelinski avion. Boeing 747 je ogromno letalo. Prazen tehta 377.850 kg in pred vzletom natočijo vanj 196.440 litrov goriva. Dolg je 71 m, visok 19 m, sprejme 424 potnikov in leti s potovalno hitrostjo čez 900 km/h. Kaj šele bo, če to čudo pade dol?! Polet do Santiaga v Čilu ne gre brez vmesnega postanka. Po deset urah in pol vožnje smo pristali v Rio de Janeiru, kjer so natočili gorivo in letalo očistili. Nato pa smo leteli še tri ure in pol do Santiaga.

Spet je poletje

Naša pot nas je pripeljala na južno poloblo sveta, kjer je poletje, ko je pri nas zima. Na nebu svetijo druge zvezde in celo luna je videti drugačna. Ko usiha, ima obliko črke D, ko se redi, pa črke C. Torej obratno kot pri nas.

Ulica v Santiagu – pajsja vročina.

Mi bi luno tako videli, če bi stali na glavi. Takšna je torej perspektiva z južne poloble. Pa pustimo veselje in pogledimo, kakšno je poletje v Santiagu v Čilu. Vroče! Z aviona sem prišel v puhovki in visokih čevljih v temperaturo okrog 30 °C.

Preoblekel in preobul sem se lahko šele čez kakšne tri ure. Pred nastanitvijo v hotelu smo si še ogledali Santiago in šli, kot se spodobi, na pivo. Pivo je v Čilu v glavnem uvoženih znamk in je dobro. Kadarkoli smo pili pivo, vedno je bilo druge znamke, pa nobeno ni bilo slabo. No, manj zadovoljni smo bili z natakariji (in natakarijami). Da so ljudje lahko tako počasni! V vsem Čilu ni bilo natakarija, ki bi znal angleško, nemško ali francosko pa tudi potrudili se niso, da bi nas razumeli. Tam bi morali imeti samopostrežne pivnice! Mogoče pa so bili natakariji z možgani na dopustu, saj je bila v Santiagu

glavna dopustniška sezona. Tudi prometa je bilo zato zelo malo. Ko smo čez mesec dni odhajali, je bila gneča strahovita, avtobusi, avtomobili in pešci, vse brezkončno in neurejeno. Ob prihodu pa je bil Santiago videti kot čudovito urejeno mesto. Nastanili smo se v hotelu Ritz ter popoldne porabili za nakupe in ogled mesta. Nakupili smo hrano in stvari, ki jih bomo potrebovali v hribih. Mislim, da mora biti življenje v Čilu malo cenejše kot pri nas v Sloveniji, standard ljudi pa je na videz približno enak. Dolarjev ni problem zamenjati, potovalne čeke pa vzamejo le v redkih menjalnicah. Banke so odprte le od 9. do 12. ure, skoraj v vseh trgovinah in restavracijah pa smo lahko plačevali s kreditnimi karticami. Trgovine so odprte do 23. ure, restavracije do polnoči, diskoteke pa pričnejo delati ob polnoči in se zaprejo ob petih zjutraj. Ni slabo živeti v Santiagu!

Mesto je lepo, zanimive stavbe iz prejšnjih stoletij so lepo urejene, poslovne stolpnice, pravi čudeži megalomanske arhitekture, se svetijo kot ogledala. Tako smo sredi januarja v kratkih hlačkah, majicah, s sladoledi v rokah uživali poletje sredi tega vele mesta.

Pa ne dolgo. Že dan po prihodu smo odšli dalje, v gore.

Življenje v šotoru – visoko v gorah

Povsod v visokogorju se srečamo s tremi osnovnimi problemi: ostrim podnebjem, višinsko boleznijo in omejeno preskrbo s hrano. Problem ostrega podnebnja, močnih vetrov in nizkih temperatur se rešuje z opremo, narejeno prav za te razmere. Čevlji so dvojni, zunanji iz plastike, notranji pa kot debelejši mehki izolacijski copati. Obuje in zaveže se vsak del posebej. Tako obujalo je zelo toplo, se ne premoči, a je na kamnitih tleh zelo neudobno. To je obutev za mraz, sicer je v njej zelo vroče.

(Se nadaljuje)

Mag. Miran Puconja

Komunistična politika in njene posledice 9.

Tisto, kar je bil glavni cilj te politike, to je združitev in podružljanje zemlje, je uvrstil v zadnjo etapo prvega operativnega dela socializacije vasi. Predhodno socializacijo, s kakršno je začel v obliki zidanja zadrugnega doma in formiranja manjših kmetijskih zadrug, lahko razumemo kot fasado, za katero je kmalu nato začel prepričevati prve kmete k ustanavljanju kmetijskih ekonomij.

Zadrugni dom je, celostno gledano, pomenil za vas veliko pridobitev. V njem so bili dvorana za kulturne in zabavne prireditve, prostor za sedež KLO-ja, sedež splošne kmetijske zadruge, trgovina. Toda na teh dobrih straneh je Tramsšek s svojimi aktivisti vneto utemeljeval naprednost in smotrnost ustanavljanja kmetijskih delovnih zadrug, zasnovanih po Kardeljevi zamisli. V tem tiči jedro Kardeljeve in Tramsškove prevare.

V šolski kroniki iz leta 1949 beremo: »Politično delo je imelo v tem letu precej uspeha. Kažejo se uspehi socializacije na vasi ...« In res je bila 21. februarja 1949 na Cvenu že ustanovljena prva ekonomija, v katero so vstopili kmetje: Branko Puconja, Marija Kristofič, Matija Makoter, Ferdo Magdič in Jožef Markovič.

Gre za dokaj pisano skupino, v kateri prevladujejo večji kmetje. Vsak od teh je že prej izstopal po kaki politični ali delovni funkciji. Branko Puconja je bil predsednik gradbenega odbora pri gradnji zadrugnega doma, Marija Kristofič starejša je bila politična aktivistka, Matija Makoter je delal v KLO-ju Cven, Ferdo Magdič je bil predsednik krajevne OF. Zelo razumljivo v tej ekonomiji je članstvo malega posestnika, predvojnega komuniste in sodelavca Mihe Marinka Jožefa Markoviča.

Ta ekonomija je bila povsem formalnega značaja in dejansko predevečer za ustanovitev kmetijske obdelovalne zadruge.

Že spomladi leta 1949 so prihajali iz okrajne oblasti v Ljutomeru na Cven aktivisti, ki so nagovarjali ljudi, naj ustanovijo tako zadrugo. Šlo je za metodo prepričevanja, pri kateri se je dokazovalo, da je to edina možna pot napredka na vasi. Kmetom so obljubljali vse mogoče ugodnosti, samo da bi jih pridobili. To prepričevanje je bilo v praksi dejansko vidno kot močan pritisk, ki ga v resnici ne bo mogoče vzdržati.

27. maja 1949 je bila ustanovljena Kmetijska obdelovalna zadruga (KOZ) Cven ali tudi Kmetijska delovna zadruga (KDZ). Prvi člani zadruge so postali torej člani že obstoječe ekonomije. V KDZ so po dolgotrajnih in močnih prepričevanjih pristopili še nekateri posestniki. Vsakdo, ki se je odločil za ta korak, je s podpisom potrdil svoj pristop. Člani zadruge so postali vsi odrasli člani družine in vsa posest, kot jo je določal že omenjeni zakon o zadrugah.

Sešoma, to je čez nekaj mesecev, je zadruga vključevala 213

Staro ljutomersko sodišče, v katerem je potekal montiran kulski proces.

Najmočnejši pritiski so bili v maju tega leta. Glavna nosilca teh pritiskov sta bila Jože Tramsšek – predsednik ljutomerskega okraja in sekretar okrajnega partijskega komiteja – ter Jože Predanič – šef ljutomerske UDBE.

Začeli so tam, kjer so bili že neki nastavki »zadruge«, to je pri ekonomiji. Tako kot je Tramsšek dajal direktive, tako je tudi sam delal vse na podlagi direktiv, ki jih je prejemal iz Ljubljane.

ha zemlje. Tvorile so jo tri brigade, vključenih je bilo 36 družin s 178 člani. Tako je KDZ vključevala nad 60 % obdelovalne zemlje. Upravni odbor so sestavljali člani: predsednik Janez Macut, podpredsednik Franc Kovačič, Franc Kosi, Franc Rus in Marija Kristofič starejša. Svojo zadrugo pisarno je imela KDZ na Cvenu v zadrugnem domu. Knjižgovedkinja je bila Marica Rajh iz Pristave. (Nadaljevanje prihodnje)

Oče našega ljudstva

Življenje in delo Jožefa Klekla

4.

Slovensko narodno zavest so pomagali oblikovati tudi prijateljski stiki s študenti onstran Mure.

Prvi javni izraz zavzemanja za slovenstvo zasledimo na Tišini, kjer je začel poučevati verouk v slovenskem jeziku. To odločitev je utemeljeval: Vero je mogoče dobiti in spoznavati v dobrih razlagah krščanskega nauka, vendar o tem nauku ni zadosti le slišati, treba ga je tudi razumeti. To pa omogoča materni jezik, ki ga otrok dobro obvlada.

Za uveljavitev slovenskega jezika se Klekl ni zavzemal le pri madžarski cerkveni in posvetni oblasti, ampak prav tako med svojimi ljudmi. Svoje rojake je pogosto rotil, naj jim bo poleg vere prav ljubezen do maternega jezika prva dolžnost.

S svojim prizadevanjem za ohranitev vere in slovenstva, predvsem z izdajanjem Marijinega lista in Novin, je Klekl postajal voditelj Slovenske krajine. »Dejstvo, da sem izdajal mesečnik Marijin list in pozneje ustanovil tedenški časopis Novine, da sem izdal molitvenik Hodi k oltarskomi svesti, je dalo moji malenkosti v očeh ljudstva neko vodilno vlogo. Jaz sam se sicer nisem nikoli imel za voditelja. Toda zaupanje ljudstva se je obrnilo k meni,« je zapisal Klekl.

Klekl je vodil ljudi prek tiska, Marijinega lista in Novin, pa tudi osebno, saj so mnogi prihajali k njemu po nasvete in pomoč pa tudi sam jih je zbiral in velikokrat nagovarjal.

Klekl pa ni bil le duhovni, temveč

tudi politični voditelj na levem bregu Mure. Ob koncu prve svetovne vojne se je začel zavzemati za avtonomijo Slovenske krajine in je skupaj s še nekaterimi duhovniki izdelal načrt, po katerem naj bi se združili vsi Slovenci med Muro in Rabo v avtonomno enoto v mejah Ogrske ali celo Jugoslavije, če bi naša pokrajina po določbah mirovne konference pripadla le-tej. Od takrat je imela tudi oblast Klekla za voditelja. Sodnik vojaškega sodišča v Lendavi, kjer so leta 1918 Kleklu sodili, čes da sovrži Madžare in se zavzema za odcepitev Slovenske krajine, je rekel: »Madžarski narod bi bil srečen, če bi imel take voditelje, kakor ga ima vendar slovensko ljudstvo v Vaši osebi!«

Javno politično je začel Klekl delovati leta 1920, ko je v novi državi sprejel kandidaturu za poslance ljudske stranke. Bil je tudi izvoljen. Pri poslanskem delu je bil zelo uspešen. Storiel je mnogo dobrega za posameznike in za vso pokrajino. Poslansko funkcijo je opravljal do 6. januarja 1929.

Ocene Klekla – narodnega buditelja je že leta 1935 dal tudi dr. Matija Slavič: »Nekdanji poslanec Jožef Klekl st. je s svojim Kalendarjem, Marijinim listom in tednikom Novine največ storil, da so Prekmurci ohranili svojo narodno zavest, da so imeli stajerske Slovence onkraj Mure za svoje narodne brate, da so hoteli ob prevratu državno skupnost z drugimi Slovenci v Jugoslaviji.«

Klekl je bil narodni buditelj, duhov-

ni in politični voditelj pa tudi vzgojitelj. Vzgojal je s pisano in govorno besedo. Klekl je bil tak, da je bil po »naravi« voditelj in vzgojitelj ljudstva. Spoprijemal se je z vsemi področji življenja: s kulturo, gospodarstvom, politiko, nacionalnim vprašanjem, predvsem pa s poglobljenim krščanstvom. Spodbujal je h krepitvi življenju ter bičal razvade in greh. Posebno pozornost je posvečal staršem in mladini. »Čuvaj sem mladine,« je sam zapisal.

Ob Kleklovi 60-letnici (1934) je »mladi rod – kleklovc« v Novinah pisal o svojem voditelju. »To je življenje moža, šteroga nam je Bog poslal v tej viherni časaj, da vodijo naše ljudstvo prek nevarnosti brez škode i zmešnjav.« Imenujejo ga »narodni delavec, oče našega ljudstva, naš duhovni oča, menih med svetom, edini vidni slovenski vzgojitelj naše krajine.«

Res je bil Klekl »oče našega ljudstva«, saj ga je vzgojal, branil in mu pomagal iz stisk. Globoko je občutil socialno stisko ljudi in jim tudi pomagal. Imel je čuteče srce za sirote. S pomočjo verskega tiska je zbiral denar in leta 1934 je sam blagoslovil prvo sirotišnico Deteta Marijike v Turnišču. V njej so našli zavetje otroci – sirote iz Slovenske krajine.

Kmetom je Klekl pomagal tudi z ustanovitvijo Hranilnice in posojilnice. Delovali je začela 4. maja 1920. Njen sedež je bil v Črenšovcih, v zgradbi imenovani Naš dom. Poslovanje hranilnice in posojilnice je že na začetku naletelo na ugoden odmev. Njeno de-

lovanje se je kmalu razširilo zunaj meja črenšovske župnije. Vodstvo hranilnice je poslovanje razširilo tudi na občine Beltinci, Turnišče, Lendava in Hotiza. Predvsem v prvih letih delovanja je hranilnica in posojilnica pomagala pri mnogih dejavnostih. Podprla je gledališko dejavnost, pomagala pri postavitvi spomenika vojakom prve svetovne vojne. Z denarjem hranilnice so se uredila pokopališča v črenšovski župniji. Hranilnica je pomagala pri gradnji župnišča v Turnišču, na Hotizi ter cerkve v Bogojini in salezijanskega doma na Razkrižju ter hiše šolskih sester v Žižki. Kupljeni so bili zvonovi za črenšovsko cerkev in pomagala je pri gradnji šole. Hranilnica je plačevala verski tisk za sirote in večkrat pomagala Marijinemu listu in Novinam. Z denarjem je podprla tudi martinšče – zavod za revne dijake. Vodstvo hranilnice je na različne načine pomagalo revšem pa tudi študentom, organiziralo je razne tečaje in si prizadevalo za vsesplošno blaginjo ljudstva v Prekmurju.

Pri poslovanju hranilnice so se pojavljale tudi nepravilnosti, a kljub temu je bila njega vloga zelo koristna. Bilo je tudi precej hude krvi, saj so nekateri vlagatelji ostali brez svojih vlog. Za to pa je bila kriva druga svetovna vojna, ki je zavrla in onemogočila delovanje hranilnice in posojilnice.

Agrarna reforma v Prekmurju je potekala v veliko nezadovoljstvo kmetov. Ovira so bila veleposestva, njihovi upravitelji in številni agenti, ki so kmetom ponujali zemljo po visoki ceni. Da bi ljudje prišli do zemlje po pravični ceni, ki jo je določil zakon, je Klekl 29. avgusta 1926 v Črenšovcih ustanovil Agrarno zadrugo. Na ta način so kmetje prišli do zemlje po pravični ceni. Zadruga je članom omogočala nakup določene blaga po nižjih cenah.

Za pospeševanje živinoreje je bila po prizadevanjih Jožefa Klekla 14. novembra 1924 v Črenšovcih ustanovljena mlekarška zadruga. Tako se je Klekl tudi z delovanjem na gospodarskem področju pokazal kot varuh in oče naroda. Tudi s tem prizadevanjem je v ljudeh prebujal zavest, da jim je nova domovina mati, ki se zavzema zanje. Tudi zato se ljudem ni stžilo po starih časih v madžarski domovini.

Leta 1938 je imela Slovenska krajina 30.000 izseljencev v Franciji, Ameriki in drugod. Zanje je Klekl 31. marca 1937 ustanovil Rafaelovo družbo. Namen te družbe je bil, »skrbeti vsestransko za naše izseljence«. Klekl bi ljudi rad obdržal doma, zato si je zelo prizadeval, da bi mogli doma prigospodariti dovolj sredstev za življenje. Značilen Kleklov klic leta 1927: »Ljudje, ne hodite v Slavonijo! Bidek je slavonski kruh. Fantje, posejte svoje čudovite moči v domači zemlji, pa bo rodila čudeže.«

Izseljenci so bili za Prekmurje odprta rana, iz katere je odtekala kri naroda. V tujini so bili ljudje v nevarnosti, da izgubijo vero in odpadejo od naroda. »Naša mladina najlepši let, cvet naše krajine, je odtrgana in presajena v tujino, v Ameriko, Nemčijo, a zadnja leta največ v Francijo. Oh krajina, ti lepo drevo, hiraš, vsehneš, se sušiš. Glavni vrh ti je odžagani. O, stariš, gda hči začne hvaliti tujinsko življenje, te je slabo obhodi. Postala je žrtev pokvarjenega sveta. Tujina naše dekle ne vzgaja za dobre matere. Tujina jih vzgaja za 'mačehe'. A če ne bomo meli dobih mater, ne moremo čakati lepe bodočnosti. Dobre matere so najboljše vzgojiteljice naroda. Ne, to ni rešitev za našo krajino, da naša mladina mora puščati svojo rojstino hišo in se ločiti od družine, ki je od Boga postav-

lena, da vzgaja vsakdo kotno, ki v njej zraste. Večno ne bomo hlapci tujincem, niti za franke, niti za dolare ne.« Tako je pisal Klekl v Novinah leta 1931 in ljudi ozaveščal, jih opozarjal na nevarnosti, ki vodijo v versko in narodno smrt.

Izseljencem je Klekl leta 1936 podaril domoljubno pesem Slovenska krajina, mili moj dom. Uglasbil jo je Franc Cigan in je postala nekakšna himna Slovenske krajine oz. Prekmurja. Glasovenske krajine oz. Prekmurja, naša milina: / ljubljena Ravenska, Gorka Dolenska! / Ne poznam jaz lepšega sveta, / vsa sladkost si mojga srca. / Slovenska Krajina, mili moj dom, / postojte nikdar nikdar ne bom.«

Klekl je bil duhovni voditelj prekmurškega ljudstva, postal pa je tudi politični voditelj. Za vstop v politiko se je Klekl odločil iz ljubezni do svojega ljudstva. Čutil je, da bo na ta način lahko več storil za splošni blagor ter za duhovni in gmotni napredek prekmurškega ljudstva.

Skrivnost Kleklovega političnega uspeha je živ in vsestranski stik z množicami, delo na vseh ravneh za dobro ljudi in branje Božjega nauka v družbenem dogajanju. Stik z množicami je ohranjal prek Novin in Marijin lista pa tudi prek raznih srečanj in zborovanj. Ljudje so vedeli, da Klekl deluje v dobro. Mnogi so to upoštevali med prvo svetovno vojno, ko je vzel pisne stike z vojniki na fronti, objavljal njihova pisma, pozvedoval za po- grešanimi, vojakom pošiljal Novine in Marijin list. Že kot študent in mladi spoznal krščansko-socialni nauk in del mu je bil smerokaz v političnem delovanju. Na Klekla, narodnega buditelja in politika, sta vplivala predvsem Korošec in Anton Korošec.

(Nadaljevanje prihodnje)

Merkurjevih 30 vročih cen

Vroče cene veljajo do prodaje zalog, od 9. novembra do 2. decembra 1995, za takojšnja plačila ali pri nakupu na potrošniško posojilo.

MERKUR

Pri nakupu z Merkurjevo kartico zaupanja še najmanj 4 % in največ 8 % ceneje!

nadrezkar, ISKRA ERO, NR 808 A, moč 850 W, hitrost 24000 vrt./min

16.974,00

NOVO!

pralni stroj, IBERNA, LBI 2514 T, 12 programov, 5 kg perila, možnost polovničnega pranja, 85 x 60 x 52 cm

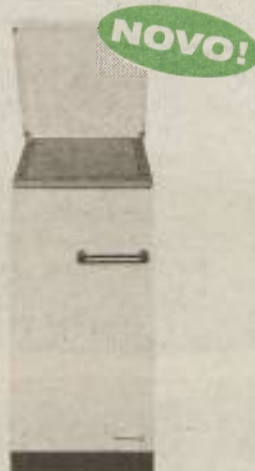
51.901,80

NOVO!

pomivalni stroj, IBERNA, LSI 56, pet programov, zmogljivost 12 pogrinjkov, ekonomični program, poraba el. energije 1,8 kW, mere: 85 x 60 x 60 cm

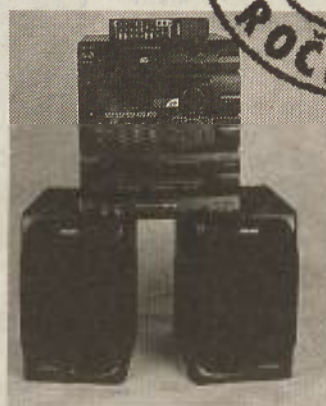
67.606,20

NOVO!

štedilnik na trdo gorivo, WAMSLER, K144S, moč 4 kW, ogreva prostor do 88 m², mere: 40 x 60 x 86,5 cm

56.990,00

glasbeni stolp, SONY, MHC 701, 2 x 40 W RMS, trosistemski zvočniki z bas refleksom, digitalni radio, dvojni kasetofon, CD gramofon, daljinsko upravljanje

62.400,80

kopalniška garnitura TAYANA

posodica za mlo, CORAM, 525, bela ali kromirana

1.113,30

kaseta za WC - papir, CORAM, 536, bela ali kromirana

1.629,80

posoda za zobne ščetke, CORAM, 526, bela ali kromirana

1.633,10

gibljivo dvojno držalo za brisače, CORAM, 528, belo ali kromirano

1.749,40

obešalna kljuka, CORAM, 523, bela ali kromirana

780,00

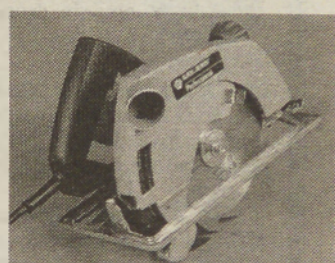
držalo za brisačo, CORAM, 530, belo ali kromirano, dolžina 600 mm

1.990,00

električni spenjalnik, BLACK&DECKER, KX 428 E, za sponke ali žebjičke, 19 do 30 mm

12.682,20

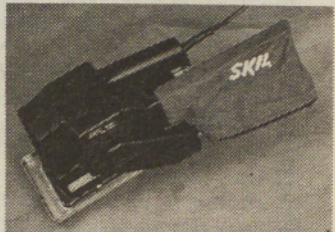
krožna žaga, BLACK&DECKER, P37-03, globina do 62 mm, moč 1100 W, premer 184 mm

15.235,20

kotna brusilka v kovčku, BOSCH, PWS 600, moč 650 W, 11000 vrt./min, rezilna plošča Ø115 mm

13.493,60

tračni brusilnik, SKIL, 1200, moč 600 W, brusna površina 76 x 130 mm

14.986,80

garnitura svedrov, KRINO, DR 300

1.335,80

garnitura orodja za elektrifikacijo, MULLNER, D 3608

2.682,70

dvo vrtni hladilnik, IBERNA, SCM 27, skupna prostornina 268 l, hladilnik neto 173 l, zamrzovalnik neto 65 l, samodejno odtajevanje, mere: 143 x 60 x 60 cm

65.550,00

dvo vrtni hladilnik, IBERNA, SDP 24, skupna prostornina 230 l, hladilnik neto 181 l, zamrzovalnik neto 44 l, samodejno odtajevanje, mere: 143 x 60 x 60 cm

51.127,60

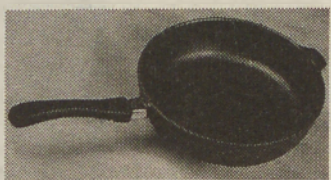
parni likalnik, ROWENTA, DE 233 INOX, snemljiva posoda za vodo, nastavljen regulator pare

9.991,20

podajšek, KOPP, 3 m, PPL 3 x 1 mm²

688,60

litoželezna ponev, DUROLIT, 238, premer 28 cm

4.830,00

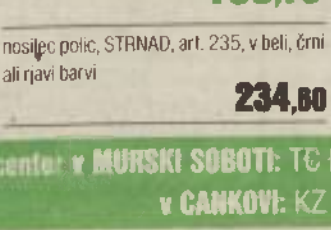
stojalo za pršut, BAŠTIN - INOX, marmor in nerjavna pločevina

8.259,30

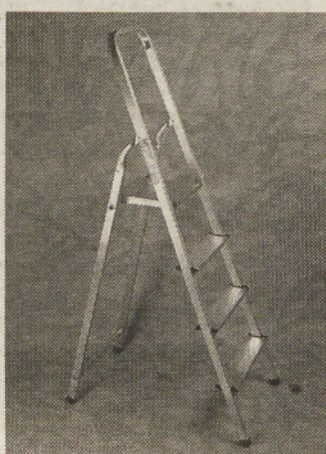
nosilec polic, STRNAD, art. 180, v beli, črni ali rjavi barvi

198,70

nosilec polic, STRNAD, art. 235, v beli, črni ali rjavi barvi

234,80

aluminijasta lestev, ALPOS, 31-04, 5 trin stopnice

4.995,60

enojni reflektor, KAUJ, R04/1

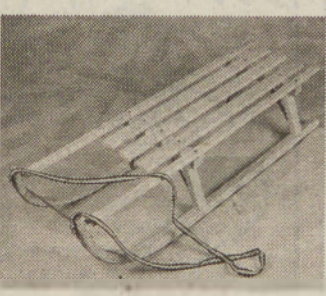
1.195,20

dvojni reflektor, KAUJ, R04/2

2.592,00

trojni reflektor, KAUJ, R04/3

3.787,20

lesene sanke, ELAN, 110 cm

5.064,60

lopata za sneg, MUTA, ALU - 9

1.497,30

kopalniška omarica, GERDA, Studio, mere: 58 x 48 x 15 cm, bele barve

9.373,00

delovna miza, BLACK&DECKER, WM 300, dolžina 61 cm, širina 22 cm, višina 76 cm

6.665,40

MOŽNOST VEČ ZA UGODNEJŠI NAKUP:

- na posojilo na 5, 6, 9 ali 12 mesecev,
 - na tri čeke,
 - štiri čeke z odloženim plačilom (prvi ček zapade v plačilo naslednji mesec).
- Z Merkurjevo kartico zaupanja velja osnovni 4 % popust. Najmanjši znesek na čeku je 4.000,00 SIT.

Ohiščite Merkurjev trgovski center v MURSKI SOBOTI: TG Merkur ter prodajalno pridobitelja Merkurjevega franšizinga v CANKOVI: KZ Zadrugi center.

Ne zgodi se vsak dan

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: To, kar si nekoč ljubila in občudovala, ne izgine popolnoma brez sledu. Preteklost je pač nekaj, kar ostane za večno zakopano globoko v nas. Toda nikar ne spreglej priložnosti, ki se ti

ponuja.

On: Nikar se ne prilagajaj trenutnemu trendu, še posebej, če si prepričan o pravilnosti svojega početja. Ljubezenska romanca v tvoji bližini te bo sicer prizadela, toda kaj hitro si boš našel ustrezno tolažbo ...

BIK

Ona: Prisiljena boš, da se postaviš na svoje noge, pa najsit to zadeva zasebno ali poslovno življenje. Lahko bi se reklo, da se boš še kar znašla, seveda brez manjših spodrslijav ne bo šlo.

On: Ko boš opazil prijateljičino naklonjenost, bo vse skupaj že prepozno ali pa tudi ne, vendar se boš moral potruditi predvsem ti. Najbolje bo, da se prenehaš slepiti in končno pogledaš resnici v oči.

DVOJKA

Ona: Uspelo ti bo zaplesti stvari, ki so v bistvu povsem preproste. Zato se nikar ne čudi, če se bodo prijatelji zabavali na tvoj račun. Nekdo pa se vendarle ne bo smejal, ampak bo raje izkoristil

ponujeno priložnost.

On: Poskusil boš tudi tam, kjer sicer ne pričakuješ kdo ve kakšnega uspeha. Toda izkazalo se bo, da imajo norci srečo. Nikar se ne obotavljaj in ne čakaj na prihodnji maj, saj je ta še zelo daleč.

RAK

Ona: Tvoje želje so ogromne, tvoje zmožnosti pa nekaj povsem drugega. Poskusi se postaviti na realna tla, drugače boš preveč razočarana. Pretiravala boš z občudovanjem nekoga, ki ni vreden

tvojih čustev.

On: Odkril boš, da je lahko tudi prijateljstvo prav lepa kompenzacija minulemu neuspehu v ljubezni. Povsem drugače pa je na poslovnem področju, saj je prišel trenutek, ko boš lahko pobral sadove preteklega dela.

LEV

Ona: Kljub vztrajnim poskusom, da bi osvojil staro simpatijo, se ti ne obeta prav nič dobrega. Ali ne bi bilo bolje, če bi se posvetila tudi komu drugemu, pri katerem imaš kaj več možnosti?

On: Če boš zatiskal oči pred resnico, boš s tem škodil le samemu sebi. Nekaj te bo sicer hudo mamilo, vendar se ne boš mogel pravilno odločiti. Torej boš še vedno vse le v zraku ...

DEVICA

Ona: Poskusi razmišljati čimbolj nepristransko in mogoče boš končno ugotovila, da je on popolnoma drugačen, kot si si ga zamišljala. Zato nikar ne rini z glavo skozi zid, saj se lahko

podre ...

On: S prijatelji se boš pošteno zapič, naslednji dan pa boš preklinjal jutranjega mačka. Poklicala te bo nova znanka, ki se je najprej ne boš spomnil, pozneje pa ti bo vse skupaj kristalno jasno.

TEHTNICA

Ona: Neko popolnoma običajno srečanje se bo končalo z mislijo na ljubezenske zaplete. Nikar se ne boj možnih posledic, ampak izkoristi priložnost in se zabavaj. Obeta se vama prijetno

potovanje v neznano.

On: Še vedno se ti obeta prav zanimiva naložba, toda bolje bo, če se boš vsaj malo podvilal. Tudi druga stran je zainteresirana predvsem za dobiček in do tebe ne goji nikakršnih sentimentalnih čustev ...

ŠKORPIJON

Ona: Pripravi se na resnično presenečenje, ki bo dokaj spremenilo tvoje dosedanje občutke do moškega spola. Nekdo ti bo povedal nekaj zelo lepega, ti pa mu ne boš verjela. Še žal ti bo.

On: V tednu pred teboj te čaka cel kup nepričakovanih dogodkov, ki pa jih boš po temeljitih premislekih vendarle uspel strniti v razumljivo celoto. Šele takrat se boš zavedel, da si preveč odlašal. Pohiti!

STRELEC

Ona: Počakaj še nekaj časa in ugotovila boš, da se lahko stvari uredijo tudi brez tvojega posredovanja. Sprejela boš težko pričakovano povabilo, vendar bodo rezultati povsem drugačni, kot si

pričakovala.

On: Sicer boš poskušal poslušati dobronamerne nasvete, vendar ti tvoja trma ponovno ne bo dopustila, da bi se uklonil. Proti koncu tedna se ti bo odprla nepričakovana poslovna alternativa, ki je doslej sploh nisi opazil.

KOZOROG

Ona: Morala se boš sprijazniti, da ne moreš spremeniti partnerjevih navad. Toda verjetno je ravno to tisto, kar te na njem najbolj privlači. Še vedno pa boš razmišljala tudi o nekom drugem.

On: Veliko si boš prizadeval zaradi kratkotrajne zaljubljenosti, končalo pa se bo precej komično. Toda nikar tega ne razglašaj naokoli, saj bo edini učinek, da se ti bodo smejali tudi drugi ...

VODNAR

Ona: Nikar ne skrbi za partnerjeve težave, saj ti lahko to še pošteno zameri. Bolje mu boš pomagala s svojo ljubeznijo. Srečanje s starim prijateljem te bo spomnilo na pretekle čase, ki mogoče le niso povsem mimo.

On: Zaradi poslovnih interesov se boš znašel v precej kočljivem ljubezenskem položaju. Poskusi se raje malo razvedriti, saj lahko pretirana resnost povzroči kvečjemu še večjo zmedo in nezaupanje.

RIBI

Ona: Spogledovanje bo sicer uspešno, vendar raje dvakrat premisli, preden se boš odločila za kaj več. Prijatelji ti bodo predlagale skupno zabavo, vendar boš imela povsem drugačne načrte.

On: Tvoje nove ideje bodo sicer naletele na ostro kritiko, vendar bo to le znak, da so te vzeli zares. Poskusi se uveljaviti, dokler je možnost - za ljubezenske zadeve bo že še čas.

Najdaljši nohti na svetu

Indijec Shridhar Chillal, star 53 let, je gotovo edini človek na svetu s tako dolgimi nohti. Nohte si je pustil rasti pred 35 leti, že 15 let pa je rekorder in ima mesto v Guinnessovi knjigi rekordov. Njegovi kremplji so dolgi skupaj 5,5 metra. Noht na palcu, ki se je zvil kot ovov rog, je dolg 124 cm.

Chillar je revež in živi z družino v eni sobi. Za dobro ceno je pripravljen prodati nohte, za katere zelo skrbi, jih vsak teden lakira in za to porabi štiri stekleničke laka.

Amerika nori za pujsom

V Ameriki se pač vedno spominjajo časa novega - filmske in televizijske blagajne tačas pridno polni zgodba o uporniškem pujsku z imenom Babe. Navelical se je v svjetske usode in sklenil na domači kmetiji napraviti kariero kot ovčar. Zgodba se seveda srečno konča, Babe doživi kot varuh črede čast in slavo. Med snemanjem pa so se težave kar kopičile: celih sedemnajst tednov je trajalo snemanje, kar 46 pripadnikov sviljskega rodu je upodabljalo glavnega junaka, za nameček pa si je morala ekipa pomagati še s pujsom robotom.

Rešena uganka erotičnih term

Mlada napolitanska arheologinja Luciana Jacobelli je razvozlala uganko erotičnih fresk, ki so jih leta 1985 odkrili v eni od treh termalnih stavb v Pompejih. Arheologe je begalo dejstvo, da so krasile stene navadnih term, saj je bilo povsem očitno, da ne gre za bordel. Šele poznejše odkritje osmih obeskov je pojasnilo skrivnost: vsak medaljon je bil okrašen z motivom z ene od osmih najdenih fresk, pod njimi pa so odkrili ostanke omaric, ki spominjajo na današnje blagajne. Šlo je za nenavadne garderobne omarice, ki niso bile oštevilčene, marveč so jih uporabniki prepoznali po poslikavi. Podjetni lastnik je v teh pompejskih termah uvedel tudi skupno kopanje za moške in ženske pa še nadstrešek je zgradil vzdolž ulice, ki je peljala v njegovo kopališče, in obiskovalce zaščitil pred dežjem. Skratka, šlo je za izjemen primer poslovne uspešnosti, ki ni imel nič skupnega z javno hišo.

Samica geparda je v Evropi prvič rodila sedem mladičev. Zgodilo se je 28. septembra v narodnem parku Privas v južni Franciji. Ob rojstvu so tehtali med 500 do 600 gramov, zdaj pa so že težji od kilograma. Strokovnjaki menijo, da gre za izjemen dogodek. Rojstvo je sad večletnega dela tamkajšnjih živinozdravnikov, svoje pa je prispevala tudi skrbna mati.

Telko je zadnje čase cestni zapor, pa polovični zapor, pa obvozov, pa prometni zamaškov, pa ne ven ka ešče vse, ka brodi moj pajdaš Bela, ka de trbebo nekse terensko vozilo kújpiti, s šterin de se dalo túdi po njivaj pelati. Inači lekar ne de šlo. Pa si je zgučo san pri sebi, ka bi najbókše bilou anfibijo nabaviti. Zdavanjska je pa fčasi skočila v lúfte, - od ljubosumnosti. Ona je mislila, ka je tou kakša ženska. Kumaj njoj je ftežno pravočasno razložiti ka tou je, naj nema straja. Njemi bole nejde v račun obvoznica zavolo gradnje moustu prejk Ledave. Či što z avtojon ščé z varaša na industrijsko cono prijeti, se more pelati s severnoga kraja Sobote na južni kraj, skouz najbolje zabasane ceste pa križišča v Soboti, kak či bi ščé okoli riti v žep segnoti. Bela pravi, ka bi as obvoz lejko ponúcali pout prejk železniškega prehoda pri Mlinopeki, šteri je od moustu 50 metrof fkráj, pa gé cug samo dvakrat na majsec pela. Vaj či bi moust domača firma delala, bi tou inači bilou. Celjanon se pa jje-fújeka, ge do se lidje tan v Prekmurji, bougi za hrpton vozili. V Soboti so negda že planejrali, ka bi tú nindri napravili podvoz. Bela pa pravi, ka de lekar sčasoma trbebo napraviti podzemne železniške pa cestne povezave, ker na obstoječi ulicaj v Soboti več nega mesta. Na cestaj parkejrajo avtoji, na pločnikaj sadijo drevje, iže pa že po novon čista do cestnoga rouba zidajo, tak ka je edini izhod pod zemlo. Pod zemlo je sploj izhod za sigdar brez sake gužve, pravi Belekof sousid, šteri je po dnevi mrtvi jako resen grato. Nanč Martinovo ga je nej moglo s capaša ličiti. Po lejtaj, človik kumaj k pameti prijde. Jes man pa lekar ešče premalo lejt, brat Džouči

Mali lama ima skoraj tisoč let

Na prijavnem uradu v domačem kraju v Kanadi je Tenzin Dhonyag, sin emigrantskega zakonskega para iz Tibeta, vpisan kot sedemletni deček. Budisti v Kanadi in po svetu pa trdno verjamejo, da je Tenzin triindvajseta reinkarnacija lame Goma Rinpočēja, ki se je rodil leta

1050. Fantka so že poklicali v budistični samostan v italijanskem Pisi, kjer ga nameravajo duhovno pripraviti na pot v Indijo. Tenzin bo tamkaj preživel osemnajst let, pridno študiral filozofijo in se poglobljal v meditacije. Prihodnji modrec je kar zadovoljen s prihodnostjo, ki se mu obeta. »Samo mamó bom pogrešal,« je potožil.

V dobro človeštva

Prav žalostno zre v svet ta mladi šimpanz, kot da bi slutil, da ga v prihodnosti ne čaka nič dobrega. Peljejo ga v nozozemski Rijswijk, največji evropski center za medicinske raziskave na primatih. Kakih 1200 opic vrste rhesus in šimpanzov je tam na voljo sodobni znanosti, ki si krčevito prizadeva odkriti zdravlila za nekatere infektivne bolezni, predvsem aids. Če jim bo to končno uspelo, bo rešenim veliko človeških življenj. Na brezštevilne živali, ki so za ta uspeh plačale visoko ceno, pa se ne bo nihče spomnil.

Predpisi o uporabi zimskih pnevmatik

Različne lastnosti pnevmatik vodile zakonodajalca, da je začel predpisovati zimsko opremo vozila. S tem so povečali varnost vozil in zagotovili promet brez zastojev. Zimska oprema je v različnih državah različna. V Sloveniji predstavljajo zimsko opremo zimske pnevmatike vsaj na pogonski osi, če imajo globino kanalov najmanj 4 mm, ali običajne pnevmatike, če so v priboru vozila verige. Za zimske pnevmatike se upoštevajo le pne-

vmatike z oznako M+S. Takšna oprema pa je dejansko minimum, ki ga mnoge države že močno presegajo. Zimska pnevmatika ima že dolgoletno zgodovino. Njen razvoj je privedel do sodobnih zimskih lamelnih pnevmatik, ki daleč presegajo vse dosedanje izvedbe. Omogočajo varno vožnjo tudi v zimskih razmerah, vendar moramo upoštevati veljavne predpise. Če pa se bomo zadovoljili le z minimalnimi zakonskimi zahtevami, bomo morali vožnjo prilagoditi še razmeram na vozišču.

Žamet in saten

Blago bo bleščeče in svežih barv, če ga posujete s soljo in skrtčite od spodaj navzgor. Oguljena mesta zdrgnite s krpo, namočeno v petrolej.

Ko perete saten, dodajte zadnji vodi za izpiranje malo boraksa, da bo ohranil značilen lesk.

Angora

Puloverji, dodatki in drugi koš oblaci iz angore so sicer zelo občutljivi, vendar jih lahko pere-te in čistite tudi sami: pletenine potopite v vodo, ki ste ji prilili šampun, in jih previdno stiskajte. Nikakor jih ne smete drgniti ali čimati. To vrsto volne morate temeljito izplakovati, voda

mora biti na koncu popolnoma čista. Oprana oblačila najprej polo-žite med dve brisači, ko vpijete odvečno tekočino, pa jih posušite na zraku.

Pletenin ne obešajte, ampak jih razprostrite po sveži brisači ali rjuhi. Ko so suhe, jih očistite s mehko krtačo najprej v smeri vlaken, nato še v nasprotno stran.

Saje

Čiščenje sajastih peči in štedilnikov je umazano delo, zato si zavarujte roke in lak-te tako, da jih, preden se lotite dela, natrete z glicerinom ali milom za britje. Sajaste lonce zdrgnite s časopi-snim papirjem, ki ste ga nav-lazili in pomočili v čistilni prašek.

Madeže s tal odstranite s kislim vinskega kamna, raz-redčeno z vodo. Previdni pa bodite pri čiščenju sajastih madežev na blagu: ne lotite se jih z vodo, ampak jih pre-vidno popivnajte z mehko kruhovo sredico.

Lahko pa madež na debe-lo posujete s soljo, jo pustite

učinkovati nekaj ur in ga nato skrtčite.

Enako dobro se obnese, če saje najprej odpihnete, ostanek pa potresete s krom-pirjevo moko.

Madež lahko premažete tudi s kašo iz bencina in dro-bljene krede in ga, ko se po-suši, odstranite s ščetko. Sa-jaste madeže na tapetah očis-tite z radirko, ki jo morate tu in tam potegniti prek gro-bega papirja, da ne bodo lise na stenah še bolj razmazane. Namesto radirke lahko upo-rabljate tudi kruhovo skorjo. S preprog in oblaženjenega pohištva saje posesate, nato umazana mesta potresete s soljo in čez nekaj ur vnovič očistite s sesalnikom.

Kaj obleči v prihodnjem poletju?

Na pariški modni reviji pomlad - poletje 1996 se je za modno hišo Chanel predstavil še nemški oblikovalec Karl Lagerfeld.

Kivi z našega vrta

Kivi je drevnina, ki jo pri nas poznamo nekaj let, a še to bolj po plodovih. Njegova domovina je vzhodna Azija, kjer so grmičasti različnih velikosti in rasti. Tudi v celinski Sloveniji je pri številnih ljubiteljih kivi- nes že več tisoč primerkov kivi-ja, ki donkaj dobri rodi. Kivi je tudi nesnavadno lep vzpenjalka, ki s svojimi gostimi in mesnatimi, zelenimi listi pokriva prostor, ki stoji na vrhu, kot da sta Vzgoja in oskrba je precej enostavna kot pri drugih vrstah. Približuje se nam, saj se v Sloveniji že kore-ninski sistem drevnine, ki ga uporabljajo ukoreninjeni in je sadika spomladi splošno in hitro rasti. Če zamudimo to obdobje, je kivi težavnejši vzgojene sadike lahko sadimo pravkar v tla. Sadimo kot druge vrste, ki jih imamo blizu vodni vir, ker kivi

poletje vodo. Pri izkopu sadilne jame (600 x 600 mm), se posebno obzira na hišo, moramo odstraniti apno v kakršni koli obliki, ker ga kivi ne pre-nese, saj ljubi blago kislo oziroma nevtravno ra-tišče.

Sadika kivi-ja se lahko vzpenja na različnih vrstah. Imeti moramo kivi-ja, ki se lahko vzpenja na sistem in močno zadržuje plodove. Če kivi-ja imamo za sorto, ki je namreč namenjena za plodove in ni pri-merna za vzpenjanje, je najbolj čislana je sor-ta kivi-ja, ki se lahko vzpenja na kivi-ja, ki so kosmate in rjave po-rodne. Če kivi-ja imamo za plodove, je kivi-ja kleti obstojni do 6 mesecev. Preden kivi posadimo, poiščemo na ugodnejšo lego - na južni oziroma na zahodni strani hiše. Tu je dovolj toplote, svetlobe in manj vetra. Po 4 do 5 letih prvič zacveti z lepimi beli-mi cvetovi, pozneje pa se drevnina ozaljša z različnimi kosmatimi rjavimi plodovi, ki so plač-lo za vztrajnost pri negovanju kivi-ja.

Vestnik vsak četrtek z vami in za vas!

SESTAVIL MARIK NAPAST	KONKUR- NAT	VELIKO MESTO V ARGENTIN	NOVEJŠA VRSTA JABOLK	SPODNJA PLOSKEV V PROSTO- RU, TLA	PAKET ZAVITEK	ZGANA- NJE NORCAJ	UREJEVA- LEČ IZLOŽB
BESEDO- TVORNO OBRAZLO							
GENOCID							
BALETHA UMETNICA DUNCAN							
RIMSKI HISNI BOG				POLT PISATELJI TOJUGE O DZANGLI			
EDEN OD VITEZOV OKROGLE MIZE					NONI ZUNEC NORVEŠKA REKA		
JUONJE							
NOBELU			SL. IGRALEC (MOLOJAN) IZLOČEK V USTI				
RIMSKA EMOJKA			STRAST, POZELJENJE RIZIVO ZGANJE			SMUČAR- SKA DISCIPLINA	SPODRS- LJAJ
SLOVENSKI PEŠNIK (SEVERIN)					SLAVKO KOBES PARNI OR- GAN VIDA		
TRICILENI MATEMA- TIČNI IZRAZI							
BUTANSKI KRALJ OD LETA 1972							
LEVI PRITOK ANGARE V SIBIRIJI					NEZNANKA V MATE- MATIKO		

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE - vodoravno: Agripa, Laokoon, brda-vsi, ID, rata, Niš, lan, Gspan, S, utopija, T, raca, mat, ARD, Anna, CR, naivnež, skaska.

JEKLO TEHNA

d.d. MARIBOR

PRODAJNI CENTER

MURSKA SOBOTA

Cvetkova 2a

tel.: 31 760

PONUDBA TEDNA

PRODAJA SADIK SADNEGA DREVJA

KAKOVOSTNE SADIKE JABLAN, HRUŠK IN OSTALEGA SADNEGA DREVJA PO UGODNIH CENAH.

S KARTICO ZVESTOBE ŠE 5 % POPUSTA!

Veselim se vašega obiska!

Glasbene lestvice

NABOLJŠIH SEDEM NA
MURSKEM VALU: NSTSNMV

1. SOMETHING FOR THE PAIN - Bon Jovi
2. FAIRGROUND - Simply Red
3. ROCK AND ROLL IS DEAD - Lenny Kravitz
4. SOMEWHERE - Shanice
5. AEROPLANE - Red Hot Chili Peppers
6. FANTASY - Mariah Carrey
7. SOMEWHERE - Wet Wet Wet

PREDLOGI:

1. A GIRL LIKE YOU - Edwyn Collins
 2. FALLIN' IN LOVE - La Bouche
 3. LET THIS LOVE BEGIN - Caught in the Act
- LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH
1. KAKO MI ZADISIŠ - Andrej Šifrer
 2. LENOBA - Don Mentony Band
 3. SOLZE - Damjana
 4. BODI TU - Regina
 5. KDO UPA SI V MOJE DVORCE - Misa Molk
 6. KDO SEM JAZ - Buldožer
 7. NE PUŠČAJ ME SAMEGA ZDAJ - Danijel Šmit
- PREDLOGI:
1. BABY - Oliver Antauer
 2. TAM ZA TISTIMI VRATI - Maxim Vergan
 3. SRČNA DAMA - Irena Vrčkovnik

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE:

1. KRSČAKON, CEKRON PA Z MARELOF
 2. ČEBELAR - Ans. Lojzeta Slaka
 3. KO ČLOVEK SE NA SVET RODI - Ans. Mira Klinca
 4. ISCEMO PRAVO PUNCO - Štirje kovači
 5. GUZL, LOJTRO BRŽ - Mesečniki
 6. MAMINE ROŽE - Ans. Franca Potočarja
 7. KO PESEM OBRISJE SOLZE - Ans. Francija Zemeta
- PREDLOGI:
1. NOGOJ SI POVEJMO - Zasavci
 2. SE ŠE SPOMINJAŠ POLETJA - Ans. Slovenija
 3. ZATO SVA NAJRAJE DOMA - Fantje treh dolin

izpolnjene karte pošljite do četrтка, 23. novembra 1995, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 69000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 46

Glasujem za skladbo:

"tvoja"

"domača"

"narodnozabavna"

ime in priimek ter naslov:

Saljivci ob kavi

Žožo je ob kavici bral časopis in se kisló smejal: »Poznam na kupe ljudi, ki razderejo v pol ure več dobrih šal, kot jih ves tisk objavi v enem mesecu.«

Žožo je imel svoj prav, a vseeno mu je Cene pričel dopovedovati: »Ni vsaka šala za tisk. Kar je smešno v ožji družbi, ne bi bilo pri-merno za v časopis.«

»Kaj je dober vic?« V časopisih berem sto let stare šale ali pa takšne, da se jim ne morem smejati,« se je branil Žožo.

Cene je nadaljeval: »Vsakdo drugače pojmuje, kaj je smešno. Zame je izredna naslednja šala. Kupec pride v trgovino in vpraša trgovca, če ima metre. Ta mu pokaže meter. Kupec vidno zado-voljen reče: To je res lep meter, dajte mi ga prosim pol metra. Vidiš, to je zame prekrasna šala, večina pa se verjetno še nasmehnila ne bi.«

Žožo je protestiral, ker nekaterim objavljajo šale, njemu pa nočejo. Predvsem pa je mešal humor, satiro in saljive domisljice z gostilniškimi vici.

Cene je spet posegel: »Žožo, satira ima drug namen kot humor. Pripovedovanje šal in masnih vicev pa je nekaj čisto tretjega.«

Žožo je še naprej mešal epigrame s satirami in humoreskami, te z aforizmi in vse skupaj z gostilniškimi vici.

Cenetu je že presedalo, vsega skupaj je imel že dovolj: »Kaj za vruga je pa zate smešno?«

Žožo se je zamislil in rekel: »Učil sem se in naučil petih jezikov, žena pa me je z enim samim premagala.«

Cene si je oddahnil in rekel: »Bravo, Žožo, to je bil že prehod iz sveta šal v svet humorja, pravkar si izrekel aforizem.«

Boter, ki je vse to mirno poslušal, je potem stično mirno pri-pomnil: »Zame je smešno le tisto, kar je v zvezi s seksom.« Pri tem se je pomenljivo nasmehnil kot star kostrun.

»Kaj, naprimer?« je prašala Mimica.

Boter, ki je že pred leti praznoval Abrahama in prešuštuje le še besedno, je rekel s takšim tonom, da bi vsakdo lahko razumel, da se to ne nanaša nanj: »Fufcig gor, nudi dol.«

»Vidiš, to je pa že obešenjaški seksualni humor,« je strokovno pojasnil Cene.

Žožo je menil: »Meni se pa zdi, da to sploh ni humor, ampak kruta resnica, vsaj glede Botra, zagotovo.«

Boter, ki je bil po teh besedah precej nasajen, a je vseeno ostal fin, je rekel le: »Prav vi ste menda poklicani, da o tem presojate.«

»No, ja, da ne bo zamere, nas pa lahko vse peljete na eno kavo s smetano,« je bil Žožo spravljen.

Tako se je tudi zgodilo.

Borivoj Repe

Prva državna nogometna liga

Beltinci : Izola 5 : 1 (3 : 0)

Beltinci - Igrišče Beltinec, gledalcev 1000. Sodnik: Kos (Prevalje). Strelci: 1 : 0 Nejman (5), 2 : 0 Osterc (27), 3 : 0 Ilić (30), 4 : 0 Džafič (72), 4 : 1 Pirc (81), 5 : 1 Cirkvenčič (88).

Beltinci : Zver, Godina, Jeraj, Sirk, Ilić, Šarkezi, Črnko (Cener), Šabjan (Cirkvenčič), Džafič (Herceg), Nejman, Osterc.

Primorje : Mura 5 : 1 (3 : 0)

Ajdovščina - Igrišče Primorja, gledalcev 1000. Sodnik: Salkič (Ljubljana). Strelci: 1 : 0 Vončina (22), 2 : 0 Gunjač (34), 3 : 0 Vrabac (44), 4 : 1 Bakula (64), 5 : 1 Vrabac (79).

Mura : Černjavič (Nemec), Baranja (Kmetec), Kokol, Breznik, Poljšak, Alihodžič, Brezič, Gajser, Clfer (Kardoš), Bakula, Rous.

Druga državna nogometna liga

Črnuče : Nafta 1 : 0 (1 : 0)

Ljubljana - Igrišče Črnuč, gledalcev 600. Sodnik: Novarič (Maribor). Strelec: 1 : 0 Birjukov (17).

Nafta : Starovasnik, Hozjan (Utroša), Zver (Gabor), Novak, Koveš, Drvarič, Hranilovič, Slavic, Prekazi, Tadič, Dominko.

Tretja državna nogometna liga

Beltrans : Bakovci 0 : 2 (0 : 1)

Veržej - Igrišče Beltransa, gledalcev 300. Sodnik: Kodrič (Ptuj). Strelci: 0 : 1 Jančar (15), 0 : 2 Vogrinčič (63).

Beltrans Veržej : Balažic, Puhar, Ropoša, Hošpel, Puklavec, A. Osterc, Z. Osterc, B. Osterc (Topolnik), Stojko, Vozlič (Veberič), Golob.

Bakovci : Šiftar, Cener (Kerčmar), Erniša, Papič, Jančar, Bencak, Zrim, Buzeti (Gabor), Fras, Cipot, Vogrinčič (Berendijaš).

Turnišče : Bistrica 4 : 1 (2 : 0)

Turnišče - Igrišče Turnišča, gledalcev 100. Sodnik: Novak (Maribor). Strelci: 1 : 0 S. Lebar (12), 2 : 0 S. Lebar (17), 3 : 0 Pal (57), 3 : 1 Lugarič (71), 4 : 1 B. Lebar (87).

Turnišče : Stamenkovič (Zver), Temar, J. Pucko (Houbar), D. Pucko, Mujdrica, Toplak, Lackovič, Vori, Bedo, Pal (B. Lebar), S. Lebar.

Dravograd : Odranci 3 : 1 (2 : 0)

Dravograd - Igrišče Dravograda, gledalcev 250. Sodnik: Vozlič (Kristan vrh). Strelci: 1 : 0 Smonkar (13), 2 : 0 Šturm (17), 3 : 0 Gluhovič (63), 3 : 1 Zver (68 - 11 m).

Odranci : Marič, Kavaš, Rozmarič, Cener, Zver, Horvat, Kavaš, Vegič, Lipič, Kerčmar (Prša), Kreslin (Hozjan).

Druga državna rokometna liga

Zmaga Pomurke, remi Poleta

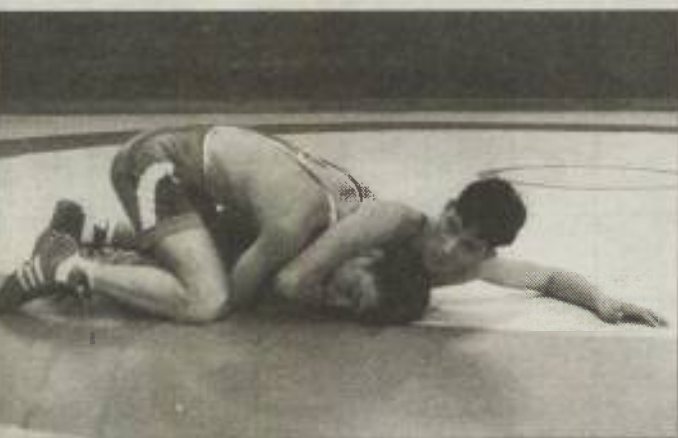
V šestem kolu prvenstva v drugi državni moški rokometni ligi je Pomurka iz Bakovci v Murski soboti premagala še neporaženo ekipo Gorenja B z 28 : 20 (15 : 6). **Pomurka Bakovci** : Božič, A. Vereš, R. Vereš, B. Kavaš, 1. Škraban, 3. Bedekovič, 8. J. Buzeti, 6. S. Buzeti, 2. B. Vereš, Okreša, 7. M. Kavaš, Smodiš. Rokometaši Poleta iz Murske Sobotice pa so v Hrastniku igrali z Dolom neodločeno 28 : 28 (12 : 12). **Polet Murska Sobotica** : Majc, Sečko, Barišič, Lovenjak, 9. Fefer, Slamar, 2. Černela, 3. Horvat, 4. Murgelj, Žugelj, 8. Kreft, 2. Kuhar. Tekma med Lisco iz Sevnice in Krogom je bila preložena.

V zadnjem kolu jesenskega dela prvenstva v drugi državni ženski rokometni ligi so Brežice premagale Črenšovce s 24 : 19 (12 : 6). **Črenšovci** : Žalik, Tibaut, Törnär, K. Smej, M. Pintarič, D. Pintarič, 3. P. Smej, Dravec, K. Pintarič, 3. A. Pintarič, 7. Sabo, Jakopina. Tekma med Lisco iz Sevnice in Bakovci je bila preložena.

Rokoborba - turnir Alpe - Jadran

Zec in Šrtak prva, Godvajs drugi

V Murski Soboti je bil 3. tradicionalni mednarodni mladinski rokoborski turnir Alpe - Jadran v grško-rimskem slogu, ki ga je organiziral Rokoborski klub Murska Sobotica. Gre za prvo tovrstno mednarodno tekmovanje pri nas, ki so ga prizadevni soboški rokoborski delavci na čelu z vodjem tekmovanja Stankom Šernekom odlično izpeljali. Na tekmovanju je sodelovalo 37 rokoborcev iz Avstrije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije, medtem ko se Italijani tekmovanja niso udeležili. Najštevilčnejša je bila slovenska reprezentanca, ki je štela 15 rokoborcev. Najbolje sta se izkazala Sobočana Slavko Zec, ki je zmagal v kategoriji do 74 kg, in Kristjan Šrtak, ki je bil prvi v kategoriji do 81 kg. Uspešna sta bila tudi Sobočani Godvajs, ki je bil drugi v kategoriji do 50 kg, in Ljutomerčan Pihlar, ki je bil v kategoriji do 88 kg tretji. Ekipno je zmagala Hrvaška s 54 točkami pred Slovenijo, 53. Madžarsko, 41. in Avstrijo, 3 točke.

V športni napovedi št. 16 je bila izrečana dopisnica, ki jo je poslal Karel Majc, Murska Sobotica. Staneta Rozmana 6. Po nagrado lahko pride v uredništvo Vestnika, Murska Sobotica, Ulica arhitekta Novaka 13. Pravilna rešitev športne napovedi št. 16: Beltinci : Izola 1, Primorje : Mura 1, Gorica : Maribor 0, Rudar (V) : Korotan 2, Olimpija : Publikum 1, Črnuče : Nafta 1, Železničar (MB) : Železničar (LJ) 2, Beltrans : Bakovci 2, Dravograd : Odranci 1 in Turnišče : Bistrica 1.

I. SNL

Rezultati - 16. kolo

Beltinci : Izola 5 : 1
Primorje : Mura 5 : 1
Gorica : Maribor 0 : 0
Olimpija : Publikum 3 : 0
Rudar (V) : Korotan 2 : 3
Gorica 16 9 4 3 27 : 11 31
MURA 16 7 7 2 21 : 15 28
Publikum 16 7 4 5 27 : 22 25
Olimpija 16 7 2 7 38 : 21 23
Rudar (V) 16 6 5 5 22 : 18 23
Korotan 16 6 5 5 20 : 19 23
Primorje 16 6 4 6 25 : 22 22
Maribor 16 5 6 5 18 : 14 21
BELTINCI 16 3 7 6 14 : 21 16
Izola 16 1 2 13 7 : 56 5

II. SNL

Rezultati - 14. kolo

Črnuče : Nafta 1 : 0
Šentjur : Zagorje 5 : 0
Rudar (T) : Šmartno 0 : 0
Mengeš : Drava 0 : 0
Piran : Radeče 2 : 1
Naklo : Napredek 0 : 0
Želez. (MB) : Želez. (LJ) 1 : 3
Koper : Vevče 2 : 1
Želez. (LJ) 14 8 6 0 28 : 7 30
NAFTA 14 9 2 3 25 : 7 29
Črnuče 14 8 2 4 31 : 19 26
Piran 14 7 3 4 20 : 11 24
Šentjur 14 7 2 5 21 : 12 23
Rudar (T) 14 6 5 3 15 : 8 23
Koper 14 6 3 5 16 : 13 21
Napredek 14 5 5 4 16 : 16 20
Naklo 14 5 4 5 18 : 16 19
Drava 14 5 4 5 17 : 21 19
Šmartno 14 5 3 6 20 : 21 18
Želez. (MB) 14 5 3 6 18 : 21 18
Mengeš 14 3 5 6 13 : 20 14
Vevče 14 2 3 9 12 : 21 9
Radeče 14 2 2 10 10 : 37 8
Zagorje 14 2 2 10 8 : 38 8

III. SNL

Rezultati - 13. kolo

Beltrans : Bakovci 0 : 2
Dravograd : Odranci 3 : 1
Turnišče : Bistrica 4 : 1
Kungota : Kovinar 0 : 0
Aluminij : Dravinja 2 : 2
Paloma : Unior 0 : 0
Steklar : Pohorje 0 : 4
Pohorje 13 10 2 1 36 : 11 32
BAKOVCI 13 10 1 2 21 : 8 31
Dravinja 13 7 4 2 24 : 10 25
Dravograd 13 8 1 4 28 : 15 25
Kovinar 13 6 4 3 16 : 9 22
Unior 13 6 3 4 11 : 13 21
TURNIŠČE 13 4 4 5 20 : 21 16
ODRANCI 13 5 0 8 19 : 26 15
Aluminij 13 3 5 5 15 : 18 14
Kungota 13 3 4 6 11 : 17 13
Steklar 13 3 4 6 12 : 22 13
Paloma 13 2 4 7 11 : 24 10
Bistrica 13 3 1 9 18 : 34 10
BELTRANS 13 2 1 10 13 : 27 7

Mali nogomet

Asfaltna liga

Klub mladih 11 10 1 0 60 : 22 21
Kerenčičeva 11 8 1 2 34 : 19 17
Lipovci 11 7 1 3 52 : 25 15
Odranci 11 6 3 2 43 : 16 15
NK 13 11 7 1 3 28 : 18 15
Panonska 12 4 4 4 36 : 35 12
Martinišče 11 3 5 3 27 : 23 11
Razlagova 11 5 0 6 36 : 39 10
Kanal 11 4 2 5 20 : 23 10
Beltinci 11 4 2 5 20 : 27 10
Slovan 11 3 3 5 36 : 29 9
Mladost 12 3 3 6 37 : 36 9
Park 12 3 1 8 22 : 71 7
Rakičan 11 1 2 8 21 : 45 4
Renkovič 11 1 1 9 9 : 53 3

Travnata liga A

Mladinec 11 8 2 1 26 : 15 18
Sebeborci 11 5 6 0 23 : 9 16
Bakovci 11 6 3 2 30 : 12 15
Cemelavci 11 5 5 1 20 : 9 15
Domajinci 11 5 3 3 25 : 14 13
Nemčavci 11 4 4 3 30 : 21 12
Old boys 11 5 1 5 28 : 21 11
Borejci 11 4 3 4 26 : 29 11
Polana 11 2 3 6 15 : 28 7
Krajna 11 1 4 6 12 : 26 6
Pečarovci 11 2 1 8 16 : 32 5
Gradišče 11 1 1 9 10 : 45 3

Travnata liga B

Meteor 11 7 3 1 33 : 10 17
Noršinci 11 7 2 2 35 : 22 16
Asfalt 11 6 3 2 25 : 13 15
Slaveči 11 6 2 3 29 : 18 14
Dokležovje 11 4 5 2 36 : 25 13
Dobel 11 6 1 4 22 : 20 13
Ledava 11 5 2 4 27 : 26 12
Evropa 11 5 2 4 25 : 36 12
Sotina 11 3 3 5 20 : 27 9
Kupšinci 11 2 3 6 19 : 25 7
Izvir 11 1 2 8 19 : 37 4
Satahovci 11 0 0 11 15 : 46 0

Travnata liga C

Gerlinci 11 8 1 1 36 : 7 18
Večeslavci 11 8 1 2 39 : 12 17
Bodočnost 11 7 2 2 51 : 12 16
Mister baby 11 5 5 1 30 : 18 15
Manekeni 11 6 2 3 40 : 18 14

NOGOMETNI KOMENTAR

Visoka zmaga Beltinec in hud poraz Mure

V šestnajstem kolu prvenstva v prvi državni nogometni ligi so nogometaši Beltinec gostili zadnjo Izolo in po pričakovanju prepričljivo zmagali. Beltinčani so bili v vseh pogledih boljše moštvo, večji del napadali ter si ustvarili številne priložnosti za gol, od katerih so izkoristili le pet, sicer bi bila njihova zmaga lahko prepričljivejša. Že na začetku tekme je gledalce razveselil Nejman, ki je izvedel odlični prosti strel z roba kazenskega prostora, tako da je bil reprezentančni vratar Boškovič nemočen. Drugi zadetek je dosegel Osterc, ki je centrano žogo Godine z desnega krila z glavo usmeril v mrežo. Končni rezultat prvega polčasa je postavil Ilić, ki se je najbolje znašel v kazenskem prostoru gostov. Lepe priložnosti za gol v prvem polčasu so imeli še imeli Osterc, Črnko in Džafič, ki pa niso uspeli premagati izvrstnega vratarja Boškoviča. Tudi v drugem polčasu so Šabjan, Godina, Džafič, Osterc in Nejman napravili lepe priložnosti za gol. Pred kazenskim prostorom gostov je bilo zelo nevarno v 72. minuti, ko se je Šarkezi odločil za samostojno akcijo, pri čemer sta ga ovirala Hadžić in Boškovič, žoga pa je prišla do Džafiča, ki jo je usmeril v mrežo. Pri tem je dobil Hadžić drugi rumeni karton in je moral z igrišča. Tik pred koncem tekme je postavil končni rezultat Cirkvenčič.

Nogometaši Mure so gostovali v Ajdovščini in nepričakovano prepričljivo izgubili s Primorjem. Kaže, da so imeli Sobočani zares slab dan, saj so gostitelji z lahkoto prihajali pred vratarja Černjaviča, ki ga je kasneje zamenjal mladi Nemec. Sicer pa so imeli tudi Sobočani nekaj priložnosti za gol,

ki pa jih niso izkoristili. V moštvo pa se je tudi poznala odsotnost najboljšega strelca Hlebalina. To je bila najslabša igra Mure doslej.

V predzadnjem kolu prvenstva v drugi državni nogometni ligi so nogometaši Nafta iz Lendave gostovali v Črnučah in tekmo izgubili z najmanjšim izidom. Edini zadetek so Lendavčani prejeli v začetku tekme na dokaj nenavaden način. Birjukov, ki je streljal kot, je presenetil slabo postavljene vratarja Starovasnika, in žoga se je znašla v mreži. V drugem polčasu je bila Nafta bolj sprotnik in imela tudi priložnosti za gol, ki pa jih ni izkoristila. Enkrat pa je Prekazi zadel preko. Tako je Nafto kolo pred koncem jesenskega dela prvenstva za eno točko prehitel ljubljanski Železničar. O naslovu jesenskega prvaka bo torej odločalo zadnje kolo.

V tretji državni nogometni ligi je bilo odigrano zadnje jesensko kolo. Pomurski derbi je bil odigran v Veržeju med Beltransom in Bakovci. Zmagali so Bakovci in si tako po prvem delu tekmovanja zagotovili drugo mesto. Treba pa je povedati, da je igral Beltrans od 15. minute dalje z igralcem manj, saj je bil izključen vratar Balažic, kar se je poznalo pri igri. Nogometaši Turnišča so gostili Bistrico in prepričljivo zmagali ter tako pristali na sedmem mestu. Odranci pa so izgubili v Dravogradu in po jesenskem delu prvenstva pristali na osmem mestu. Nogometaši Beltransa iz Veržeja, ki so nekaj tednov nesrečno izgubili, pa bodo prezimili na zadnjem mestu lestvice.

Feri Maučec

Letošnjega trinajstega

Martinovega teka in pohoda od Radenec do Bratonec, dolga okrog 20 km, se je udeležilo 18 tekačev in 72 pohodnikov. Gostitelji, letos je to bila družina Virag iz Bratonec, sodelovala pa je tudi družina Sreš iz Radenec, so pripravili v vaškem domu v Bratonicah lepo družabno prireditev, ki je trajala pozno v noč. Tako sta tudi družini Virag in Sreš na najlepši način počastili martinovo. S to prireditvijo pa so člani tekaške sekcije Radenske, v kateri delujeta oba Martina, uspešno sklenili bogato letošnjo sezono tekov v naravi. G. G., fotografija: Jure Zauneker

Prva državna odbojbarska liga

Zmagi Sobočank in Ljutomerčank

V šestem kolu prvenstva v prvi moški odbojbarski A-ligi je Krka v Novem mestu premagala Ljutomer s 3 : 0 (15 : 9, 15 : 4, 15 : 3). **Ljutomer** : Berlot, Kavnik, Belec, Rajnar, Grut, Šmauc, Pirher, Onišak.

V šestem kolu prvenstva v prvi ženski odbojbarski B-ligi sta obe pomurski ekipi zmagali. MTC-

SL-ROTO Sobotica je v Murski Soboti premagal Mislino s 3 : 0 (15 : 13, 15 : 7, 16 : 14).

MTC-SL-ROTO Sobotica : Jan, Drevenšek, Zver, Šebinger, Kuhar, Mōrec, Osojnik, Časari, Cipot. Zavarovalnica Maribor Ljutomer pa je premagala Tabot iz Ljubljane s 3 : 1 (15 : 9, 15 : 17, 15 : 4, 15 : 6). **Zavarovalnica Maribor Ljutomer** : Ljubec, Kosi, Šoštar, Senčar, Vrbnjak, Pirher, kienko, Kolar, Vahen, (FM, NS)

Odbojka - CEV

Poraz Pomurja v Ukrajini

V prvem kolu za pokal Evropske odbojbarske zveze (CEV) so odbojkarji Dorožnika iz Odese (Ukrajina) premagali Pomurje s 3 : 0 (15 : 3, 15 : 4, 15 : 9). Mlada ekipa gostiteljev je Sobočane presenetila z odlično igro in prva dva niza dobila brez težav, šele v tretjem so Sobočani zaigrali nekoliko bolje, vendar so gostitelji niso pustili presenetiti.

Pomurje Murska Sobotica : Fujs, Tinev, Prša, Janža, Kerec, Berc, Čeh, Marič, Čevčenko, Topovšek in Poredoš.

A black and white photograph of a large group of young men, likely a sports team, posing in front of a building. They are arranged in two rows, with some standing and some kneeling or sitting in the front. The building behind them has a sign that reads "Gymnasium".

Odsevi mladosti

Zgodba nekega suhega lista

Rahel svež jesenski veter se je poigraval s prvimi pisanimi listi dreves. Rahlo jih je pozibal v zraku, kakor da bi jih uspal. Někje daleč se je razlegala otožna pesem ptice, kot da se poslavlja. Vse se je zdelo tako čudovito, čarobno ... Pa vendar je tik ob koreninah, na mahu pri starem hrasta, negiben in samotni ležal list. Bil je čisto navaden list, zgrbančen, osušen in utrujen od življenja. Osamljen je premišljeval o svojem življenju. Obžaloval je toliko vsega, pa vendarle bi še rad živel, dočkal vsaj še en dan te jeseni.

Spomnil se je tiste pomladi, ko so ga razigrani sončni žarki požgečkali, ko je nanj kanila biserna solza narave in ga prebudila. Spominjal se je nato vsakega jutra, ko so ga pozdravljale ptice, ko je skrivoma opazoval zaljubljene pare, kako so srečni posedali po vejah starega hrasta. In sončni zahod, tiste barve, pisana harmonija, tiha sreča ... Grenka solza je počasi zdrslala po listu in zaželel si je, da vsaj še en dan ne bi bilo jeseni.

Nato je pomislil na poletje, kako noro se je zabaval ob grozečih nevihtah, ko so nebo prekrili temni oblaki, ko je grmel in so švigale strele. O, ne, ni ga bilo strah, ni vedel, kaj je to, dokler ni nekega dne, najhujšega v svojem življenju, zagledal ljudi. Slutil je nesrečo. Sonca ni bilo tistega dne in drevesa so druga za drugim s težkimi telesi padala na tla. In on je trepetal, bal se je usode, ki mu je tedaj prizanesla.

Spomnil se je tudi nekega jutra, ko ga ni prebudila pesem ptic, ampak vonj, vonj po strupu, ki prinaša smrt. Vonj, ki ga je dušil in mu ni dal dihati. Dvigal in vlekel se je kakor megla čez gozd. In spet so padala drevesa, kar sama so omahovala na tla ...

A on ni umrl. Živel je in bilo mu je dano veselje. Zavedal pa se je, da bo nekoč prišla jesen. Moralo se je zgoditi. Potem ko je premagal vse, je prišel konec. Slišal je govorice o lepota jeseni in bolj kot karkoli si jo je želel dočakati. Želel je »videti« sanje, pa naj bo to zdaj, kar bo videl.

Ta zgodba bi se morda srečno končala, ko ne bi bilo dežja, tistega oktobrskega dežja, kjer se je vse končalo. Pa to ni bil navaden dež, ampak nekaj kislega, grenkega, usodnega ... (Odlomek)

PETRA LEPOŠA, 8. raz., Literarno-dopisniški krožek OŠ Šalovci

Korenček

Korenček raste na vrtu. V zemlji ima koren, nad zemljo pa liste. Uporabljamo ga za prehrano. Najraje ga jem v juhi, surovega in v solati.

Korenček je zelo zdrav. Čez zimo ga shranjujemo v zamrzovalniku, lahko pa ga damo tudi v posek.

ALJA TRSTENJAK, 2. raz. OŠ Videm ob Ščavnici

Čas ne stoji

Sonce vzhaja, dan se budi, vstati je treba, se v šolo mudi. »Le urno, le urno!« mi mati veli, a jaz, kot da me ni. Minutko še samo, kako je lepo, saj jutro ne bo ušlo. Tedaj materin glas se v grom spremeni, vstati je treba, saj čas ne stoji.

PETRA BRUNEC, 4. a OŠ III M. Sobota

teljici smo povedali, kdo je kateri igralec. Od tam smo šli v Fazanerijo in že od daleč zagledali ogenj. Ko smo se mu približali, smo opazili lovca in neko žensko, ki sta pekla kostanj, in to za nas. Tu nas je torej čakalo presenečenje! Najprej smo se do sitega najedli kostanja, potem pa smo dobili še sendviče in jabolka. Nato smo se igrali z žogo in si izmislili novo igr. Čez čas pa smo posedli in začeli poslušati lovca, ki nam je pripovedoval o zanimivih dogodkih, kot na primer o srečanju z lisico in krstu ob vstopu v lovsko družino. Pokazal nam je tudi veliko slik in dve puški, ki sta bili najbolj zanimivi. Gledali smo še skozi daljnogled in pihali v lovski rog. Po vsem tem smo se še malo igrali in našli ježa. Čas je hitro minil.

Ta športni dan je bil res nekaj posebnega. SAMO TANACEK, 4. c, OŠ I M. Sobota

Tudi meni pripovedujejo pravljice

Zelo rada poslušam pravljice. Najlepše pripoveduje babica. Vedno, ko jo obiščem, jo prosim, naj mi kakšno pove. Najlepša mi je o Jožku. Najraje jo poslušam v postelji, ker mi je takrat toplo. Babica pripoveduje zelo

doživeto. Vedno znova bi jo poslušala. Tudi ati mi večkrat pove kakšno pravljico, na primer o ribiču, ki je našel zlato grudo. Pripoveduje mi, ko sem že v postelji, da potem sladko zaspim in sanjam o osebah iz pravljice.

NINA KOLARIČ, 3. raz. OŠ Odranci

Življenje

Življenje teče kakor hitra reka, ki se nikoli ne ustavi, da vprašala bi kaj človeka. V življenju lahko veliko pretrpiš, a tudi dosti lepega doživiš.

TANJA ROPOŠA, 8. a OŠ Bakovci

Preveč besedi - glava boli.

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobota)

Tisti, ki ste odgovorili, da naj bi bila Zemlja po izračunih znanstvenikov stara med 4 in 5 milijardami let (njihov podatek govori o 4,7), ste bili med kandidati za knjižno nagrado našega stalnega pokrovitelja. Nagrade pošljamo po pošti. Če smo morda koga nehote izpustili, naj se oglasi, da bomo lahko preverili in morebitno napako popravili. Tokrat je bil zrek naklonjen LIDIJI JARC iz Gornje Radgone (Vrtna ulica 18). Čestitamo!

KUPOŠ št. 10- ALI VESTE?

Ali veste, kdo si je omislil poštne znamke in kdaj približno je bilo to? Če veste odgovor in želite sodelovati pri žrebanju, nam pišite najkasneje do 22. tega meseca.

Nabirali smo kostanj

Nekega lepega popoldneva smo se ati, mama in jaz odpravili nabirat kostanj. Vsak je imel svojo vrečko. Kostanja je bilo veliko in bil je zelo debel. Največ ga je nabral ata, jaz pa najmanj. Doma smo ga pekli. Jaz sem ga rezala, ata pa dajal na ogenj. Bil je zelo dober, zato sem se ga preveč najedla.

NUŠA VRŠIČ, 4. raz. Dopisniški krožek OŠ Apače

Presenečenje

Učiteljica nam je obljubila športni dan s presenečenjem.

Najprej smo šli do parka, kjer smo odložili torbe. Vsi smo že nestrpno pričakovali presenečenje. Učiteljica pa je rekla, da bomo tekli jesenski kros. Vsi nismo bili ravno razpoloženi, vseeno pa smo vsi pritekli do cilja. Jaz sem zasedel drugo mesto. Pot smo nadaljevali do vrtarije, kjer smo si ogledali nekaj dreves in grmičevje. Učiteljica nam je o vsakem drevesu nekaj povedala. Nato smo šli dalje. Ustavili smo se na teniškem igrišču, kjer smo si pogledali, kako igralci udarjajo žogico. Postalni smo tudi na igrišču Nogometnega kluba Mura, kjer so Murini nogometaši ravno začeli s treningom. Uči-

MURSKO-MORSKA LESTVICA

1. Oliver Dragojevič - Nisan ja zate
2. Boris Novković: Kada ti ljubav zakuca na vrata
3. Valentina - Ne mogu bez tebe
4. Zorica Kondža - Tko ti je kriv
5. Ivica Sinovčić - Ti i ja

Pedlog: Vladimir Kočiš Zec - Ti je bila noć

GLASUJEM ZA: _____

Pop Design

Kako je razpadla ena najbolj popularnih slovenskih skupin

Že dolgo ni bila slovenska glasbena javnost tako šokirana, kot je bila prav ob razpadu skupine Pop Design. Po drugi strani pa to niti ni tako čudno, saj je bila ena najbolj popularnih skupin in prav na vrhu popularnosti. O razpadu pa se je govorilo že kar nekaj časa. Skupina je začela delovati pred desetimi leti in si v svoji karieri prislužila platinasto kaseto, platinast CD, tri zlate kasete, dva zlata CD-ja ter dve srebrni kaseti. Pevec Vili Resnik je skupino zapustil, oboji pa delujejo še naprej. Vili je začel svojo samostojno pot, skupina Pop Design pa si je poiskala novega pevca.

Rubriko pripravlja: ALEKSANDRA NANA RITUPER

POP ROCK noviceee

Skupina je imela vedno profesionalen odnos do dela ter sposobnost ustvarjanja hitov in pričevanja publike o tem, kaj je dobra glasba. Vsem pa je še vedno v ušesih njihov zadnji hit Ko si na tleh. Čeprav je Vili odlični pevec, je imel velikokrat težave pri snemanju. Včasih mu je zmanjkalo sape ali mu je bilo besedilo predolgo, zato je moral njihov tekstopisec Janez Hvale besedila večkrat poenostavljati in skrajšati. Poleg tega se je Tone Košmrlj pritoževal, da vlaga Vili v svoje petje pre malo dela, da hodi nepripravljen na vaje, da se ni naučil besedila ali pa je zamudil kakšno uro.

Tako je ostala skupina Pop Design brez dolgočasa Vilija, a ji je po dolgem iskanju in kar nekaj advicijah le uspelo najti primernege pevca Mika Masneca. Kajti pravi in dobri pevci na slovenski zemlji ne rastejo ravno kot gobe po dežju. In Vilija, tega se zaveda

tudi Tone, je bilo zelo težko nadomestiti. Najbolje je vse preskuse prestopal Mik, ki se je v zelo kratkem času naučil vsa njihova stara besedila, polega tega pa so že v celoti pripravili material za novo kompaktno ploščo.

Tudi Viliju Resniku marsikaj ni šlo v kontekst z njegovim dojemanjem glasbe, marsikaj se ni strnjalo s politiko skupine. Tudi kakšno skladbo je raje zavrnil, ker ni bil prepričan, da ustreza njegovemu glasu. Poleg tega pa je bil prvi mož in tisti, ki je vizualno največ prispeval k podobi te popularne slovenske skupine. Sedaj pa lahko več časa posveti svoji družini, ženi Mojci, hčerki Sari in sinu Timu, čeprav že snema in pripravlja svoje skladbe. Prave zvezde včasih težko prenašajo svojo popularnost in skupina Pop Design je to na slovenski glasbeni sceni gotovo bila. Zato so se tudi razšli, svet in glasba pa se vrtila naprej.

Novice od tu...

Cliff Richard bo kmalu praznoval 55. rojstni dan in za visok jubilej bo dobil ploščo. Ta novica pa ni prišla pomotoma med domače novice, sem smo jo uvrstili, ker mu bo ploščo posvetil Aleksander Mežek. Pri snemanju je sodelovala tudi ljubljanska skupina Ghost Of The 50's, s katero so na Metelkovi posneli tudi videospot v rokcabilly stilu.

Tudi skupina Big Ben je zgodovina, med tem ko Glanija Rijavca vedno večkrat vidimo kot voditelja zabavnih oddaj, se je za samostojno pot odločil tudi kitarist Sandi Blažič. Kaj bo delal, se še ne ve, gotovo pa bo nekaj v zvezi z glasbo.

... in tam

Po dolgih letih odsotnosti se je v javnosti spet pojavila legendarna Patty Smith, ki je svojo novo skladbo About The Boy posvetila

Kurtu Cobainu. Na eni od družabnih pa so Kubainovo kitaro prodali za samo 10 tisoč dolarjev, kar je veliko manj, kot so pričakovali. Navedeno so, da jo bodo prodali za 50 tisoč dolarjev.

Tudi od Leonarda Cohena lahko kmalu pričakujemo novo ploščo, ki bo tokrat s še posebno intimno vsebino. Umaknil se je v samoto, kamor je vzel s sabo kitaro, videokamero, snemalno mizo in najnujnejše potrebe. Vsi dan sedi za klavirjem in svoja čustva prenaša na tipke.

AUDIO - VIDEO - CD

M SHOP

69000 Murska Sobota, Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS: 069/32-465

Glasbena uganka

Večina vas je našela skladbe She's A River, Belfast, And Kicking, s katero so zasloveli. Izžrebali pa smo dopisnico Andreje Zver, Sevranska 52, Odranci, 69232 Beltinci. Čestitamo! Obvestilo o nagradi, ki jo poklanja trgovina M-Shop iz Murske Sobotice, bomo poslali po pošti. Vse pa vas vabimo k reševanju nove glasbene uganke, ki se glasi:

Kako je bilo ime prejšnjemu pevcu skupine Pop Design?

Odgovor: _____

Kupon št. 23

Odgovore in vaše želje pošljite na naš naslov: Podjetje za miranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 69000 Murska Sobota, s pripisom za pop Rock Noviceee! Ne pozabite svojega naslova! Pripišite tudi, o katerih domačih in tujih glasbenikih želite brati v Pop Rock Novicah! -

Moravski posvet o naravnih nesrečah

Vsakršna pomoč države je dobrodošla

Eno od posvetovanj o predlaganih rešitvah zakona o sanaciji posledic naravnih nesreč, ki jih v različnih predelih Slovenije organizira državna komisija ministrstva za okolje in prostor, je bilo v torek v hotelu Ajda v Moravskih Toplicah. Zbranim predstavnikom pomurskih občin ter predstavnikom iz Lenarta, Ormoža in manjših občin v bližini Ptujja je spregovorila vladna svetovalka Sonja Beseničar, navzoči pa so bili tudi trije člani državne komisije, ki so pomagali pri nastanku najnovejšega osnutka tega dokumenta. Njegov osnovni namen je, da takrat, ko iz občinskih proračunov ni mogoče zagotoviti dovolj denarja za odpravo posledic naravnih nesreč, priskoči na pomoč država. Ta namreč v ta namen zagotavlja 0,5 odstotka sredstev iz republiškega proračuna za tekoče leto.

Sicer pa temelji zakon o sanaciji posledic naravnih nesreč na zagotavljanju pomoči države občin, v pristojnosti katere je odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč, ko znesek za sanacijo presega višino sredstev, predvidenih v občinskem proračunu. Z zakonom pa se zagotavlja tudi pomoč za sanacijo državne infrastrukture in druge državne lastnine, ko potrebna sredstva presegajo določeno višino zagotovljenega denarja v državnem proračunu. Pri tem pa zakon opredeljuje le tiste naravne nesreče, ki jih v Republiki Sloveniji ni

mogoče zavarovati, in sicer potrese, zimske pozebe, sušo in erozijo. Le takrat, ko je obseg škode izjemno velik, lahko vlada mednje uvrsti tudi kako drugo posamično naravno nesrečo. Posebnost zakona pa je tudi, da se upošteva le gmožna škoda, neposredno povzročena z naravno nesrečo, ki nastane na nepremičninah in njihovih pritisklinah. To pomeni, da se sanacija ne nanaša na izgubljeni dobiček, stroške, povzročene z izvedbo zaščitnih ukrepov, drugotne posledice nesreče, prav tako pa ni zajeta škoda na nepremičninah, ki bi bila

posledica nedovoljenega posega v prostor.

V osnutku zakonskega besedila je predvideno, da se na občinski ravni kot spodnja meja pri sanaciji upošteva kot cenzus škoda, ki presega 10 odstotkov zbrane dohodnine v prizadeti občini. Po tem zakonu je dodeljevanje pomoči posameznim oškodovancem v pristojnosti občin. V prehodnih določbah pa zakon predvideva prehodni režim njegovega uveljavljanja. Namen predlagatelja zakona je spodbuditi zavarovanje takih nesreč, ki je resda možno, toda v sedanjih razmerah negospodarno. Pri tem so opredelili triletno prehodno obdobje, ko se bo zakon uporabljal tudi za naravne nesreče, ki jih pri nas ni gospodarno zavarovati. Pri tem imajo v mislih zlasti poplave, zemeljske in snežne plazove, ko je potrebna sanacija gradbenih objektov, opreme, zalog in gozdov, ter spomladansko pozebo ali vihar in nujno sanacijo

kmetijskih rastlin, kot so posevki, plodovi in mladi gozdni nasadi.

V razpravi je bilo med drugim rečeno, da so postopki ugotavljanja škode ob naravnih nesrečah preveč dolgotrajni, zato je program nujno treba pripraviti v krajšem času kot doslej. Zavzeli so se, da demografsko ogrožene, mejne in razvojno šibke občine dobijo več denarja kot druge, zato naj bi bil 0,5-odstotni delež proračunskih sredstev iz državne blagajne premajhen. Večina razpravljalcev se je zavzemala za 1-odstotni delež. Prav tako so podprli pobudo, da bi tovrstni skladi morali biti bližje tistim, ki so pomoči najbolj potrebni. Razmišljanja o skladu kot stalnem viru so se jim zategadelj zdela povsem umestna, posebno zato, ker so škode ob neurjih s točo ogromne, prizadenejo pa ne le kmetijstvo.

Kot je dejala vladna svetovalka Sonja Beseničar, je ob sanaciji posledic naravnih nesreč velik problem enakopravnost raven občin. Po njenem mnenju vsi prizadeti niso v enakopravnem položaju že ob startu, zato so razlike pri pridobivanju sredstev za odpravo posledic naravnih nesreč. Te in druge pripombe bodo upoštevali pri dokončni pripravi zakona o sanaciji posledic naravnih nesreč, ki ga bodo pretresali tudi v parlamentarnih klopeh.

MILAN JERŠE

Zgodilo se je ...

34 žrtev prometa

Pomurske ceste so terjale novo žrtev, menda že štirinadeseto letos! Prezdanji torek ob 7.25 je ugasnilo življenje komaj 6-letnega Srečka S. iz Presike. Hip pred tem se je peljal skozi Stročjo vas na kolesu pred svojo materjo Marijo, ki se je prav tako peljala s kolesom. Nena doma pa naj bi zavil na levo, prav tedaj pa je za njim pripeljal mercedes, ki ga je vozil hrvaški državljani Đuro Novak in zadel otroka ter ga zbil po vozišču. Deček je na kraju nesreče umrl. Morda pa ne bi bilo tako hudo, ko ki avtomobilist upošteval omejitve hitrosti, ki je na tistem delu ceste (zaradi del) omejena na 40 kilometrov?

Spet izginil golf

Golfi so za tatove očitno zelo privlačni, kajti velikokrat ukradejo prav te »ljudske vozove«. Nazadnje je golf JXD izginil v Lendavi s parkirišča v Tomšičevi ulici. Bil je rdeče barve, imel pa je registrsko številko MS 16-59V. Sicer dvomimo, da bi imel tat pritrjeno še prejšnjo tablico, vozila pa najbrž ni prebarval, zato bodimo pozorni na rdeče golfe!

Vlomilec v okrepčevalnici

Te dni je nekdo vlomil v trgovino Mercatorja Sloge in okrepčevalnico Ivica Pal, oboje na Kapelskem Vrhu. Iz obeh lokalov je pobral denar, različno tehnično blago in živila. Povzročil je za več kot 800.000 tolarjev škode. Še vedno ga iščejo.

Gorelo v kokošji farmi

V soboto ob 8.45 je izbruhnil požar na kokošnji farmi na Vaneči. Prva je opazila dim lastnica, ki se ni zmedla, ampak je začela gasiti z gasilnim aparatom. Potem so pridrveli gasilci z Vaneče in iz Murske Sobote in požar uspešno pogasili. Škoda pa k sreči ni velika, saj je ogenj poškodoval le strop objekta. Popravilo bo stalo kakih 150.000 tolarjev. Domnevni vzrok požara naj bi bila napaka v električni instalaciji.

Ponarejene marke

Ponarejen tuj denar se pogosto »vtihotapi« med dnevnimi »inkaso«. V ponedeljek so 100 ponarejenih mark našli v podružnici LB Pomurske banke v Lendavi. Potem ko so staknili glave, odkod bi utegnili priti v banko, so ugotovili, da ga je neznanec vnovič v brezcarinski prodajalni na mejnem prehodu v Petišovcih.

Odnegli dele za televizijske sprejemnike

V podjetju Gorenje Elektronika je od 4. do 7. novembra izginilo kar za 1,5 milijona tolarjev različnih elektronskih polizdelkov za televizijske sprejemnike in druge akustične aparate. Tatvine so osumljeni R. M., K. J. S. B. in S. I., ki naj bi se dogovorili, kako bodo te dele spravili iz podjetja. Kmalu so jih policisti izsledili in že pripravljajo predlog za nadaljnji postopek.

Padel z rakičanskega gradu

Pri opravljanju kleparskih del na strehi grajskega poslopja v Rakičanu se je hudo poškodovalec Štefan K. ki mu je spodrsnilo in je padel s strehe.

Š. S.

V ljutomerski občini 165 včlanjenih v Občinsko združenje slovenskih častnikov Niso podaljšana roka

Na letni konferenci so pregledali delo in se pomerili v orientacijskem pohodu ter imeli družabno srečanje

Po osamosvojitvi Slovenije je prišlo do sprememb tudi pri organiziranju rezervnih vojaških starešin. Njihova naslednica je postalo Združenje slovenskih častnikov, ki deluje na ravni države, ustanovljena pa so tudi občinska ali območna tovrstna združenja. Minulo soboto so se v domu ribičev na Moti zbrali člani Občinskega združenja slovenskih častnikov Ljutomer, ki šteje 165 članov. Sprejeli so poročilo o delu med dvema konferencama in pripravili orientacijski pohod, na katerem so imeli 2 tekmovalni točki – metanje bombe in dajanje prve pomoči –, ogledali pa so si tudi postavljanje šotora.

Kot je v svojem poročilu omenil predsednik združenja ANTON KOSI, njihova organizacija sodeluje in se vključuje v razprave o strokovnih vprašanjih dograjevanja in uveljavljanja obrambnega sistema ter sistema zaščite in reševanja, organizira in izvaja strokovne posvete o vseh vprašanjih, ki so pomembna za združenje, sodeluje z enotami in poveljstvi Slovenske vojske (predvsem s 37. obm. PSV Ljutomer in z Vojašnico M. Sobota) ter skrbi za športno-rekreativno dejavnost in kulturno-družabno življenje svojih članov. Imajo tudi 4-člansko lokostrelsko ekipo, ki se je letos udeležila državnega prvenstva in v močni konkurenci zasedla 4. mesto. V novi sezoni pa so tudi sami pripravili organizirati kakšno tekmovanje ali srečanje na državni ravni. Njihov program dela, ki so ga sprejeli na konferenci, pa je podoben kot v dveh preteklih letih, vanj pa so vključili tudi posebno razpravo o možnostih za vključevanje v Združenje veteranov vojne za Slovenijo, in to tistih, ki bi si članstvo v tem združenju vsekakor zaslužili, četudi niso bili aktivni »borci«.

MIHA BUTARA, predsednik Združenja slovenskih častnikov, ki se je prav tako udeležil konference na Moti, je med drugim poudaril, da v tej organizaciji ni več prisile in sankcij kot v prejšnjem sistemu. »Smo društvena in nevladna organizacija, prav tako nismo podaljšana roka Ministrstva za obrambo. Težišče naše dejavnosti je vojaškostrokovno delo. Pritegniti želimo čim več mlajših članov in tudi tiste, ki so poklicno zaposleni v Slovenski vojski. Naš častni član pa je predsednik republike Milan Kučan, na kar smo posebej ponosni,« je še dejal in pohvalil delo ljutomerskih častnikov. Enako je storil župan Občine Ljutomer LUDVIK BRATUŠA in dodal, da v ljutomerski občini ni bilo »operetne« vojne, kot to želijo prikazati nekateri, ampak je šlo za spopad z dokaj močno oklepno enoto.

JOŽE GRAJ

Tiskovna konferenca Petra Marinkoviča

Odvetnik ni v »špilu«

Odvetnik Peter Marinković iz Gornje Radgone se je odzval na objavo anonimnega pisma v dveh dnevnikih, ki ga povezuje z nečednimi posli po Goldeju in zakoncu Prelog iz Radence in ga celo obdolžuje nekaterih poslov, ki pa jih vse po vrsti zanika. Zanika tudi kakršne koli »švedske« obtožbe, češ da mu pošilja grozilna pisma in ga izsiljuje po telefonu.

Peter Marinković pravi, da zastopa zakonca Prelog – Janeza in Anico – ter podjetje Goldeja, d. o. o., od 19. septembra letos. Hkrati zanika, da bi bil v kakršnih koli tesnejših ali prijateljskih vezeh s prej omenjenima. Resda pozna gospoda Preloga od svoje zaposlitve v Radenski, to je od leta 1973, kjer mu je bil nadrejen, a z njim kakih drugih tesnejših kot poslovnih vezi po službeni dolžnosti ni vzpostavil. Ob tem je omenil, da mu je izpeljal spremembo ustanovnega akta podjetja in dokapitalizacijo ter vpis v sodni register. Če se povrnemo h Goldeju, d. o. o., ki jo Marinković tudi zastopa, so z njimi ustanovitelji dva sinova in Anica Prelog, medtem ko je Janez Prelog prokurist družbe. Po

nima podatkov, da bi bila v ta posel vpletena tudi zakonca Prelog.

Prelogi dostopni v šestih urah

Kot že rečeno, se je začelo službeno sodelovanje odvetnika Marinkoviča z zakoncem Prelog sredi septembra, ko sta prišla k njemu in ga prosila za pravno pomoč pri zaščiti pred nasilnimi upniki. Po njegovih besedah naj bi bila zakonca že poleti večkrat pretepena. Med temi, ki so jima grozili in celo najeli dve agenciji za izterjavo, je bil po besedah Marinkoviča tudi »Šved« z znanim naslovom na Talanyjevi ulici v Murski Soboti, odvetnik je še nadaljeval: »Imam informacijo, da je najel agencijo Modras, ki je pretepla moji stranki enkrat v juliju, in agencijo Fokus, ki pa je ravnala korektno in mi poslala po faksu pooblastilo za izterjavo

obnovili kapelico na Bukovnici, novo podoba pa te dni dobiva tudi kapelica v Filovcih. Urejajo pa tudi objekte na pokopališčih: vežica v Ivancih je nova, tik pred dokončanjem pa je tudi vežica v Strehovcih. (J. Ž.)

APAČE – Na Osnovni šoli Apače sta v letošnjem šolskem letu vpisana 272 učenca, poučuje pa 22 učiteljev. Zaradi prostorske stiske je pouk v dveh učilnah. Pedagoški delavci bodo opravili 12.398 ur rednega pouka, 884 dodatnega, 140 ur pa bodo imeli raznih tečajev. (F. Kl.)

GORNJA RADGONA – Godba na pihala v Gornji Radgini igra že 45 let, a se je zdaj – po reorganizaciji občin – znašla v določenih težavah, saj občini Sv. Jurij ob Ščavnici in Radenci naj ne bi bili pripravljeni sofinancirati godbenikov. Morda pa si bodo premislili, saj bi bilo škoda, da bi orkester s tako dolgo tradicijo nehal igrati. (F. Kl.)

LENART – Kljub bilo vreme hladno in vetrovno, se je množica po tradiciji tudi letos zgrnila k svojemu famnemu zavetniku sv. Lenartu v Lenartu v Slovenskih goricah. Bogoslužje v stari gotski cerkvi je imel dr. Franc Kramberger. Verniki so prisluhnili novim cerkvenim orglam, ki so nedvomno velika pridobitev tako za poslušalce kot organizator. Lenartova nedelja je bila tudi neke vrste uvod v praznovanje 800-letnice prve pisne omembe tega slovenskogoriškega naselja. – A. Lipko

STARA CESTA-MEKOTNJAK – V 45. številki Vestnika smo pri redakcijski priredbi vest, ki nam jo je poslal F. Š., zapisali za KS Stara Cesta – Mekotnjak, da »nekateri« krajinan finančno pomagajo pri gradnji pokopališke vežice v Cestjanovcih. Dejansko je nekoliko drugače: pomagajo vsi, saj gre za pokopališče, ki je tudi njihovo, čeprav je v drugi krajevni skupnosti.

DOBROVNIK – V Turističnem društvu Dobrovnika se tudi letos niso izneverili tradiciji in pripravili so Martinov krst mošta. Začelo se je pred cerkvijo sv. Jakoba, kjer je zapravljičnica, na katerem so bili škof Martin, dva ministranta, »mali rihar« ter pozvačnik, blagoslovil župnik Franc Režonja, nakar so se zapeljali v vinogradniško območja Strehovskih in Dobrovniških goric ter na več mestih krstili mošt v vino. (J. Ž.)

GORNJA RADGONA – Društvo vinogradnikov Radginsko-Kapelskih goric je v sodelovanju s turističnim društvom, ZKO, Radgonski mi goricami in MIR-om pripravilo martinovanje, ki je bilo tokrat na Zgornjem grisu pri šampanjski kleti. Obiskovalcev je bilo veliko, saj je mošt krstil znani humorist Vinko Šimek, nekaj besed pa je povedal tudi župan Miha Vodenik.

Na pireditvi sto igrali: pihalni orkester iz Gornje Radgone in tamburaši kuda iz Črešnjec. (L. Kr.)

BOGOJINA – V bogojinski župniji vzorno skrbijo za sakralne objekte. Tako so letos

Televizijski spored od 17. do 23. novembra

PETEK
17. NOVEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 9.25 Otroci šimega sveta, ameriška nani-zanka
9.50 Roka rocka
10.50 Boj za obstanek, angleška serija
11.40 Znanje za znanje, Učite se z nami
12.10 Alica, evropski kulturni magazin
13.00 Poročila
14.15 Kam vodijo naše stezice, oddaja TV Koper
14.50 O jedaci in pijači, o moškem in ženski, tajvanski film
17.00 Dnevnik
17.10 Učimo se ročnih ustvarjalnosti
17.25 Heathcliff, risana serija
18.00 Sorodne duše, angleška nanizanka
18.30 Umetniki za svet
18.45 Hugo, tv-igrice
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Pogledj in zadeni
21.40 Turistična oddaja
22.00 Dnevnik
22.20 Žarišče
22.40 Sova
Frasier, ameriška nanizanka
23.05 Hobotnica, italijanska nadaljevanka
0.05 Mahler, angleški film

TV SLOVENIJA 2

- 12.15 Učitelj, francoska nadaljevanka, 7/24
13.00 Teniš - finale ATP, prenos iz Frankfurturta
16.00 Forum
16.15 Sorodne duše, angleška nanizanka
16.45 Sova, ponovitev
Alfred Hitchcock vam predstavlja, ameriška nanizanka
17.10 Hobotnica, italijanska nadaljevanka, 12/22
18.00 Regionalni studio Koper
18.45 Svetovni poslovni utrip, ameriška oddaja
19.15 Pogledj me!
20.05 Azijska magistrala, japonska serija
20.55 Nepomembna afera, nemška nadaljevanka, 3/5
21.40 Obiski
22.45 SP v alpskem smučanju: veleslalom (m), posnetek iz Valia
23.45 Teniš - finale ATP, posnetek

TELE 59 - MMTV

- 7.00 Videostrani - 15.20 Santa Barbara - 16.05 Tri-peresna detelja - 16.35 Prva pomoč, grozljivka - 18.10 Kuhajmo skupaj - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Glasbeni spoli - 20.00 Policisti in tatovi, akcijski film - 21.35 Spot tedna Žive scene - 21.40 Radio F. M. - 22.10 Železni zvon, vojaški film - 23.45 Popotnik, potopisi in nasveti potnikom - 0.15 Videostrani - 1.00 Deutsche Welle, program za tujce

TV HRVAŠKA 1

- 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Otroški program - 12.00 Dnevnik - 12.15 Ljubezen, serija - 12.45 Film - 14.35 Smešna družina, serija - 15.05 Stikarstvo - 15.20 Religijski leksikon - 15.30 Nemščina - 16.05 Poročila - 16.15 Sedmi planet - 16.25 Bon-ton-ton - 16.30 Že veste - 16.45 Hrvatska danes - 17.45 Serijski film - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Kultura - 19.30 Dnevnik - 20.10 Dokumentarna oddaja - 20.45 Glasbena oddaja - 22.15 Dnevnik - 22.30 Slika na sliko - 23.00 Dokumentarna serija - 23.50 Poročila

TV HRVAŠKA 2

- 15.20 TV-koledar - 15.30 Ponovitev nočnega programa - 18.30 Besede, besede - 19.00 Risanke - 19.30 Dnevnik - 20.10 Na zdravje, ameriška nanizanka - 20.40 Psiho, ameriški film - 22.25 Latinita: Verjamete v duhove? - 23.40 Nočni kino

TV AVSTRILIJA 1

- 6.00 Fantastične zgodbe, nanizanka - 6.25 Mini Čas v sliki - 6.35 Peter Pan in morski razbojnik - 7.10 Knjiga o džungli - 7.35 Otroški spored - 9.15 Kriminalno je napisala - 9.45 Baywatch - 10.45 Vesoljska ladja Enterprise - 11.30 Zasebni detektiv Joe Dancer, kriminalna - 13.00 Otroški spored - 14.30 Knjiga o džungli - 15.05 Kremenčkovi - 15.30 Mini Čas v sliki - 15.45 Vesoljska ladja Enterprise - 16.30 Baywatch - 17.15 Prijazna družina - 17.40 Zlata dekleta - 18.10 Dr. Quinova, zdravnica iz strasti - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 20.15 Pič na žici, akcijski film - 22.10 Moj brat Kajn, srhljivka - 23.35 Čas v sliki - 23.40 Sandino - življenje za Nikaragvo, film - 1.50 Prijazna družina - 2.15 Schiejoek vsak dan - 3.15 Dobrodošli v Avstrliji - 5.15 Dr. Quinova, zdravnica iz strasti

TV AVSTRILIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Schiejoek vsak dan - 10.05 Sad brez ljubezni, film - 11.25 Ko zalga glasba - 12.20 Šiling - 12.50 Vreme - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Dežela gora - 14.00 Pravica do ljubezni - 14.25 Očka potrebuje ženo: Corinna - 15.10 Kriminalno je napisala - 16.00 Schiejoek vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstrliji - 19.00 Lokalne novice - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Derrick - 21.15 Halo, stric doktor!, nanizanka - 22.05 Čas v sliki - 22.30 Sodobni časi, znanstveni magazin - 23.00 Napad morilskih požev, dokumentarni film - 23.50 Očka nori, film

TV MADŽARSKA 1

- 5.30 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.05 Dvoboj - 9.30 Dopoldne, magazin, vmes Dallas - 12.00 Poročila - 12.05 Gospodarska abeceda - 15.00 SP v dviganju uteži - 15.40 Kaj se je zgodilo ... - 16.00 Poročila - 16.10 Posel, gospodarske informacije - 16.25 Top model, serija - 17.00 Za upokojece - 17.30 Teka - 17.40 15 minut - 18.00 Okno - 19.00 Pravljica - 19.13 Muza, kultura - 19.30 Dnevnik - 20.15 Dallas, serija - 21.10 Da se ti bo zmešalo! - 21.45 Streljaj na pianista, francoski film (čb) - 23.05 John Osborne, portret - 23.35 Glasbeni film

TV MADŽARSKA 2

- 12.00 Siesta - 15.30 Novi reflektor - 16.00 Madžarska danes - 16.30 Pomagač - 17.00 Za otroke - 17.30 Rin-Tin-Tin, serija - 18.00 Regionalni program - 18.20 Vesoljske game, serija - 18.55 Root gre v Evropo, serija - 19.55 Policijska poročila - 20.05 Stoletnica filma, dok. serija - 21.10 Ciklus Mahler - Bernstein - 21.45 Dnevnik - 22.00 Objektiv - 22.35 Nogomet - 22.50 Konec začetka, tv-igra

RTL

- 5.30 Poročila - 5.35 Družinski dvoboj - 6.00 Poročila - 6.05 Tvegano - 6.30 Poročila - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Springfeldova zgodba - 9.00 Poročila - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepenenja - 11.00 Vročna nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opolodanski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjček - 14.00 Barbel Schafer, šov - 15.00 Ilona Cristen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer, magazin - 18.30 Zvezde - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Otroci oponašajo znane pevce, šov - 21.15 Skrivnosti srca, film - 23.05 Nočni šov - 0.00 Dnevnik - 0.30 Cheers - 1.00 Prijazna družina - 1.25 Zlata dekleta - 1.55 Zlo il, grozljivka - 3.25 Sam proti zakonu, kriminalka - 4.55 Risanke

SOBOTA
18. NOVEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 8.30 Radovedni Taček: Steber
8.45 Učimo se ročnih ustvarjalnosti
9.10 Pod klobukom
10.00 Oglejmo si, angleška serija
10.25 Tok tok, kontaktna oddaja za mlado-snike
11.10 Zgodbe iz školjke
11.40 Kobilček Jaka in žabica Žogica, švedski film
13.00 Poročila
13.05 Večerni gost
14.20 Malo angleščine, prosim
14.35 Tednik
15.20 Pogledj in zadeni
17.00 Dnevnik
17.10 Junaki petega razreda, mladinski film, 2/3
17.45 Večne pravljice: Pepelka
18.00 Boj za obstanek, angleška serija
18.50 Hugo, tv-igrice
19.30 Dnevnik
20.10 Hipnotični svet Paula McKenne, angleški šov
21.05 Skrivnostni svet Arthurja Clarka, angleška serija
21.30 Za tv-kamero
21.45 Ozare
22.00 Dnevnik
22.25 Grace na udaru, ameriška nanizanka
22.50 Nečedni stric, italijanski film
0.30 Ticek vražiček, angleška animirana serija

TV SLOVENIJA 2

- 8.45 Shlomo Mintz igra Bacha
9.35 Kdo bo koga, tv-nadaljevanka, 1/3
10.05 Turistična oddaja
10.20 Sorodne duše, angleška nanizanka
10.50 Sova, ponovitev
Frasier, ameriška nanizanka
11.15 Hobotnica, italijanska nadaljevanka
12.15 Videošpon
13.00 Teniš - finale ATP, prenos iz Frankfurturta
17.55 SP v alpskem smučanju: slalom (ž), 1. tek
18.30 Alpe - Donava - Jadran
19.00 Karaoke
20.00 Osmi finala evropskih pokalov v rokometu (m)
Croatia banka Zagreb : Pivovarna Laško Celje, prenos iz Zagreba
21.30 Resnični zahod, ameriška serija
22.20 SP v alpskem smučanju: slalom (ž), 2. tek
22.40 Sobotna noč
Novice iz sveta razvedrila
Dokumentarec: Jethro Tull
Angleška glasbena lestvica

TELE 59 - MMTV

- 7.00 Videostrani - 14.55 Policisti in tatovi, akcijski film - 16.30 Radio F. M. - 17.00 Med prijatelji, narodnozabavna glasba - 18.00 MMTV-sport - 18.30 Kuhajmo skupaj - 19.00 Mis sveta, neposredni prenos - 21.00 Beverly Hills Buntz - 21.30 Zadnje dobro leto, drama - 23.05 Spot tedna Žive scene - 23.10 Poslednji Mohikanec, avanturistični film - 0.40 Videostrani - 1.00 Deutsche Welle, program za tujce

TV HRVAŠKA 1

- 8.45 TV-koledar - 8.55 Poročila - 9.00 Slanko, serija - 9.25 Risanke - 9.50 Mala Kutina '95 - 10.20 Hokejašica, kanadski film - 11.40 Risanke - 12.00 Dnevnik - 12.20 Prizma, mednarodni magazin - 13.20 Pogovor s teologom - 14.20 Risanke - 14.45 Briljanteen, oddaja za mlade - 15.35 Svetovni reporterji - 16.25 Poročila - 16.30 Sinovi nevihi - 18.00 Televizija o televiziji - 18.30 Zabavna oddaja - 19.30 Dnevnik - 20.10 Sun City: Izbor lepote sveta - 23.05 Dnevnik - 23.20 Slika na sliko - 23.50 Nočni program

TV HRVAŠKA 2

- 12.50 TV-koledar - 13.00 Teniš ATP Masters, politični - 17.00 Življenje na severu, ameriška nanizanka - 17.45 Blue Heelers, serija - 18.30 Bog je črno-beli, dokumentarni film - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kmetijska šola v Križevcih, dokumentarni film - 20.45 Korak za korakom, humoristična serija - 21.10 Z jadrni okrog sveta, serija - 21.40 Vidikon - 22.25 Sport - 22.40 Zagrebifest, posnetek

TV AVSTRILIJA 1

- 6.05 Fantastične zgodbe - 6.30 Otroški spored - 7.05 Knjiga o džungli - 9.05 Vročna sled - 10.10 Alfred J. Kwak, risana nanizanka - 10.35 Sobotna igra - 12.15 Harry in Hendersonovi, razvedrila nanizanka - 12.35 Kalifornijski klan v sili - 13.20 Mačka in pes - 13.45 Čudovita leta, razvedrila nanizanka - 14.10 Blossom - 14.35 Princ iz Bel-Aira - 15.00 Baywatch - 15.45 Superman - 16.30 Beverly Hills - 17.15 Melrose Place - 18.00 Nogomet - 19.00 Krepka družina - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 20.15 Skrita kamera - 21.50 Sport - 23.50 Čas v sliki - 23.55 Sweetheart, kriminalni film - 1.40 Kalifornijski klan v sili - 2.25 Melrose Place - 3.10 Beverly Hills - 4.10 Sweetheart, ponovitev filma

TV AVSTRILIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Morlec She Said, kriminalka - 10.25 James Bond 007: V smrtonosnem poslanstvu, akcijski film - 12.30 Halo, Avstrlija - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Cardula, film - 14.50 Vse je v redu, veseloigra - 16.15 Alpe - Donava - Jadran - 16.45 Živali iščejo dom - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Pogled v deželo - 17.53 Verstva sveta - 18.00 Milijonsko kolo - 18.25 Šporna vprašanja - 19.00 Avstrlija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Ognjeni Kasper in večno življenje - 22.00 Čas v sliki - 22.05 Pod mavrico, filmska romanca - 23.35 Jerry Cotton: Smrt v rdečem jaguarju, kriminalka - 1.05 Pogledi s strani - 1.10 Sport - 2.20 Videonoč

TV MADŽARSKA 1

- 5.30 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 8.00 Otroški program - 11.00 Ekspedicija z mrežo na metulje - 11.40 Hungarodidact '95 - 12.00 Zvon - 12.02 Sobotni portret - 12.25 Orkester, serija - 12.55 Čarovni, tv-film - 14.15 Stoletnica filma - 14.50 Duh Črnobradca, film - 16.40 Čas X - 17.25 Tihi revolucionar - 18.15 Storie - 18.30 Kolo sreče - 19.10 Pravljica - 19.30 Dnevnik, sport - 20.10 Pet minut proze - 20.25 Botrova legenda, serija - 22.05 Iščejo humorista - 23.00 Kritično stanje, filmska komedija

TV MADŽARSKA 2

- 6.00 Zamejski Madžari - 6.45 Stiki brez meja - 8.00 Romski program - 8.25 Narodne oddaje - 11.00 Familija, serija - 11.30 Narodna glasba - 11.55 Dežela lam - 12.50 Natura, magazin - 13.25 Tri želje - 14.15 Olimpijci - 14.30 Music box - 15.00 SP v dviganju uteži - 15.40 Informatika - 16.00 Avtomagazin - 16.30 Risanke - 17.00 Športni program - 19.05 Familija, zabavna serija - 19.45 Svet knjige - 20.05 Teleging - 21.00 Kaleidoskop - 21.40 Trd oreh, balet

RTL

- 5.35 Različne risanke in nadaljevanke - 9.30 Power Rangers - 10.00 Risanke - 11.40 Eerie Indiana - 12.10 Za kulisami - 12.40 Polna hiša - 13.05 Krepka družina - 13.35 Kdo je tukaj šef? - 14.05 Stvor iz močvirja - 14.50 T in T - 15.45 Ekipa A - 16.45 Beverly Hills - 17.45 Melrose Place - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 20.15 Šov za 100.000 mark - 22.00 Kako, prosim? - 23.00 RTL v soboto ponoči - 0.00 Bloodbrother III, akcijski film - 1.40 Zlo il, grozljivka - 3.10 Bloodbrother III, ponovitev - 4.45 Melrose Place

NEDELJA
19. NOVEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 7.40 Samo za punce, kanadska nanizanka
8.10 Junaki petega razreda, mladinski film, 2/3
8.45 Živ žav
9.30 Čebelica Maja
9.55 Nedeljska maša, prenos iz cerkve sv. Mihaela
11.00 Grace na udaru, ameriška nanizanka
11.30 Obzorja duha
12.00 Opazujmo naravo, kanadska serija
12.30 Ljudje in zemlja, kmetijska oddaja
13.00 Poročila
13.05 Karaoke
14.05 Za tv-kamero
14.35 Policisti s srcem, avstralska nanizanka
15.20 Gostjeje od krvi, ameriški film
17.00 Dnevnik
17.10 Po domače
18.50 Hugo
19.18 Loto
19.30 Dnevnik
20.10 Nedeljskih 60

- 21.15 Nikoli niso stopili na mesec, belgijska dokumentarna oddaja
22.15 Dnevnik
22.30 Sova
Črni krog, švedska nadaljevanka, 3/5
Hobotnica, italijanska nadaljevanka, 14/22

TV SLOVENIJA 2

- 8.00 Naša pesem
8.30 Pogledj me!
9.15 V vrtincu
10.00 Nepomembna afera, nemška nadaljevanka, 3/5
10.50 Hipnotični svet Paula McKenne, angleški show
11.45 Euronews
14.00 Športna nedelja
Teniš - finale ATP, prenos iz Frankfurturta
17.55 SP v alpskem smučanju: slalom (m), 1. tek
19.20 Lahkih nog naokrog
20.10 Biblija: Pavlovo pismo Hebrejcem
20.40 Beg brez konca, ameriški film
22.35 Športni pregled

TELE 59 - MMTV

- 7.00 Videostrani - 10.00 Skrinjica želja, otroška oddaja - 10.30 Sandokan, risanka - 11.00 Cirkuske točke - 12.00 Bad Influence, mladinska oddaja o računalništvu - 12.30 360 stopinj: Nemčija, dokumentarna oddaja - 13.00 Popotnik, potopisi in nasveti potnikom - 13.30 Zabavajmo se skupaj - 14.00 Detektiv, nanizanka - 14.30 Videostrani - 16.25 Zadnje dobro leto, drama - 18.00 Avtodrom - 19.00 Sanje in resničnost - 19.30 Glasbeni spoli - 20.00 Nulta točka, film - 21.40 Spot tedna Žive scene - 21.45 Sedem noči na japonskem, kriminalka - 23.20 Tv-prodaja - 0.00 Videostrani - 1.00 Deutsche Welle, program za tujce

TV HRVAŠKA 1

- 8.20 TV-koledar - 8.30 Poročila - 8.35 Leteči medvedki, risana serija - 9.00 Malken, tv-film - 9.45 Otroška oddaja - 10.20 Risanke - 10.30 Zoolo 2000, dokumentarna serija - 11.00 Sezamova ulica, otroška serija - 12.00 Dnevnik - 12.20 Kmetijska oddaja - 13.10 Folklorna oddaja - 13.40 Mir in dobro - 14.15 Opera Box - 14.50 Nedeljsko popolne - 17.10 Senca, britanski film - 18.50 Risanke - 19.30 Dnevnik - 20.10 Bravo - 22.15 Dnevnik - 22.30 Slika na sliko - 23.00 Šport - 23.15 Črni gad, angleška serija - 23.45 Oprah Show - 0.15 Poročila

TV HRVAŠKA 2

- 10.50 TV-koledar - 11.00 Nedeljska maša, prenos iz Splita - 14.00 Teniš ATP Masters, finale, ATP magazin, Peta prestava - 18.05 Vidikon - 18.50 Z jadrni okrog sveta, dokumentarna serija - 19.30 Dnevnik - 20.10 Dnevnik - 22.30 Slika na sliko - 23.00 Šport - 23.15 Črni gad, angleška serija - 23.45 Oprah Show - 0.15 Poročila

TV AVSTRILIJA 1

- 6.00 Ebba in Didrik - 6.25 Otroški spored - 8.05 Vročna sled - 8.30 In kaj misliš ti? - 9.05 Risanke - 12.00 Ljubezen itd., mladinski kulturni magazin - 12.55 Pič na žici, akcijski film - 14.40 Baywatch - 15.25 Športno popoldne - 16.00 Prekleti in aleluja, vestern - 18.00 Srečni otrok - 18.30 Srček - 19.00 Prijazna družina - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Gasilec Karl, film - 21.15 Njagadi - 22.05 K stvari - 23.20 Čas v sliki - 23.25 Vizije - 23.30 Apopros - film, novice iz filmskega sveta - 0.00 Komplotist Mauricio Kagel - 0.10 Match, glasbeni film - 0.30 Razpad, film - 2.05 Moj brat Kajn, srhljivka - 3.30 Bančni rop, kriminalka - 5.10 Prijazna družina

TV AVSTRILIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Ne pozabi ljubezni, film - 10.30 Tedni kulture - 11.00 Tiskovna konferenca - 12.00 Iz parlamenta - 12.30 Orientacija - 13.00 Čas v sliki - 13.05 Tednik - 13.30 Tuja domovina - 14.00 Pogledi s strani - 14.35 Prelomnice zgodovine - 15.05 Oni živijo nevarno - 15.35 To je ljubezen, film - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Klub za starejše - 17.55 Lipova cesta - 18.25 Kristjan in čas - 18.30 Avstrlija v sliki - 19.00 Avstrlija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Detektiv Hanks, komedija - 21.45 Čas v sliki - 21.55 Columbo - 23.30 Morski razbojnik, avanturistični film - 1.10 Pogledi s strani - 1.20 Tedni kulture - 1.50 Videonoč

TV MADŽARSKA 1

- 7.25 Risanke - 7.50 Biblija - 7.55 Računalništvo - 8.30 Leporelo, nedeljski magazin - 11.00 Glasbeni butik - 12.00 Zvon - 12.05 Dandanes - 12.15 SP v dviganju uteži - 13.00 Top model, serija - 15.00 Delta - 15.25 Nujna pomoč - 15.35 Refektorski verski program - 16.00 Disneyjevi filmi - 17.05 Napísane table - 17.35 Madžarska s kamero - 18.25 Kolo sreče - 19.00 Teden, vmes poročila - 20.05 Ob stoletnici filma: 2001 - vesoljska odisejaja, film - 22.30 Deklamacija - 22.35 Ferenc Kallai, portret

TV MADŽARSKA 2

- 8.35 Vesoljske game - 9.00 Za otroke - 10.00 Zgodovina književnosti - 10.30 Zakladi biblije - 11.00 Športni program - 12.30 Pesem doni - 13.00 Tv-magister - 14.00 Iščejo izgublene odrasle - 14.35 Za otroke - 15.05 Gim, serija - 16.00 SP v dviganju uteži - 16.15 Turistični magazin - 17.05 Risanke - 18.10 Za boljši jezik - 18.25 Baywatch, serija - 19.15 Pravljica - 19.25 Nogomet - 20.00 Glasbena ura - 21.05 Kabaret - 22.25 Telesport - 23.05 Okrogla miza

RTL

- 5.35 Različne risanke in nadaljevanke - 10.10 Vročne polje ... in kaj potem, film - 10.40 Mehurčki - 10.45 Kviz - 11.15 Ujetniki na otoku časa, film -

- 12.05 L. A. stroj, nova nanizanka - 13.00 Kdo je tukaj šef? - 13.30 Nany - 14.00 Disneyeva reportaža - 14.20 Davy Crockett in rečni razbojnik, avanturistični film - 15.50 Morska raziskava USV - 16.45 Earth 2, fantastični film - 17.45 Miami Vice - 18.45 Poročila - 19.10 Ob nedeljah odprto - 20.15 Mr. Baseball, komedija - 22.15 Špieglig v magazin - 23.00 Prime Time - 23.20 Raj - 23.50 Playboy pozno ponoči - 0.20 Vladati in spremiti - 0.55 Igre gostov - 1.35 Earth 2 - 2.30 Barbi Schafer - 3.25 Ilona Christen - 4.15 Hans Meiser - 5.05 Eksplozivno

PONEDELJEK
20. NOVEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 9.35 Kapitan Power, ameriška nanizanka
10.00 Malo angleščine, prosim
10.15 Svetovni poslovni utrip, ameriška oddaja
10.40 Aids: Ne umrite zaradi nevednosti
10.55 Igrani film
13.00 Poročila
13.05 Športni pregled
14.50 Umetniški večer
15.50 Obzorja duha
16.20 Dober dan, Koroška
17.00 Dnevnik
17.10 Radovedni Taček: Albin
17.30 Oglejmo si, dokumentarna serija
18.05 Simpsonovi, ameriška nanizanka
18.30 Umetniki za svet
18.45 ABC - ITD, tv-igrice
19.18 Žrebanje 3 x 3
19.30 Dnevnik
20.05 Celia, španska nadaljevanka, 2/6
21.00 Televizijska konferenca
22.00 Dnevnik
22.20 Žarišče
22.40 Sova
Fina gospa, angleška nanizanka
Hobotnica, italijanska nadaljevanka, 15/22

TV SLOVENIJA 2

- 14.45 Utrip
15.00 Zrcalo tedna
15.15 Nedeljskih 60
16.15 Policisti s srcem, avstralska nanizanka
17.00 Sova, ponovitev
Hobotnica, italijanska nadaljevanka, 14/22
18.00 Regionalni studio Maribor
18.45 Tv-avtomagazin
19.00 Sedma steza, športna oddaja
20.05 Pro et contra
20.55 Jeanne, francoska drama
22.25 Studio City
23.35 Brane Rončel izza odra

TELE 59 - MMTV

- 7.00 Videostrani - 15.45 Santa Barbara - 16.40 Nulta točka, film - 18.10 Domači zbirniki - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Glasbeni spoli - 20.00 Detektiv, nanizanka - 20.30 Živa scena - 22.15 Arhivski problemi, komedija - 23.50 MMTV-produkcije - 0.10 Videostrani - 1.00 Deutsche Welle, program za tujce

TV HRVAŠKA 1

- 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Modul 8 - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubezen, serija - 12.45 Dunaj, mesto mojih sanj, avstrijski film - 14.35 Na poti do šole, otroška serija - 15.05 Izobraževalni program - 16.05 Poročila - 16.15 Modul 8, otroški program - 16.45 Hrvatska danes - 17.45 Serijski film - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Kultura - 19.30 Dnevnik - 20.10 Živa resničnost, dokumentarna oddaja - 20.40 Dramski program - 22.15 Dnevnik - 22.30 Slika na sliko - 22.40 Ljubljana, španski film - 0.20 Poročila

TV HRVAŠKA 2

- 16.20 TV-koledar - 16.30 Mestece Perito, serija - 17.20 Športna oddaja - 18.20 Besede, besede - 18.30 Živeti z ... - 19.00 Otroška serija - 19.30 Dnevnik - 20.10 Murphy Brown, ameriška nanizanka - 20.40 Hrvatska in svet - 21.30 Evropski nogomet -

TV MADZARSKA 1

6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.05 Materialistični svet - 9.30 Dopoldne, vmes Disneyjevi filmi - 12.00 Poročila - 12.05 Gospodarska abeceda - 12.15 Telepakk - 14.50 Dijaški video - 15.20 Matematika - 16.00 Poročila - 16.05 Denar je sveta stvar - 16.25 Angleško podežele - 17.00 Za otroka - 17.45 Fizika - 18.00 O veri - 18.10 Begavčki - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Pravljica - 19.13 Muza - 19.30 Dnevnik - 20.05 Program skupine L'art pour l'art - 20.45 Panorama - 21.20 Serijski film - 22.15 Privatizacija - 22.30 Stalno omizje

TV MADZARSKA 2

14.00 Zasedanje parlamenta - 17.05 Stoletnica filma - 18.00 Regionalni program - 18.45 Telesport - 19.00 Športni prenos - 21.00 Policijska poročila - 21.10 Vse ali nič, kviz - 21.45 Dnevnik - 22.00 Objektiv - 22.15 Pulitzerjevi nagajenci - 23.10 Večerna glasba

RTL

10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepenenja - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjček - 14.00 Babel Schafer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Prijazna družina - 18.30 Zvezde - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Hekules v minotavrovem labirintu, fantastični film - 22.10 Extra: Magazin - 23.00 Deset pred malimi - 23.30 Liga šampionov - 0.00 Dnevnik - 0.30 Cheers - 1.00 Prijazna družina

TOREK
21. NOVEMBRA

TV SLOVENIJA 1

9.55 Kuža laja, lutkovna igrlica
10.15 Mladinska oddaja
10.55 Beg brez konca, ameriški film
12.45 Tv-avtomagazin
13.00 Poročila
13.05 Sedma steza, športna oddaja
16.20 Mostovi
17.00 Dnevnik
17.10 Samo za punce, kanadska nanizanka
17.40 Zaspalec, slovaški film
18.00 Sorodne duše, angleška nanizanka
18.30 Umetniki za svet
18.45 Kolo sreče, tv-igrlica
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Učitelj, francoska nadaljevanka, 8/24
20.55 Osmi dan
22.00 Dnevnik
22.20 Zarišče
22.50 Sova
Ko se srca vnamejo, ameriška nanizanka
Hobotnica, italijanska nadaljevanka, 16/22

TV SLOVENIJA 2

13.45 Malo angleščine, prosim
14.00 Nikoli niso stopili na mesec, belgijska dokumentarna oddaja
14.55 Studio City
16.05 Simpsonovi, ameriška nanizanka
16.30 Sova, ponovitev
17.00 Fina gospa, angleška nanizanka
Hobotnica, italijanska nadaljevanka, 15/22
18.00 Regionalni program
18.45 Iz življenja za življenje
19.15 Videošpon
20.05 Gore in ljudje
20.55 Roka rocka
21.55 Crstoforos, slovenski film
23.35 Svet poročja

TELE 59 - MMTV

7.00 Videostrani - 15.50 Santa Barbara - 16.35 Arhivski problemi, komedija - 18.10 Vrtnarjenje na nasveti - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Glasbeni spoti - 20.00 To je ljubezen, nanizanka - 20.30 Spot tedna Žve scene - 20.35 Nepostojni, nanizanka - 22.05 Beverly Hills Buntz, nanizanka - 22.35 TV-prodaja - 23.00 Videostrani - 1.00 Deutsche Welle, program za tujece

TV HRVASKA 1

8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Otroški program - 12.00 Dnevnik - 12.15 Ljubezen, serija - 12.45 Kongres se zabava, avstrijski film - 14.20 Risanka - 14.35 Kako živijo živali - 15.05 Izobraževalni program - 16.05 Poročila - 16.15 Otroški program - 16.45 Hrvatska danes - 17.45 Družina za Joeja, serija - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Medijska izložba - 19.30 Dnevnik - 20.10 Potepam se in snemam, dokumentarna oddaja - 20.55 Tiskovni klub - 22.15 Dnevnik - 22.30 Sliko na sliko - 23.00 Varazinski baročni večeri, kronika - 23.45 Poročila

TV HRVASKA 2

17.25 TV-koledar - 17.35 Margaret Thatcher, dokumentarna serija - 18.30 Ta leta - 19.00 Otroška serija - 19.30 Dnevnik - 20.10 E. R., serija - 21.05 Črno-belo v barvah: Pasji siluvi, ameriški film

TV AVSTRIJA 1

6.00 Fantastične zgodbe - 6.25 Otroški spored - 9.15 Kriminalna je napisala - 10.00 Baywatch - 10.45 Rain Man, film - 13.00 Otroški spored -

14.30 Knjiga o džungli - 15.05 Tom in Jerry - 15.30 Mini Čas v sliki - 15.45 Vesoljska ladja Enterprise - 16.30 Baywatch - 17.15 Prijazna družina - 17.35 Zlata dekleta - 18.10 Dr. Quinova, zdravniška iz strasti - 19.00 Pri Huxtablevih - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 20.15 Univerzum: Dolina 10.000 dimnikov, reportaža - 22.00 Sport - 21.10 Emergency Room: Dobrodošli doma, razvedrilna nanizanka - 22.00 Sport - 22.45 Angel iz pekla, srhljivka - 0.10 Čas v sliki - 0.20 Morski razbojnik, film - 2.00 Prijazna družina

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Schiejk vsak dan - 10.05 Cordula, film - 11.45 Stan in Otilio, komedija - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Tema - 14.00 Avstrija v sliki - 14.25 Očka potrebuje ženo: Patricia - 15.10 Kriminalko je napisala - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Lokalne novice - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Akti X, skrivnostni primeri FBI-a - 21.10 Reporter, magazin - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Na prizorišču, reportaža tedna - 23.00 Šov v novem stilu - 23.50 Cigarette in kava, kratak film - 0.15 Robert Manholecoverman, kratak film - 0.40 Stachoviak, kratak film - 1.15 Mednarodna nagrada za video umetnost

TV MADZARSKA 1

5.30 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.05 Materialistični svet - 9.30 Dopoldne, vmes Neprichakovano potovanje - 12.00 Poročila - 12.05 Gospodarska abeceda - 12.15 Telepakk - 14.25 Evropski poslovni asistent - 14.50 Sotrpini - 15.05 Naravno zdravilstvo - 15.20 Biologija - 16.00 Poročila - 16.05 Sposojena Zemlja - 16.25 Top model - 16.55 Televideo - 17.00 Dimenzije - 17.50 Iščemo izginsule odrasle - 17.55 Katoliška kronika - 18.15 Posel - 18.30 Družabna igra - 19.00 Za otroke - 19.13 Muza - 19.30 Dnevnik, sport - 20.15 Jalna - 21.10 Studio '95 - 22.00 Ob stoletnici filma: Berlin, dokumentarni film, Nedeljski ljudje, nemški nemi film

TV MADZARSKA 2

9.00 Zasedanje parlamenta - 16.35 Za otroke - 17.05 Klinika za živali - 18.00 Regionalni program - 18.45 Mreža - 19.20 Magnum, kriminalna - 20.15 Glasba - 21.10 Vse ali nič, kviz - 21.45 Dnevnik - 22.00 Objektiv - 23.35 Čar športa, športni magazin

RTL

5.35 Družinski dvoboj - 6.05 Tvegano - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.35 Med nami - 8.05 Springfieldova zgodba - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepenenja - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjček - 14.00 Barbel Schafer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Prijazna družina - 18.30 Zvezde - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Dvojni napor, nanizanka - 21.15 Detektiv Hanks - 22.10 Quincy - 23.10 Nočni šov - 0.00 Dnevnik - 0.30 Cheers - 1.00 Prijazna družina

SREDA
22. NOVEMBRA

TV SLOVENIJA 1

10.20 Cobi in prijatelji, risana serija
10.50 Azijska magistrala, japonska dokumentarna serija
11.40 Iz življenja za življenje
12.05 Skrivnostni svet Arthurja Clarka, angleška serija
12.30 Alpe - Donava - Jadran
13.00 Poročila
15.20 Biblija: Pavlovo pismo Hebrejcem
15.50 Obiski
17.00 Dnevnik
17.10 Male sive celice, kviz
18.00 Sorodne duše, angleška nanizanka
18.30 Umetniki za svet
18.45 Kolo sreče
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Forum
20.25 Film tedna: Amnezija, čilski film
22.00 Dnevnik
22.20 Zarišče
22.40 Sova
Noro zaljubljena, ameriška nanizanka
Hobotnica, italijanska nadaljevanka, 17/22

TV SLOVENIJA 2

14.45 Zgodbe iz školjke
15.15 Celia, španska nadaljevanka, 2/6
16.05 Sorodne duše, angleška nanizanka
16.35 Sova, ponovitev
Ko se srca vnamejo, ameriška nanizanka
17.00 Hobotnica, italijanska nadaljevanka, 16/22
18.00 Studio Ljubljana
18.45 Starodavni vojsčaki, ameriška serija
19.15 V vrtincu
20.05 Športna sredi
Evropski pokali v nogometu - Real: Ajax, prenos
22.00 Omizje

TELE 59 - MMTV

7.00 Videostrani - 15.25 Santa Barbara - 16.10 Nepopustljivi - 17.40 Kamera na potepu, dokumentarni film - 18.10 Kuhajmo skupaj - 18.40 Santa

Barbara - 19.30 Glasbeni spoti - 20.00 Med prijatelji, narodnozabavna glasba - 21.00 Spot tedna Žve scene - 21.05 Prah in kri, 1. del zgodovinskega filma - 22.35 Žva scena, ponovitev - 0.20 Videostrani - 1.00 Deutsche Welle, program za tujece

TV HRVASKA 1

8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 V ljubezni ni pravil, serija - 12.00 Dnevnik - 12.15 Ljubezen, serija - 12.45 Dobra družina, ameriški film - 14.15 Risanka - 14.35 Zgodbe s Ključeve gore - 14.40 Prva ljubezen, serija - 15.05 Izobraževalni program - 16.05 Poročila - 16.10 V ljubezni ni pravil, serija - 16.40 Risanka - 16.45 Hrvatska danes - 17.45 Družina za Joeja, ameriški film - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Virus - 19.30 Dnevnik - 20.10 Poslovni klub - 21.00 Kultura - 22.15 Dnevnik - 23.30 Sliko na sliko - 23.00 Z namenom in razlogom - 23.50 Poročila

TV HRVASKA 2

15.55 TV-koledar - 16.05 Pasji sinovi, ameriški film - 18.00 Hrvatski ribiči na Pacifiku, dokumentarna serija - 18.30 Paži, slesko - 19.00 Otroška serija - 19.30 Dnevnik - 20.10 Evropska nogometna liga - Real: Ajax - 22.35 Dr. Quinn, ameriška nanizanka - 23.20 Klub 1 - 23.50 Evropska nogometna liga

TV AVSTRIJA 1

6.00 Halo, sestra, začetak nanizanke - 6.25 Otroški spored - 8.35 Tom in Jerry - 9.10 Kriminalko je napisala - 10.00 Baywatch - 10.40 Vesoljska ladja Enterprise - 11.30 Columbo - 13.00 Otroški spored - 15.05 Tom in Jerry - 15.30 Mini Čas v sliki - 15.45 Vesoljska ladja Enterprise - 16.30 Baywatch - 17.15 Prijazna družina - 17.40 Zlata dekleta - 18.10 Dr. Quinova, zdravniška iz strasti - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport: nogomet - 0.00 Čas v sliki - 0.05 Moon 44, znanstveno fantastični film - 1.35 Prijazna družina - 2.00 Schiejk vsak dan - 3.05 Dobrodošli v Avstriji - 4.50 Bronk, kriminalni film

TV AVSTRIJA 2

9.05 Schiejk vsak dan - 10.05 Ešnapurski tiger, film - 11.45 Pogled v deželo - 12.30 Na kraju dogodka - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Univerzum: Dolina 10.000 dimnikov, reportaža - 14.00 Pravica do ljubezni - 14.25 Očka potrebuje ženo: Britta - 15.10 Kriminalko je napisala - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Lokalne novice - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Boj matere za sina, okuženega z aidsom, drama - 21.55 Pogledi s strani - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Numerički proces, dokumentarna reportaža - 23.15 Zadnja slika - 23.45 Potovanja: Kanada - 0.40 Dawid Bowie, reportaža - 1.10 Čas za kulturo - 1.20 Videonoč

TV MADZARSKA 1

6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.05 Materialistični svet - 9.30 Dopoldne, vmes Neprichakovano potovanje - 12.00 Poročila - 12.05 Gospodarska abeceda - 12.15 Welcome to Hungary - 12.45 Telepakk - 15.15 Obletnica - atentat na Kennedyja - 15.20 Zgodovina - 16.00 Poročila - 16.05 Folkdesilv Kalaka - 16.25 Top model - 16.55 Za otroke - 17.40 Teta Flora, dokumentarni film - 18.15 Posel - 18.30 Družabna igra - 19.00 Za otroke - 19.13 Muza - 19.30 Dnevnik, sport - 20.15 Nepremagljiva Angelika, francoski film - 21.45 Rokopis - 21.15 Klip mix - 22.30 Filmski program

TV MADZARSKA 2

15.30 Civilna korajza - 16.00 Moja knjiga o džungli - 16.20 Risanka - 16.30 Naravoslovni filmi: Otroci savane, Izumi življenja, Carstvo ruskega medveda - 18.00 Regionalni program - 18.55 Root gre v Evropo, serija - 19.55 Vse ali nič, kviz - 20.25 Nogolet - Ferencvaros: Grasshoppers - 22.30 Objektiv - 23.05 Policijska poročila - 23.10 Festival Cinema de Reel

RTL

10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepenenja - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Zlata dekleta - 13.00 Umori so njen konjček - 14.00 Barbel Schafer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.10 Oddaja o sportu - 20.30 Liga šampionov - 21.20 Nogomet - 22.20 Highlights - 23.00 Tropska vročica - 0.00 Dnevnik - 0.30 Cheers - 1.00 Prijazna družina - 1.30 Zlata dekleta - 2.00 Barbel Schafer - 2.55 Dnevnik - 3.20 Ilona Christen - 4.10 Hans Meiser - 5.05 Eksplozivno

ČETRTEK
23. NOVEMBRA

TV SLOVENIJA 1

10.05 Čarovnik Ujmeta
10.25 Batman, ameriška nanizanka
10.50 Starodavni vojsčaki, ameriška serija
11.15 Po domače
13.00 Poročila
13.05 Pisave
14.50 Jeanne, francoska drama
16.20 Slovenski utrinki, oddaja madžarske TV
17.00 Dnevnik
17.10 Živ žav
18.00 Sorodne duše, angleška nanizanka
18.30 Umetniki za svet
18.45 Kolo sreče
19.10 Risanka
19.30 Dnevnik
20.05 Kdo bo koga, tv-nadaljevanka, 2/3
20.35 Dokumentarije:
Vpliv renskega rizlinga na slovensko samobitnost

21.10 Tednik

22.05 Dnevnik

22.25 Zarišče

22.55 Sova

Alfred Hitchcock vam predstavlja, ameriška nanizanka

Hobotnica, italijanska nadaljevanka

TV SLOVENIJA 2

15.05 Evrogol
16.05 Sorodne duše, angleška nanizanka
16.35 Sova, ponovitev
Noro zaljubljena, ameriška nanizanka
17.00 Hobotnica, italijanska nadaljevanka, 17/22
18.00 Regionalni program
18.45 Znanje za znanje
19.05 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov
19.15 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
20.05 Intervju
21.05 Umetniški večer: Kosovel, portret
22.05 Portret Marie Callas

TELE 59 - MMTV

7.00 Videostrani - 15.55 Santa Barbara - 16.40 Kamera na potepu - 17.10 Prah in kri, 1. del zgodovinskega filma - 18.40 Santa Barbara - 19.30 Glasbeni spoti - 20.00 Triperesna deteljica - 20.30 Spot tedna Žve scene - 20.35 Boks, slovensko prvenstvo - 21.05 Turistično okno Kompas Holidays - 21.15 Izgubljeni bratranec, grozljivka - 22.45 To je ljubezen, ponovitev - 23.15 Zakladi preteklosti, dokumentarna oddaja - 23.45 TV-prodaja - 0.10 Videostrani - 1.00 Deutsche Welle, program za tujece

TV HRVASKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 11.30 Otroški program - 12.00 Dnevnik - 12.20 Ljubezen, serija - 12.45 Kje je zlato, ameriški film - 14.10 Risani film - 14.35 Otroška oddaja - 14.40 Risana serija - 15.05 Izobraževalni program - 16.05 Poročila - 16.15 Pravljica, risanka - 16.45 Hrvatska danes - 17.45 Družina za Joeja, serija - 18.15 Kolo sreče - 18.50 Moč denarja - 19.30 Dnevnik - 20.10 Margaret Thatcher, dokumentarna serija - 21.00 Glasbena oddaja - 21.20 Željka Ogresta in gostje - 22.15 Dnevnik - 22.30 Sliko na sliko - 23.00 Triler - 0.00 Poročila

TV HRVASKA 2

15.50 TV-koledar - 16.00 Kultura - 17.00 Za pest dotarjev, serija - 17.30 Evropska nogometna liga - 18.30 Federacija in konfederacija - 19.00 Otroška serija - 19.30 Dnevnik - 20.10 Kitajska plaža, serijski film - 21.00 Skrita kamera - 21.50 od 16 do 24 - 22.30 Stoletnica filma: Trejti človek, britanski film

TV AVSTRIJA 1

6.10 Halo, sestra - 6.25 Otroški spored - 9.15

RADIO MURSKI VAL
UKV 94,6 MHz (OPOLDAN TUDI SV 648 KHz)

PETEK: 5.45 Prebujajte se z nami - 5.45 Pozdrav in napovednik - 6.10 Vreme, ceste - 6.25 Obvestila - 6.30 Horoskop - 6.40 Pesem tedna - 6.45 Prebiramo dnevne časopise - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v treh jezikih - 7.45 Mariborsko zvočno pismo - 8.00 Dopoldne na MV - 8.00 Poročila - 8.05 Obvestila - 8.10 Pozdrav in napovednik - 8.30 Mali oglasi - 9.00 Menjalniški tečaj bank - 9.15 Zamurjenci - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 10.30 Kinoventilator - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.05 Obvestila - 12.15 Kronika UNZ-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi edine - 13.00 Popoldne na MV - 13.10 Pozdrav in napovednik - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.30 Romski 60 minut - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Kultura in sport ob koncu tedna - 18.00 MV-dur - 19.00 Radijski dnevnik - 19.30 Večerni program MV - 19.30 Sipi mi - 22.00 Želimo vam lahko noč

SOBOTA: 5.45 Prebujajte se z nami - 5.45 Pozdrav in napovednik - 6.10 Vreme, ceste - 6.25 Obvestila - 6.30 Horoskop - 6.45 Pesem tedna - 6.50 Prebiramo dnevne časopise - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v treh jezikih - 8.00 Dopoldne na MV - 8.00 Poročila - 8.10 Pozdrav in napovednik - 8.30 Mali oglasi - 9.00 Menjalniški tečaj bank - 9.15 Zamurjenci - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 10.30 Kinoventilator - 11.15 Od petka do petka - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.05 Obvestila - 12.15 Kronika UNZ-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi edine - 13.00 Popoldne na MV - 13.10 Pozdrav in napovednik - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.30 Romski 60 minut - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Poročila - 17.00 Kultura in sport ob koncu tedna - 18.00 MV-dur - 19.00 Radijski dnevnik - 19.30 Večerni program MV - 19.30 Sipi mi - 22.00 Želimo vam lahko noč

NEDELJA: 8.00 Zdravljamo nov dan - 8.05 Horoskop - 8.15 Panonski odmevi - 8.50 Zamurjenci, ponovitev - 9.15 Misel in čas - 9.30 Srečanje na MV - 10.25 Obvestila - 10.30 Nedeljska kuhinja - 12.00 Poročila - 12.05 Obvestila - 12.30 Minute za kmetovalce - 13.00 Najpše želje s čestitkami in pozdravi (vmes javljanja s športnih igrišč) - 19.00 Radijski dnevnik

PONEDELJEK: 5.45 Prebujajte se z nami - 5.45 Pozdrav in napovednik - 6.10 Vreme, ceste - 6.25 Obvestila - 6.30 Horoskop - 6.40 Sport - 6.45 Pesem tedna - 6.50 Prebiramo dnevne časopise - 7.00 Druga jutranja kronika - 7.30 Informacije v treh jezikih - 7.45 Porabsko/Nemško zvočno pismo - 8.00 Dopoldne na MV - 8.00 Poročila - 8.05 Obvestila - 8.10 Pozdrav in napovednik - 8.30 Mali oglasi - 9.00 Menjalniški tečaj bank - 9.15 Župan na obisku - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 10.15 Minute za zdravlje - 11.00 Vojni po bencinu - oddaja o avtomobilizmu - 12.00 Poročila BBC-ja - 12.05 Obvestila - 12.15 Kronika UNZ-ja - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi edine - 13.00 Popoldne na MV - 13.10 Pozdrav in napovednik - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.00 Ponedeljska tema - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila -

Kriminalko je napisala - 10.00 Baywatch - 10.45 Vesoljska ladja Enterprise - 11.30 Dolina maščenja, vestem - 13.00 Otroški spored - 15.05 Tom in Jerry - 15.30 Mini Čas v sliki - 15.40 Vesoljska ladja Enterprise - 16.30 Baywatch - 17.10 Prijazna družina - 17.35 Zlata dekleta - 18.05 Dr. Quinova, zdravniška iz strasti - 18.55 Pri Huxtablevih - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Komisar Rex, film - 21.10 Prav Chicago, kriminalna nanizanka - 1.55 Cobra - 22.35 V senci suženjstva, vestem - 0.10 Čas v sliki - 0.15 Polpolna zmešnjava, film - 1.50 Prijazna družina - 2.15 Schiejk vsak dan - 3.10 Dobrodošli v Avstriji - 5.10 Pa prav Chicago, film

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Schiejk vsak dan - 10.05 Boj matere za sina, okuženega z aidsom, drama - 11.40 Sport - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Reporter, ponovitev - 14.00 Alpe - Donava - Jadran - 14.25 Na lastno odgovornost - 15.10 Kriminalko je napisala - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Lokalne novice - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Dvojica v Avstriji: Oh, ti ljubi Avguštin - 21.10 Vera - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Šiling - 23.00 Država Zaire, reportaža - 0.05 Veliki kitajski zid - 0.55 Čas za kulturo - 1.35 Pogledi s strani - 1.40 Sodobni časi, znanstveni magazin - 2.10 Videonoč

TV MADZARSKA 1

5.30 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.05 Materialistični svet - 9.30 Dopoldne, vmes Happy Holiday, serija - 12.00 Poročila - 12.05 Gospodarska abeceda - 14.55 Evropski poslovni asistent - 15.20 Književnost - 16.00 Poročila - 16.05 Zavozlano - 16.30 Top model - 17.05 Srednjeevropski kulturni magazin - 17.45 Zamejski Madžari - 18.05 Kemija - 18.15 Posel - 18.30 Kviz - 19.00 Za otroke - 19.13 Muza - 19.30 Dnevnik - 20.15 Sosedje, 224. del - 20.50 Harkleinove zgodbe, film - 22.25 Gospodarski magazin

TV MADZARSKA 2

15.45 Koliko je vreden podeželan

**Neverjetni zaslužki
na ameriških vročih
linijah za Slovence.
Milijon dolarjev in
več posojila.**

**Sanjski posel v
ameriškem podjetju.**

HILTI

HILTI je vodilni izdelovalec na področju tehnike pritrdjevanja s čez 12.000 zaposlenimi po vsem svetu. Naše stranke so podjetja, ki so dejavna na naslednjih področjih: gradbeništvo, inštalacije, vzdrževanje v industriji in javnih institucijah.

V prihodnje želimo še bolj izpolnjevati želje in potrebe naših strank. To pomeni za naše stranke boljšo dosegljivost prodajnih svetovalcev, hitrejšo dostavo naših izdelkov na željeno mesto ter prevzem v servisiranje tudi na gradbišču in pri naših strankah.

Da bi dosegli cilje, ki smo si jih na tem področju zastavili, iščemo za našo organizacijo v Sloveniji mlade, dinamične in samoiniciativne sodelavce, ki imajo željo po strokovnem in osebnem izpopolnjevanju v mladem delovnem kolektivu.

Razpisujemo naslednje delovno mesto:

PRODAJNI SVETOVALEC ZA PREKMURJE IN PTUJ Z OKOLICO

NALOGE:

- prodaja celotnega proizvodnega programa Hiltija na dodeljenem terenu
- redno obiskovanje strank na dodeljenem terenu (prikaz in svetovanje)

IZOBRAZBA:

- tehnična izobrazba V. ali VI. stopnje
- poznavanje dejavnosti naših strank
- delovne izkušnje, najboljše s prodajo
- smisel za navezovanje stikov z ljudmi
- vozniško dovoljenje
- starost do 35 let

Svetovalci imajo na voljo službeno vozilo.

Na delovnem področju omogočamo dodatno izobraževanje.

Če želite svoje delo nadaljevati v našem podjetju, pričakujemo od vas prijavo z opisom dosedanjih aktivnosti, delovnih izkušenj in vaš življenjepis. Prijave s priloženimi kopijami o dokončanem šolanju in vašo fotografijo pošljite do 30.11.1995 na naslov:

Hilti Slovenija, d. o. o., Koprška 106b, 61000 Ljubljana.

**V PREKMURSKEM HRAMU v Murski Soboti
DNEVI DALMATINSKE KUHINJE
od 15. do 18. novembra 1995.**

Priznani kuharji bodo za Vas pripravljali ribje specialitete: lignje, škampe in še in še..., na jedilniku ne bo manjkalo niti paške jagnjetine.

Ob večerih bo za prijetno razpoloženje skrbela dalmatinska KLAPA LANTERNA iz Zadra.

DALMATINSKE SPECIALITETE v PREKMURSKEM HRAMU od 15. do 18. novembra med 12. in 24. uro.

VABLJENI V PREKMURSKI HRAM!

**RADENSKA
ZVEZDA Murska Sobota, d. o. o.**

Radenska

LADA CENTER * AVTOTRGOVINA

62231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Maribor - Lenart), tel.: 062/640 540

ODPRTO: od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, v soboto od 8. do 12. ure.

NAJVEČJI SALON VOZIL LADA V SLOVENIJI
AVTOMOBILI V ZALOGI * OBRETNOSTNA MERA ŽE OD R + 8%

- * NAJUGODNEJŠA POSOJILA, BREZ POLOGA, TUDI ZA RABLJENA VOZILA DO 5 LET
- * STARO ZA NOVO
- * NAJUGODNEJŠI LIZING - tudi za PODJETNIKE in KMETOVALCE

LADA SAMARA 1300 / 3V
samo 999.000 SIT.
Mesečni obrok samo 28.000 SIT.

OB NAKUPU PODARIMO prevleke in preproge ter opravimo tehnični pregled.

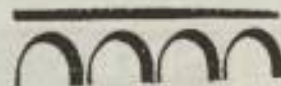
POOBlašČENI PRODAJALEC IN SERVISER
11-LETNA TRADICIJA

Borut Jagodič

- * rezervni deli
- * avtomehanika
- * avtokleparstvo
- * vulkanizatorstvo

POT V VARNO IN BOGATO JESEN

EDINO PRAVO

DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

**Pokojnina je moja pravica
in tudi moja skrb.**

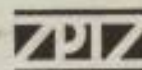
Peter, komercialist, 38 let:

"Še 25 let službe. Saj se ne pritožujem, le za pokojnino ne kaže najbolje. Na pokojninskem skladu so mi izračunali, da bom za **5000 SIT** mesečne premije dobival dodatnih **31056 SIT** pokojnine na mesec. Do konca življenja. Takoj sem podpisal pogodbo."

Pokličite **061/13 12 073** ali **061/13 12 064**

Vsak delavnik od 8.00 do 18.00 ure. Tam vas čakajo dobre vestil! Strokovnjaki Sklada dodatnega zavarovanja vam bomo pošteno in utemeljeno svetovali za vse vrste varnega in donosnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Pogovorite se z nami!

EDINI S TRADICIJO.

Sklad dodatnega zavarovanja

PISMA, MNENJA, STALIŠČA ...

Iz KS Prosenjakovci smo dobili pismi občana, katerega naslov je v uredništvu, in ju objavljamo dobesedno

Vsakdo ima pravico do boljšega in lepšega življenja

»To je želja vaščanov Motvarjevcev, kateri nima pravice nihče oporekati, seveda če ni v interesu posameznikov. Ni pošteno razmišljanje, da bi mi mali in revni živeli na račun vas bogatih. Zato bi posebej opozorili na članek v Nepriusagu 6. 10. 1995, ko gospod Štefan Bogdan posebej poudarja na njihovo zaposlenost in samopriskopek. Da je povprečni osební dohodek v Tekstilu manjši od zaposlenih v Muri je morda res. Toda Mura z visoko tehnologijo in svetovno znanim imenom se res bolj težko primerja s Tekstilom. Kajti dediščina Tekstila ni bila bogata. Zato se je morda trebalo dostikrat odpovedati večji plači, kajti take tovarne ne prinaša dedek Mraz. Gospod, morda vidite, da so iz malih zgradb zrastle velike, gradili smo, notranjost opremili z boljšimi stroji, izboljšali tehnologijo, imamo že dokaj ceneje in kvalitetne izdelke. A kljub temu smo ponosni na njo, kajti še vedno daje socialno varnost delavcu in marsikateri tolar v njej zaslužen pokriva vaše slabo gospodarstvo v kmetijstvu.

Tudi v Muri že marsikateri delavec razmišlja o svoji usodi, to gospodu izgleda ni znano. Gospod Bogdan pozabili ste še primerjati svoj osebni dohodek in direktorjevo – svojo odgovornost in njegovo. In na koncu direktor morda marsikatero noč ne prespi ko razmišlja o usodi

di jutrišnjega dne, tolikim delavcem je treba delo in plačo. Ko vi mirno spite in sanjate in dobro veste, če kmetu suša vzame pridelek, če mu v hlevu pogine krava in če bo kmet imel v sladkorni pesi ali drugi poljski kulturi plevel do kolen zaradi slabe svetovalne službe, vas glava ne boli, ker vaš osebni dohodek in krajevni samopriskopek bo zasiguran.

Zato vam osebno ob priliki za novoizvoljenega šefa krajevne skupnosti čestitam in želim mnogo zares delovnih uspehov.

Kdo razdira sožitje in dobre odnose v Krajevni skupnosti Prosenjakovci?

»Morda je gospa ali gospod eden izmed tistih, ki smo ga volili, mu dali zaupanje, poverenje in smo se zmotili. Vsak poslanec, svetnik ali delegat se mora zavedati, da smo na drugi strani zopet mi volilci oziroma davkoplačevalci, ki imamo vso pravico vprašati, kje se troši naš denar in kako se zastopajo naše potrebe oziroma interesi v parlamentu, občini ali krajevni skupnosti. Po vsebini sodeč piše oseba madžarskega rodu, kar jo izdaja slovnična pisava in vsebina. Ima zelo nizko inteligenco in premalo srčne kulture. Rada bi opozorila na vsebino anonimnega pisma naslovljenega na posameznike v naši krajevni skupnosti, ki pa se izrecno nanaša na samo vas Prosenjakovci in na sklican sestanek 19. 9. 1995 v gasilskem domu.

Delo vaškega predsednika lahko ocenjujemo samo vaščani, ki smo ga volili; nobene pravice ne damo nikomur, da se vmešava.

Da je zadržani dom spet last krajevne skupnosti, gre zahvala gospodu Tiborju Vorošu, kajti ta dom so zgradili vaščani krajevne skupnosti. Tu se vsak dan shajamo, srečujemo in se pozdravljamo. V njem najdemo trgovino, krajevni urad, pošto, splošno zdravstveno ambulanto, knjižnico, kulturno dvorano s sejno sobo in se nikoli ne sprašujemo kako kdo govori. Človeška zavest in morala nas je vedno združevala. Ob pogledu na pismo pa se mi v srcu zbudi vprašanje, kdo razbija sožitje tu živčih ljudi in s kakšno pravico. Na sestanku ni nihče omenjal gospe poslanke Marije Požonec in se nekaterih drugih oseb, ki so v pismu omenjene, kar je tudi razvidno iz zapisnika. Posebej pa še, da jih krivimo, da ovirajo razvoj naše vasi. Moje osebno mnenje in temu se najbrž pridružujejo tudi naši vaščani, pa je, da v prosenjakovski krajevni skupnosti ni občine; kljub vsem pogojem katere smo izpolnjevali, da so krivi poslanci. Da v parlamentu gledajo le svoje lastne interese, svojega mesta ali vasi, ni nobena skrivnost. Da se gospa kot prosvetna delavka v parlamentu premalo oglašala in zastopala probleme, potrebe in interese tu živčih ljudi oziroma Prekmurja na področju zdravstva, šolstva in socialne varnosti. Ste se kdaj vprašali, kako delavec za strojem preživi dan, ko nenehno premišljuje o svoji usodi jutrišnjega dne in plači. Se sprašujete, kako bo v bodoče naš človek s 15-18 tisočaki lahko obiskal privatno ordinacijo specialistov. Ste kdaj spregovorili o mladih izobraženih, katerih diplome so shranjene po predalih. Na osnovi česa si danes lahko mladi človek ustvari družino.

In gospod poslanec iz kmetijske stroke, tudi njemu lahko marsikaj očitamo. Kako si zamišlja našega kme-

ta, ko mu družba kroji usodo. Da kljub tej sramotni ceni pšenice naš potrošnik ne bo jedel cenejšega kruha. Da so bile razlike v ceni prevelike 18, 25, 30, a vse v en silos, kje je razsortirana kakovost?

To so vprašanja, o katerih bi morali vi, naši poslanci, v parlamentu tudi spregovoriti.

Noben še tako lep in drag kulturni dom ne bo osrečal tu živčih ljudi, dokler ne bo rešen njihov problem. Se nekaj ste nam dolžni vi, ki nas nekje zastopate. Poiščite zemljevid in na njem cesto, ki je nekoč povezovala M. Soboto in Szombathely, cesto, ki ste nam jo preimenovali v vaško. Žal se po njej ne vozijo samo upokojenci, ampak državni uslužbenci do doma za tujce, kjer smo nekoč mi oziroma vi prisostvovali veliki proslavi ob otvoritvi karavle in kipa Mihe Marinka. Marinkov kip so sneli in ga že zdavnaj pozabili, kakor tudi vse tiste katere so nekoč mnogo prispevali k razvoju naše krajevne skupnosti. Nekeč so nam sosedje očitali, da jih tu živčijo Madžari ogrožamo, čeprav so nekoč pred vasjo imeli tudi sami tablo z dvojezičnim napisom. Danes ko bijete boj za oblast, pa ogrožate naše ohranjeno sožitje v človeški kulturni in morali. Se ti ne zdi, da s tem pismom preveč ponižuje našega kmečkega človeka, katerega žuljava roka, potno čelo in hrbet prispevata k tvoji precej dobri plači. Vsem vam, ki nas kjerkoli zastopate, bi namenila tole sporočilo. Noben boj za oblast ne vodi nikamor. Nobeno maščevanje ali takšna pisma ne rešujejo današnjih problemov. Le zdrav razum, strpnost in medsebojno spoštovanje vodi po poti do uspeha.

Tebi, avtor oziroma pisec anonimnega pisma, pa eno sporočilo. Tudi tvoj prag ni pometen in ne pozabi, da nobena sedanjost in prihodnost ne brišeja preteklosti.

NAJUČINKOVITEJŠE SREDSTVO ZA HUIŠANJE

UČINKUJE VSE LETO

VOLDAFAR – ko odpove vse drugo, pokličite (061) 159 34 77!!!

Najučinkovitejše sredstvo za izgubljanje odvečne telesne teže brez napora!!!

ALI SO DEBELI LJUDJE LAŽNIVCI?

Niso??? Drugi so jim obljubljali čudežne shujševalne preparate, ki v trenutku, brez truda in z dolgotrajnimi učinki pomagajo do postave sedemnajstletnice v bikiniju!!! No, pa smo tam. Pač nismo več najstnice, ki z nekaj malo truda in odreknanja naokrog (bolj ali manj) razkazujejo brezhlebna telesa. Vendar so tudi na nas na malo manj mlade mislili pri Voldafarmi. Kako?

1. Konkurenčne prednosti izdelka

- Huišanje s pomočjo naravnih sestavin, ki so zdravju neškodljive in nimajo ob pravilni uporabi nobenih stranskih učinkov (laktoza, celuloza, listi zelene, magnezij, višje maščobne kisline ...).

- Izdelek jemljemo pred obrokom hrane in po njem z malo vode (s tem odpade stradanje, prav nasprotno, če ne jemo, je izdelek manj učinkovit!).

- Odvečne kilograme (oz. maščobe) izgubljam, ne da bi morali v celoti spreminjati prehranjevalne navade (odpovemo se le sladkorju oz. slaščicam, drugo hrano, tudi mastno, pa je prav zaželeno uživati).

- Ker gre za »direkten napad« oz. razgrajevanje maščobnih celic v telesu (»sala«), se drugim shujševalnim preparatom ni treba odpovedati. Večini teh prav v boju z maščobami v telesu zmanjka moči, tu pa »nastopi« voldafar.

- Gre za nizozemski izdelek (proizvajalec Voldafarma), ki je že osvojil Zahodno Evropo, skandinavske države in celo Ameriko, tržišče, ki je verjetno najbolj na svetu zasičeno s shujševalnimi preparati.

- Konzumiranje izdelka je popolnoma enostavno (gre za tabletko v lični embalaži) in tako raznih čajev in napitkov ni treba šele pripravljati. Tudi shujševanje je primerno, v mali embalaži, ki jo lahko damo v predal na delovnem mestu, v torbico ali kar v žep. Skratka, izdelek imamo brez težav vedno pri roki, ko gremo na kosilo oz. večerjo. Zato je verjetno to tisti izdelek za huišanje, ki je tudi najbolj primeren za MOŠKE!

- Prednost jemanja tabletk voldafar za huišanje se kaže tudi v dobrem oz. sproščenem občutku porabnika, saj tabletko pred obrokom in po njem ne bo že na daleč »vpila« o tem, da imamo (zopet) shujševalno dieto! Gre za zelo diskreten način, po katerem lahko nev-

siljivo (neopazno) za okolico, a vztrajno izgubljam odvečne kilograme. Nikomur ni treba vedeti, kako nam to uspeva! Skratka – čudeži se dogajajo ne le v sanjah, ampak tudi v realnem, vsakdanjem življenju, in to na zelo preprost način. Pokličite nas in prinesemo na vaš dom!

2. Način konzumiranja

Pred obrokom in po njem zaužijte eno tabletko z malo vode. Med jemanjem tabletk se normalno prehranjujete, le sladkorju (slaščicam, tudi orehom) se morate odpovedati. Če jeste malo mastno hrano, vam kura ne bo prišla večjega uspeha. Jejte npr. črn, koruzni ali ovseni kruh, namazan z maslom ali margarino, ki vsebuje najmanj 80% maščob. Uživate krompir v normalnih količinah, manj riža in špagetov, veliko sveže zelenjave ter mesa in rib v maslenih omakah. Za hrano si vzemite čas, jejte počasi in jo temeljito prežvečite. Med obroki zaužijte veliko sadja. Tudi pri pijačah pazite, da niso preveč sladkane. Pijte le malo ali nič sladkanega čaja, tudi kavu manj sladkajte. Ob mrzli hrani raje popijte kozarec mleka, kakšne lahke pijače ali mineralno vodo. Želimo vam veliko uspeha!

3. cena izdelka

2.500,00 SIT – 1 kos
4.700,00 SIT – 2 kosa
8.900,00 SIT – 4 kosi

V vsaki škatlici je petdeset tabletk, kar ob jemanju največ 6 tablet na dan (pred tremi glavnimi obroki in po njih) zadostja za en teden, 4 kosi pa za ves mesec. Pomislite, kaj drugega tako koristnega si lahko privoščite za tako malo denarja na mesec?

Naročila sprejemamo po telefonu, izdelek pa vam prinesemo na dom. Plačilo po povzetju. Pokličite danes, dobili boste jutri!

Naročila vsak dan od 8. do 17. ure po tel.: (061) 159 34 77

PREJ

Pismo, ki ga je poslala Astrid V.-D., nas je zelo razveselilo:

S svojim pismom želim pohvaliti proizvod VOLDAFAR. Prej sem imela pri 170 cm višine 66 kg. Glede na moj poklic, opravljam namreč delo s strankami, me je moč venomer rahlo zbadati, da se sedaj lahko od tega poklica poslovim, če ne bom pazila. Potem pa sem shujšala za proizvod VOLDAFAR in odločila sem se, da z njim potekam sim shujšati. Po zelo kratkem času, tako kot obljublja proizvajalec, sem shujšala na željenih 54 kg. Svojo težo pa sem zelo zadovoljna in tudi moj videz se je zelo popravil. Še enkrat prisrčno hvala za vaš izdelek!

GOSTILNA PRI MEJNEM PREHODU
GEDEROVCI
VEREŠ
TEL.: 46 430

VABIMO VAS NA
DOMAČE KOLINE Z
BUJTO REPO

V PETEK, 17., SOBOTO,
18., IN V NEDELJO, 19.
NOVEMBRA.

B2 D.O.O.
LJUBLJANA
MARIBOR
MURSKA SOBOTA
RAČUNALNIŠKI TEČAJI
OD SEDAJ TUDI V
MURSKI SOBOTO
Prvi teden v decembru -
TEČAJ ZA ZAČETNIKE,
ki vključuje osnovne pojme računalništva
in delo v grafičnem okolju Windows. Imamo
še nekaj prostih mest, zalo pohačite s prijavo.
069/22-539
Pokličite za brezplačen katalog

ADRIA PIAC BT

vabimo vas, da nas obiščete!

SEJEM BIL JE ŽIV IN BO!

Obiščite nas na SEJMIŠČU v kraju BAJANSENJE (tik za mejnim prehodom Hodoš) vsak četrtek, petek in soboto. Če se želite okrepčati, vabljeni v gostišče KRKA v neposredni bližini.

Informacije po tel.: 069 59 028.

OBIŠČITE NAS NA SEJMU!

JEDE

VELIKA IZBIRA
TOPLIH
NAPITKOV:

- kapučino
- kava
- kakav
- mleko
- čaj
- in različne vrste juh

Cena aparata 750 DEM
Cena vložka 6-27 DEM

Aparat je primeren za pisarne, frizerske in avtomobilске salone ...

LAMBO
ELEKTRONIKA

Počehova 14c
Obrtna cona
62000 Maribor
Tel.: (062) 225 503
225 587

Priznano mednarodno
podjetje PARNAD, d. o. o.

VAM PONUJA ZAPOSILITEV

Na začetku dvomesečno poskusno delo, nato ponujamo uspešnim zaposlitev s polnim delovnim časom.

Vse, ki se zanimajo za to delo, prosimo, da do 1. decembra pošljejo vloge na naslov:

PARNAD, d. o. o., Partizanska 30, MARIBOR, PP 137.
Zaželjena srednja izobrazba in lastno prevozno sredstvo.

motorna vozila

BMW 320, letnik 1977, zelo dobro ohranjen, na novo pobarvan, drugi motor, in strešno okno naprodaj. Cena po dogovoru. Tel.: 69 383. m4789

NOPEL APN prodam. Tel.: 48 583. m4805

HYUNDAI PONY GLS 1.5, letnik 90/92, prevoženih 75.000 km, garancija, ohranjen, prodam. Tel.: 70 073. m4809

IZPAROV ŠPIROVCEV (»ROŽENIC«) 11 x 13, 6 tramov 16 x 17 in hrastove deske, debeline 5 cm, prodam. Tel.: 46 625. m4844

OPEL KADETT 1.2, letnik 1987, registriran do septembra 96, prodam. Korovci 28, tel.: 40 330. m4851

JUGO 55, letnik 88, spredaj levo karmobiliran, prodam za 1.200 DEM. Tel.: 70 709. m4855

FIAT UNO 10 EL, letnik 94, prodam. Tel.: 21 040. m4863

ZASTAVA 101, letnik 1986, prodam. Plečnikova 55, Krog, tel.: 24 220. m4865

RENAULT 4, letnik 1989, rdeče barve, ugodno prodam. Tel.: 21 979, po 18 ur. m4870

FORD TAUNUS 1300 XL, vozen, registriran do 27. decembra, ugodno prodam. Marjan Gašpar, Šulinci 6, p. Petovci. m4881

NISSAN SONY SLX 1600, registriran do novembra 96, l. 1990, traktor. Zetor 72-45, traktor Fiat Store 42 in kovaški primež prodam. Izdelujem tudi različne predmete iz glin (palčke, peteline za streho in druge predmete). Anton Kocuvan, Precelecini 39, 69243 Mala Nedelja. m4893

živali

KRAVO staro štiri leta, sedem mesecev, brejo, in telico, brejo sedem mesecev, obe kontrola A, prodam. Tel.: 45 545. m4822

KRAVO po izbiri prodam. Malačič, Lonačevci 37. m4831

KRAVO kupim. Tel.: 49 340 ali Puševci 53. m4834

PUJSKE prodam. Trubarjeva 16, Krog. m4838

MLADO KRAVO s teletom, staro 4 leta, prodam. Lipa 104. m4839

PUJSKE prodam. Satahovci 58b. m4840

DESET BIKOV in dve telici, težki okrog 300 kg, ter pet bikov, težkih okrog 350 kg, prodam. Tel.: 56 050. m4847

PUJSKE prodam. Satahovci 13. m4852

KRAVO, staro sedem let, brejo sedem mesecev, prodam. Dobrovnik 85b. m4860

PUJSKE, od 25 do 30 kg, prodam. Gradišče 45. m4880

PUJSKE prodam. Tel.: 45 542 ali Vaneča 32. m4885

NEMŠKE BOKSERJE, mladiče, čistokrvne, prodam. Ivan Kuča, Jerevec 129, p. Ivanec, tel.: 00 385 42781 070. m4889

PUJSKE prodam. Kolesarska 51, Tropovci. m4898

TRI PSIČKE, mešance, manjše pasme, podarilo dobrim ljudem. Ocinje 1, p. Rogasovci. m4884

posesti

DILL d.o.o.
POSREDNIŠKO IN
AGENCIJSKO PODJETJE
KUPUJETE, PRODAJETE,
ODDAJETE, NAJEMATE,
IŠČETE ... SVE VRSTE
NEPREMIČNIN
NE IZGUBLJATE ČASA IN
DENARJA!
TEL. (069) 32 322
FAX-TEL. (069) 32 322
A. NOVAKA 4 M. SOBOTA

V MESTU LJUTOMER dam v najem ali prodam gostilno v obratovanju s stanovanjem. Tel.: 81 004. m4825

DVO-ALI TRISOBNANO STANOVANJE v Murski Soboti vzamem v najem. Tel.: 81 711. m4835

HIŠO v Murski Soboti prodam. Tel.: 22 221 ali 42 171, zvečer. m4874

LOKAL v M. Soboti, primeren za

mirno obrt, damo v najem. Cvetkova 19, M. Soboti, tel.: 31 017. m4888

DVO-SOBNO STANOVANJE v M. Soboti, opremljeno, dam v najem. Tel.: 31 618, po 13. uri. m4897

kmetijska mehanizacija

TRAKTOR DEUTZ, nemški, 72 KS, prodam. Tel.: 22 555, zvečer. m4745

KOMBAJN ZMAJ 133, z rezervnimi deli, dobro ohranjen, vse osovine in jermeni novi, prodam. Ernest Podsek, Mele 26, Radenci. m4804

PLUG, tribrazdni, 12-colni, malo rabljen, prodam. Anton Pintarič, Sv. Jurij 55. m4811

SAMONAKLADALCO SIP Šempe-ter, 19 m³, prodam. Tel.: 68 760. m4814

TRAKTOR TOMO VINKOVIČ, 30 KM, s priključki, prodam. Vinotoč Domanjko, Paričjak pri Kapeli, p. Radenci. m4820

BAGER Radoje Dakič 350 z gumijastimi kolesi in telico, brejo pet mesecev, prodam. Tel.: 41 317. m4826

TRAKTOR Zetor 5211 s kabino, obračalnik za seno, puhalnik in molzni stroj prodam. Tel.: 87 727. m4829

MLEKOVOD WESFALIJA, prevozniki bazen za mleko, trobrazdni plug, puhalnik z elektromotorjem, silokombanj in samonakladalno prikolico na osemnajst nožev prodam. Tel.: 068 42 925. m4864

TRAKTOR ZETOR 2511 s koso in kabino, obnovljen, invalidski voziček, avtogeni varilni aparat in visokotlačno vodno črpalno prodam. Ficko, Murski Petrovci 15. m4872

razno

Preključem veljavnost zaključnega spričevala, izdanega na ŠIC M. Soboti, št. 264/71 - smer strojni ključavničar. Ernest Horvat, Fokovci 25. m4808

ŠTEDILNIK na trda goriva Gorenje in kombinirani štedilnik Gorenje (štiri električne plošče, dva plinska gorilnika) in šivalni stroj Jadranka po

ugodni ceni prodam. Zelena ulica 40, Murska Soboti. m4810

Preključem veljavnost hranilne knjižice št. 6755-3, izdane pri HKS Panonka M. Soboti. Aleksander Kučan, Križevci 3 v Prekmurju. m4819

Preključem veljavnost zaključnega spričevala 3. letnika Frizerske šole v Mariboru, izdanega v šol. letu 1988/89. Suzana Salamon, Gajeva 23, Črnelavci. m4821

PRIKOLICO za prevoz živine, novo, prodam. Tel.: 70 299. m4824

Preključem veljavnost spričevala 1. in 3. letnika Gimnazije Juša Kramarja - splošna smer, izdanega v letih 1978 do 1981 na ime Renata Došen, Gornji Petrovci 34b. m4827

FLAVTO, klasično, znamke Yamaha YFL-21 S, rabljeno, zelo dobro ohranjeno, prodam. Tel.: 61 939. m4828

PRIKOLICO za živino, novo, poceni, prodam. Milan Kralj, Vučja vas 20. m4830

PRIKOLICO ZA AVTO, novo, prodam. Trnje 112. m4833

PAR KONJEV S KOČIJO, vprežno opremo za konje, 1 par, in 3 rodovniška zrebata naprodaj. Tel.: 062 811 240. m4841

KAVČ in dva fotelja prodam. Tel.: 48 739. m4854

IŠČEM ZASTOPNIKE ZA PRODAJO STREŠNOVODNE OPREME HERMI ZA OBMUČE OBRABNE SKUPINE 069 (MURSKA SOBOTA-Z OKOLICO). Zaznana elektroinstalacijska stroka telefon in manjši skladišni prostor. Tel. (063) 412 150, dopoldne.

ZDENEX d.o.o.

EXPORT - IMPORT
Finančni inženiring

ODSLEJ TUDI MI V POMURJU.

Oplemenite svoj denar po zelo ugodni obrestni meri in kratkoročna premostitvena posojila.

P. E. MURSKA SOBOTA
Arhitekta Novaka 4
Tel.-telefaks: (069) 32 848

VARILNE APARATE CO2 od 160 do 400 amperov z jeklenkami in več rabljenih osebnih avtomobilov Fiat in Opel prodam. Fokovci 2, tel. 44 011. m4856

GOSTINSKO OPREMO, celotno, prodam. Tel.: 069 21 835. m4857

CIRKULARKO, elektromotor z zavoro in trajnogorečo peč prodam. Tel.: 21 809. m4862

PEČ na kurilno olje, novo, in električni kalorifer prodam. Cena po dogovoru. Štefan Janža, Šalamenci 53. m4866

ZAREZNO STREŠNO OPEKO in plošče prodam. Tel.: 45 386. m4868

Preključem veljavnost zaključnega spričevala, izdanega leta 1974, na Srednji gostinski šoli v Radencih na ime Marijana Zamuda, Žrnova 5, Radenci. m4869

INDUSTRIJSKI ŠIVALNI STROJ Dürkopp (reže sukanec) prodam. Tel.: 76 385. m4871

JABLANE, različne sorte, stare in novejšje, hruške, breskve, marelice,

**Gostilna
ZELEZEN
Bernovci**
V soboto, 18.,
in nedeljo, 19.
novembra,
vas vabimo na
domate kolone z
bučjo repo.
Vabljeni!

★ ★ ★ ■ ■ ■
GOSPODINJE!

Če vam zamrzovalna skrinja toči ali ledeni, pokličite
**IZOLACIJSKI SERVIS
F. HAJDINJAK**
Gornji Slaveči 6, Kuzma,
tel.: 55071
Popravilo z garancijo na
vašem domu.

česnje, ob glavni cesti Radgona-Videm, Gomila-Juršinci, 2 km iz Gomile proti Juršincem, prodaja Drevesnica Slavka Matjašiča, Zagorci 63 c, Juršinci. m4873

AKACIJEVA DRVA, metrska, in les različnih dolžin, dostava na dom, prodam. Tel.: 47 011. m4875

KUHINJSKO POHIŠTVO in štedilnik Gorenje, vse skoraj nerabljeno, ugodno prodamo. Tel.: 76 925. zvečer. m4896

delo

UIGRANA SKUPINA nujno išče basista, po možnosti z znanjem igranja trobente ali saksofona. Tel.: 23 927, 48 361 ali 46 337. m4842

NOVA RESTAVRACIJA Beli grad Črenšovci bo zaposlila kuharje in natakarje, po možnosti nekadilce. OD od 80.000 dalje. Beli grad, d. o. o., Črenšovci, tel.: 71 230, zvečer. m4861

IŠČEM osebo za prodajo izdelkov na terenu (honorarno). Tel.: 31 011. m4877

NATAKARICO ali dekle s prakso v strežbi takoj zaposlimo. Ponujamo stanovanje in hrano. Vse drugo po dogovoru. Tel.: 53 004. m4883

V VARSTVO vzamem dva otroka na mojem domu. Dobrinka Bernjak, Gregorčičeva 55, M. Soboti. m4890

SOS
telefon za ženske in
otroke, žrtve nasilja
061 441 893
ali 97 82,
od 18. do 23. ure.

**SATELITSKE ANTENE -
PLAČILO NA OBRLOJE.**
**Zelo
ugodne
cene.**
Popravilo satelitskih anten.
Tel.: 83 101,
popoldne in zvečer 81 580.
RTV-SERVIS ZEMLJIČ, LJUTOMER

LIPHAIR®
plus

Brez konzervansov

Odpravite problem z izpadanjem las!

Spoštovani!

Pri sebi ste opazili prva znamenja tankih, razredčenih las in povečano izpadanje. Razlogi za to so lahko različni. Bolezen, spremembe hormonske sestave, prehranske motnje in stres ali dednost pri moških so najpogostejši vzroki za čezmerno izpadanje las.

S preprečevanjem je najbolje začeti, ko izpadanje las še ni zelo opazno. Idealna rešitev za vas je liposomski preparat LIPOHAIR. Kot lasje ne zrastejo čez noč, je tudi LIPOHAIR potrebno uporabljati redno nekaj mesecev, da se ponovno okrepijo oslabiljene lasne korenine. Prvi rezultati pa so pri večini ljudi vidni že po nekaj tednih.

Liposomski preparat LIPOHAIR se nanasa in nežno vtira v kožo lasišča s

konicami prstov. Za uspeh ni odločilna količina nanesenega preparata, ampak redna in skrbna vsakdanja uporaba. Ena steklenička zadošča za tridesetdnevno uporabo. LIPOHAIR je revolucionarni izdelek na tržišču, ki s pomočjo liposomov kot substanc najprej ustavi izpadanje in očisti zamašene lasne korenine, v drugi fazi pa ponovno spodbudi rast las.

LIPOHAIR je koristen tudi za kožo vašega lasišča. Ob že omenjenih naj naštejemo še nekaj prednosti:

- povečuje vlažnost kože do 50 %
- pozitivni učinki na membranski fluid
- elastičnost in aktiviranje celic
- trajno delovanje zaradi kopičenja v povrhnjici ter počasno sproščanje substanc
- uporaba ne glede na spol in starost

VELIKI EVROPSKI HIT ZDAJ TUDI V SLOVENIJI

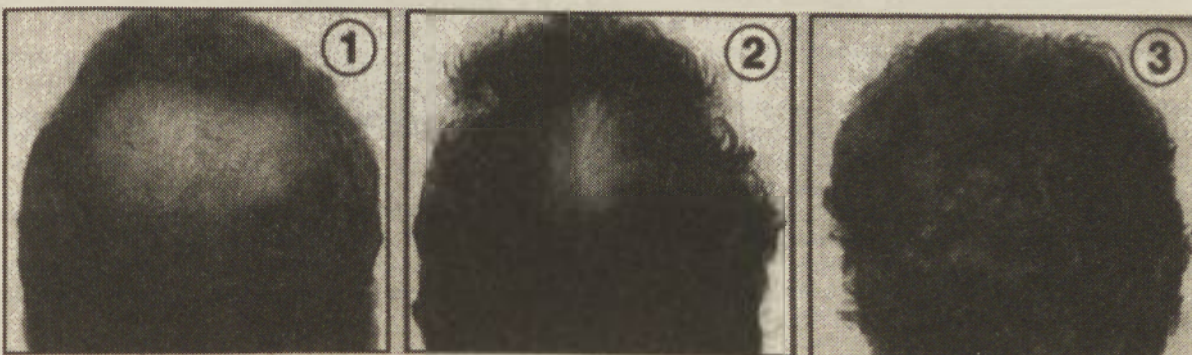
Nov in najvažnejši učinek LIPOHAIR je učinek liposomov na vaše lasišče. Liposomi so zelo majhni delci. Na osnovi njihove velikosti in membrane podobne strukture hitro prodrejo skozi vrhno plast kože do najglobljih plasti, kot so epidermis, cutis in subcutis. LIPOHAIR ne učinkuje samo na vašo kožo, temveč tudi v njej - na lasne mešičke in lasne korenine. Liposomi v LIPOHAIRU so rezultat znanstvenega dela in delujočih substanc, ki aktivirajo rast in spremembo v celicah.

Komplet LIPOHAIR vam je na voljo po ceni 297 DEM v tolarjih po tečaju na dan plačila. Ceno določa izdelovalec in je enotna za vso Evropo.

V kompletu sta dve steklenički po 70 ml s pršilcem, kar zadošča za dvomesečno terapijo. Proizvajalec obljublja nad 90-odstoten uspeh, če LIPOHAIR uporabljate redno vsak dan in nimate popolnoma uničenih korenin.

Želimo vam veliko uspeha in vas lepo pozdravljamo!

**Naročila vsak dan
od 8. do 17. ure.
Tel.: (061) 159 34 77**

KURIVO - PREVOZ **PREMOG** Bojan Jakšič, s. p.

Hitra dostava na dom in ugodne cene.

Lignit, kosi,	7.400,00 SIT	Možnost plačila na obroke.
Lignit, kocka,	7.100,00 SIT	
Češki, visokokal,	15.200,00 SIT	

Naročila po tel. št. 71 106 ali na Gor. Bistrici 51.

GANTAR

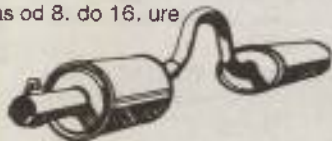
MURSKA SOBOTA, Cankarjeva 79

Tel.: 32 296

Del. čas od 8. do 16. ure

PRODAJA
IN MONTAŽA

IZPUŠNIH LONCEV IN CEVI

www.eunet.si/ e-mail: yellowpage@eunet.si
yellowpage/yellowpage.html Jasico d.o.o.

069 32 027

ZAKAJ? OGLASI

v NAJBOLJ obiskane www strani v Sloveniji

RUMENI INTERNET - SLOVENIA

100 OBISKOV / URO IZ VSEGA SVET 24 UR/DAN

MULTIMEDIALNA PREDSTAVITEV - BARVNE SLIKE,

ANIMACIJA, ZVOK, OGROMNO ŠTEVILO STRANI TEKSTA

CENA/KORIST - ZELO UGODNO!

POKLIČITE, PIŠITE, TAKOJ! INTERNET JE **IN**

SOS

telefon za ženske in otroke, žrtve nasilja

061 441 993 ali 97 82,

od 18. do 23. ure.

Žalost, bolečina in praznina je nastala v naših srcih, ko je v 56. letu umrl naš dragi mož, oče, brat, tast in dedi

Viktor Ferko

dimnikar v pokoju
od Grada 161

Ob izgubi dragega pokojnika se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki ste mu darovali cvetje in sveče, za svete maše, nam izrekli ustno in pisno sožalje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala dr. Čurčiču, Onkološkemu inštitutu Ljubljana, ušesnemu oddelku bolnišnice v Rakičanu, dimnikarjem iz Martjanec in upokojskemu društvu. Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!
Žaljuči vsi njegovi

Kje si ljubi mož in oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas.
Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih pridnih rok
za vedno nam ostaja.

ZAHVALA

9. novembra je v 65. letu
nenadoma umrl predragi mož, oče,
stari oče in brat

Anton Perša

iz Gerlinec

Ob nenadomestljivi in boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter sosedom, posebej sosedu Gombocu iz Gerlinec 31 in Grah. Posebna hvala osebju intenzivne nega internega oddelka bolnišnice v Rakičanu. Prav tako hvala vsem gasilcem in organizacijam, g. župniku za pogrebni obred, govornikom za poslovične besede, pevcem za odpete žalostinke in vsem drugim, ki so pisno ali ustno izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in za svete maše ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi mnogo prerani zadnji poti. Še enkrat vsem iskrena hvala! Žaljuči: žena Jožefa, sinova Anton in Marjan, hčerka Vida z družinami, brat Jože ter sestri Marija in Anica z družinami

Ko živel sem, ljubil sem vas vse,
zdaj, ko me več med vami ni,
ljubite me v spominu vi.

V SPOMIN

Minevajo tri žalostna leta, odkar
nas je zapustil dragi mož, oče in
stari oče

Mihael Ferko

iz Doljnih Slaveč 59

Tiho in žalostno je ob tvojem grobu, vendar polno lepih spominov, ko smo bili še skupaj. Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižigate sveče.
Tvoji najdražji

Skrb, delo in trpljenje tvoje je bilo življenje,
bolečine si prestal, zdaj boš v grobu
mirno spal.

ZAHVALA

V 82. letu je za vedno prenehalo
biti srce našega dragega moža,
očeta, dedka in pradedka

Lovrenca Vugrinca

iz Kobilja

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam stali ob strani, s tiho mislijo počastili njegov spomin ter ga pospremili k večnemu počitku.

Žaljuči vsi njegovi

Vse bolečine in težave si prestala,
daj Bog, da boš v grobu mirno
spala.

ZAHVALA

V 88. letu nas je za vedno zapustila
naša draga mama, tašča, babica in
prababica

Barbara Pal

roj. Magdič
iz Lipe 153

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, znancem in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence, sveče in za svete maše ter jo pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku za poslovični govor. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaljuči vsi njeni

Radi Te imamo

V SPOMIN

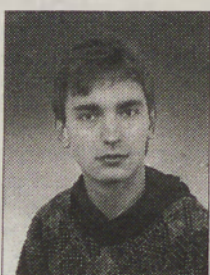
18. novembra 1995 bo minilo
četrto leto, odkar se je ustavilo
plemenito srce naše ljubljene žene,
mame in babice

Dragice Gorza

iz Dobrovnika

Hvala vsem, ki obiskujete njen grob, se je spominjate in prižigate sveče.

Njeni najdražji

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar druži nas,
so vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje,
kraj in čas.
/Mila Kačič/

SPOMIN

na sina

Iveka Tkalca

iz Črenšovce

17. novembra mineva leto žalosti in bolečine, ko si nas zapustil v komaj 23. letu.

Prisrčna hvala vsem za darovano cvetje in prižigane sveče ter vsem, ki ga imate v lepem spominu.

Tvoji najdražji

Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
odšla si tja, kjer ni več bolečin,
a nate večno bo ostal spomin.

ZAHVALA

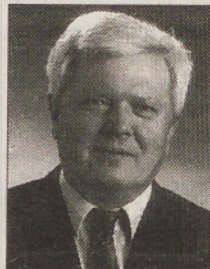
V 82. letu starosti nas je zapustila draga sestra in teta

Marija Maučec

iz Gančanov 126

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali za svete maše in v dobrelne namene ter nam izrekli sožalje. Posebna hvala g. dr. Ivu Carju, osebju bolnišnice kirurškega oddelka v Rakičanu, g. župniku ter pevcam in pevcem. Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Vsi njeni

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je praznina,
ki hudo, hudo boli.

V SPOMIN

13. novembra je minilo leto
žalosti, odkar te ni več med nami.
Naš dom je prazen, bolečina
neizmerna, a v mislih si vedno z
nami, dragi mož in oče

Emil Šabjan

iz Kamovec

Hvala vsem, ki ga imate v lepem spominu, postojite ob njegovem grobu ter mu prižigate sveče.

Tvoji najdražji

ZAHVALA

Zapustil nas je naš najdražji

Štefan Šliski

iz Murske Sobote

Iskreno se zahvaljujemo vsem prijateljem, znancem, sosedom za darovano cvetje, sveče in spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala gospodu kaplanu za cerkveni obred, govorniku za ganljive besede slovesa, pevcem za odpete pesmi in članom gasilskih društev za spremstvo ob pogrebu. Posebej se zahvaljujemo osebju doma starejših v Rakičanu za trud in razumevanje v naši stiski ter osebju infekcijskega oddelka splošne bolnice v M. Soboti

Žaljuči vsi njegovi

Vse bolečine in težave si prestal,
daj Bog, da boš v grobu mirno spal.

ZAHVALA

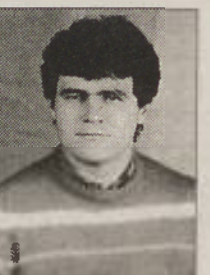
3. novembra nas je v 63. letu za
vedno zapustil

Jože Jauk

iz Gerlinec

Z žalostjo v srcih se zahvaljujemo sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem. Posebej hvala osebju kirurškega oddelka, g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku za poslovične besede in vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje, za svete maše, nam pa izrekli sožalje.

Vsi njegovi

Na grobu, kjer svečka zate gori
in cvetje zate cveti,
je bolečina,
ki jo poznamo le mi.

V SPOMIN

18. novembra je minilo leto
žalosti, odkar je umrl naš dragi

Bela Čer

iz Kušanovec

Hvala vsem, ki ste ga ohranili v spominu in postojite pri njegovem grobu ter polagate cvetje in prižigate sveče

Vsi njegovi

SO LJUDJE, KI IZ SONCA NAREDE
RUMEN MADEŽ.

OBSTAJAJO PA TUDI LJUDJE,
KI IZ RUMENEGA MADEŽA NAREDE
NAJLEPŠE SONCE.

SONCE, KI OSTANE TUDI, KO ČLOVEKA NI VEČ.
UMRLA JE NAŠA SODELAVKA IN UČITELJICA

Zora Šnepf

OHRANILI JO BOMO V LEPEM SPOMINU.

KOLEKTIV IN UČENCI OŠ ŠALOVCI

Niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
smrt te vzela je prerano,
a v naših srcih za vedno boš ostala.

ZAHVALA

Tiho, mirno in brez slovesa nas je
stara komaj 50 let zapustila draga
hčerka, dobra mamica, sestra in
ljubljen babica

Zora Šnepf

roj. Svetec
učiteljica iz Šalovec

Ob boleči izgubi se z bolečino v srcih zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom iz Šalovec in Nemčevce ter
znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani,
nam izrekli pisno ali ustno sožalje, jo pospremili na njeni
množici prerani zadnji poti ter grob zasuli z vencem, cvetjem
in darovali sveče. Lepa hvala zdravstvenemu osebju
Onkološkega inštituta zgradbe C v Ljubljani, posebno dr.
Bitencu za zdravljenje. Iskrena hvala g. duhovniku
Kerčmarju za besede slovesa in pevcem za čutno odpete
žalostinke. Posebno zahvalo izrekamo kolektivu OŠ
Šalovci, ravnatelju OŠ g. Jožetu Čerpnjaku za ganljive
besede slovesa, učencem in pevskega zboru osnovne šole,
KUD-u Šalovci in govornici KUD-a Suzani Balez za
besede slovesa ob odprtem grobu. Hvala Pogrebništvu
Banfi in godbi za odigrane pesmi.

*Zalujoči: mama, oče, sin Silvo z družino, hčerka
Tadeja s Slavkom, brat Slavko z družino in drugo
sorodstvo ter vsi, ki so jo imeli radi*

BABICA

IMELI SVA TE NEIZMERNO RADI!
POGREŠALI TE BOVA IN SE TE VEDNO SPOMINJALI.
TVOJI VNUKINJI TJAŠA IN TAMARA

Imeli težko ste življenje,
nikoli več ne čaka vas trpljenje.
Molitev, delo in ljubezen -
le to v življenju ste poznali.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage matere,
babice in prababice

Terezije Belak

Vrzelove matere
1906-1995 z Murščaka

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in znancem,
ki ste pokojnico pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in
sveče ter za sv. maše, nam pa kakor koli pomagali. Lepa hvala
precastitemu g. župniku fare Sv. Jurija ob Ščavnici za cerkveni
obred, GD Hrašenski Vrh, ŠKD Vrčec z Murščaka,
Kumunalnemu podjetju G. Radgona, cerkvenemu zboru s Kapele,
govorniku g. Makseku Klemenčiču za besede slovesa in g. Ljubo
za odigrano Tišino. Posebej hvala Pogrebništvu Vrbrjak iz
Lomanoš. Vsem še enkrat - iskrena hvala!
V globoki žalosti njegovi najdražji

Odšla si tiho, brez slovesa,
odšla si tja, kjer ni več bolečin,
a nate večno bo ostal boleč spomin!

ZAHVALA

V 88. letu nas je za vedno
zapustila naša draga mama, stara
mama in babica

Ana Sobočan

iz Gomilice

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom,
sosedom, botrini, prijateljem in znancem, ki so jo
pospremili na njeni zadnji poti.
Posebna hvala duhovniku ter pevkam in govorniku
za besede slovesa ob odprtem grobu.
Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v
lepem spominu.

*Zalujoči: sin Alojz z družino, vnuki z družinami in
pravnuki*

V SPOMIN

Že leto dni te zemlja krije, v grobu tihem mirno spiš, a v
naših srcih še živiš, naša draga mama, stara mama, tašča
in babica

Etelka Malok

iz Sela 67

19. novembra bo minilo žalostno leto, odkar te ni več v
našem domu. Nate bo ostal večni spomin.
Spominjamo se tudi očeta, starega očeta in tasta

Jožefa Maloka

iz Sela 67

1. novembra je minilo dvajset let, odkar te ni več med
nami. Ostal bo večni spomin na vaju. Hvala vsem, ki
postojite ob njunem grobu ter prižigate sveče.
Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Vsi, ki se vaju spominjamo

Zaspal si tiho, mirno,
utrujen od boja in bolečin.
Za teboj ostala je praznina
in v srcih naših bolečina.

ZAHVALA

V 87. letu nas je za vedno zapustil
dragi oče, tast, dedek, pradedek,
brat in stric

Martin Mesarič

iz Lipovec 154

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini,
prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi
zadnji poti, poklonili cvetje, vence, sveče in darovali za
svete maše, nam pa izrekli ustna in pisna sožalja. Hvala
g. župniku za pogrebni obred, pevcem za zadnje slovo in
govorniku za poslovični govor. Zahvala tudi dr. Carju za
obiske na domu.

Zalujoči vsi njegovi

Ko živel sem,
ljubil sem vas vse,
zdaj, ko me več med vami ni,
imejte me v lepem spominu vsi.

ZAHVALA

Tiho in mirno nas je v 77. letu
starosti zapustil naš dragi mož,
oče, tast, stari oče in praded

Ernest Kianec

iz Fokovec 8

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste mu darovali
vence, šopke in sveče, nam pa izrekli ustno in pisno
sožalje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Lepa
hvala g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za
odpete žalostinke.

Hvala tudi Pogrebništvu Banfi in g. Marušiču za
odigrano Tišino.
Fokovci, 5. 11. 1995

Zalujoči vsi njegovi najdražji

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene,
mame, omice in tašče

Katrice Bohar

frizerke obrtnice v pokoju
iz Murske Sobotice

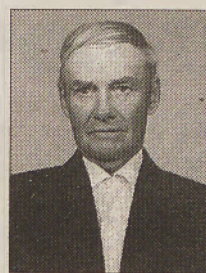
se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem,
znancem za pisna in izrečena sožalja ter darovano cvetje
in sveče.

Posebej se zahvaljujemo družini Vidner in Poredoš ter
dobrim prijateljem družini Kalamar. Hvala g. župniku za
pogrebni obred, pevcem, Centru za socialno delo in
Obrtni zbornici.

Hvala tudi pogrebništvu Podjetju Jurič.

Zalujoči vsi njeni

V življenju le skrb in delo si poznal,
sedaj od vsega truden si zaspal.
Odšel si tja, kjer ni več bolečin,
a nate večno bo živel spomin.

ZAHVALA

V 98. letu starosti nas je za vedno
zapustil dragi oče, dedek,
pradedek in prapradedek

Ignac Markoja

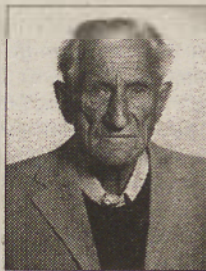
iz Doljne Bistrice 2

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, botrini, sosedom in prijateljem, ki so se
prišli posloviti od dragega pokojnika, nam izrekli sožalje,
darovali vence, svete maše in sveče. Hvala g. kanoniku
za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter
Romanu Vučku za slovo ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Zalujoči vsi, ki smo te imeli radi

Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
odšel si tja, kjer ni več bolečin,
a nate večno bo ostal spomin.

ZAHVALA

Tiho, mirno in brez slovesa nas je v
66. letu za vedno zapustil naš dragi
mož, skrbni oče, ljubeči dedi, brat,
tast, stric, svak in boter

Janez Šinko

iz Serdice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom,
dobrim sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste ga
pospremili k večnemu počitku, nam pa izrekli sožalje,
darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše ter sočustvovali
z nami v težkih trenutkih slovesa. Prisrčna hvala g. duhovniku
za pogrebni obred in cerkvenemu pevskega zboru za odpete
žalostinke. Hvala tudi dr. Peričevi za dolgoletno lažanje
bolečin. Hvala sosedom Turzovim, Bučkovim, Mohapovim,
Borovnjakovim, Linhardovim, Farkovim in Kisilakovim za
pomoč. Hvala tudi zastavonoši, Pogrebništvu Banfi in
uslužbencem ZPKZ-ja Ig. Še enkrat hvala vsem, ki ste ga imeli
radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubljene moža in očeta

Andreja Beltrana

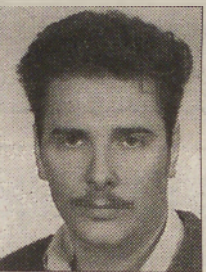
iz Murske Sobotice

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga 4. novembra
1995 v Gornji Radgoni pospremili na njegovi zadnji
poti, darovali vence, šopke in sveče, meni pa izrekli
pisno ali ustno sožalje.

Posebej se zahvaljujem svojim sodelavcem iz izvoznega
oddelka podjetja Mura, delavcem firme Beltrans,
sosedom iz bloka v Koceljevi 12c ter sestram in starešem
otrok iz vrta.

Iskrena hvala tudi zdravnikom in drugemu
medicinskemu osebju pljučnega oddelka bolnišnice v M.
Soboti, ki so mu v zadnjih dneh življenja lajšali
trpljenje, zdravnikom in patronažnim sestram ZD M.
Sobota ter zdravnikom in medicinskim sestram
Onkološkega inštituta v Ljubljani.

*Zalujoči: žena Jelka s sinčkom Gabrielom in drugo
sorodstvo*

Kje si, ljubi mož in oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?
Kako je prazen dom, dvorišče,
naše oko zaman te išče.
Ni več tvojega smehljaja,
le trud in delo tvojih
pridnih rok za vedno nam ostaja.

ZAHVALA

4. novembra 1995 je v 34. letu starosti umrl naš ljubi mož, oče,
sin in brat

Dominik Laki

iz Velike Polane

Ob nenadomestljivi in boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom ter njegovim
sodelavcem iz Naftne Lendava, zlasti govorniku g. Vučku.
Naša zahvala velja tudi podjetju IKO Velika Polana, učencem 6.
razreda OŠ Velika Polana, cerkvenim pevcem, zdravstvenemu
osebju soboške in mariborske bolnišnice ter vsem drugim, ki ste
nam kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, prinesli cvetje in vence
ter darovali za svete maše in ga v tako velikem številu pospremili
na njegovi prerani zadnji poti. Velika Polana, 4. novembra 1995
Zalujoči: žena Danica, sinova Denis in Marko ter sorodstvo

Direktor multinacionalke Interling Stanko Polanič - Kempinsky pospešeno gradi novo zgradbo v Cvetkovi ulici, ki bo svojevrsen gradbeni podvig. Na njenem vrhu bo namreč helikoptersko pristajališče, kajti na budimbeštanskem Buda centru, kjer je Kempinsky ob poslovnih prostorih Jeklotehne odkupil tudi teraso omenjenega ekskluzivnega podjetniškega centra, že stoji helikopter.

Direktor soboške Panonke Franc Vratarič - Uspešni in Jože Meolic - Kreditni sta izkoristila zasedenost in polno zaposlenost največjih nasprotnikov odcepitve soboške zadrage od močvirske Panonke Franca Kučana - Nepovratnega in Viktorja Česarja - Verone. Ta sta namreč v času obecnega zbora na veronski tržnici prodajala radič verona. Ob tem jima je stal ob strani direktor martjanske zadrage Franc Nemeš - Lucerna. Ko so v Veroni izvedeli za ponovne odcepitvene težnje Sobočanov, so zagrozili z odcepitvijo martjanske zadrage in na omenjeni občni zbor poslali elaborat o pripojitvi k salovski maklobojni menjalnici in kisarni Goricka vas Mirka Rengea - Šverccomerca.

Pomurka je rešena, sta ob otvoritvi nove parlamentarne kuhinje pred prekmursko ambasado razglasila Feri Horvat - Mineral in Geza Džuban - Termal. Jožetu Školjču - Tolmincu sta že dala v podpis pogodbo o dobavi mesa iz Pomurke, k temu pa še pismo o dobrih namerah, da parlament odkupi - zaradi nemotene oskrbe svoje kuhinje z mesom iz klavnice - z licencami za izvoz mesa v Evropsko zvezo Pomurko v stečaju. Dragu Siftarju - Čarliju pa sta naložila, da pregovori Ivana Hvalico - Ruleto, da odstopi s ponudbo MIP-a.

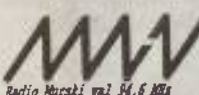
Janko Halb - Projektni je bil včeraj na arbitražnem sestanku z Hermanom Kislakom - Peskom zaradi središkega peskokopa. Arbitražni odbor se je sestel na sedežu evngeličanske skupnosti. Kot smo izvedeli iz potrjenih virov, je Kislaka zastopal Janez Janša - Janša. Izvedeli smo tudi, da Podobnika ni bilo zraven.

Andrej Gerencér - Broker ima velike težave in doživlja težke strese. Sedaj ko so zaprli ledavski most, namreč ne more več iz mesta do Strehoških gor. Zato si je pri Siftarjevem milinu uredil privez za krušno korito, s katerim potem odpluje do čistilne naprave, kjer ima parkiran avto. Kot smo izvedeli, ima velike težave z vračanjem, saj mora veslati proti toku. Pri tem mu ne pomagajo niti dolgoletne izkušnje.

Soboška Mura odpira ekskluzivni oddelek za prodajo svoje konfekcije v strogem središču Murske Sobotice, in sicer v Lewis centru v Slovenski ulici, slovesni govornik ob otvoritvi bo direktor marke-tinga.

BODITE Z NAMI - NE BOSTE SAMI

VESTNIK

VENERA

BK

Trgovsko podjetje d. o. o.
Boris Kegl
69000 Murska Sobota,
Mladinska 60

16. 11.
1995

KUPON Nagradno vprašanje:

Zakaj imajo poštarji mopede?

GEZA
SE
ZETA

Kupon z odgovorom, polnim imenom in naslovom pošljite na dopisnici do naslednjega četrtka na naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 69000 M. Sobota

PRESENEČENJA ZA NOVE NAROČNIKE!

Danes ob 19.30 v gasilskem domu pri GRADU na Gorickem - v kraju, od koder smo dobili največ kuponov - oddaja GEZA SE ZETA. Prvo mesečno žrebanje pošiljatelj kuponov v VESTNIKOVU akciji BODITE Z NAMI - NE BOSTE SAMI. Neposredni prenos po MURSKEM VALU, lepe nagrade tudi za gledalce. Vabijeni!

Radgonski mehurčki

Pozdravljene, ljube moje. No, pa je minilo! Minilo je martinovanje. To morate videti in doživeti, kako se ti naši dedci pripravljajo na ta praznik. Kot da se na Martina dogaja svetovno čudo, pa se samo mošt spremeni v vino. In kaj se dogaja? Radgona ni več srečno in mirno pa tudi ne svobodno mesto, ampak mesto jančevca in radgonske penine. Da te kap! Povsod na vpadnicah vidiš »jajčaste« table, ki te na to opozarjajo, po vsej Radgoni so narisane tudi štoklje, menda so zaščitni znak naših Radgonskih gor. Bilo bi dobro, če bi te štoklje prinesle tudi veliko zdravih otrok. To je simbolično, za to so potrebni tudi zdravi, močni in pametni dedci. Teh pa je bilo na martinovo bore malo. Na vseeno pa je bolje, da postane Radgona mesto z vinskimi običaji, saj so v neposredni bližini čudoviti vinogradi (menda bodo tudi radgonski grajski hrib zasadili z vinsko trto), kot pa da se naša bela in zaspala Ljubljana postavlja z nazivom »mesto vina in vinske trte«. To je noro, bi rekel Hugo. Močvirje in vinska trta, no, kaj takega! Sicer pa, ljube moje, v soboto je bilo v Radgoni (ne pozabite, da je bila Martinova sobota) res živahno. Ljudje so kar drli na prizorišče martinovanja. Bilo je cel kup organizatorjev. Kot ponavadi se je v mikrofoni držal radgonski ravnatelj, bil je dober program, »štantov« skoraj premalo, za jedajo, pijačo, glasbo je bilo poskrbljeno in pravijo, da je bil Jaka Štraufciger v formi in je zabaval staro in mlado, ki se je zbralo, »zajebaval« pa

državnega svetnika in našega ravnatelja si je sposodil. Lepo je (menda) bilo!

Ni pa vse lepo v naši Radgoni. Poglejte, stalno neki vlomi in kraje, en in isti tip dela to (po vsej Sloveniji). Pa nič, samo želim, da je že kje na hladnem. Mamila se na veliko preprodajajo (več je tega sicer v sosednjih Radencih), vendar naj bi bili pri nas vpleteni tudi pomembni moške, ki sicer bivajo v Radencih, pri nas pa imajo svoje pisarne. No, o tem gospodu sem že pisala, ker si je menda sam »poslovenil« ime in priimek. In še vedno je v Radgoni »Las Vegas«, le zakaj?

V prejšnjih mehurčkih sem si malo privoščila državnega poslanca in omenjala njegovo (prihodnjo) visoko odpravnino. Pa sem nekje slišala, da si je tudi en občinski svetnik privoščil »potegavščino« in se dal na čakanje ter si izplačal bajno (za moje pojme) odpravnino. Če mu pripada, je to v redu, samo potem naj velja za vse nas. O, ti, demokracija!

Pa še ena »martinovanjska« o mojem priljubljenem Srečku.

Martinovo je. Vsi si naročajo pečene gosi pa race pa kolone pa druge specialitete. Srečko pa vseposod, kamor pride, naroča možgane z jajci. Pa veste, zakaj? Vsak ima najraje tisto, česar nima!

No, ljube moje, naj vas ne skrbi, da morate tu in tam prenašati Srečka, on mora namreč sam sebe prenašati celo življenje. To je trpljenje!

Radgonska klepetulja

»Martin« - »Martini«

Presenečen sem nad dejstvom, da mi lahko neka anonimna »Radgonska klepetulja - Martina«, Vestnik 9. 11. 1995, rubrika RADGONSKI MEHURČKI, jemlje dobro ime s tem, ko me v omenjenem mediju sramoti in me označuje za lažnivca s polno ritjo. Stokrat, tisočkrat ponavljam, da je OŠ Stogovci župniku iz Apač za verouk ponudila neprimeren prostor.

Gospa klepetulja, čutim, da si zelo tenkočutna za človekove pravice, za varstvo občanov in otrok, da ti ne bi bilo vseeno, če bi bilo ogroženo življenje tvojega otroka. Zato te sprašujem, ali bi ti poslala svojega otroka k verouku v kurilnico? Ta verouk na garderoba (slačilnica) OŠ Stogovci je namreč tudi kurilnica.

Priznam, da sem od OŠ Stogovci pričakoval pri reševanju prostora za verouk zunaj časa za pouk več kulturnega in človeškega odnosa. Ali me za to lahko vsakdo sramoti?

Ravnateljica bi morala biti za ta odkriti škandal suspendirana, ker je dovoljevala, da so imeli učenci garderobo v kurilnici, kjer so bila ogrožena njihova življenja.

Sedaj sili v to kršitev odgovornosti tudi župnika, ki se menda strinja s tem prostorom. Jaz, poslanec, »sveti Jožef s krščansko moralov«, pa sem lažnivec s polno ritjo, ker nisem pristal na to neprimernost in nevarnost in sem si upal nanjo celo opozoriti.

Jožef Kocuvan

Turnišče: cene pujskov

Minuli četrtek so rejci na sejmu v Turnišču ponujali 81 pujskov, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 15 do 20 kilogramov. Povpraševanje ni bilo veliko, zato je lastnike zamenjalo le 32 živali, za par pa je bilo potrebno odšteti od 10.000 do 15.000 tolarjev.

Cene rabljenih avtomobilov

Na sejmu rabljenih avtomobilov pri soboškem Agroservisu so minulo nedeljo (12. novembra) prodajali 43 vozil, prodali pa le štiri.

Znamka avtomobila	Letnik	Prev. km.	Cena
VW Jetta 1,6	1987	120.000	8.000 DEM
Zastava 101 GTL	1989	79.000	4.000 DEM
Jugo 55	1988	93.000	3.500 DEM
Zastava 101	1985	116.000	65.000 SIT
Opel Vectra 1,6	1987	85.000	15.800 DEM
Opel Kadett 1,6i	1989	71.000	13.800 DEM
Peugeot 106 XSi	1992	44.500	17.500 DEM
Opel Astra 1,6	1992	50.000	17.500 DEM
Fiat Uno 45	1994	8.000	12.400 DEM
Jugo Koral 60	1990	65.000	4.500 DEM
Suzuki Maruti	1993	32.800	7.990 DEM
Jugo Florida 1,4	1990	73.000	6.000 DEM
Jugo 45 Koral	1989	80.000	2.950 DEM

Cene sadja in zelenjave

	Tržnica Gornja Radgona	Ljudemur
Jabolka	80	60
Banane	125	120
Mandarine	230	260
Kivi	300	300
Limon	200	240
Grozdlje	360	320
Peprika	250	200
Paradižnik	300	240
Radič	200	200
Endivija	175	160
Mehka solata	250	250
Cvetača	220	250
Korenje	160	150
Čebula	120	70
Česen	300	300
Zelje	100	30
Kislo zelje	-	180
Krompir	30	26
Jajca	16	18

Moja domača banka

Pomurska banka d.d.
Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke z dne, 14. novembra 1995, tečaj velja od 15. novembra 1995 od 00.00. Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 14. novembra 1995 od 00.00.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.216,8292	1.203,00	1.236,00
Francija	100	2.476,8138	2.454,00	2.522,00
Nemčija	100	8.562,5867	8.570,00	8.720,00
Italija	100	7,5719	7,43	7,82
Švica	100	10.641,5828	10.545,00	10.835,00
ZDA	1	120,7667	120,00	123,00

Spoštovani bralci!

V teh dneh ste prejeli edicijo Dober dan, ki jo je izdala LB Pomurska banka. V njej je predstavljena celotna ponudba poslovanja z občani.

Takoj po izidu pa je postala kredina ponudba LB Pomurske banke še privlačnejša:

LB Pomurska banka daje gotovinska posojila in posojila za nakup avtomobilov po novem brez vezave depozita!

Informativni prikaz mesečne obveznosti:

Znesek	Obr.m.	Rok vračila	Mes. obrok
500.000	13 %	24 mesecev	24.784 SIT
500.000	13 %	48 mesecev	13.899 SIT

Vse informacije dobite v vaši enoti LB Pomurske banke.